

ÚVOD – ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Obstarávateľ

obec Rumanová
Obecný úrad Rumanová
951 37 Rumanová

Štatutárny zástupca

Bc. Jozef Jankovič, starosta obce

Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová

Zhotoviteľ

AK Csanda-Piterka, s.r.o.
Riečna 2, 94901 Nitra

Štatutárny zástupca:

Ing. arch. Milan Csanda, konateľ
Ing. Marián Piterka, konateľ
Ing. Milan Koniar, konateľ

Hlavný riešiteľ úlohy:

Ing. arch. Milan Csanda, autorizovaný architekt, Slovenská komora architektov reg. č.: 1121 AA

Prírodná štruktúra: RNDr. Peter Mederly

Verejné technické vybavenie, zásobovanie vodou, odvádzanie a čistenie odpadných vôd, zásobovanie plynom, zásobovanie teplom: Ing. Patrik Deák
Verejné technické vybavenie, zásobovanie elektrickou energiou: Zoltán Janík

Dátum spracovania dokumentácie:

január 2016 – júl 2016

Vymedzenie predmetu obstarania

Predmetom obstarania je v zmysle zmluvy o dielo spracovanie územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Rumanová“ v rozsahu a obsahu špecifikovanom v zmluve. V rámci predmetu plnenia v zmysle tejto zmluvy je táto dokumentácia Prieskumy a rozborov obce Rumanová (skrátene PaR Rumanová).

Pre predmet obstarania je zo strany obstarávateľa vymedzené územie na riešenie: katastrálne územie obce Rumanová. Hranica riešeného územia je zdokumentovaná na všetkých výkresových prílohách. Celková plocha riešeného územia je 11,65km².

Požiadavky na obsah a rozsah územnoplánovacej dokumentácie

Obstarávateľ špecifikoval rozsah spracovania UPNO Rumanová v zmluve o dielo v súlade s príslušnou vyhláškou o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (lit. 55) s rozdelením spracovania na jednotlivé etapy takto:

- I. etapa – spracovanie Prieskumov a rozborov k UPNO Rumanová (§7 lit. 55) s funkciou východiskového materiálu pre spracovanie návrhu UPNO Rumanová (vrátane spracovania prírodných podmienok);
- II. etapa – spracovanie zadania k UPNO Rumanová (§8 lit. 55) s funkciou súborného stanoviska pre spracovanie návrhu UPNO Rumanová;
- III. etapa – spracovanie návrhu UPNO Rumanová (§12 lit. 55), vrátane súčinnosti pri verejnom prerokovávaní – poskytnutie odborného výkladu a spolupráca pri vyhodnotení pripomienok;
- IV. etapa – spracovanie čistoписu UPNO Rumanová po schválení návrhu UPNO Rumanová schvaľujúcim orgánom

Predmetom obstarania tejto práce je I. etapa – spracovanie Prieskumov a rozborov k UPNO Rumanová.

Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Úloha územného plánu obce je definovaná ako koordinácia municipálnych a vyšších spoločenských (obecných, štátnych) záujmov s dosiahnutím optimálneho rozvoja potenciálu riešeného katastrálneho územia v správe samosprávy.

Medzi všeobecne platné ciele, stanovené územným plánom obce sa radí najmä:

- stanovenie želaného trvalo udržateľného rozvoja sídla;
- urbanistická koncepcia priestorového usporiadania;
- účelné, čo najoptimálnejšie využitie územia – koncepcia funkčného usporiadania;
- skvalitnenie životného prostredia;
- ochrana kultúrneho dedičstva a prírodného prostredia;
- stabilizácia sociálneho zloženia obyvateľstva;
- odstránenie funkčných a priestorových disproporcií;
- koordinácia záujmov v území;
- regulácia a koordinácia investorských činností a zámerov (časová a priestorová);
- uplatnenie ekonomických predstáv v územných opatreniach – manažment územia;
- aktivizácia identity občanov s bydliskom, získanie ich záujmu na rozvoji obce, mesta, krajiny.

Okrem všeobecne platných cieľov sa pre jednotlivé obce stanovujú osobité zámery, ktoré sú podrobne stanovené v zadávacom dokumente k návrhu územného plánu obce.

Predchádzajúce súvisiace a nadradené územnoplánovacie dokumentácie vrátane ich vyhodnotenia

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001).

Táto územnoplánovacia dokumentácia (lit. 98), predstavuje základné koncepčné princípy priestorového rozvoja štátu definované v koncepcii sídelného systému na podklade krajinnéj štruktúry s krajinnoeekologickým potenciálom pre využívanie a socioekonomickej infraštruktúry ako hospodárskych a sociálnych aktivít človeka v území.

Sídelné systémy vytvárajú siete ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel, ktoré spolu vytvárajú sídelnú štruktúru Slovenska.

Ťažiská osídlenia sú definované ako polycentrický systém v troch úrovniach. Obec Rumanová sa nachádza v okrajovom pásme ťažiska osídlenia prvej úrovne (nitrianske resp. trnavské ťažisko osídlenia).

Rozvojové osi sú definované takisto v troch úrovniach. Obec Rumanová sa nenachádza na žiadnej rozvojovej osi, nachádza sa však blízkosti rozvojovej osi prvého stupňa (nitriansko-pohronska rozvojová os).

Dopravný systém je členený na

- dopravnú sústavu pre medzinárodnú dopravu (TINA, doplnková sieť TINA, AGR, AGC, AGTC, AGV)
- dopravné koridory celoštátnej úrovne
- dopravné koridory nadregionálnej úrovne.

Obec Rumanová neleží na žiadnom dopravnom koridore uvedených úrovní.

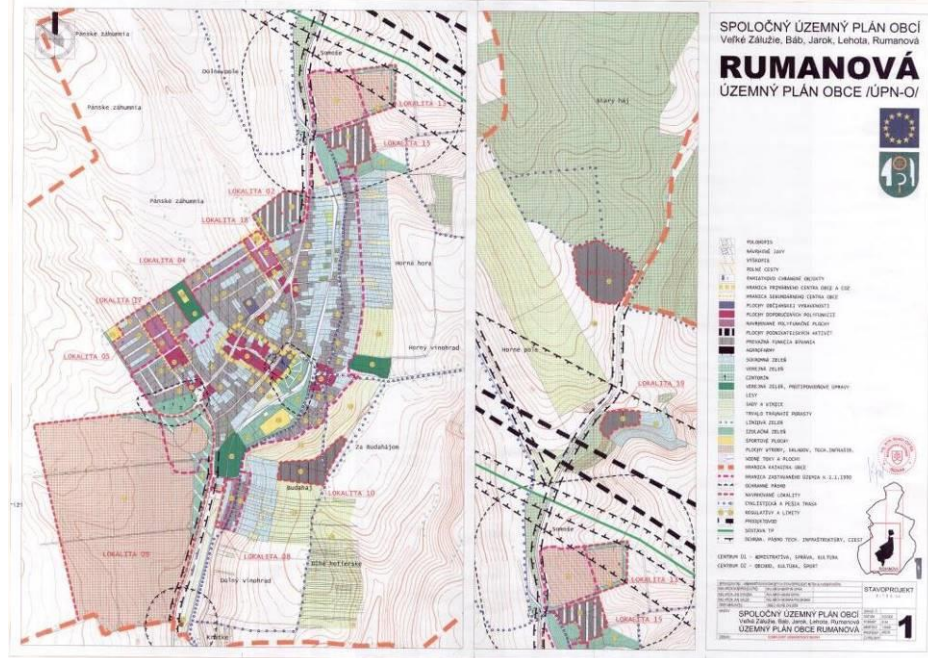
Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja

Táto územnoplánovacia dokumentácia (lit. 104), predstavuje základné zásady usporiadania územia Nitrianskeho kraja a limity jeho využívania určené v záväzných regulatívoch funkčného a priestorového usporiadania územia. Záväzná časť je rozčlenená na regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia a na verejnoprospešné stavby.

Spoločný územný plán obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (mikroregiónu)

Východisková dokumentácia pre spracovanie návrhu územného plánu (lit. 102).

obr. 1 Spoločný územný plán obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (mikroregiónu) – Komplexný návrh

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE: TEXTOVÁ ČASŤ

**1 ŠIRŠIE VZŤAHY, ÚZEMNÉ SÚVISLOSTI
A VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA**

V oddiele Širšie vzťahy, územné súvislosti a vymedzenie riešeneho územia stanovujeme základné východiskové poznatky pre skúmanie širšieho okolia a územných súvislostí z toho vyplývajúcich. V rámci tohto oddielu je špecifikované aj vymedzenie riešeneho územia. Pozri aj výkresovú časť, prílohu č.1: Širšie vzťahy, územné súvislosti a vymedzenie riešeneho územia.

1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie

Vymedzenie riešeného územia – súčasný stav

Vymedzenie riešeného územia predstavuje rozsah a záber tejto práce. Stanovuje ho obstarávateľ a predstavuje celú plochu katastrálneho územia obce Rumanová. Riešené územie je vyznačené na všetkých mapových podkladoch. Katastrálne územie obce Rumanová sa nachádza Nitrianskom kraji v západnej časti okresu Nitra a hraničí spolu s 8 inými katastrami. Na SV strane to je katastrálne územie obce Rišňovce, na V strane Veľké Zálužie, na J strane sú to katastrálne územia Malý a Veľký Báb (obec Báb). Na JZ a Z strane sú to katastrálne územia Pusté Sady a Zemianske Sady, ktoré sa nachádzajú v Trnavskom kraji, okres Galanta, na SZ strane je to katastrálne územie obce Sasinkovo, ktoré sa nachádza v Trnavskom kraji, okres Hlohovec.

Katastrálne územie má nepravidelný charakter orientovaný severo-južným smerom. Celková plocha katastrálneho územia je 11,66km² (1166ha) podľa evidencie štatistického úradu (lit. 94). Na oficiálnom mapovom podklade (lit. 97) je veľkosť katastrálneho územia 11,65km² (1165ha) pri obvode 17,1km a s týmito hodnotami budeme operovať pre potreby tejto územnoplánovacej dokumentácie.

1.2 PRÍRODNÁ ŠTRUKTÚRA OKOLIA OBCE

Riešené územie obce Rumanová patrí do Podunajskej nížiny, okrsku Nitrianska pahorkatina. V širšom okolí územia sa nachádzajú aj okrajové časti pohorí Centrálnych Západných Karpát – Tríbeč a Považský Inovec. Z uvedeného vyplýva, že región leží v kontakte dvoch hlavných geografických regiónov Slovenska – Panónskej panvy a Západných Karpát. Táto kontaktná poloha je hlavným dôvodom výskytu pestrých rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v širšom území, patriacom do biogeografických provincií Pannonicum a Carpathicum.

V širšom okolí riešeného územia obce Rumanová sa nachádzajú významné prvky ochrany prírody a krajiny, ako aj nadregionálne a regionálne biocentrá a biokoridory najmä nížinného typu. Tieto sú usporiadané v pásmach podľa prírodných zákonitostí v smere hlavných hrebeňov pohorí a dolín hlavných riek, pričom tvoria aj základ pre hlavné stavebné prvky ekologickej siete Slovenska (E-ECONET, nadregionálny ÚSES).

Najvýznamnejším koncepčným prírodným prvkom, ktoré zasahuje do k.ú. Rumanová, je vymedzený **regionálny biokoridor v priestore Starý háj – Zagard – Bábsky les**. Biokoridor je tvorený sčasti lesnými porastmi (patrí sem aj lesný komplex Starý háj v k.ú. Rumanová), mimo existujúcich lesných porastov je však len navrhovaný a prechádza intenzívne využívanou poľnohospodárskou krajinou. V dokumente Krajinoekologického plánu pre spoločný územný plán obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (lit. 103) je lokalita Starého hája kategorizovaná ako **regionálne biocentrum**.

Priamo v obci Rumanová sa nachádza **Chránený areál Rumanovský park**. Vyhlásený bol v r. 1982 na výmere 2,97 ha, platí tu III. stupeň ochrany. Podľa materiálov ŠOP SR je účelom ochrana historického parku pri kaštieli na návrší v strede obce Rumanová. Už len v náznakoch sú zachované časti pravidelnej parkovej úpravy so vŕdzelenými druhmi drevín, zvyšok parku má voľnú kompozíciu (charakteristika nie je aktualizovaná, v r. 2009-10 prešiel park revitalizáciou a úpravami).

V širšom okolí riešeného územia (cca do 10 km) sa nachádzajú nasledovné regionálne a nadregionálne významné koncepčné prírodné prvky:

Prvky ochrany prírody a krajiny (podľa materiálov ŠOP SR):

- *Národná prírodná rezervácia Bábsky les* – k.ú. Veľký Báb, cca 3 km J od obce Rumanová. Bábsky les bol v minulosti navrhovaný aj ako SKÚEV0600. V území platí V. stupeň ochrany.
- *Chránený areál Šalgočiansky park* – k.ú. Šalgočka, cca 4 km SZ od obce. V území platí IV. stupeň ochrany.
- *Chránený areál Bábsky park* - k.ú. Veľký Báb, cca 3,5 km J od obce. V území platí IV. stupeň ochrany.
- *Chránený areál Veľkozálužský park* – k.ú. Veľké Zálužie, cca 6 km JV od obce. V území platí III. stupeň ochrany.
- *Národná prírodná rezervácia a územie európskeho významu SKUEV0074 Dubník* – k.ú. Vinohrady nad Váhom, cca 6,5 km Z od obce. V území platí IV. stupeň ochrany.
- *SKUEV0080 Bačove slanská* – k.ú. Hájske a Horná Kráľová, cca 9,5 km J od obce

Prvky nadregionálneho a regionálneho ÚSES (podľa ÚPN VÚC Nitrianskeho a Trnavského kraja):

- *nadregionálny biokoridor rieky Váh* – prechádza okresmi Hlohovec, Trnava a Galanta – cca 8-10 km Z až JZ od obce Rumanová,
- *nadregionálne biocentrum Dubník* - k.ú. Vinohrady nad Váhom, cca 6,5 km Z od obce,
- *regionálne biocentrum Čelad'* – lesné porasty a mozaika poľnohospodárskych pozemkov v k.ú. Zemianske sady, Pusté sady, cca 2,5 km Z od obce,
- *regionálne biocentrá v okolí rieky Váh* v okrese Hlohovec a Galanta (Čepeň, Vinohradské stráne, Šopomianske mŕtve rameno, Štrkovec...) – situované sú vo vzdialenosti 8-12 km V od obce,
- *regionálny biokoridor Jarčie* – prechádzaj naprieč okresmi Hlohovec a Galanta (k.ú. Dvorníky, Zemianske Sady, Pusté Sady, Pata...) vo vzdialenosti 4-6 km Z až JZ od obce
- *regionálne biocentrá lesných porastov* v Z a SZ časti okresu Nitra (okolie Bábu, Veľkého Zálužia – Bábsky háj, Bábsky les, Zagardov, Čerešnická...) – cca 4-6 km J až V od obce,
- *regionálny biokoridor Dlhý kanál* – prechádza k.ú. viacerých obcí JV časti okresu Nitra (Lehota, V. Zálužie, Jarok, Horná Kráľová, Močenok) – situovaný cca 7-10 km JV až J od obce
- *regionálne biokoridory Radošinka, Andač, ich vetvy a navrhované lesné biocentrá* (k.ú. Rišňovce, Lukáčovce, Alekšince a i.) – situované sú 2-10 km S až SV od obce Rumanová.

Z hľadiska krajinnnej scenérie je územie obce Rumanová typické vnímaním hladko modelovaných chrbtov pahorkatiny v okolí obce. Prírodné dominanty širšieho okolia územia (línie južnej časti pohorí Tríbeč a Považský Inovec) nie sú z obce ani blízkych svahov viditeľné – objavujú sa až pri pohľadoch z chrbtov pahorkatiny v západnej resp. východnej a južnej časti katastra obce.

1.3 URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA NITRIANSKEHO KRAJA A OKOLIA OBCE

Základná urbanistická koncepcia Nitrianskeho kraja je ovplyvnená a vychádza zo súvislostí a faktorov, ako aj z existujúcich a predpokladaných aglomeračných väzieb vytvorených okolo jednotlivých miest ležiacich na jeho území aj mimo neho.

Aglomeračné účinky mesta Bratislavy totiž pôsobia ďaleko za hranice Bratislavského kraja a už v súčasnosti aktívne pôsobia aj na mestá Trnava, Hlohovec, Galanta, Dunajská Streda a dokonca aj na mesto Nitra. V budúcnosti sa predpokladá, že účinnosť aglomeračných väzieb mesta Bratislavy sa ešte viac posilní a plošne rozšíri v smere uvedených miest. Preto možno konštatovať, že rozvoj sídelnej štruktúry Nitrianskeho kraja v širších – celoslovenských súvislostiach, je potrebné hodnotiť v súčinnosti so sídelnou štruktúrou Bratislavského a Trnavského kraja. Z týchto daností sa charakteristika sídelného systému kraja nemôže orientovať iba na vlastné územie kraja, ale musí vychádzať zo širších súvislostí, o ktorých z pohľadu rozvoja sídelnej štruktúry pojednáva celoštátny materiál Koncepcia územného rozvoja Slovenska.

Vo vnútri kraja sa formujú, ťažiská osídlenia okolo najvýznamnejších urbanistických centier nadregionálneho až regionálneho charakteru (sídelných pólov) a to nitrianske ťažisko osídlenia, novozámocko-komárňanské ťažisko osídlenia, levické ťažisko osídlenia a topoľčianske ťažisko osídlenia, ktoré presahuje Nitriansky kraj a rozprestiera sa aj na Trenčianskom kraji a zahŕňa sídelné póly Bánovce nad Bebravou a Partizánske s príslušnými obcami. Prepojenie jednotlivých sídelných pólov či už v rámci kraja alebo mimo jeho hraníc je definované rozvojovými osami. Rozvojové osi sídelné sa na území Nitrianskeho kraja vyformovali pozdĺž tokov riek Váh – Nitra a Hron a v smere západovýchodnom Nitra – Pohronie. Rozvojové osi komunikačno-sídelné sa na území Nitrianskeho kraja formujú v smere existujúcich (cesta 1/75) i uvažovaných cestných prepojení (južný cestný ťah). Tieto rozvojové osi budú v zásade smerodajné pre ďalší rozvoj sídelného systému kraja. Popri nich však sú a budú sa rozvíjať rozvojové osi na regionálnej úrovni.

Najvýznamnejším urbanistickým prvkom aktívne ovplyvňujúcim obec Rumanová je prirodzene nadregionálne urbanistické centrum **Nitra**, ako sídlo kraja, s ktorým je obec prepojená prostredníctvom miestnej urbanistickej osi (Rumanovská os) a **Nitriansko-pohronskou os** nadregionálneho charakteru prepájajúca Bratislavu/Trnavu – Nitru – Banskú Bystricu.

1.4 SOCIOEKONOMICKÁ A DEMOGRAFICKÁ ŠTRUKTÚRA NITRIANSKEHO KRAJA

Počet obyvateľov v SR sa v poslednom období (v rokoch 2001-2011) zvýšil o 17581 osôb, t.j. o 0,3 %. Priemerný ročný nárast bol v týchto rokoch 1,76 tis. osôb, čo predstavuje pri porovnaní s obdobím 1991-2001 pokračujúci pokles priemerného ročného prírastku (vtedy bol 10,5 tis. obyvateľov ročne). V súvislosti s klesajúcim prírastkom obyvateľstva sa zhoršujú aj trendy v demografickom správaní sa obyvateľstva (spomalenie reprodukcie, pokles uzavretých manželstiev, vzrast počtu rozvodov, spomaľovanie vývoja obyvateľstva prirodzenou menou, pokles prirodzeného prírastku, zmeny vo vekovom zložení obyvateľstva – znižovanie osôb v predproduktívnom veku a nárast osôb v produktívnom veku a poproduktívnom veku).

Celkové charakteristiky pre SR sú v priemete pre Nitriansky kraj ešte nepriaznivejšie, v období 2001-2011 tu bol dosahovaný úbytok obyvateľstva (23555 osôb, v rokoch 1991-2001 to bol úbytok „iba“ 3424 osôb). Aj v polohe demografického správania sa dosahuje Nitriansky kraj nepriaznivé hodnoty a obyvateľstvo tvorí regresívny typ populácie.

Vývoj osídlenia Nitrianskeho kraja v druhej polovici minulého storočia je charakteristický dvoma významnými trendmi. Od 60-tych rokov do začiatku 90-tych rokov je zreteľná silná koncentrácia obyvateľov do centier, miest s počtom viac ako 20 tis. obyvateľov. V 90-tych rokoch nastal v tomto trende zlom, a vývoj osídlenia je charakteristický zastavením rastu najväčších obcí a miernym rastom najmenších obcí. Jednoznačne sa preukazuje zastavenie prudkého rastu najväčších obcí (obce s viac ako 20 tis. obyvateľov) a ich postupný pokles až do mínusových prírastkov v poslednom desaťročí a stabilizácia a mierny nárast ostatných veľkostných typov obcí, z ktorých najväčšie prírastky zaznamenávajú obce vo veľkosti 2 – 5 tis. obyvateľov.

Z hľadiska nadregionálnych sídelných a hospodárskych súvislostí sa čím ďalej tým viacere prejavujú väzby v smere na trnavský a bratislavský kraj. Predovšetkým sa to prejavuje v smere dochádzky za prácou a tokov tovarov. Ide o vzťahy na mestá Trnava a Bratislava a ich aglomerácie. Okrem toho sa v priestore mesta Nitra, Trnava ako aj v ich zázemí rozvíjajú nové hospodárske aktivity. Tieto okolnosti majú vplyv aj na lokalizáciu výstavby nových bytov v obciach, ktoré majú najlepšiu dostupnosť k existujúcim a rozvíjajúcim sa hospodárskym aktivitám. Hodnotením výstavby nových bytov (podiel novopostavených bytov za rok na 1000 obyvateľov priemerného počtu obyvateľov v obci), stavu bytov (prírastky bytov v priemere za rok na 1000 obyvateľov priemerného počtu obyvateľov v obci) a rastu obyvateľov (index rastu) možno konštatovať nasledovné

- podiel novopostavených bytov sa sústredil v západnej časti Nitrianskeho kraja a vo vyššej miere v menších obciach
- prírastky bytov sa sústredili v západnej časti Nitrianskeho kraja, najmä v území medzi mestom Nitra a Šafa v smere na západ k hraniciam kraja
- napriek pozitívnemu podielu novopostavených bytov bol celkový prírastok bytov záporný (úbytok bytov)
- najmenší podiel novopostavených bytov je na východe kraja v osi Štúrovo – Želiezovce – Levice
- najvyššie úbytky bytov sú taktiež na východe kraja v osi Štúrovo – Želiezovce – Levice
- index rastu obyvateľov sleduje v podstate podiel novopostavených bytov
- pokles obyvateľov je evidovaný aj v značnej časti obcí s novou bytovou výstavbou

Veková štruktúra obyvateľstva SR sa postupne mení v prospech starších vekových kategórií – prehĺbuje sa proces starnutia populácie (znižuje podiel detskej zložky a zvyšuje sa podiel obyvateľov v poproduktívnom, ale aj v produktívnom veku); Nitriansky kraj má v tomto pohľade stagnujúci typ populácie. Z hľadiska národnostnej štruktúry má SR pestrú národnostnú štruktúru, na území Nitrianskeho kraja prevláda okrem dominantnej slovenskej národnosti, najmä maďarská národnosť pričom v okrese Nitra má zastúpenie takmer 6%. Vzdelanostná štruktúra Nitrianskeho kraja oproti celej republike je priemerná (12% vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva).

2 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

V oddiele Stratégia rozvoja obce stanovujeme základné predpoklady budúceho rozvoja obce na úrovni základných koncepčných prvkov. Pozri aj Vysvetlenie pojmov – metodika v záverečnej časti. Oddiel pozostáva:

- **Základná stratégia rozvoja obce:** základný strategický princíp formovania obce, základné predstavy o formovaní budúcnosti obce ako celku;
- **Prírodná stratégia rozvoja obce (územný systém ekologickej stability):** čiastkový strategický princíp formovania obce z pohľadu formovania prírodnej štruktúry obce resp. katastra;
- **Urbanistická stratégia rozvoja obce:** čiastkový strategický princíp formovania obce z pohľadu formovania urbanistickej štruktúry obce resp. katastra;
- **Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce:** čiastkový strategický princíp formovania obce z pohľadu formovania socio-ekonomickej štruktúry obce;

Všetky základné koncepčné princípy sú zakreslené vo výkresovej časti na prílohe č.2: Stratégia rozvoja obce.

obr. 2: Rozčlenenie katastrálneho územia obce Rumanová na základné PFCelky

2.1 ZÁKLADNÁ STRATÉGIE ROZVOJA OBCE

Východiskové predpoklady

Katastrálne územie obce Rumanová je charakteristický typ vidieckej krajiny na západnom okraji okresu Nitra, ktoré sa rozvíja pozdĺž Bábskeho potoka. Jedná sa o katastrálne územie s veľkosťou cca. 1200ha so severo - južne pretiahnutým tvarom.

Prírodná časť (extravilán – neurbanizované územie) je charakterizovaná ako poľnohospodárska mierne zvlnená krajina, ktorá sa rozprestiera okolo kompaktnej urbanizovanej časti (intravilán).

Najvýraznejším prírodným prvkom územia je regionálne biocentrum Starý háj, ktorý sa rozprestiera v severnej časti katastra a miestny biokoridor Bábsky potok, ktorý tvorí „os“ katastra a rovnako v rámci zastavaného územia tvorí významný prírodný prvok. Na východnej a západnej strane katastra sa tiahne nezalesnená pahorkatina využívaná na intenzívnu poľnohospodársku výrobu.

Najvýznamnejším a určujúcim urbanistickým prvkom územia je Rumanovská os – miestna os. Táto os prepája obec s miestnymi centrami obcí Báb a Rišňovce a súčasne tvorí aj prepojenie na svoje regionálne centrum Nitra. Uprostred obce je možné definovať „základy“ miestneho urbanistického centra (v okolí miestnej kaplnky a bývalého kaštieľa), ku ktorému prináleží aj významný Rumanovský park.

Základná stratégia rozvoja obce

Perspektívou a plánom obyvateľov obce Rumanová je úspešná a príťažlivá obec pre svojich obyvateľov a návštevníkov, zaujímavá lokalita pre bývanie, trávenie voľného času s kvalitným životným prostredím, prácu, komplexnou technickou infraštruktúrou a profesionálnou správou.

Stratégia rozvoja obce bude realizovaná pomocou 5-tich nasledujúcich hlavných rozvojových cieľov:

- skvalitnenie podmienok života v obci;
- vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj bývania;
- vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj športovo-rekreačných aktivít;
- rozvoj podnikateľských aktivít, posilnenie ekonomiky obce;
- podporiť ekostabilizačné a krajinárske hodnoty krajiny

Skvalitnenie podmienok života v obci

Pod pojmom kvalitné podmienky života v obci si možno predstaviť celú škálu oblastí a problémov vnímaných v prvom rade obyvateľmi obce, ktoré v značnej miere ovplyvňujú spoločenskú atraktivitu obce. Medzi indikátory zásadného charakteru (napr. popri ukazovateľoch vypovedajúcich o kvalite životného prostredia) patria: kvalita bývania, sociálnej infraštruktúry a pod. Na ich vytváranie majú vplyv všetky verejnoprávne a súkromné subjekty pôsobiace na území obce, a ich vzájomné väzby v prvom rade s obcou ako samosprávnou jednotkou. Kvalitné podmienky života podporujú príťažlivosť sídiel nielen pre radového obyvateľa, ale do značnej miery podporujú príťažlivosť aj pre podnikateľskú verejnosť.

V prípade obce sa problematika rozvoja sídla sústreďuje do oblasti technickej infraštruktúry, sociálnej vybavenosti a bývania. Pre realizáciu aktivít v rámci rozvoja a budovania infraštruktúry je príznačná tak jej ovplyvniteľnosť zo strany samosprávy (obce), ako aj finančná náročnosť. Avšak v konečnom dôsledku jej existencia predstavuje jeden zo základných predpokladov trvalo udržateľného rozvoja obce.

Vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj bývania

Zmyslom tohto cieľa je pripraviť, naplniť a realizovať projekt rozšírenia obce o nové plochy s prioritnou možnosťou umiestnenia plôch bývania výlučne individuálnych foriem (rodinných domov). Plochy bývania prednostne ponúknuť miestnym obyvateľom ale pripraviť plochy bývania najmä pre prilákanie nových obyvateľov obce – aktivitou sa sleduje zvýšenia počtu obyvateľov obce formou migrácie.

Vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj športovo-rekreačných aktivít

Zmyslom tohto cieľa je podporiť také aktivity, ktoré budú smerovať k rozvoju športovo-rekreačných aktivít v troch rovinách:

- naviazané k Bábskemu potoku;
- naviazané k Rumanovskému parku ako aj k navrhovaným parkom pri jednotlivých centrách. Jedná sa o každodenné rekreačno-oddychové aktivity (prechádzky, šport – hranie sa najmenších detí a pod.)
- rekreačné aktivity spojené s pestovaním a spracovaním hrozna. Aktivitou sa sleduje zvýraznenie vinohradníckej tradície v obci.

Rozvoj podnikateľských aktivít, posilnenie ekonomiky obce

Rumanová majú vzhľadom na geografickú polohu nemá síce najvhodnejšiu polohu pre rozvoj podnikateľských (priemyselno-výrobných) aktivít ale vzhľadom k založenej tradícii výroby komponentov pre vzduchotechniku a spracovanie tenkých plechov je cieľom vytvoriť nielen územné ale komplexné podmienky pre umiestnenie výrobných alebo vybavenostno-výrobných aktivít formou ucelenej samostanej zóny (priemyselný park).

Vzhľadom na rozsiahle poľnohospodárske plochy je dôležité podporovať rozvoj poľnohospodársko-výrobných aktivít a vytvoriť resp. stabilizovať komplexné podmienky pre ich umiestnenie.

Podporiť ekostabilizačné a krajinárske hodnoty krajiny

Zmyslom tohto cieľa je pripraviť, naplniť a realizovať ambiciózný projekt zvýšenia krajinárskej hodnoty územia a aspoň čiastočne prinavrátiť pôvodný obraz krajiny založením resp. rozšírením ekostabilizačných ostrovov (biocentier) a línii (biokoridorov) na rovnomerne na území celého katastra obce.

tab. 1: Zoznam PFCelkov

	PFCelok (pomenovanie)	Typ PFCelku (charakteristika)	Rozloha (ha)	Podiel (%)
P1	Zálužianska pahorkatina	prírodný miestny	970,8	83,3
U1	Rumanová	urbanistický miestny	52,9	4,5
U2	Tomanová	urbanistický miestny	24,7	2,1
U3	Juhásňa	urbanistický miestny	40,6	3,5
U4	Sever	urbanistický špecifický miestny	51,1	4,4
U5	Juh	urbanistický špecifický miestny	24,9	2,1
	Kataster		1165	

2.2 PRÍRODNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE (ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY)

Základná charakteristika súčasnej prírodnej štruktúry

Obec Rumanová je situovaná v jednom základnom prírodnom type – stredne členenej pahorkatine na sprašiach a sprašových hlinách. Os územia tvorí údolie Bábskeho potoka. PFCelok má pahorkatinný charakter, tvorený je sústavou chrbtov, svahov a úvalinovitých dolín Zálužianskej pahorkatiny – nazvali sme **PFCelok Zálužianska pahorkatina**. Zastavané územie obce je situované najmä v údolí potoka.

Kataster obce je v extraviláne prevažne využívaný pre poľnohospodársku produkciu. V rámci intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajiny sa nachádza viacero existujúcich významných krajinnoekologických prvkov:

- **Starý háj** (regionálne biocentrum)
- **Mikloš** (miestne biocentrum)
- **Tumáň** (miestne biocentrum)
- **Bábsky potok** (miestny biokoridor)

Celkovo krajinnoekologické prvky (plochy ekostabilizačnej a environmentálnej vegetácie a vodstva v krajine) tvoria 14,6% podiel všetkých plôch katastra (169,6ha).

Pri započítaní aj významných sídelných ekostabilizačných prvkov (plochy environmentálnej vegetácie v sídle, plochy rekreačnej a/al. vybavenostnej vegetácie, plochy obytnéj a/al. extenzívnej produkčnej vegetácie) je podiel v rámci katastra 16,3% (189,5ha).

Pre posudzovanie ekologickej stability územia je stanovený koeficient ekologickej stability (KES) – pomerné číslo, ktoré definuje pomer medzi tzv. stabilnými a nestabilnými plochami. Podľa metodiky – vzorca (Michal, 1982) je v katastrálnom území obce Rumanová KES s hodnotou 0,30 – územie intenzívne využívané najmä poľnohospodárskou veľkovýrobou, oslabenie autoregulačných pochodov spôsobuje ich značnú ekologickú labilitu. Pričom hodnota 0,30 je dolnou hraničnou hodnotou pre uvedenú kategóriu.

Poznámka – výpočet KES (modifikovaný vzorec pre potreby tohto územného plánu):

KES = (EKSVG + ENVVG + PEKVG + RKVVG + OEPVG + OBTVG + EKSVd + NVSVG) / (PRDVG + ZS + SP) = (167,8 + 3,7 + 32,1 + 3,7 + 34,1 + 21,4 + 0,9 + 1,5) / (853,0 + 20,4 + 7,3) = 265,2 / 880,7 = **0,30**
EKSVG (ekostabilizujúca vegetácia krajinná a sídelná).....167,8ha
ENVVG (environmentálna vegetácia krajinná a sídelná – započítaný 10% podiel verejných priestranstiev)2,9 + 0,8 = 3,7ha
PEKVG (produkčná vegetácia s významnou ekostabilizujúcou a al. environmentálnou funkciou)..... 32,1ha
RKVVG (rekreačná a/al. vybavenostná vegetácia)3,7ha
OEPVG (obytná a/al. extenzívna produkčná vegetácia)34,1ha
OBTVG (obytná vegetácia a vegetácia nádvorí – 50% podiel zastavaných plôch a nádvorí)..... 1,0 + 40,8 x 0,5 = 21,4ha
EKSVd (ekostabilizujúce vodstvo)0,9ha
NVSVG (nevyužívaná vegetácia v sídle).....1,5 ha
PRDVG (produkčná vegetácia)853,0 ha
ZS (zástavba – 50% podiel zastavaných plôch a nádvorí)..... 40,8 x 0,5 = 20,4 ha
SP (spevnené plochy – 90% podiel verejných priestranstiev) 8,1 x 0,9 = 7,3ha

Objektívnejším faktorom pre posúdenie ekologickej stability územia je tzv. stupeň ekologickej stability (SES), ktorý zohľadňuje aktuálny stav a významnosť

prírodného prvku. Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci KEP nebol tento koeficient skúmaný nie je ho možné definovať. Doporučujeme pri najbližšom spracúvaní KEP aby tento koeficient bol definovaný.

Krajinnoekologická stratégia obce

Krajinnoekologická stratégia rozvoja obce sa sústreďuje primárne na zachovanie jestvujúcich krajinných prvkov. To znamená bude potrebné realizovať opatrenia na zachovanie a podporu týchto významných plôch.

Z pohľadu nižšej ekostabilizačnej hodnoty územia a jej nerovnomerného rozloženia bude potrebné pripraviť a najmä realizovať opatrenia na jej celkové zvýšenie – bude potrebné postupne významne zvýšiť podiel krajinnej vegetácie. Sledujeme s tým aby podiel ekostabilizačných a environmentálnych plôch stúpol na hodnotu cca. 20% plochy katastrálneho územia, resp. aby ukazovateľ krajinnoekologickej stability územia (KES) sa zvýšil na hodnotu blízku k 0,50. Tento cieľ bude potrebné naplňať najmä delením rozsiahlych ucelených plôch poľnohospodárskej výroby líniovými interakčnými prvkami ale aj rozširovaním / vytváraním nových krajinárskych prvkov.

obr. 3 Zálužianska pahorkatina v severnej časti katastra

obr. 4 Zálužianska pahorkatina v južnej časti katastra

Oproti existujúcemu stavu navrhujeme na doplnenie nasledovné krajinnoekologické prvky:

- **Starý háj – Zagard – Bábsky les** (navrhovaný regionálny biokoridor)
- **Údolné lesy** (navrhované miestne biocentrum)
- **Dolné pole** (navrhované miestne biocentrum)
- **Nad Hofierskymi roľami** (navrhované miestne biocentrum)
- **Horekoncová** (navrhované miestne biocentrum)
- **Nad križom** (navrhované miestne biocentrum)
- **Starý háj – Dolné pole** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Od Mikloša** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Od Zemianskych sádov** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Tumáň – skládka** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Tumáň – Báb** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Panské záhumnia** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Od Malého Bábu** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Pri pasienku** (navrhovaný miestny biokoridor)
- **Údolie od Rišňoviec** (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhujeme aby celkovo krajinnoekologické prvky (plochy ekostabilizačnej a environmentálnej vegetácie a vodstva v krajine) tvorili v budúcnosti cca. 20% podiel všetkých plôch katastra (237,2ha).

Pri započítaní aj významných sídelných ekostabilizačných prvkov (plochy environmentálnej vegetácie v sídle, plochy rekreačnej a/al. vybavenostnej vegetácie, plochy obytnej a/al. extenzívnej produkčnej vegetácie) navrhujeme podiel v rámci katastra takmer 30% (326,2ha).

Ukazovateľ ekologickej stability územia KES bude takto perspektívne zvýšený na hodnotu 0,50 (cieľ krajinnoekologickej stratégie obce) čo by znamenalo, že v klasifikácii ekologickej stability územia zostane kataster obce Rumanová klasifikovaný ako územie intenzívne využívané najmä poľnohospodárskou veľkovýrobou avšak ešte stále autoregulačné pochody budú oslabené čo v ekosystémoch bude spôsobovať ich značnú ekologickú labilitu a neustále bude vyžadovať vysoké vklady dodatkovej energie. Uvedená hodnota znamená, že v rámci danej klasifikácie (rozpätie 0,30 – 1,00) sa hodnota z dolnej hranice posunie k stredovej hodnote.

Prepočet ukazovateľa KES pre návrh:

KES = (EKSVG + ENVVG + PEKVG + RKVVG + OEPVG + EKSVD) / (PRDVG + ZS + SP) = (225,2 + 10,8 + 51,3 + 9,7 + 57,5 + 1,2) / (719,1 + 29,5 + 21,1) = 355,7 / 769,7 = **0,46**
EKSVG (ekostabilizujúca vegetácia krajinná a sídelná)..... 225,2ha
ENVVG (environmentálna vegetácia krajinná a sídelná – započítaný 10% podiel verejných priestranstiev) 8,4 + (0,1 x 23,5) = 10,8ha
PEKVG (produkčná vegetácia s významnou ekostabilizujúcou a al. environmentálnou funkciou) 51,3ha

RKVVG (rekreačná a/al. vybavenostná vegetácia)9,7ha
OEPVG (obytná a/al. extenzívna produkčná vegetácia) + 50% podiel zastavaných plôch a nádvorí28,0 + (0,5 x 58,9) = 57,5ha
EKSVD (ekostabilizujúce vodstvo)1,2ha
PRDVG (produkčná vegetácia) 719,1ha
ZS (zástavba – 50% podiel zastavaných plôch a nádvorí) 58,9 x 0,5 = 29,5ha
SP (spevnené plochy – 90% podiel verejných priestranstiev) 23,5 x 0,9 = 21,1ha

V katastri obce Rumanová možno hovoriť o dvoch významných prírodných – krajinnoekologických prvkoch. Jednu tvorí regionálne biocentrum Starý háj a druhý prvok tvorí miestny biokoridor Bábsky potok. Vzhľadom na skutočnosť, že východným aj západným okrajom sa tiahne odlesnený chrbát Zálužianskej pahorkatiny navrhujeme položiť pre línie nových biokoridorov v tomto priestore, vrátane prepojenia niektorých existujúcich (Tumáň, Mikloš) a navrhovaných biocentier (Údolné lesy, Dolné pole, Nad Hofierskymi roľami, Horekoncová, Nad križom)

Popis jednotlivých lokalít

Starý háj (regionálne biocentrum)

Regionálne biocentrum, ktoré sme vymedzili na základe dokumentu KEP spoločného územného plánu z r. 2004 (lit. 103). V RÚSES Nitrianskeho samosprávneho kraja bol vymedzený ako súčasť regionálneho biokoridoru (lit. 99), avšak má jednoznačne charakter biocentra. Výmera biocentra v k.ú. Rumanová je 112,9ha celkovo 145,6ha.

Ide o komplex lesných porastov v severnej časti k.ú. Rumanová s presahom do k.ú. Kľačany a Sasinkovo (patria sem lesné porasty lesného celku Nitra č. 284-293). Väčšia časť týchto porastov má charakter teplomilného cerového lesa s dominanciou duba cerového (*Quercus cerris*) v stromovom poschodí (pokryvnosť 60-80%). Primiešanými drevinami sú dub letný (*Quercus robur*), dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*), dub zimný (*Q. petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), javor horský (*A. pseudoplatanus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), jaseň úzkolistý (*F. angustifolia*), brest hrabolitý (*Ulmus carpiniifolia*), topoľ osikový (*Populus tremula*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Do porastov preniká aj agát biely (*Robinia pseudoacacia*), miestami vysadený orech čierny (*Juglans nigra*). V krovinnom poschodí lesov prevažuje baza čierna (*Sambucus nigra*), javor poľný (*Acer campestre*) a iné druhy stromového poschodia, rastú tu aj prirodzené kroviny zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaeae*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*) a i. Bylinné poschodie tohto typu porastov má väčšinou prirodzený charakter - vyvinutý býva jarý aspekt s druhmi veternica iserníkovitá (*Anemone ranunculoides*), chochlačka planá (*Corydalis solida*), veterník žltuškovitý (*Isopyrum thalictroides*), blyskáč cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), plúčnik lekárske (*Pulmonaria officinalis*), fialka voňavá (*Viola odorata*), f. podivuhodná (*V. mirabilis*) a f. lesná (*V. reichenbachiana*). Ďalej sú pre bylinné poschodie typické druhy mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), bažanka trvác (*Mercurialis perennis*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), k. mnohokvetý (*P. multiflorum*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), miestami aj zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*) a kamienka modropurpurová (*Lithospermum purpureoeruleum*). Pomerne hojná je nepôvodná netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*). Tieto lesné porasty resp. ich časti je možné klasifikovať ako biotopy európskeho významu 91M0 Dubové lesy na spraši a dubovo-cerové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls3.3 a Ls3.4) a 91G0 Dubovo-hrabové lesy panónske (Ls2.2).

Súčasný stav biocentra je relatívne vyhovujúci, obhospodarovanie lesných porastov je realizované v zmysle platného dokumentu Programu starostlivosti o lesy (platný na r. 2014-2023). V tomto komplexe lesov je vhodné výhľadovo prejsť k prírode blízkemu hospodáreniu v lese (najmä k zmene spôsobu ťažby) a k zvýšeniu rubného veku na viac ako 100 rokov. Ostatné opatrenia pre starostlivosť o lesné porasty sú špecifikované v kap. 3.1.6 Krajinná vegetácia (biosféra) na strane 23.

obr. 5 Starý háj (regionálne biocentrum)

Starý háj – Zagard – Bábsky les (navrhovaný regionálny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor, ktorý bol vymedzený v rámci RÚSES v ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja. Jeho cieľom je prepojenie oblasti Starého hája s lesnými komplexmi v k.ú. Veľké Zálužie, Veľký Báb a Malý Báb. V priestore k.ú. Rišňovce a Rumanová je biokoridor vedený na hranici katastrov okolo skládky odpadov a ďalej prechádza do k.ú. Veľké Zálužie do údolia Zagard. Dĺžka navrhovaného biokoridoru v k.ú. Rumanová je 1,9km a výmera 2,5ha.

V súčasnosti je na väčšine priestoru vymedzeného biokoridoru poľnohospodárske pôda, najmä orná pôda. Na úseku v k.ú. Rumanová je vhodné využiť existujúci líniový porast na hranici katastra a za skládkou (Pri skládke 2, 3) a výhľadovo ho rozšíriť tak, aby spĺňal priestorové parametre pre regionálny biokoridor (min. šírka 40-50m, keďže sa biokoridor nachádza na katastrálnej hranici, katastri Rumanová sa bude realizovať len polovica tejto šírky). Vhodné je príslušné pozemky previesť do lesnej pôdy, realizovať tu viacradovú výsadbu pôvodných drevín teplomilných dubín a ďalej porasty obhospodarovať ako lesy osobitného určenia.

Mikloš (miestne biocentrum)

Plošné porasty drevín a rekreačne upravená plocha s prameniskom a malou vodnou plochou v lokalite Mikloš. Do lokality je z obce vedený náučný chodník, priestor je čiastočne upravený s možnosťou krátkodobého oddychu (posedenie, lavičky pri vode, informačná tabuľa).

Časť biocentra je tvorená agátovým porastom a plochou v okolí prameniska s niekoľkými peknými exemplármi topoľa osikového (*Populus tremula*), topoľa čierneho

(*Populus nigra*) a vrbou (*Salix x rubens*). V krovinnom poschodí prevažuje baza čierna (*Sambucus nigra*), ostružina ožinová (*Rubus fruticosus*) a agát biely (*Robinia pseudoaccacia*). Dolná časť biocentra v údolí Bábskeho potoka je tvorená mäkkým lužným lesom s dominanciou vrb – krehkej (*Salix fragilis*), bielej (*S. alba*) a jej kríženca *Salix x rubens*. V krovinnom poschodí prevažuje baza čierna (*Sambucus nigra*) a ostružina ožinová (*Rubus fruticosus*). Túto časť je možné klasifikovať ako biotop európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo - topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1 a Ls1.3).

Z hľadiska ochrany a zvýšenia kvality biocentra odporúčame postupnú zmenu druhového zloženia hornej časti (odstránenie agáta), zatrávnenie priľahlého priestoru a usmernenie rekreačných aktivít do mimolesných častí. Navrhujeme aj mierne rozšírenie tohto biocentra smerom k biokoridoru Bábskeho potoka. Výmera biocentra po rozšírení 1,9ha.

obr. 6 Mikloš (miestne biocentrum)

Tumáň (miestne biocentrum)

Stredoveký lesný porast (č. porastu 295) na svahu východne od areálu RD Rumanová s dominanciou duba cerového (*Quercus cerris*). V stromovom poschodí tu rastú aj javor poľný (*Acer campestre*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), brest hrabolistý (*Ulmus carpinifolia*), topoľ šedý (*Populus canescens*), dub mnohopodý (*Quercus polycarpa*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), agát biely (*Robinia pseudoaccacia*). V krovinnom poschodí prevažujú prirodzené druhy krovín, aj bylinné poschodie má prirodzený charakter. Biocentrum je možné klasifikovať ako biotop európskeho významu 91M0 Dubové lesy na spraši a dubovo-cerové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls3.3 a Ls3.4)

Pre zachovanie kvality a funkcií biocentra je potrebné výhľadovo prejsť na prírode blízke obhospodarovanie lesného porastu, najmä k zvýšeniu rubného veku porastu a k prechodu na spôsob ťažby dreva formou účelového výberu. Výmera biocentra je 5,0ha.

Údolné lesy (navrhované miestne biocentrum)

Plocha lužného lesa s charakterom plantáže (lesný porast č. 298) v údolí Rumanovského potoka nad obcou (Lesík pri PD 5,6). V hustom stromovom poschodí dominuje šľachtený euro-americký topoľ (*Populus x canadensis*), ojedinelo tu rastú aj vrby (*Salix alba*, *S. fragilis*, *S. rubens*) a jasene (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), pravdepodobne aj nepôvodný jaseň americký (*Fraxinus americana*). Krovinné poschodie má pokryvnosť cca 30% a prevažujú v ňom baza čierna (*Sambucus nigra*) a ostružina ožinová (*Rubus fruticosus*), okrem nich tu rastú topole, jasene, na okrajoch orech kráľovský (*Juglans regia*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), ruža šípová (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a i.

V súčasnosti táto plocha nesplňa parametre biocentra, preto je potrebné lesný porast postupne prebudovať na les s prevahou domácich druhov lužných drevín – najmä vrb (*Salix fragilis*, *S. alba*, *S. x rubens*) a topoľov (*Populus nigra*, *P. x canescens*, *P. alba*), čím sa podstatne zvýši ekologická hodnota a plocha bude môcť plniť funkcie biocentra. Výmera navrhovaného biocentra v k.ú. Rumanová je 5,8ha.

Dolné pole (navrhované miestne biocentrum)

Návrhová plocha v lokalite Dolné pole v údolnej a svahovej polohe, západne od areálu RD Rumanová. Súčasný stav – orná pôda. Výhľadový stav – biotopy lužného lesa a dubovo-hrabových porastov. Výmera navrhovaného biocentra je 0,6ha.

Nad Hofierskymi rol'ami (navrhované miestne biocentrum)

Návrhová plocha v lokalite Ravasliky – Hofierske role na hranici s k.ú. Veľké Zálužie, v plošinovej polohe. Súčasný stav – orná pôda. Výhľadový stav – biotop dubovo-cerového lesa. Výmera navrhovaného biocentra v k.ú. Rumanová je 0,5ha.

Horekoncová (navrhované miestne biocentrum)

Návrhová plocha v južnej časti územia na hranici s k.ú. Veľký Báb, v údolnej a svahovej polohe. Súčasný stav – krovinná medza a orná pôda. Výhľadový stav – biotopy dubovo-hrabových porastov. Výmera navrhovaného biocentra v k.ú. Rumanová je 0,9ha.

Nad krížom (navrhované miestne biocentrum)

Návrhová plocha v lokalite Nad krížom na hranici s k.ú. Pusté Sady, v plošinovej polohe. Súčasný stav – agátová medza a orná pôda. Výhľadový stav – biotop dubovo-cerového lesa. Výmera navrhovaného biocentra v k.ú. Rumanová je 1,1ha.

Bábsky potok (miestny biokoridor)

Ekosystémy upraveného Bábskeho potoka nad, v obci a pod obcou Rumanová. Biokoridor má v týchto úsekoch rôzny charakter.

Nad obcou má potok prevažne súvislý brehový porast, ktorý možno klasifikovať ako fragmenty lužných lesov, patriace do biotopu európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo - topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1 a Ls1.3). V stromovom poschodí s pokryvnosťou 70-80% sú časté vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*) a ich kríženec *Salix x rubens*. Rastú tu aj topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ sivý (*Populus x canescens*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a jaseň úzkolistý (*F. angustifolia*), ako aj viaceré ovocné dreviny. V krovinnom poschodí (pokryvnosť 20-30%) sú časté vrby, topole, baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), ostružina ožinová (*Rubus fruticosus* agg.), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europeae*) a i. V tomto úseku by bolo vhodné zriadiť pozdĺž potoka nárazníkový pás formou zatrávnenia v šírke 10m na oboch brehoch.

Úsek potoka cez obec Rumanová – potok je skanalizovaný, so slabo vyvinutými brehovými porastmi, s nedostatočnou údržbou. Z dôvodu zvýšenia ekologickej kvality a ekostabilizačnej funkcie vodného toku odporúčame výhľadové rozšírenie pozemku

ŠTRUKTÚRA OBCE

vodného toku a realizáciu renaturačných opatrení, ktorá by mala zahŕňať napr. zníženie sklonu brehov, zníženie pozdĺžneho sklonu tokov, spomalenie prúdenia vody a tým aj zväčšenie plochy pre mokradnú a brehovú vegetáciu.

V rámci obce sa biokoridor rozširuje o rekreačnú funkciu, ktorá umožní využívanie pre potreby každodennej rekreácie.

Pod obcou v úseku po obec Báb je potok skanalizovaný, v stromovom poschodí prevládajú vrba krehká (*Salix fragilis*) a kríženec vrby bielej a krehkej *Salix x rubens*, z krovín sú hojné vrba purpurová (*Salix purpurea*) a v. košíkárka (*S. viminalis*). Bylinné poschodie je druhovo pomerne chudobné. Napriek tomu tento priestor splňa parametre biokoridoru, avšak vhodná je aspoň čiastočná renaturácia (návrhy sú uvedené v kapitole 3.1.6 Krajinná vegetácia (biosféra) na strane 23).

Pri revitalizácii potoka a výsadbe brehových porastov v obci aj mimo nej odporúčame použiť vlhkomilné druhy drevín, najmä: vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba rakytová (*Salix caprea*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topoľ osikový (*Populus tremula*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), javor poľný (*Acer campestre*), z krovín vrba purpurová (*Salix purpurea*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus catharticus*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), druhy rodu hloh (*Crataegus monogyna* agg., *C. laevigata* agg.), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*).

Celková dĺžka biokoridoru v rámci katastra Rumanová je 4,5km.

obr. 7 Bábsky potok (miestny biokoridor)

Starý háj – Dolné pole (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný pomerne dlhý biokoridor vedený od lesného porastu Starý háj hranicou k.ú. Rumanová a k.ú. Sasinkovo a Zemianske Sady a ďalej dnom úvalinovitej doliny až k obci. Na časti trasy sú v súčasnosti agátové a zmiešané medze, väčšina trasy však vedie na hraniciach pozemkov ornej pôdy. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa, v údolí biotopy tvrdého lužného lesa, resp. dubohrabín. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 3,0km a výmera 6,5ha.

Od Mikloša (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor vedený od miestneho biocentra Mikloš popri poľnej ceste na hranicu k.ú. k miestnemu biokoridoru starý háj – dolné pole. Na časti trasy sú v súčasnosti agátové medze, časť vedie na hraniciach pozemkov ornej pôdy. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa, prípadne dubohrabiny. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 0,8km a výmera 1,5ha.

Od Zemianskych sadov (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor vedený hranicou k.ú. Rumanová a Zemianske Sady a ďalej popri poľnej ceste k miestnym biocentrám dolné pole a údolné lesy. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa resp. dubohrabiny. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 1,7km a výmera 3,5ha.

Tumáň – skládka (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor prepájajúci regionálny biokoridor Starý háj – Zagard – Bábsky les s biocentrom miestnym biocentrom Tumáň, situovaný sv. od obce. Na väčšine trasy je v súčasnosti medza tvorená zmesou drevín, vhodné je jej rozšírenie a doplnenie pôvodných drevín, časť biokoridoru okolo skládky odpadov je potrebné vytvoriť. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 1,7km a výmera 3,5ha.

Tumáň – Báb (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný dlhý biokoridor prepájajúci údolie Bábskeho potoka severne od obce s biocentrom Tumáň a vedený ďalej na hranici s k.ú. Veľké Zálužie až do k.ú. Veľký Báb a späť k potoku. Prvá časť trasy je tvorená agátovým porastom na svahu o zmiešanou medzou, väčšia časť biokoridoru je však vedená na rozhraní pozemkov ornej pôdy, resp. popri poľnej ceste. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa resp. čiastočne dubohrabiny. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 4,4km a výmera 13,4ha.

Panské záhumnia (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor západne a južne od intravilánu obce vedený na rozhraní pozemkov ornej pôdy. Na časti trasy existujú zarastené aleje v úvoze starej cesty. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa resp. dubohrabiny. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 2,2km a výmera 4,4ha.

Od Malého Bábu (navrhovaný miestny biokoridor)

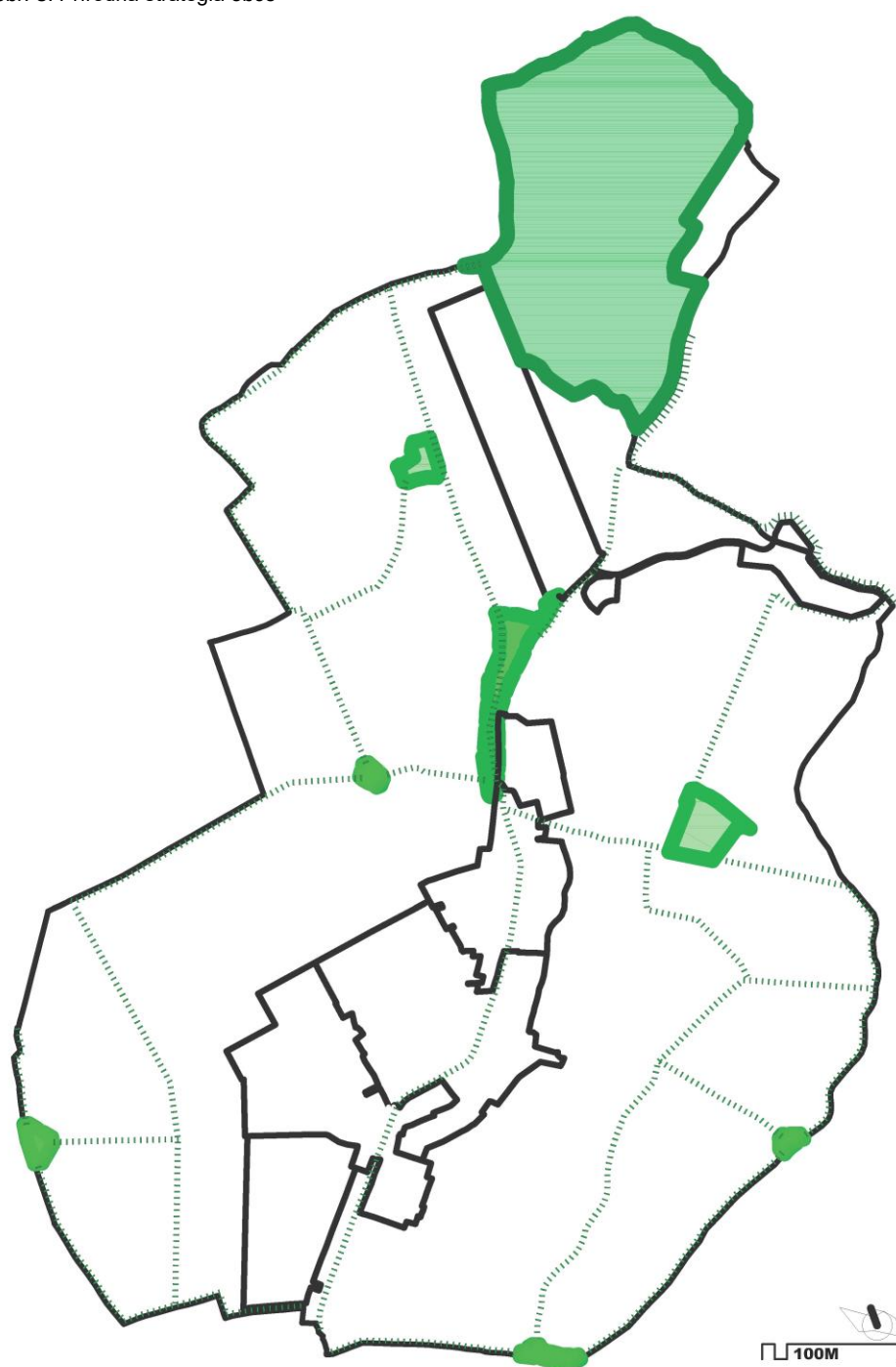
Navrhovaný biokoridor vedený hranicou k.ú. Rumanová s k.ú. Zemianske Sady, Pusté Sady a Malý Báb. Na časti trasy sú v súčasnosti agátové a zmiešané medze, časť vedie na hraniciach pozemkov ornej pôdy. Výhľadový stav – biotopy dubovo-cerového lesa, prípadne dubohrabiny. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 2,2km a výmera 4,4ha.

Pri pasienku (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaná sieť biokoridorov východne od obce. Vedený je v údolnej polohe na rozhraní pozemkov ornej pôdy, na časti trasy sú v súčasnosti agátové medze. Výhľadový stav – biotopy tvrdého lužného lesa, resp. dubohrabín. Dĺžka navrhovaného biokoridoru je 3,7km a výmera 9,9ha.

Údolie od Rišňoviec (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor vedený údolím od Rišňoviec od navrhovaného regionálneho biokoridoru Starý háj – Zagard – Bábsky les popri ceste k biocentru Údolné lesy v údolí Bábskeho potoka. Popri ceste je vyvinutá medzernatá medza rôznych drevín – potrebné je vymedzenie nárazníkového pásu v šírke 10-15 m a výsadba drevín charakteru tvrdého lužného lesa, resp. dubohrabín. Výmera navrhovaného biokoridoru v k.ú. Rumanová je 0,9ha.

2.3 URBANISTICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Charakteristika urbanistického vývoja obce

Vývoj urbanistickej štruktúry obce je pomerne jednotvárný (od pol. 18. stor. odkedy je možné tento vývoj sledovať na historických mapách, viď. obr. 33, obr. 34, obr. 35 a obr. 36), je urbanistická štruktúra identická a je postavená na urbanistickom pôdoryse písmena „H“ resp. číslice „8“, ku ktorému prináleží na východnej strane na ľavom brehu potoka súbežná líniová štruktúra. V neskorších obdobiach (v priebehu 20. stor.) je táto štruktúra obohatená o zástavbu na západnej strane v súbežných štruktúrach. Podrobnejší vývoj urbanistickej štruktúry viď. 3.2.2 Zástavba na strane 28.

PFCelok Rumanová je celok urbanistického typu miestnej úrovne a tvorí menšiu časť katastrálneho územia pri veľkosti 92,7ha (8% z celkovej plochy katastra).

Urbanistická stratégia rozvoja obce

Urbanistická stratégia rozvoja obce je založená na úsilí vytvoriť novú perspektívnu štruktúru územia s kvalitným rozložením jednotlivých funkcií. Základnou urbanistickou stratégiou obce je definovanie polohy hlavného centra obce – jadra nielen sídelnej štruktúry ale aj socio-ekonomického streda. Druhým dôležitým princípom je definovanie optimálnych možností celkového urbanistického rozvoja obce s definovaním jej maximálneho rozšírenia a jej organizáciou v postupných etapách v zmysle socio-ekonomických predpokladov.

Cieľom je vytvoriť hierarchickú štruktúru troch celkov, ktoré vytvoria vyvážené podmienky pre obecné funkcie s väzbou na obytné územia. K týmto trom celkom priradíme dva ďalšie špecifické celky, ktoré sústreďujú hospodársku základňu obce.

Urbanistické centrum.

Urbanistické centrum obce má predstavovať skĺbenie urbanistickej priestorovej a funkčnej kvality. Táto jednotka sa obyčajne tvorí určitý historický čas a má svoje korene často v dávnej minulosti a táto hodnota pretrváva. Obvyklé centrum obce definuje jeho najvýznamnejšia stavba – kostol umiestnený vo významovo najdôležitejšom priestore – návští. V týchto priestoroch sa obyčajne nachádza aj budova obecného úradu, farský úrad, škola, obchod a pod. Tento priestor je napojený na obdobné centrá iných obcí prostredníctvom urbanistickej osi, ktorá je zvyčajne definovaná dopravným koridorom okolo ktorého sa sústreďuje najstaršia časť zástavby, a tvorí ho najmä cestná komunikácia.

V obci Rumanová je takýto priestor formovaný v definovanej oblasti **Centrum Rumanová** ako miestneho urbanistického centra I. úrovne. Nachádzajú sa tu všetky obecnotvorné funkcie (obecný úrad, kaplnka, základná vybavenosť) ako aj niektoré funkcie nadobecného charakteru (matričný úrad). Tento priestor bude v okolí kaplnky rozšírený, aby bolo v rámci centra realizovať aj spoločensky plošne náročnejšie akcie (1. máj, hody a pod.). Významnými prvkami pre podporu centra sú prípadná dostavba obecného domu s výstavbou urbanistickej dominanty, ako aj prístavba / novostavba kostola s výstavbou novej urbanistickej dominanty – kostolnej veže.

Z hľadiska súčasného využitia je tento priestor využívaný najmä ako voľná uličná zástavba najmä jednopodlažná s dominujúcim funkčným využívaním pre bývanie, významný podiel funkcií tu má aj základná vybavenosť. V návrhu uvažujeme s postupnou transformáciou zástavby na kompaktnú uličnú zástavbu.

Centrum Rumanová je priestorovo priamo naviazané na Rumanovský park, ktorý rozširuje funkcie centra a významné rekreačné funkcie.

obr. 9 Centrum Rumanová

Okrem hlavného centra navrhujeme v obci definovať a rozvíjať ďalšie centrá miestneho charakteru II. úrovne, ktoré zabezpečujú vhodnú dostupnosť základnej vybavenosti a tvoria doplnenie centra I. úrovne o funkcie, ktoré nebolo priestorovo možné umiestniť v hlavnom centre:

- centrum Tomanová
- centrum Juhásňa

Okrem funkčného významu vytvorením týchto centier sledujeme aj vytvorenie / založenie delenia obce na tri základné celky. Poloha novonavrhovaných centier logicky nadväzuje na historickú štruktúru obce. Kým hlavné obecné centrum sa nachádza v pôdorysnej polohe „priečky, písmena H“, sekundárne centrá sa nachádzajú „v koncových ramenách písmena H“, ktoré sú spojené a pôdorys obce je tak v tvare číslice „8“.

Centrum Tomanová, miestne urbanistické centrum II. úrovne s umiestnením základných vybavenostných funkcií (obchod s potravinami, pohostinstvo).

V zásade hovoríme o vytvorení nového centra, ktoré nemá v súčasnosti žiadnu tradíciu a cieľom je založenie nového jadra, ktorému dávame historický názov Tomanová. Toto centrum nebude mať priamo naviazanú plochu parku, navrhujeme aby túto funkciu prevzala už založená plocha pri areáli strelnice.

Centrum Juhásňa, miestne urbanistické centrum II. úrovne s umiestnením základných vybavenostných funkcií (cintorín) a navrhovaným umiestnením vyššej vybavenosti (navrhujeme areál stacionáru pre seniorov s možnosťou umiestnenia zdravotného strediska a pod.) V okolí areálu cintorína, v jeho ochrannom pásme navrhujeme vytvoriť park, ktorý bude priamo súčasťou centra.

obr. 10 Centrum Juhásňa.

Urbanistická os

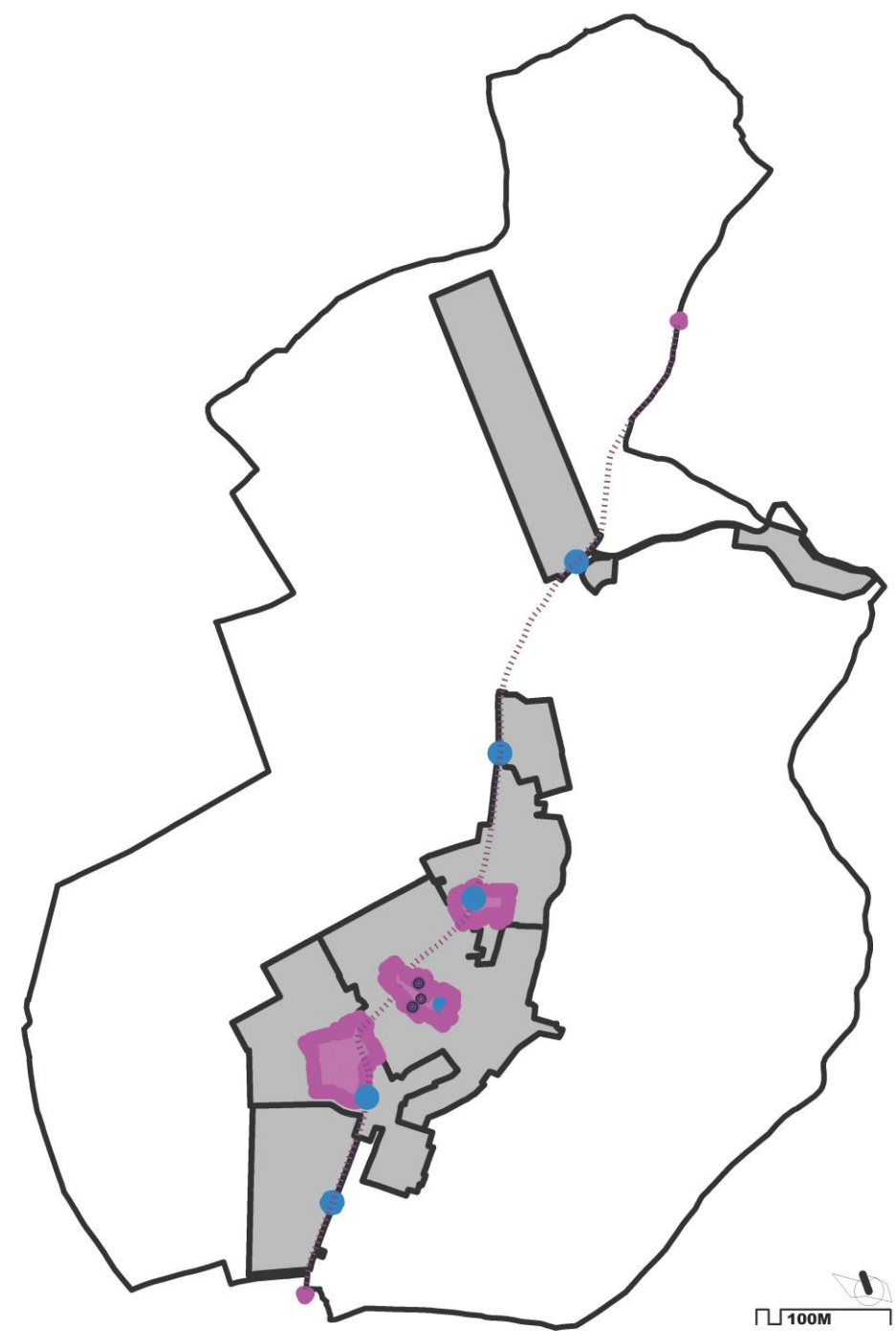
Z hľadiska širších súvislostí je zjavné, že katastrom prechádza urbanistická os miestneho charakteru **Rumanovská os**, ktorá prechádza priamo zastavaným územím obce. Rumanovská os prepája obec ostatnými centrami: regionálnym centrom Nitra ale aj miestnym centrom obcí Báb a Rišňovce.

V rámci obce sme na urbanistickú os naviazali navrhované hlavné centrum ako aj sekundárne centrá. Úsek Rumanovskej osi medzi sekundárnymi centrami definujeme ako významný priestor na umiestňovanie funkcií základnej vybavenosti, ktorú nebolo možné umiestniť v centrách. Nakoľko však tento priestor je v súčasnosti plne obsadený jestvujúcou zástavbou, pre prípadné nové funkcie bude potrebné nahrádzať jestvujúcu obytnú zástavbu.

obr. 11 Rumanovská os

obr. 12 Urbanistická stratégia obce

2.4 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.4.1 DEMOGRAFIA

Súčasná demografická štruktúra Slovenska

Demografická situácia je odrazom spoločenskej situácie, demografický vývoj úzko súvisí s vývojom spoločenských podmienok. Až do konca 80-tych rokov minulého storočia patrilo Slovensko ku krajinám s najvyššou sobášnosťou a pôrodnosťou v Európe, malo však vysokú úmrtnosť a potratovosť. V 90-tych rokoch minulého storočia začali v Slovenskej republike výrazné zmeny v demografickom vývoji, ktoré je možné označiť ako prechod na nový model reprodukčného správania sa obyvateľstva. Tento model je v podmienkach Slovenska charakteristický výrazným poklesom sobášnosti a plodnosti, pretrvávajúcim mierne rastúcim trendom rozvodovosti, stabilnou, ale nie veľmi priaznivou úrovňou úmrtnosti, zmenami vo vývoji potratovosti.

Začiatkom 21. storočia ešte pokračovali trendy z 90-tych rokov, ale obdobie posledných rokov má vo vzťahu k predchádzajúcemu vývoju kompenzačno-stabilizačný charakter. K 31. decembru 2009 mala Slovenská republika 5 424 925 obyvateľov.

Historické súvislosti v demografickej štruktúre obce

Vývoj počtu obyvateľov má v rokoch 1869 - 1961 stúpajúcu tendenciu v rozpätí od 4,3 až do 42,4%. V 70-tych rokoch nastal veľmi výrazný prepád v demografických ukazovateľoch, ktorý sa stabilizoval až v súčasnosti.

tab. 2 Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v obci Rumanová (zdroj lit. 24, lit. 94, lit. 101)

rok	počet obyvateľov	celkový nárast absolútne	celkový nárast v %
1869	518		
1880	545	27	5,2
1890	776	231	42,4

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RUMANOVÁ

1900	867	91	11,7
1910	934	67	7,7
1921	988	54	5,8
1930	1030	42	4,3
1940	1189	159	15,4
1948	1285 ¹⁾	96	8,1
1961	1360	75	5,8
1970	1254	-106	-7,8
1980	1014	-240	-19,1
1991	828	-186	-18,3
2001	775 ²⁾	-53	-6,4
2011	803	28	3,6

¹⁾ pre rok 1948 lit. 24 udáva 1285 obyv., lit. 103 pre rok 1950 udáva 1180 obyv.

²⁾ pre rok 2001 lit. 103 udáva 775 obyv. a lit. 94 udáva 769 obyv.

Súčasná demografická štruktúra obce

Pri poslednom sčítaní obyvateľstva (2011) mala obec Rumanová 803 obyvateľov. Podľa obecných štatistík má obec v súčasnosti 836 obyvateľov (2014) – tento údaj bude základným údajom pre túto územnoplánovaciu dokumentáciu.

Obec sa zaraďuje medzi menšie obce s hustotou osídlenia 984 obyvateľov/km² zastavaného územia a 72 obyvateľov/km² katastrálneho územia.

Trvale žijúce obyvateľstvo má prakticky len národnosť slovenskú (92,5%). Pri 3,1% nebola zistená národnosť. Z ostatných národností je zastúpená napr. česká národnosť (0,5%).

Z hľadiska náboženského vierovyznania sa 81,7% hlási k rímsko-katolíckemu vyznaniu, 0,7% k evanjelickému vierovyznaniu. Bez vyznania je 8,2% a pri 4,6% vierovyznanie nebolo zistené.

tab. 3: Počet obyvateľov, veková štruktúra, národnosť (zdroj lit. 94, lit. 101, lit. 104)

	Trvalo bývajúce obyvateľ (počet)	Predprod. vek (0-14) (%)	Produktív. vek (%)	Poprodukt. vek (M60+ Ž55+) (%)	slov. národ. (%)	maďarská národ. (%)
Rumanová 2011	803				92,5	
Rumanová 2001	775				98,1	
Rumanová 1991	828					
Nitriansky okres 2011	159143	13,9	62,5	23,6	87,9**	5,7**
Nitriansky okres 2001	163540	17,9	62,8	18,8	91,1	6,7
Nitriansky okres 1991	160725	24,3	57,6	18,1	90,1	8,2
Nitriansky kraj 2011	689867	13,5	62,5^x	24,0^x	68,6***	24,6***
Nitriansky kraj 2001	713422	17,3	62,4	19,8	70,1	27,6
Nitriansky kraj 1991	716846	23,0	57,4	19,5	68,2	30,2
Slovensko 2011	5397036	15,3	62,6	22,1	80,7****	8,5****
Slovensko 2001	5379455	18,9	62,3	18,0	85,8	9,7
Slovensko 1991	5274335	24,9	57,8	17,3	-	-

* pri 2,5% obyvateľov obce nebolo zistená národnosť

** pri 4,86% obyvateľov okresu nebola zistená národnosť

*** pri 5,4% obyvateľov kraja nebola zistená národnosť

**** pri 7,0% obyvateľov štátu nebola zistená národnosť

^x približný údaj

Prognóza demografickej štruktúry

Výhľadový počet obyvateľov obce Rumanová je v projektovaný do roku 2035. Vychádza sa pritom z demografických projekcií podľa ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja, kde sa stanovili výhľadové tendencie pre Nitriansky kraj a okres v dvoch variantoch, pričom sa zohľadnili založené tendencie dané vekovou štruktúrou a vývojom plodnosti a úmrtnosti.

Úvaha o projekcii obyvateľstva pre obec je vypracovaná v dvoch alternatívach (východzí počet obyvateľov sa stanovuje na hodnotu 840 obyvateľov:

- nízky variant uvažuje v celom projektovanom období s pokračujúcim poklesom plodnosti a so stagnujúcou príp. mierne rastúcou úmrtnosťou. Predpokladá sa, že v projektovanom období bude aj podiel migrácie minimálny.

tab. 4: Projekcia obyvateľstva s migráciou – nízky variant

	2020 (obyv.)	rv (%)	2025 (obyv.)	rv (%)	2030 (obyv.)	rv (%)	2035 (obyv.)
Rumanová	840	-0,00	840	-0,00	840	-0,25	830
Nitriansky okres	167984	0,00			167970		
Nitriansky kraj	692587	-0,35			680325		
Slovensko	5466 850 ¹⁾						

- vysoký variant predpokladá zastavenie poklesu plodnosti resp. mierny nárast a súčasne predpokladá mierne zlepšovanie úmrtnostných pomerov. Taktiež predpokladá vzrast migračného prírastku ako pozitívny dopad snahy obce o „získanie“ nového obyvateľstva vytvorením nových plôch pre bytovú výstavbu ako aj v súvislosti s pripravovanou výstavbou nového výrobného závodu. Pri tejto projekcii sme zohľadnili aj skutočnosť, že skutočný vývoj počtu obyvateľov je optimistickejší ako to predpokladala demografická prognóza ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja.

tab. 5: Projekcia obyvateľstva s migráciou – vysoký variant

	2020 (obyv.)	rv (%)	2025 (obyv.)	rv (%)	2030 (obyv.)	rv (%)	2035 (obyv.)
Rumanová	840	1,00	882	0,50	904	0,25	915
Nitriansky okres	167984	0,00			167970		
Nitriansky kraj	701333	-0,35			694732		
Slovensko	5466 850 ¹⁾						

¹⁾ prognóza k r. 2025, zdroj: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, VDC, INFOSTAT, november 2008

Projekcia obyvateľstva - vysoký variant bude v územno-plánovacej dokumentácii obce Rumanová jeden zo základov pre bilančné úvahy, pretože predstavuje jeden z možných reálnych predpokladov možného rozvoja obce. Vzrast obyvateľstva za roky 2020 až 2035 je v rámci tohto optimistického variantu 75 obyvateľov.

2.4.2 EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA

Ekonomická aktivita obyvateľstva v kontexte Slovenska

V roku 2009 bolo v Slovenskej republike 2690,0 tis. ekonomicky aktívnych osôb. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorí 58,9% všetkých obyvateľov SR. Ekonomická aktivita mužov dosahovala 68,1% a žien 50,3%. Miera nezamestnanosti dosahovala 12,1%.

V nasledujúcich rokoch sa predpokladá postupné znižovanie podielu ekonomic-
ky aktívneho obyvateľstva načo najviac vplyva demografická štruktúra, ktorá postupne
zaznamenáva nárast podielu ľudí v poproduktívnom veku..

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Údaje za obec nie sú dostupné, predpokladáme, že prevažná väčšina
ekonomicky aktívneho obyvateľstva dochádza za prácou do mesta Nitra, významná
časť je zamestnaná v miestnej výrobnjej prevádzke. Mnohí živnostníci podnikajúci
v oblasti stavebníctva odchádzajú za prácou aj mimo územia SR.

3 PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

V oddiely Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia definujeme základné prvky poznania územia podľa jednotlivých fenoménov prírodného charakteru (substrát, reliéf, klíma, pôdy, vodstvo, vegetácia a živočíšstvo), urbanistického charakteru (zástavba, verejné dopravné vybavenie, verejné technické vybavenie) a socio-ekonomického charakteru (bývanie, občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra), pričom kritériá skúmania sú diferencované podľa konkrétneho fenoménu.

Všetky zistené javy sú vykreslené vo výkresovej časti na prílohe č.3: Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Keďže najmä priestorové rozloženie jednotlivých fenoménov neumožňuje ich prehľadné vykreslenie na jednom mapovom podklade, vo výkresovej časti sú tieto prílohy označené postupne 3A až 3E, tak aby bola zachovaná celková čitateľnosť.

3.1 PRÍRODNÁ ŠTRUKTÚRA ÚZEMIA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.1.1 GEOLOGICKÉ POMERY

Základná charakteristika

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia, pričom horninové prostredie vo veľkej miere ovplyvňuje aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako napr. pôdotvorný substrát).

V zmysle „Geologického členenia Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy“ (lit. 29) patrí katastrálne územie obce do oblasti *Vnútrohorské panvy a kotliny*, podoblasti *Podunajská panva*, okrsku *Trnavsko-dubnická panva*, podokrsku *Rišňovská priehlbina*.

Geologické podložie územia je štruktúrne heterogénne, tvorené je horninami kryštalinika a mezozoika. Neogénna výplň panvy je tvorená súvrstviami morských sedimentov veľkej mocnosti a pozostáva z dvoch hlavných stratigrafických členov – miocénu a pliocénu. Definitívny záver formovania panvy predstavuje jazero-fluviálna fácia pliocénu a kvartérna terestrická sedimentácia spraší.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú dve hlavné stratigrafické jednotky – základom sú **neogénne sedimenty** budujúce podložie, v nadloží sú takmer v celom území vyvinuté **kvartérne sedimenty**.

Najvrchnejšiu vrstvu neogénnych sedimentov tvoria usadeniny daku – *volkovské súvrstvie (npPl)*. Na povrch v území a jeho okolí vychádzajú na strmších západne až severne orientovaných stráňach pahorkatiny východne od Bábskeho potoka, v menšej miere aj západne od intravilánu obce. Tvorené sú sladkovodnými limnickými sedimentmi v piesčitom vývoji (hrubé štrkové a piesčité komplexy) alebo v ílovitom vývoji (monotónne striedanie sivozelených a sivých piesčitých ílov až aleuritov s polohami pieskov).

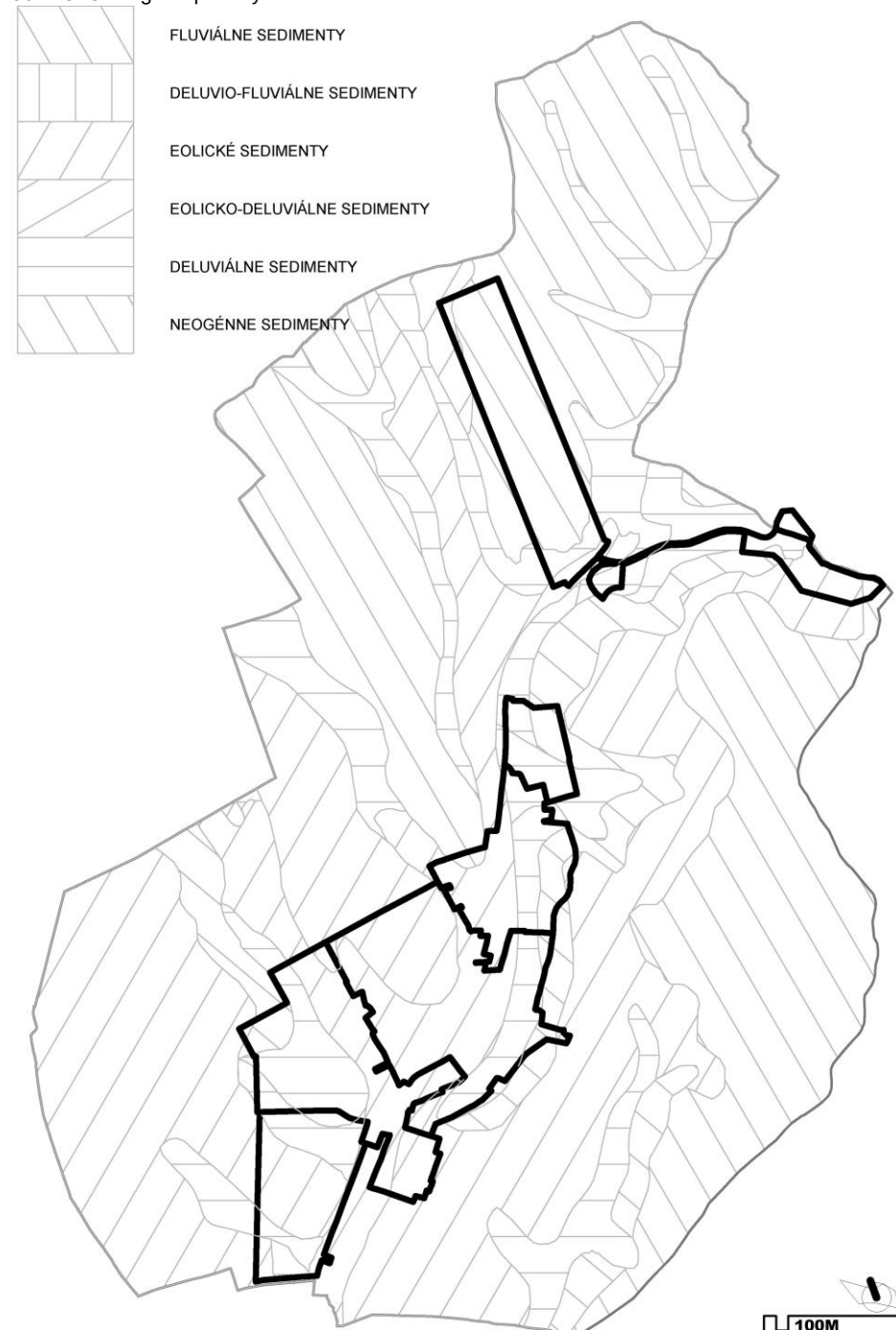
Z kvartérnych sedimentov sa v území nachádzajú nasledovné typy:

- *fluviálne sedimenty (fhh)* – údolné hliny, piesky a íly riečnej nivy, mapované sú na nive Bábskeho potoka, čiastočne aj v údoliach jeho občasných prítokov,
- *deluvio-fluviálne sedimenty (dfh)* – splachové hliny, mapované v niektorých úvalinách a úvalinovitých dolinách v rôznych častiach katastra,
- *eolické sedimenty (lw)* – prachovité až piesčité spraše, mapované najmä v polohách plošín vo východnej a severnej časti územia,
- *eolicko-deluviálne sedimenty (lhw)* – nevápnité sprašové hliny a podobné zeminy – prevažujú v západnej časti územia a mapované sú aj na niektorých svahoch východne od Rumanovského potoka,
- *deluviálne sedimenty (dhk, pgh)* – väčšinou piesčité hliny a hlinité piesky s úlomkami hornín – mapované sú na úpätí niektorých svahov budovaných neogénnymi súvrstviami.

Podľa **inžinierskogeologickej rajonizácie** (lit. 1) spadá celé riešené územie do oblasti Podunajská nížina, rajónu kvartérnych sedimentov a v rámci tejto skupiny do *rajónu sprašových sedimentov – L*.

Inžinierskogeologické rajóny sú vyčlenené najmä na základe genézy a litologickej povahy hornín, umožňujú stanoviť vhodnosť horninového prostredia z hľadiska rôznych spôsobov využívania územia, najmä vhodnosti na výstavbu.

obr. 13: Geologické pomery

Ochrana a starostlivosť o horninové prostredie – prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory

V katastrálnom území obce Rumanová ani v jeho blízkom okolí nie sú evidované žiadne prieskumné územia, ložiská nerastných surovín ani chránené ložiskové územia. Najbližšie je situované ložisko tehliarskych surovín v k.ú. Alekšince.

Seizmicita a radónová aktivita

Riešené územie sa nachádza v oblasti s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile 4-5° M.S.K. – 64 a patrí do oblasti so stredným radónovým rizikom (lit. 1).

3.1.2 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Základná charakteristika

Podľa **geomorfologického členenia** Slovenska (Mazúr, Lukniš in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do geomorfologickej provincie Panónska panva, subprovincie Západopanónska panva, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, oddielu Nitrianska pahorkatina a pododdielu Zálužianska pahorkatina.

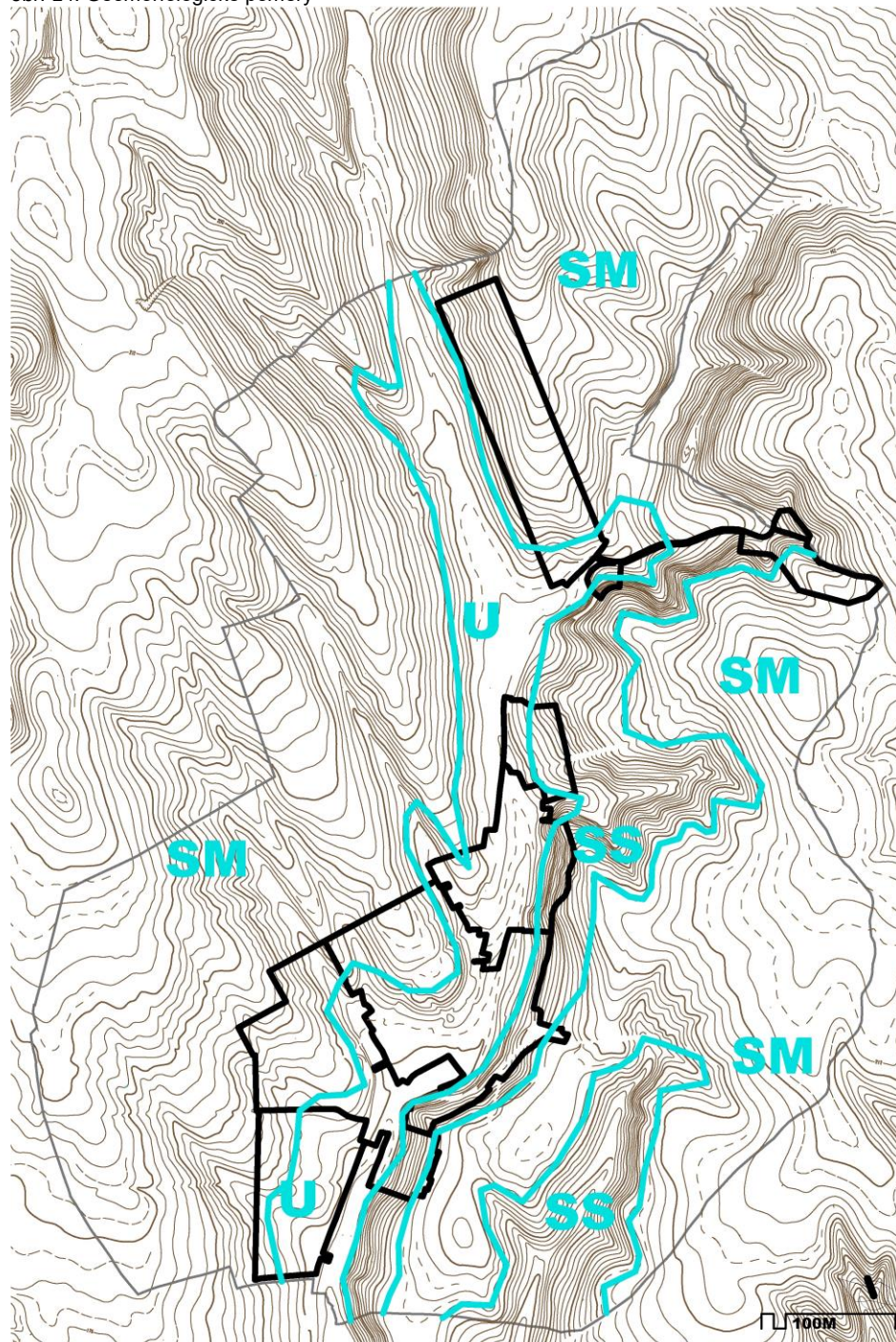
Reliéf oblasti Zálužianskej pahorkatiny v okolí obce Rumanová je tvorený hladko modelovanými miernymi až stredne strmými svahmi členenými plytkými periglaciálnymi úvalinami. Nadmorská výška chrbtov pahorkatiny sa pohybuje v rozpätí 180-210mnm, pričom najvyššie chrbty v území dosahujú výšku 210-220mnm. Výraznejšie údolie vytvoril Rumanovský potok, ktorý je zahĺbený vzhľadom k okolitým chrbtom o 40-50m, relatívne prevýšenie chrbtov pahorkatiny oproti úvalinovitým údoliam dosahuje priemerne 25-40m. Najnižším bodom katastra je vyústenie Bábskeho potoka do k.ú. Malý a Veľký Báb (146mnm), najvyšším je chrbát pahorkatiny v lokalite Tumaň sv. od obce (224mnm).

V k.ú. Rumanová dosahuje sklonitosť pahorkatinných svahov kategórie prevažne 3-7° a 7-12°, avšak na Z až S orientovaných svahoch s výstupmi neogénneho podložja dosahuje sklonitosť kategóriu 12-17°, miestami aj nad 17°. Typickým prvkom územia sú plošiny s malou sklonitosťou (rozsiahle územia so sklonitosťou do 3°). Sklonitosť údolia Rumanovského potoka a širších dien úvalín je do 1°.

Z hľadiska charakteru reliéfu je možné územie rozdeliť na tri základné typy, ktoré sa vyskytujú v rôznych častiach územia:

- údolie Bábskeho potoka a jeho bočné doliny (U) – akumulačný typ reliéfu so sklonitosťou reliéfu do 1°, miestami 1-3°. Bábsky potok preteká k.ú. Rumanová severo-južným smerom a rozdeľuje ho na S, Z a V časť,
- mierne svahy, chrbty a plošiny pahorkatiny (SM) – viazané sú najmä na výskyt eolických spraší a sprašových hlin. Plošiny sú typické sklonitosťou do 3°, na ktoré sú viazané mierne svahy sklonitosti 3-7°. Zastúpené sú vo všetkých častiach katastra,
- stredne strmé a strmšie svahy pahorkatiny (SS) – viazané sú najmä na neogénne a deluviálne sedimenty vystupujúce v nadväznosti na údolia Bábskeho potoka a bočné úvaliny. Sklonitosť svahov dosahuje viac ako 7°, vyskytujú sa v rôznych častiach katastra – najviac sú zastúpené vo V časti.

obr. 14: Geomorfologické pomery

Vybrané geodynamické javy v riešenom území

Riešené územie obce Rumanová a jeho okolie nepatrí medzi oblasti vážnejšie postihnuté geodynamickými javmi (zosuvy a iné geodynamické javy, presadenie sedimentov a i.). ŠGÚDŠ Bratislava eviduje priamo v k.ú. dve lokality **potenciálne náhynné na zosúvanie** – viazané sú na strmšie svahy nad nivou Rumanovského potoka.

benzén. Problematické z hľadiska zdravia obyvateľov (prekračovanie prípustných hodnôt) sú najmä ukazovatele tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀), oxidy dusíka a oxid uhoľnatý.

Základná charakteristika

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Väčšina katastra obce Rumaňová je poľnohospodársky intenzívne využívaná, pričom dominuje orná pôda.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu vedie k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácii pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ).

obr. 15: Pedologické pomery – bonitované pôdno-ekologické jednotky BPEJ

tab. 6: Vybrané klimatické parametre (podľa údajov SHMÚ, 1951-80)

Klimatický parameter	St.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
ø teplota (°C)	NR	-1,7	0,5	4,7	10,1	14,8	18,3	19,7	19,2	15,4	10,1	4,9	0,5	9,7	16,3
ø úhrny atmosfe- rických zrážok (mm)	BA	33	34	32	42	50	74	67	64	39	42	54	41	571	335
	NR	31	32	33	43	55	70	64	58	37	41	54	43	561	327
ø poč.dní so zrážkami > 1mm	NR	6,6	5,7	6,3	7,2	7,8	8,2	7,1	7,3	5,8	5,8	7,8	7,5	83,1	43,4
ø poč.dní sneh. pokrývkou > 1cm	NR	16,3	9,1	3,1	0,1							1,4	8,7	38,7	
ø poč.dní sneh. pokrývkou > 5cm	NR	7,6	5,5	1,7	0,0							0,6	2,9	18,3	
ø hod. klimat. ukaz. zavlaž. (mm)	NR	-30	-20	7	27	48	47	61	48	33	-5	-42	-38	136	264

NR – Nitra, BA - Báb

tab. 7: Veterné pomery územia (Nitra, 1961-80)

Klimatický parameter	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	C
Ø časťosť vetra za zimu (XII-II) v %	8,6	14,3	20,4	8,4	3,1	3,0	10,7	17,0	14,5
Ø časťosť vetra za leto (VI-VIII) v %	14,5	10,7	8,9	5,4	5,4	5,0	13,4	22,5	14,2
Ø časťosť vetra za rok v %	11,6	12,5	14,1	7,9	4,7	3,9	11,7	19,4	14,2
Ø rýchlosť vetra za zimu (XII-II) v ms ⁻¹	3	2	2,8	2,4	1,5	1,8	2,2	3,2	2,6
Ø rýchlosť vetra za leto (VI-VIII) v ms ⁻¹	2,4	1,4	1,6	2,1	2	1,6	2,2	2,6	2,1
Ø rýchlosť vetra za rok v ms ⁻¹	2,8	1,7	2,4	2,4	2	1,8	2,2	2,8	2,4

C - bezvetrie (smer vetra), resp. priem. rýchlosť vetra vo všetkých smeroch

Starostlivosť o ovzdušie a jeho ochrana

Z pohľadu starostlivosti a ochrany ovzdušie je nevyhnutné dodržiavať ustanovenia legislatívnych predpisov (napr.: lit. 60, lit. 61, lit. 81).

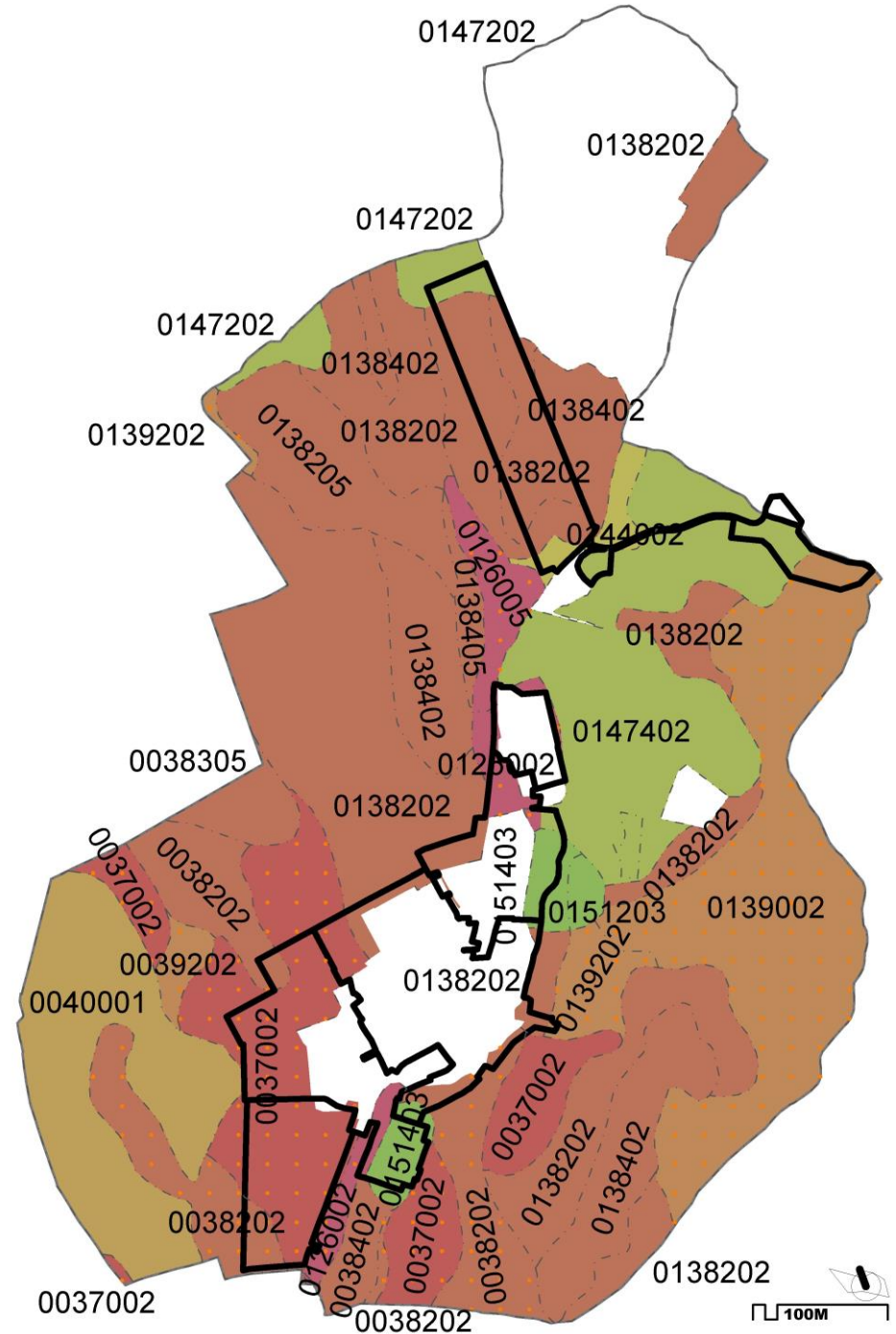
V katastrálnom území obce sa nachádza jeden evidovaný stredný zdroj znečistenia ovzdušia – Roľnícke družstvo Rumanová (produkcia amoniaku a jeho plyných zlúčenín vznikajúcich v procese živočíšnej výroby). Skládka odpadov Rišňovce - Rumanová prevádzkovaná firmou Envi-Geos Nitra je zdrojom prachu, zápachu a tvorby skládkových plynov (najmä metánu), nie je však evidovaná ako zdroj znečistenia ovzdušia. Veľké zdroje znečistenia ovzdušia sú situované najmä v okolitých mestách – Nitra, Hlohovec.

Výrazným znečisťovateľom ovzdušia sú v súčasnosti aj emisie z mobilných zdrojov – najmä z automobilovej dopravy. Obcou Rumanová prechádza cesta 3. triedy s nízkou intenzitou dopravy, k lokálnemu znečisteniu ovzdušia dochádza najmä v súvislosti so zvozom odpadu na skládku.

Najbližšia monitorovacia stanica kvality ovzdušia sa nachádza v Nitre (Štúrova ul., Janíkovce) – merané sú tu hlavné znečisťujúce látky PM₁₀, PM₂₅, SO₂, NO₂, CO,

tab. 8 Bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ) (zdroj lit. 92)

BPEJ	Kval. sk.	Klimatický región	Hlavná pôdna jednotka	Svahovitosť a expozícia	Skeletovitosť a hĺbka pôdy	Zrornosť pôdy
0126002	3	Teplý, veľmi suchý, nížinný	ČAG - čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0°-1°) alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1°–3°)	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0126005	3					Stredne ťažké pôdy - ľahšie(piesočnato-hlinité)
0037002	2	Veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMm - černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0°-1°) alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1°–3°)	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0038202	5	Veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný	RM, ČMe - regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach. Stredne ťažké, prevládajú regozeme	Mierny svah (3°-7°), J, V a Z expozícia	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0038402	5			Stredný svah (7°-12°), J, V a Z expozícia		
0038305	5			Mierny svah (3°-7°), S expozícia		
0138202	5	Teplý, veľmi suchý, nížinný		Mierny svah (3°-7°), J, V a Z expozícia		Stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnato-hlinité)
0138205	5			Stredný svah (7°-12°), J, V a Z expozícia		Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0138402	5					Stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnato-hlinité)
0138405	5					Stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnato-hlinité)
0039202	3	Veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMm, ČMh - černozeme typické a ČM hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké	Mierny svah (3°-7°), J, V a Z expozícia	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0139002	2	Teplý, veľmi suchý, nížinný		Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0°-1°) alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1°–3°)		
0139202	3			Mierny svah (3°-7°), J, V a Z expozícia		
0040001	6	Veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMm, ČMh - černozeme typické a ČM hnedozemné na piesočnatých	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0°-1°) alebo rovina s možnosťou prejavu	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké	Ľahké pôdy (piesočnaté a hlinito-piesočnaté)

BPEJ	Kval. sk.	Klimatický región	Hlavná pôdna jednotka	Svahovitosť a expozícia	Skeletovitosť a hĺbka pôdy	Zrornosť pôdy
			substrátoch, ľahké, vysychavé	plošnej vodnej erózie (1°–3°)	pôdy (60 cm a viac)	
0144002	3	Teplý, veľmi suchý, nížinný	HmM - hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0°-1°) alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1°–3°)	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0147202	6	Teplý, veľmi suchý, nížinný	RM, HMe - regozeme a hnedozeme erodované v komplexoch na sprašiach. Stredne ťažké, prevládajú regozeme	Mierny svah (3°-7°), J, V a Z expozícia	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0147402	6			Stredný svah (7°-12°), J, V a Z expozícia		
0151203	6	Teplý, veľmi suchý, nížinný	HMg - hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje) na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké	Mierny svah (3°-7°), J, V a Z expozícia	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0151403	6			Stredný svah (7°-12°), J, V a Z expozícia		

Čiernice (predtým lužné pôdy)
sú pôdy vytvorené na fluviálnych sedimentoch, recentne bez trvalého vplyvu záplav alebo zamokrenia. Sú charakteristické hlbokým a kvalitným humusovým horizontom molického typu, viažu sa na teplú klimatickú oblasť.

Černozeme
sú pôdnym typom vyskytujúcim sa na karbonátových sprašiach, pieskoch a slieňoch v teplej klimatickej oblasti. Typická sú veľkou hrúbkou humusového horizontu i celkového pôdneho profilu, patria k našim najúrodnejším pôdam.

Hnedozeme
sú pôdy na sprašiach alebo sprašových hlinách s tenkým svetlým humusovým horizontom a výrazným B horizontom zvetrávania alebo premiestnenia ílu, prevažne neobsahujú skelet.

Regozeme
sú pôdy s veľmi tenkým svetlým humusovým horizontom, ktorý sa vytvoril na viatych pieskoch, na íloch, slieňoch alebo sprašiach. Veľmi často sú tieto pôdy na miestach, kde boli eróziou úplne odstránené pôvodné pôdy.

V riešenom území sa okrem uvedených BPEJ vyskytujú aj tzv. *antropické pôdy* - pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Patria k nim kultizeme a antropogénne pôdy.

- Kultizeme – sú pôdy výrazne pretvorené ľudskou činnosťou napr. rigolovaním (hlboké kyprenie a premiešanie ich profilu napr. pôdy záhrad.
- Antropogénne pôdy - sú pôdy s pôdnym profilom umelo vytvoreným človekom napr. násypy ciest, železnice, zastavané plochy.

Ochrana a starostlivosť o pôdne zdroje
Poľnohospodárska pôda je nenahraditeľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu vychádza zo zákona (lit. 74), ktorý chráni pôdu s vyššou bonitou, s najlepšou produkčnou schopnosťou ako aj osobitne chránené pôdy, na ktorých boli vykonané hydromelioračné a iné opatrenia. Zákon ukladá za povinnosť pred každou investičnou výstavbou, pri ktorej dochádza k záberu pôdy na nepoľnohospodárske aktivity využívať menej kvalitné pôdy, zastavané hranice miest a obcí a pri trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy vykonať náhradné rekultivácie. V zmysle tohto zákona (lit. 74) je povinnosť chrániť pôdy najkvalitnejšej skupiny v rámci katastra. V riešenom území sú to nasledovné BPEJ:

- 2. kvalitná skupina: 0037002; 0139002;
- 3. kvalitná skupina: 0126002; 0126005; 0039202; 0139202; 0144002
- 5. kvalitná skupina: 0038202

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde (PP)
V roku 2005 pri prejednávaní UPNO Veľké Zálužie, Jarok, Rumanová, Lehota, Báb bol Krajským úradom v Nitre, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva udelený súhlas s možným budúcim použitím poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely mimo hranicu zastavaného územia v rozsahu 95,9ha.

V rámci Zmien a doplnkov č. 1/2008 bol udelený súhlas na ďalšiu lokalitu s možným budúcim použitím poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely mimo hranicu zastavaného územia v rozsahu 6,8ha.

Vzhľadom ku skutočnosti, že táto dokumentácia zohľadňuje už udelené súhlasy, je označenie lokalít pre prehľadnosť ponechané podľa pôvodného číslovania, resp. sú lokality rozdelené alebo sú pridané nové číselné označenia.

V rámci UPNO Rumanová sa navrhujú nasledovné zmeny / úpravy:

- Lokalita 2 je spresnená. Celková výmera lokality sa znižuje z 3,6 na 3,1ha. Znižuje sa predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy z 3,6 na 2,4ha;
- Lokalita 4 je spresnená. Celková výmera lokality sa znižuje z 2,9 na 1,4ha. Znižuje sa predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy z 2,9 na 1,4ha;
- Lokalita 5 je spresnená a do tejto lokality sa zahrnula aj lokalita 17. Celková výmera lokality (5 a 17) sa zvyšuje z 7,1 na 9,2ha. Zvyšuje sa predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy z 7,1 na 8,1ha;
- Lokalita 6 je už zrealizovaná;
- Lokalita 7 je už zrealizovaná;
- Lokalita 8 je spresnená. Celková výmera lokality sa znižuje z 1,2 na 0,8ha. Znižuje sa predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy z 1,2 na 0,8ha;
- Lokalita 9 je spresnená. Celková výmera lokality sa znižuje z 60,0 na 24,8ha. Znižuje sa predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy z 60,0 na 20,8ha;
- Lokalita 10 sa vypúšťa;
- Lokalita 13 sa vypúšťa;
- Lokalita 15 je spresnená. Celková výmera lokality sa znižuje z 6,0 na 2,6ha. Znižuje sa predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy z 6,0 na 2,6ha;
- Lokalita 17 sa zlúčila s lokalitou 5;
- Lokalita 18 sa vypúšťa resp. sa nachádza v rámci existujúceho zastavaného územia;
- Lokalita 19 je bez zmeny;
- Lokalita 20 sa vypúšťa;
- Lokalita ČOV je zahrnutá do lokality 9.
- do 1.etapy realizácie sa navrhuje nová lokalita s označením 21. Návrh novej lokality pre novú bytovú výstavbu;
- do 1.etapy realizácie sa navrhuje nová lokalita s označením 22. Návrh novej lokality pre novú bytovú výstavbu;

- do 1.etapy realizácie sa navrhuje nová lokalita s označením 23. Návrh novej lokality pre novú bytovú výstavbu;
- do 1.etapy realizácie sa navrhuje nová lokalita s označením 24. Návrh novej lokality pre novú bytovú výstavbu;
- do 1.etapy realizácie sa navrhuje nová lokalita s označením 25. Návrh novej lokality pre rozšírenie prevádzky vinárstva;
- do 1.etapy realizácie sa navrhuje nová lokalita s označením 26. Návrh novej lokality pre rozšírenie jestvujúcej skládky KO;

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde (PP)
V rámci 1.etapy sú navrhované celkové zábery PP v úhrne 51,7ha (prevažne osobitne chránenej bonitnej skupiny 3 až 5 vo výmere 42,2ha).

Celkový záber PP pre obidve etapy je 51,7ha, ktoré vymedzuje celkové územie 61,2ha.

Vyhodnotenie záberov PP je graficky spracované na mapovom podklade v M 1:5000 vo výkrese 3A GEOLÓGIA, GEOMORFOLÓGIA, PEDOLÓGIA + ZÁBERY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY. Je potrebné upozorniť, že miera podrobnosti sa danou mierkou grafického spracovania znižuje. Pre schválené lokality záberov v ÚPNO Rumanová bude potrebné pri realizácii jednotlivých záberov PP spresniť výmery záberov PP na úrovni spracovania podrobnejšieho stupňa ÚPD (napr. plánu zóny alebo projektu zóny) alebo predprojektovej a projektovej prípravy daného investičného zámeru.

Zoznam parciel dotknutých vonkajšími rozvojovými lokalitami – 1. etapa

Lokalita 2
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2570/1 (orná pôda), 2592/1 (cesta), 2059/2 (cesta), 2570/3 (vinica)
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2587, 2588

Lokalita 4
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2594/13 (orná pôda), 2600/12 (orná pôda), 2595/1 (cesta)
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2598/209, 2599/13, 2599/14, 2595/2

Lokalita 5
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2600/12 (orná pôda), 2600/13 (orná pôda), 2600/14 (orná pôda), 2600/18 (orná pôda), 2600/19 (orná pôda), 2603/9 (orná pôda), 2602/1 (cesta)
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2599/6, 2599/7, 2599/8, 2599/12, 2599/13, 2599/14, 2604/6, 2604/7, 2604/8, 2604/9, 2604/10, 2604/11

Lokalita 8
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 674/1 (orná pôda), 674/2 (orná pôda), 674/3 (orná pôda), 679 (orná pôda), 683 (zastavané plochy a nádvoría), 687 (zastavané plochy a nádvoría), 690 (orná pôda), 691 (orná pôda), 694 (záhrada), 695 (záhrada), 698 (dvor), 704/1 (záhrada), 704/2 (záhrada), 704/3 (zastavané plochy a nádvoría), 708/1 (záhrada), 708/2 (záhrada), 712 (záhrada), 720/1 (záhrada), 720/2 (záhrada), 720/3 (záhrada), 2634/1 (trvalý trávnatý porast).

Zoznam parciel podľa registra E-KN: 670, 674, 675, 678, 679, 682, 699, 708, 709, 712, 713, 716, 717, 2634/1

Lokalita 9
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2622/1 (cesta), 2623/1 (orná pôda). 2623/4 (ostatné plochy), 2623/6 (orná pôda), 2628/1 (orná pôda), 2623/8 (ostatné plochy)
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2626, 2629.

Lokalita 15
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2079/1 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/3 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/4 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/5 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/6 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/7 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/8 (orná pôda), 2079/9 (zastavané plochy a nádvoría), 2079/10 (zastavané plochy a nádvoría), 2087 (cesta), 2306/1 (cesta)
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2070, 2071, 2072, 2073, 2079, 2085, 2086.

Lokalita 19
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2314/1 (orná pôda).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: -.

Lokalita 21
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2606 (cesta), 2607/10 (orná pôda).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2607/1, 2607/2, 2607/3.

Lokalita 22
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2619 (cesta), 2620/1 (orná pôda).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2621

Lokalita 23
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 648/1 (orná pôda), 667/1 (orná pôda), 667/4 (ostatná plocha), 668/1 (orná pôda).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 648, 667/1, 667/4, 668/1, 668/2.

Lokalita 24
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 650 (orná pôda), 954 (ostatná plocha), 951/1 (ostatná plocha), 951/2 (ostatná plocha), 957 (orná pôda), 993 (cesta).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 650, 954, 955/1, 955/2, 955/3, 956, 993.

Lokalita 25
Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2420/1 (orná pôda), 2420/4 (orná pôda), 2420/20 (ostatná plocha).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: 2237, 2244/1, 2244/2, 2245, 2252, 2253/1, 2253/2, 2260/1, 2260/2, 2261, 2268/1, 2268/2, 2269.

Lokalita 26

Zoznam parciel a druh pozemku podľa registra C-KN: 2314/18 (orná pôda).
Zoznam parciel podľa registra E-KN: -.

Zdôvodnenie navrhovaných záberov PP mimo zastavané územie

Navrhované zábery plôch PP sú vyvolané potrebou územného rozvoja obce v oblasti komplexného zabezpečenia plôch pre rozvoj základnej vybavenosti, bývania a nadväznosti na prirodzené danosti aj plochy vyššej vybavenosti (čiastočne aj výroby) a rekreácie. Koncepcia územného rozvoja vychádza z prirodzeného postupu kontinuálneho rozvoja urbanistickej štruktúry t.j. kontinuálnej väzby novej výstavby na plochy a priestory jestvujúcej stavebnej a priestorovej štruktúry. Takýto postup má svoje opodstatnenie jednak z hľadiska urbanistickej kontinuity ako aj z hľadiska kontinuity dopravnej a technickej infraštruktúry.

Demografická prognóza uvažuje so vzrastom obyvateľov do roku 2035 o 75 obyvateľov a súčasne predpokladá znižovanie obložnosti bytových jednotiek. Na základe uvedených úvah sa predpokladá potreba 114 nových bytových jednotiek pre návrhové obdobie (do roku 2035).

Lokalita 2,4,5,8,21,22,23,24 je územie pre umiestnenie plôch určených pre bývanie a slúžia na rozvoj obce na voľných plochách.

Lokalita 9 je územie určené pre umiestnenie priemyselnej výroby.

Lokalita 15 je územie určené pre rozvoj poľnohospodárskeho areálu.

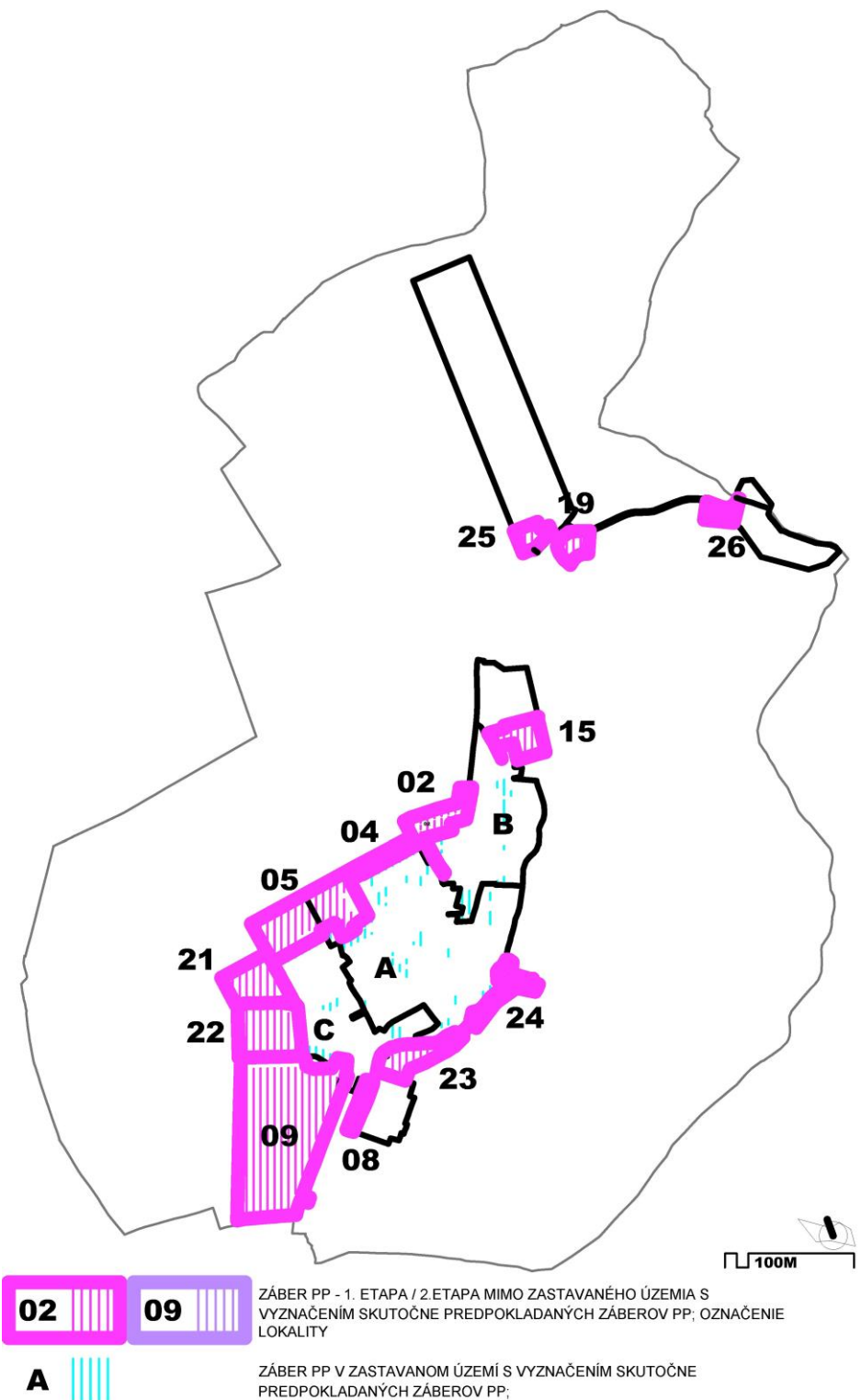
Lokalita 19 je územie určené pre umiestnenie agroturistického areálu.

Lokalita 25 je územie určené pre rozvoj vinárstva.

Lokalita 26 je územie určené pre rozvoj plôch v súvislosti s jestvujúcou skládkou odpadu.

V rámci rozvojových plôch určených na záber PP sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia (vo všetkých prípadoch sa jedná o drenáž územia).

obr. 19: Schéma záberov PP

tab. 9: Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde – mimo zastavaného územia vymedzeného hranicou k 1. 1. 1990 (všetky lokality sú v katastrálnom území Rumanová)

Funkčné využitie	Vý-mera (ha)	Predpokl. výmera PP (ha)			Užívateľ PP	HMZ	etapa reali-zácie	Iná informácia
		spolu (ha)	BPEJ (skup.)	vým. (ha)				
2 nová bytová výstavba	3,1	2,4	0138202 (5)	2,4	družstvo, súkr. vl.	áno	1.	alt. 4;
4 nová bytová výstavba	1,4	1,4	0138202 (5)	1,4	družstvo, súkr. vl.	áno	1.	alt. 2;
5 nová bytová výstavba	9,2	8,1	0138202 (5)	0,8	družstvo, súkr. vl.	áno	1.	alt. 21;
			0037002 (2)	6,5				
			0038202 (5)	0,8				
8 nová bytová výstavba	0,8	0,8	0126002 (3)	0,4	súkr. vl.	áno	1.	alt. 0;
			0038402 (5)	0,4				

9	priemyselná výroba, ČOV	24,8	20,8	0037002 (2)	4,2	družstvo, súkr. vl.	áno	1.	alt.0
				0038202 (5)	16,6				
15	poľnohospodárske druž.	2,6		0126002 (3)	0,3	družstvo	nie	1.	alt.0
				0139202 (3)	1,3				
19	agrotur. areál	1,4	1,4	0147402 (6)	1,4	družstvo, súkr. vl.	nie	1.	alt.0
21	nová bytová výstavba	4,2	3,9	0037002 (2)	3,9	družstvo, súkr. vl.	nie	1.	alt. 5
22	nová bytová výstavba	6,2	5,4	0037002 (2)	5,4	družstvo, súkr. vl.	nie	1.	alt. 5
23	nová bytová výstavba	3,3	1,9	0038202 (5)	1,3	družstvo, súkr. vl.	nie	1.	alt.24
				0151403 (6)	0,6				
24	nová bytová výstavba	2,0	0,8	0038202 (5)	0,8	družstvo, súkr. vl.	nie	1.	alt.23
25	vinárstvo	1,2	1,2	0144002 (3)	1,1	družstvo	nie	1.	alt.0
				0138402 (5)	0,1				
26	skládky KO	1,0	1,0	0138202 (5)	1,0	súkr. vlast.	áno	1.	alt.0
celkom		61,2	51,7						

Podfarbené lokality sú zaradené do 2. etapy – výhľad

Prehľad nezastavaných plôch v zastavanom území určených pre výstavbu

V rámci zastavaného územia sa nachádza významné množstvo nezastavaných plôch na poľnohospodárskej pôde možných pre zástavbu. Identifikovaných bolo 7,7ha. Ostatné plochy možné pre zástavbu sú už dnes evidované ako zastavaná plocha, nádvorie a pod.

Všetky uvedené plochy a parcely sú zdokumentované vo výkresovej časti.

tab. 10: Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v rámci zastavaného územia obce k 1.1.1990:

Funkčné využitie	Vým. (ha)	BPEJ (skup.)	Vým. (%)	Poľnoh. kultúra	Užívateľ PP	Zoznam všetkých dotknutých parciel
nová bytová výstavba, základná vybavenosť	4,0	0138202 (5)	100	orná pôda, záhrada	súkrom.	
A						56/3, 56/4, 61, 84/4, 88/2, 91/2, 97, 99/2, 101/2, 102, 104, 109, 110, 115, 116, 119, 120, 121/2, 206, 208/4, 209/2, 213/2, 215, 216/2, 264, 265, 323/1, 324/1, 324/3, 326/1, 327/3, 336/1, 345/4, 345/5, 345/6, 355, 361/6, 426, 433, 592/2, 592/3, 1833/1, 1833/2, 1908, 2594/14, 2598/2, 2598/10, 2598/12, 2598/15, 2598/18, 2598/26, 2598/32, 2598/33, 2598/98, 2598/29, 2598/30, 2598/108, 2598/109, 2600/15, 2600/16
B nová bytová výstavba, základná vybavenosť	1,9	0138202 (5), 0126002 (3)	100	orná pôda, záhrada	súkrom.	
						396, 400, 422/2, 434, 463, 470, 471/1, 471/2, 479, 495/1, 1642/5, 1642/6, 1645/4, 1645/5, 1675/1, 1675/2, 1691/2, 1708/1, 1737, 1795/2, 1795/3, 1909/1, 1995/2, 2005, 2010, 2015, 2025/1, 2025/2, 2029, 2041, 2051/1, 2051/2, 2589/3, 2589/6, 2589/7, 2589/8, 2598/81
C nová bytová výstavba, základná vybavenosť	1,8	0037002 (2)	100	orná pôda, záhrada	súkrom.	136/1, 136/7, 136/15, 146/1, 147/4, 2603/12
spolu celkom	7,7					

3.1.5 HYDROLOGICKÉ POMERY

Voda je významnou zložkou prírodného systému. Najvýznamnejšími faktormi formovania povrchových a podzemných vôd sú zrážkovo-odtokové pomery mierneho klimatického pásma a poloha na hlavnom európskom rozvodí.

Povrchové vody

Vodné toky

Riešené územie patrí do povodia dolného Váhu (číslo hydrologického poradia 4-21-10), čiastkového povodia vodného toku Jarčie. Celé územie je vlhovo deficitné, s nízkymi hodnotami odtokového koeficientu a špecifického odtoku z územia ($1-5 \text{ l.s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$).

Jarčie je ľavostranným prítokom Váhu, do ktorého zaúšťuje pod VN Kráľová. Na väčšine toku je upravený, ohrádzovaný. Jarčie odvodňuje časť Nitrianskej pahorkatiny, je tokom III. rádu, má dĺžku 26,4km, plochu povodia $116,2 \text{ km}^2$. Väčším prítokom je Bábsky potok, na ktorom je vybudovaná VN Báb.

Priamo k.ú. Rumanová preteká jeden vodný tok – **Bábsky potok** (miestny názov Rumanovský potok). Je to tok IV. rádu s celkovou dĺžkou 14,7km a plochou povodia $42,7 \text{ km}^2$ (číslo hydrologického poradia 4-21-10-049). Patrí medzi malé vodné toky s priemerným prietokom len 31 l.s^{-1} (južný okraj obce). Prietokové pomery potoka sa v území nesledujú, v súvislosti s výstavbou výrobného areálu boli zisťované údaje na rkm 5,85 (**Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**). Maximálne ročné prietoky:

- 1 rok: $1,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$,
- 5 rokov: $3,8 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
- 10 rokov: $5,1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
- 50 rokov: $9,3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
- 100 rokov: $11,4 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

tab. 11 Vybrané hydrografické charakteristiky Bábskeho potoka

Vodný tok	Stanica	F	H	O	K	qs	Qa
Bábsky potok	rkm 5,85	18,56					0,031
	ústie	42,73	550	57	0,10	1,80	0,070

F - plocha povodia (km^2), H - priemerné ročné zrážky (mm), O - odtok (mm), K - koeficient odtoku (O/H), qs - špecifický odtok ($\text{l.s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$), Qa - priemerný ročný prietok ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)

obr. 16: Bábsky potok

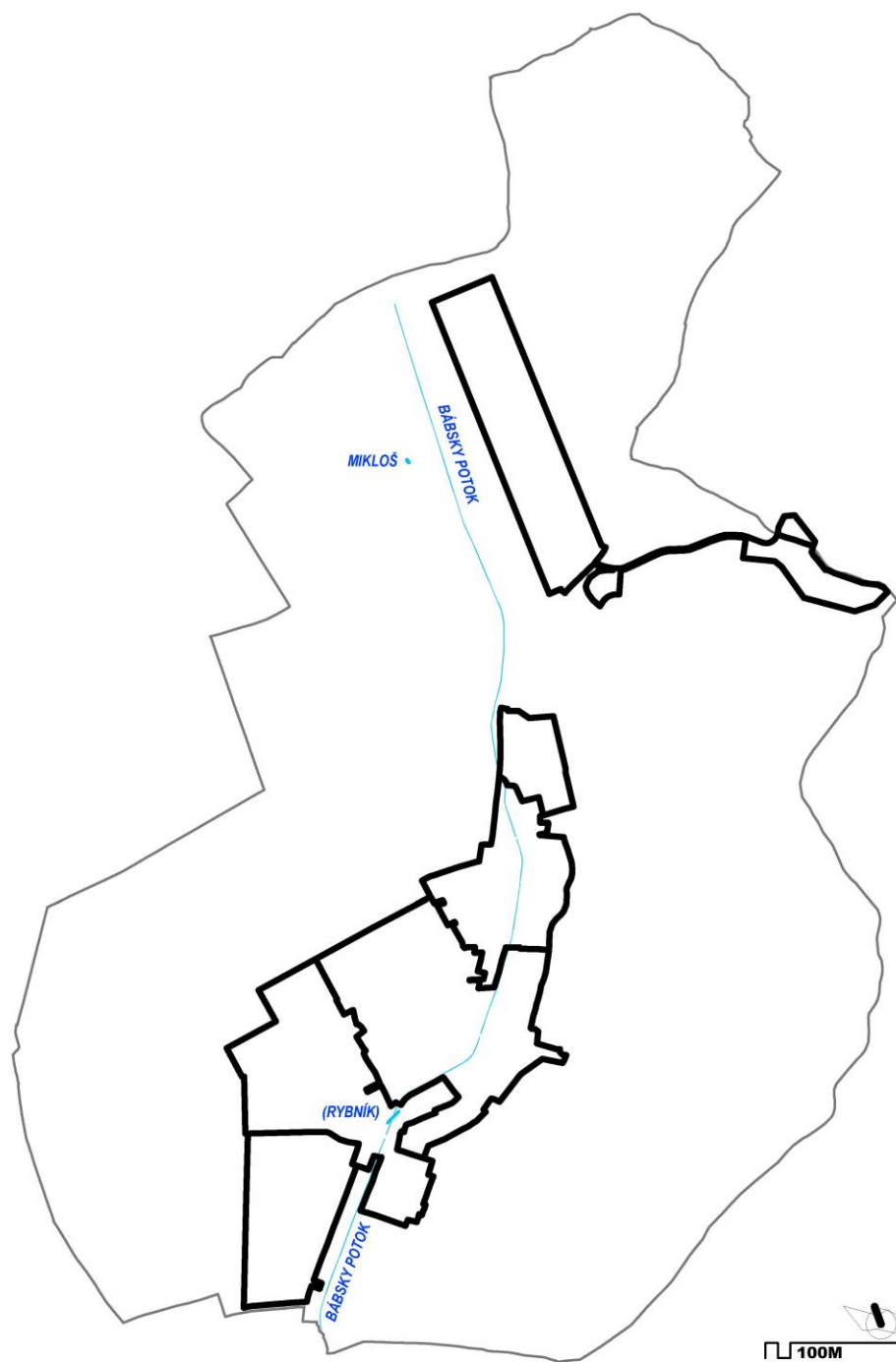
Vodné plochy

V k.ú. Rumanová sa vodné plochy nevyskytujú. V lokalite Mikloš pri miestnom prameni bolo vyhlbené malé jazierko, slúžiace na krátkodobý oddych najmä pre obyvateľov obce.

obr. 17: Jazierko Mikloš

obr. 18: Hydrologické pomery – povrchové vodstvo - schéma

Opatrenia a návrhy pre povrchové vody

V rámci povrchových pôd najvýznamnejším počínom je realizácia novej vodnej plochy v mieste historického rybníka v obci južne od futbalového ihriska. Dôvod jeho vybudovania je aj čiastočné riešenie protipovodňových opatrení a najmä posilnenie rekreačných aktivít v obci.

Na Bábskom potoku je potrebné sa zamerať na nasledovné opatrenia:

- vyčistenie koryta a brehov od odpadu a organických zvyškov
- doplnenie brehových porastov o pôvodné druhy mäkkých lužných lesov (jelša, vrby, topole...)
- vytvorenie nárazníkového pásu trávnych porastov okolo vodného toku v šírke 10m v miestach, kde je v súčasnosti orná pôda
- výhľadová realizácia renaturačných opatrení - zníženie sklonu brehov, zväčšenie plochy pre mokradnú a brehovú vegetáciu
- zníženie pozdĺžneho sklonu tokov, spomalenie prúdenia vody
- lokálne vytvorenie plošných mokradí na vhodných miestach.

Podzemné vody a vodné zdrojePodzemné vody

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov (lit. 3).

Riešené územia spadá do hydrogeologického rajónu č. N071 – neogén Nitrianskej pahorkatiny. Zdrojom podzemných vôd sú povrchové toky, v blízkosti pohoria Trábeč aj zrážkové vody a vody prestupujúce z mezozoických vrstiev pohoria. Územie pahorkatiny je typické stredným stupňom transmisivity, pórovou až puklinovo-pórovou priepustnosťou, s výskytom napätej hladiny podzemných vôd.

V širšom území pahorkatiny sa kvartérne podzemné vody s voľnou hladinou vyskytujú v dolinách potokov, prípadne v nadložných kvartérnych a priepustných neogénnych horizontoch. Celkovo sú neogénne sedimenty hydrogeologicky nepriaznivé, nepriepustné, s výskytom zvodnených vrstiev pieskov až štrkov s artézskymi vodami prevažne s negatívnou hladinou (0,5 až 1 m pod terénom). Ich hĺbka je v realizovaných vrtoch na pahorkatine väčšinou v rozpätí 50-150 m, výdatnosť vrtoz nepresahuje 2-4 l.s⁻¹ (najčastejšie je v rozpätí 0,1 - 1 l.s⁻¹). Výskyt týchto kolektorov je nerovnomerný, závisí od miestnych stratigrafických podmienok. Dopĺňanie artézskych vôd je najčastejšie z plytkých podzemných vôd kvartérnych náplavov a vodných tokov, menej zo zrážok.

Celkové využiteľné množstvá podzemných vôd v celej oblasti Nitrianskej pahorkatiny boli stanovené v hodnote 1233,87 l.s⁻¹. Využiteľné zásoby tvoria prevažne zdroje s výdatnosťou do 2 l.s⁻¹, ich využitie je v dôsledku toho obmedzené rozptýlenosťou malých zdrojov a často nevyhovujúcou kvalitou podzemných vôd (lit. 16). Podľa režimu patria podzemné vody celej nitrianskej oblasti do prvého výškového stupňa (do 450 – 600mm).

Vodné zdroje

V riešenom území obce Rumanová sa nachádza využívaná artézska studňa (v južnej časti obce pri ihrisku a potoku), ktorá slúži ako vodný zdroj na zásobovanie obce pitnou vodou. Studňa nemá vymedzené ochranné pásmo.

V areáli poľnohospodárskeho družstva a vo vinohradoch sa nachádzajú vŕtané studne.

Starostlivosť o vodu a jej ochrana

V princípe platí všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov podľa zákona (lit. 77) v plnom rozsahu pre celé územie. Environmentálne ciele sú obsiahnuté v §5 vodného zákona. Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov je osobitne zdôraznená v piatej časti vodného zákona.

Pásma hygienickej ochrany vodného zdroja

Pre účely ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, vyhlasujú pásma hygienickej ochrany vôd (§32 vodného zákona). Do riešeného územia a jeho bezprostredného okolia nezasahuje žiadne PHO vodných zdrojov.

Ochranné pásmo vodného toku

Vodný tok Bábsky potok je klasifikovaný ako *vodohospodársky významný vodný tok*. Je nevyhnutné rešpektovať ochranné pásmo toku v šírke 5m od brehovej čiary na každú stranu – z hľadiska ochrany vodného toku by však bolo vhodné toto pásmo rozšíriť na 10m.

Podľa §33 vodného zákona citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd:

- v ktorých dochádza, alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd,
- ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje, alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje,
- ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Zraniteľné oblasti

Za zraniteľné oblasti podľa §34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú. V zmysle nariadenia Vlády SR (lit. 41) je evidovaná ako zraniteľná oblasť okrem iného aj k.ú. obce Rumanová.

3.1.6 KRAJINNÁ VEGETÁCIA (BIOSFÉRA)

Na druhové zloženie rastlinstva vplýva najmä geologické podložie, pôda, reliéf a nadmorská výška. V riešenom území je zastúpená teplomilná vegetácia.

Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) celé riešené územie spadá do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Nitrianska pahorkatina. Toto začlenenie znamená, že v druhovom zložení vegetácie prevažujú teplomilné druhy, často panónskeho alebo pontického pôvodu.

Riešené územie spadá do *vegetačného lesného stupňa dubového* (nadmorská výška do 300 m n.m, priemerná teplota nad 8°C, ročné zrážky do 600mm, vegetačná doba nad 175 dní). Pre tento vegetačný stupeň sú charakteristické mäkké a tvrdé lužné lesy a nížinné lesy s prevahou duba.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v riešenom území (teda vegetáciu, ktorá by sa v daných prírodných podmienkach vyvinula, keby do vývoja nezasahoval človek svojou činnosťou) tvoria nasledovné geobotanické jednotky:

- **Lužné lesy nížinné** (U - Ulmenion) zahrňujú vlhkomilné a mezohygrofilné lesy, rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov, patriace do podzväzu Ulmenion. Zo stromov bývajú zastúpené jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*) a dreviny mäkkých lužných lesov, najmä druhy rodov vrb (*Salix* sp. div.) a topoľ (*Populus* sp. div.). V krovinnom poschodí sú to svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), druhy rodu hloh (*Crataegus* sp. div.). Bylinný podrast je druhovo relatívne bohatý. Pôvodne pokrývali tieto lesy údolie Bábskeho potoka - po osídlení sa tieto ekosystémy postupne menili na lúky, ornú pôdu alebo hospodárske lužné lesy (plantáže lesných drevín s topoľom euroamerickým).
- **Dubovo-hrabové lesy panónske** (Cr – *Querco robori* – *Carpinenion betuli*) - spoločenstvá dubovo-hrabových lesov v najteplejších oblastiach Slovenska alebo v teplejších kotlinách a dolinách, kde má klíma zvýšenú kontinentalitu. Podmieňujú ich predovšetkým piesočnaté a štrkovité polohy pokryté sprašovými hlinami alebo náplavovými kužeľmi. V stromovom poschodí dominuje dub letný (*Quercus robur*), častý je dub sivastý (*Quercus pedunculiflora*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), trvalo sa vyskytuje aj javor tatársky (*Acer tataricum*). Bežné sú bresty *Ulmus minor* a *Ulmus laevis*, lipa malolistá (*Tilia cordata*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*). Krovinné poschodie je dobre vyvinuté. Pôvodne išlo o prevažujúcu jednotku, vyskytujúcu sa na úpätí a väčšine svahov pahorkatiny. Postupne boli lesné spoločenstvá odstránené a premenené na ornú pôdu, zastavané územie a prídumové záhrady. V území sa zachovali len fragmenty týchto porastov v podobe malých remízok..
- **Dubovo-cerové lesy** (Qc - *Quercetum petraeae-cerris* s.l.) – patrili sem xeroterofilné dubové lesy na alkalických podložiach, viazané najmä na ilimerizované hnedozeme na sprašových príkrovoch. Dominantou v týchto porastoch je dub cerový (*Quercus cerris*), ďalej sa vyskytujú dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub sivozelený (*Quercus pedunculiflora*), niekedy aj dub zimný (*Quercus petraea*) a dub letný (*Quercus robur*). Z ďalších drevín sa v stromovom poschodí vtrúsene vyskytujú javor poľný (*Acer campestre*), javor tatársky (*Acer tataricum*), lokálne aj jaseň mannový (*Fraxinus ornus*). Krovinné poschodie býva pomerne bohaté, tvorené najmä druhmi zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža galská (*Rosa galica*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh krivokališný (*Crataegus curvisepala*). Pôvodne pokrývali tieto lesy chrbtové polohy pahorkatiny v celom území, väčšina však bola postupne premenená na ornú pôdu - dubovo-cerový porast sa zachoval v severnej časti územia na väčšine komplexu Starý háj a v podobe niekoľkých menších lesíkov vo východnej časti územia.

Spoločenstvá lesného typu utrpeli v priebehu hospodárskeho využívania kultúrnej krajiny riešeného územia najväčšie územné straty. Okrem samotného odlesnenia a teda náhrady lesných spoločenstiev agroecozami alebo zástavbou utrpela ekologická kvalita v podstate nepatrných zvyškov lesných spoločenstiev aj spôsobmi hospodárskeho využívania (výmladkové lesy majú nízku produkciu nekvalitnej kmeňoviny, po veľkoplošných holoruboch klesá ekologická hodnota lokality takmer na nulu, pri výsadbách sa používajú nepôvodné druhy hospodárskych drevín a do lesných porastov vnikajú burinné druhy drevín, ktoré odtiaľ vytláčajú pôvodné druhy). Duby a bresty trpia grafiozou (upchávanie ciev parazitickými hubami). Za posledných 40 rokov na epidémiu grafiozy vyhynulo 95% jedincov brestov. V dôsledku grafiozy (inak povedané „hromadné hynutie duba“) sú ohrozené porasty dubín v celej

Podunajskej nížine nielen pokiaľ ide o ich zdravotný stav, ale aj o samotnú podstatu hospodárenia na takejto lesnej pôde.

Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia. Poznanie vegetačných typov v širšom meradle umožňuje rekonštruovať vegetáciu aj na miestach, kde je dnes náhradná prirodzená vegetácia (lúky, pasienky) alebo kultúrna vegetácia (agroecozy, buriny, ruderaly). Existenciou prirodzených a pôvodných rastlinných spoločenstiev v krajine sa zvyšuje jej prírodná hodnota aj ekologická stabilita a teda aj odolnosť územia voči rôznym prírodným (biotickým i abiotickým) aj antropickým negatívnym faktorom (vplyvom).

Súčasná krajinná vegetácia

Súčasná štruktúra vegetácie

V rámci k.ú. Rumanová tvoria plochy krajinskej vegetácie (sem zaraďujeme výlučne vegetáciu, ktorá má ekostabilizujúce a/alebo environmentálne funkcie bez akéhokoľvek produkčného potenciálu) 169,0ha, čo predstavuje necelých 16% plôch celku a 14,5% z plochy celého katastra. Z hľadiska rozloženia tejto vegetácie je jej podstatná časť umiestnená v severnej časti katastra, jedná sa najmä o lokalitu Starý háj s rozlohou 113,0ha.

Ekostabilizujúca vegetácia tvorí podstatnú časť krajinskej vegetácie 166,5ha, čo predstavuje takmer 99%. Je tvorená najmä vysokou a čiastočne aj stredne vysokou drevinou vegetáciou. Výnimočne sa vyskytuje aj ako bylinná vegetácia.

Environmentálna vegetácia tvorí malý podiel na krajinskej vegetácii 2,5ha (niečo vyše 1%) a vyskytuje sa viac ako stredne vysoká drevinná vegetácia a čiastočne ako bylinná vegetácia.

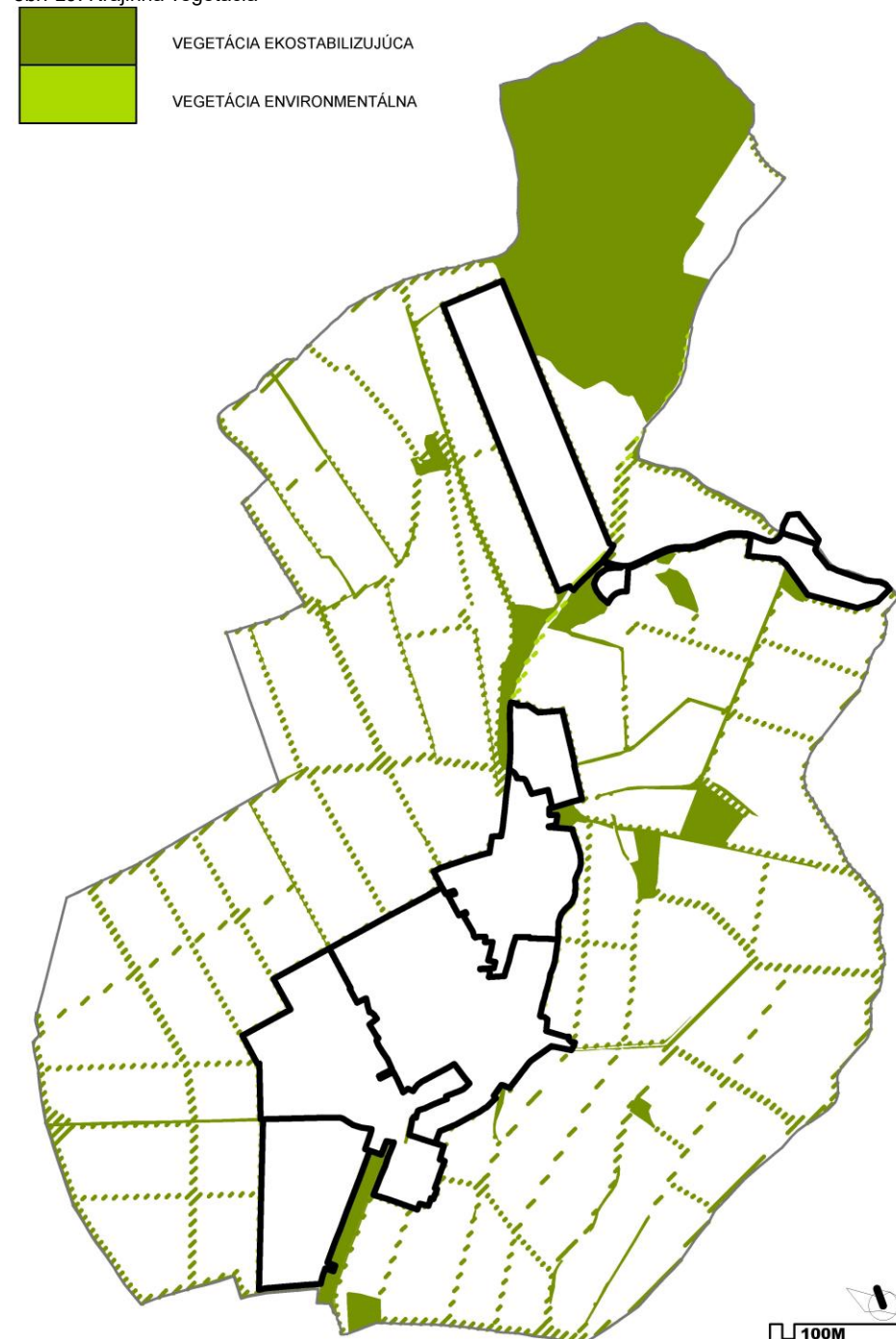
Relatívne významné plochy tvoria aj plochy vegetácie produkčnej extenzívnej (v tomto prípade plochy viníc), ktoré zaberajú 32,1ha čo predstavuje necelé 3% plochy PFCelku.

Najrozsiahlejšie plochy tvoria plochy vegetácie produkčnej intenzívnej (plochy poľnohospodárskej výroby), ktoré zaberajú až 853,0ha čo predstavuje necelých 80% plochy PFCelku.

Opatrenia a návrhy významných lokalít vegetácie

Reálna vegetácia v k.ú. Rumanová a bezprostrednom okolí je na väčšine územia podstatne odlišná od pôvodnej vegetácie. Vysokú prevahu majú agroecozy, ktorých celková biotická významnosť je nízka až veľmi nízka. K relatívne bioticky významnejším možno zaradiť lesné porasty, brehové porasty a lokality krajinskej vegetácie so zastúpením pôvodných druhov drevín. Hlavné typy biotopov v území charakterizujeme na základe terénneho prieskumu v nasledovnom texte:

obr. 19: Krajinná vegetácia

Lesné porasty.

Ide o pôvodný typ krajinskej štruktúry. V území rástli prirodzene tri základné typy lesných porastov – lužné lesy v údolí Rumanovského potoka, dubovo-cerové lesy na plošinách pahorkatiny a dubovo-hrabové lesy panónske na svahoch pahorkatiny. V súčasnosti sa v k.ú. Rumanová lesné porasty vyskytujú v piatich lokalitách a reprezentujú niekoľko typov: relatívne prirodzené dubové a dubovo-hrabové lesy, druhovo pozmenené lesy a plantáže lužných lesov.

- relatívne prirodzené dubové a dubovo-hrabové lesy sa zachovali sa v troch lokalitách (**Starý háj**, **Lesík pri skládke 1** a **Lesík pri PD 1**). Najvýznamnejším je komplex tzv. Starého hája v severnej časti k.ú. Rumanová s presahom do k.ú. Kľačany a Sasinkovo (patria sem lesné porasty lesného celku Nitra č. 284-293), do

tejto skupiny patria aj Lesík pri skládke (lesné porasty č. 294a) a Lesík pri PD 1 (295).

Väčšia časť týchto porastov má charakter teplomilného cerového lesa s dominanciou duba cerového (*Quercus cerris*) v stromovom poschodí (pokryvnosť 60-80%). Primiešanými drevinami sú dub letný (*Quercus robur*), dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*), dub zimný (*Q. petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), javor horský (*A. pseudoplatanus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) aj jaseň úzkolistý (*F. angustifolia*), brest hrabolistý (*Ulmus carpinifolia*), topoľ osikový (*Populus tremula*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Do porastov preniká aj agát biely (*Robinia pseudoacacia*), miestami vysadený orech čierny (*Juglans nigra*). V krovinnom poschodí lesov prevažuje baza čierna (*Sambucus nigra*), javor poľný (*Acer campestre*) a iné druhy stromového poschodia, rastú tu aj prirodzené kroviny zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europeae*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*) a i. Bylinné poschodie týchto porastov má väčšinou prirodzený charakter - vyvinutý býva jarný aspekt s druhmi veternica iskerníkovitá (*Anemone ranunculoides*), chochlačka planá (*Corydalis solida*), veterník žltuškovitý (*Isopyrum thalictroides*), blyskáč cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), pľúcnik lekársky (*Pulmonaria officinalis*), fialka voňavá (*Viola odorata*), f. podivuhodná (*V. mirabilis*) a f. lesná (*V. reichenbachiana*). Ďalej sú pre bylinné poschodie typické druhy mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), k. mnohokvetý (*P. multiflorum*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), miestami aj zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*) a kamienka modropurpurová (*Lithospermum purpureoeruleum*). Pomerne hojná je nepôvodná netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*). Tieto lesné porasty resp. ich časti je možné klasifikovať ako biotopy európskeho významu 91M0 Dubové lesy na spraši a dubovo-cerové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls3.3 a Ls3.4) a 91G0 Dubovo-hrabové lesy panónske (Ls2.2).

obr. 20 Lokalita Starý háj

obr. 21 Lokalita Lesík pri skládke

obr. 22 Lokalita Lesík pri PD1

– druhovo pozmenené pôvodne dubové lesy – patria sem lokality **Lesík pri PD 2, Lesík pri PD 3 a Lesík pri PD 4** (lesné porasty č. 296, 297 a 299 v lokalite Somoše – Tumáň v širšom okolí areálu PD).

V Lesíku pri PD2 a v Lesíku pri PD3 dominuje agát biely (*Robinia pseudoacacia*), primiešané sú javor poľný (*Acer campestre*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). V krovinnom poschodí dominuje baza čierna (*Sambucus nigra*).

Lesík pri PD4 predstavuje zmes listnáčov, ktoré tu boli vysadené na strmom čiastočne zosuvnom svahu. V husto zapojenom stromovom poschodí prevládajú orech čierny (*Juglans nigra*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*), rastú tu aj javor poľný (*Acer campestre*) a javor mliečny (*A. platanoides*), dub letný (*Quercus robur*) a dub cerový (*Q. cerris*), jaseň štíhly a j. úzkolistý (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), brest hrabolistý (*Ulmus carpinifolia*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a i. Krovinné poschodie je druhovo pestré, prevažujú v ňom baza čierna (*Sambucus nigra*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*).

obr. 23 Lokalita Lesík pri PD2

obr. 24 Lokalita Lesík pri PD3

obr. 25 Lokalita Lesík pri PD4

– plantáže lužných lesov – patria sem lokality **Lesík pri PD 5 a Lesík pri PD 6** (fragmentované porastové skupiny lesného porastu č. 298 – viaceré plochy v údolí Bábskeho potoka nad obcou).

V hustom stromovom poschodí dominuje šľachtený euro-americký topoľ (*Populus x canadensis*), ojedinelo tu rastú aj vrbý (*Salix alba*, *S. fragilis*, *S. rubens*) a jasene (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), pravdepodobne aj nepôvodný jaseň americký (*Fraxinus americana*). Krovinné poschodie má pokryvnosť cca 30% a prevažujú v ňom baza čierna (*Sambucus nigra*) a ostružina ožinová (*Rubus fruticosus*), okrem nich tu rastú topole, jasene, na okrajoch orech kráľovský (*Juglans regia*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), ruža šípová (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a i.

V bylinnom poschodí nepôvodných lesov sú časté druhy trebuľka voňavá (*Anthriscus cerefolium*), balota čierna (*Ballota nigra*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), lastovičník väčší (*Chelidonium majus*), prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), vialka voňavá (*Viola odorata*), prevažujú tu však nitrofilné druhy.

obr. 26 Lokalita Lesík pri PD5

obr. 27 Lokalita Lesík pri PD6

Brehové porasty vodných tokov. Sú mimoriadne dôležitým typom vegetácie v krajine jednak ako stanovište značného počtu druhov, jednak ako krajinné prvky s vysokou vodivosťou, slúžiace pre šírenie a pohyb rastlín i živočíchov. Patria k mokradným ekosystémom, ktoré sú jedným z ohrozených typov ekosystémov, ktorým je v poslednom čase venovaná zvýšená pozornosť. V k.ú. Rumanová sa nachádza len jeden stály vodný tok (Bábsky resp. Rumanovský potok), ktorý je v celej svojej dĺžke upravený a v úseku cez obec a pod ňou má len slabo vyvinutý brehový porast (**Pri potoku stred a Pri potoku J**). V úseku nad obcou (**Pri potoku S**) má potok prevažne súvislý brehový porast, ktorý možno klasifikovať ako fragmenty lužných lesov, patriace do biotopu európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo - topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1 a Ls1.3). V stromovom poschodí s pokryvnosťou 70-80% sú časté vrbá biela (*Salix alba*), vrbá krehká (*Salix fragilis*) a ich kríženec *Salix x rubens*. Rastú tu aj topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ sivý (*Populus x canescens*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a jaseň úzkolistý (*F. angustifolia*), ako aj viaceré ovocné dreviny. V krovinnom poschodí (pokryvnosť 20-30%) sú časté vrby, topole, baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), ostružina ožinová (*Rubus fruticosus* agg.), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europeae*) a i. V bylinnom poschodí sa najviac uplatňujú prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), kostihoj lekárska (*Symphytum officinale*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*). Do týchto porastov prenikajú aj nepôvodné, invázne druhy, ako napr. astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.). Obdobný biotop predstavuje lužný **Lesík Mikloš**, ktorý je jediným plošným prvkom s charakterom mäkkého luhu v celom katastrálnom území.

obr. 28 Lokalita Pri potoku stred

obr. 29 Lokalita Pri potoku juh

obr. 30 Lokalita Pri potoku sever

obr. 31 Lokalita Lesík Mikloš

Remízky, skupinky drevín a zarastajúce neužitky. V poľnohospodárskej krajine okolia obce Rumanová sa vyskytuje niekoľko lokalít menších remízok, skupiniek drevín a zarastajúcich nevyužívaných plôch:

- **Pri obci V**
- **Nad obcou V1**
- **V okraj 1 až 5**
- **Nad Juhásňou 1**
- **Nad Juhásňou 2**
- **Nad Juhásňou 3**
- **Pri obci S1**
- **Pri obci S2**
- **Lesík pri skládke 2**

Väčšinou ide o bývalé poľnohospodárske plochy (napr. záhrady, sady alebo TTP), ktoré sú dlhodobejšie nevyužívané. Ich súčasný ekologický význam je síce obmedzený, avšak môžu plniť funkciu budúcich interakčných prvkov alebo menších biocentier. Pokryvnosť stromového aj krovinného poschodia týchto porastov je rôzna (10-70%). V stromovom poschodí sa uplatňujú najmä agát biely (*Robinia pseudacacia*), javor poľný (*Acer campestre*) a ovocné dreviny – najmä slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). V menšej miere sú zastúpené ostatné ovocné dreviny a pôvodné listnáče – napr. brest hrabolistý (*Ulmus carpiniifolia*), dub cerový (*Quercus cerris*) a d. letný (*Q. robur*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ osikový (*Populus tremula*) a i. Z krovín sú najviac zastúpené okrem druhov stromového poschodia baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), ostružina ožinová (*Rubus fruticosus* agg.), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sú časté napr. balota čierna (*Ballota nigra*), stoklas jalový (*Bromus sterilis*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), hluchavka purpurová (*Lamium purpureum*) a prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*).

Medze v poľnohospodárskej krajine. Sú pomerne výrazným typom mimolesnej drevinnej vegetácie vzhľadom k tomu, že plnia viaceré funkcie v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine (líniové interakčné prvky, v obmedzenej miere aj biokoridory) – najmä tam, kde absentujú plošné porasty. V k.ú. Rumanová predstavujú najviac rozšírený typ mimolesnej drevinnej vegetácie – počas prieskumu sme zdokumentovali viac ako 40 takýchto porastov. Viazu sa na rozhrania pozemkov a poľné cesty, ich významnosť závisí najmä od druhového zloženia, šírky a zapojenosti

drevinného porastu. Medze v území sme rozdelili na 4 základné typy – medze s prevahou ovocných drevín, prevažne agátové medze, zmiešané medze rôznych drevín a zmiešané medze s prevahou pôvodných drevín.

- medze s prevahou ovocných drevín tvoria zväčša sprievodnú vegetáciu poľných ciest (lokalita **Z okraj 1, Nad obcou Z, Pri obci S3, Pri obci S4, S okraj 1, Pri viniciach**). Zapojenosť stromového poschodia je menšia, spravidla do 30%, krovinné poschodie má pokryvnosť pri niektorých medziach viac ako 50%. V stromovom poschodí dominujú ovocné dreviny – najmä slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), menej slivka domáca (*Prunus domestica*), jablň domáca (*Malus domestica*), hruška obyčajná (*Pyrus communis*). Z ostatných druhov sú tu zastúpené najmä agát biely, javor poľný a dub cerový. V krovinnom poschodí prevažujú bežné teplomilné a mezofilné domáce druhy – slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh jednosemonný (*Crataegus monogyna*), ruža šípová (*Rosa canina agg.*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zriedkavejšie sa v krovinnom poschodí vyskytujú domáce druhy stromového poschodia.
- prevažne agátové medze (lokality **Z okraj 2, Pri obci J1, Nad obcou J1, 2, 3, JV okraj 1, Nad obcou V2, S okraj 2, SZ okraj 1, Nad obcou S1, 2**) sú typické dominanciou agáta bieleho (*Robinia pseudoaccacia*) v poraste. Okrem neho tu rastú javor poľný, brest hrabolistý a ovocné dreviny, v krovinnom poschodí sa vyskytujú obdobné druhy ako v predchádzajúcom type. Pokryvnosť stromov týchto porastov dosahuje priemerne 40-60%, krovinový pokrývajú priemerne 20-40% plochy.
- zmiešané medze rôznych drevín sú v území najčastejšie – viažu sa na rozmedzia poľnohospodárskych pozemkov a niektoré poľné cesty. Majú rôznu pokryvnosť stromov (5-80%) aj krov (20-70%) a rôznorodé drevinové zloženie. V pestrom stromovom poschodí sú zastúpené rôzne druhy predchádzajúcich typov porastov (v poraste býva 5-10 druhov stromov), krovinné poschodie je tiež pestré (v niektorých medziach sa tu vyskytuje 10-15 druhov drevín). Vzácné tu rastie napr. moruša biela (*Morus alba*), v krovinnom poschodí majú väčšie zastúpenie pôvodné druhy ako bršlen európsky (*Euonymus europeae*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*).
- zmiešané medze s prevahou pôvodných drevín sú najvýznamnejším typom medzí v území – spravidla sú širšie, dobre zapojené (stromy 30-60%, krovinový 30-40%), s pestrým druhovým zložením, v ktorom prevažujú domáce druhy drevín – javor poľný, jaseň štíhly a j. úzkolistý, dub cerový, brest hrabolistý, topoľ šedý a t. osikový. Druhové zloženie krovinného poschodia je rovnaké ako v prípade predchádzajúceho typu.

V bylinnom poschodí rastú v medziach obdobné druhy ako v prípade menších remízok a neúžitkov – avšak viaže sa na ne aj výskyt niektorých významných segetálnych druhov ako napr. hlaváčik letný (*Adonis aestivalis*), ostrôžka poľná (*Consolida regalis*), kamienka roľná (*Lithospermum arvense*), vzácné aj zbehovček chijský (*Chamaepitys chia*).

Aleje popri cestách. Viažu sa na okolie štátnej cesty v extraviláne. V úseku medzi Bábom a Rumanovou ide len o sporadický výskyt stromov - najmä o orech kráľovský (*Juglans regia*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), v krovinnom poschodí tu rastú najmä baza čierna (*Sambucus nigra*) a ruža šípová (*Rosa canina*). Za obcou je na krátkom úseku popri ceste výsadba platana javorolistého (*Platanus acerifolia*), ďalej v smere na Rišňovce už má porast popri ceste charakter obojstrannej medze s výskytom viacerých druhov stromov a krov, pričom v stromovom poschodí prevažuje jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), v krovinách podobne ako v predošlom úseku baza a ruža.

Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky). Tento typ biotopov sa v k.ú. Rumanová prakticky nevyskytuje, čo je do určitej miery ochudobnením krajiny z hľadiska jej biodiverzity. V budúcnosti by bolo vhodné vyčleniť aspoň 10% poľnohospodárskej pôdy na zatrávenie, a to jednak vo forme nárazníkových pásov popri Rumanovskom potoku, jednak ako ochranné zatrávenie svahov s veľkou náchylnosťou na vodnú eróziu. Výnimkou v území sú fragmenty relatívne pôvodných suchomilných trávnych porastov - panónskych travinno-bylinných porastov na spraši – ktoré sa v území pravdepodobne zachovali v niektorých medziach a opustených sadoch (napr. v južnej časti v blízkosti k.ú. Malý a Veľký Báb, ale aj na okraji areálu družstevnej vinice). V takýchto biotopoch môžu byť zastúpené aj niektoré významné druhy rastlín – v susedných k.ú. boli zistené napr. nevädzka porýnska (*Acosta rhenana*), nevädzník hlaváčovitý (*Colymbada scabiosa*), repik lekársy (*Agrimonia eupatoria*), psojazyk lekársy (*Cynoglossum officinale*), túžobník obyčajný (*Filipendula vulgaris*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), smldník jelení (*Peucedanum cervaria*), šalvia hájna (*Salvia nemorosa*), ranostajovec pestrý (*Securigera varia*), čistec rovný (*Stachys recta*), z ohrozených alebo vzácnejších druhov, ktoré boli na týchto stanovištiach v území zistené, treba spomenúť klinček kopcový pravý (*Dianthus collinus* subsp. *collinus* a sezel pestrý (*Seseli pallasii*). Ide o európsky významný typ biotopu 6250.

3.1.7 ŽIVOČÍŠTVO (BIOLOGICKÉ PODMIENKY)

Zoogeografické pomery

Z hľadiska zoogeografického členenia (Stehlík a Vavřínová 1991, upravené Matis 1999) riešené územie zasahuje do provincie eurosibírske stepi s podprovinciou *Pannonicum*, úseku: *panónska step (Eu-Pannonicum)*. Ide o oblasť Podunajskej nížiny, ktorá sa vyznačuje v súčasnej dobe rozsiahlymi agrocenózami a zvyškami lužných lesov. Kostrou tohto územia je rieka Dunaj so svojimi nížinnými prítokmi (Malý Dunaj a Váh, Nitra a iné), v tomto priestore sa nachádzajú predovšetkým teplomilné spoločenstvá lesného a lúčneho charakteru, vodné a mokraďové spoločenstvá.

Faunu k.ú. Rumanová a jeho širšieho okolia charakterizuje viacero teplomilných druhov, ktoré sa tu rozšírili z mediteránnej podoblasti v treťohorách. Typické stepné druhy zastupuje napríklad škrečok poľný (*Cricetus cricetus*), provinciu listnatých lesov z vtákov holub hrivnák (*Columba palumbus*), slávik krovínový (*Luscinia megarhynchos*), drozd čierny (*Turdus merula*), vlha hájová (*Oriolus oriolus*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*) a ďalšie. Vyskytujú sa tu pritom druhy patriace do viacerých faunistických prvkov, akými sú najmä druhy arboreálne, eremiálne či oreotundráne.

Podľa zoologických prieskumov realizovaných v rámci projektov pozemkových úprav v regióne Nitrianskej pahorkatiny (napr. Trnka in Mederly a kol. 2007) je možné predpokladať, že v území obce Rumanová a v jeho okolí sú významne zastúpené spoločenstvá poľných a synantropných druhov stavovcov (poľnohospodárska a urbanizovaná krajina), čiastočne aj lesných druhov (najmä komplex Starého hája). Najpočetnejšími druhmi stavovcov sú pravdepodobne vtáky a z nich najmä rad vrabcotvaré (Passeriformes), z cicavcov sú početnými radmi najmä myšotvaré (Rodentia), piskorotvaré (Insectivora) a šelmotvaré (Carnivora). Menej početnými triedami stavovcov sú ryby, obojživelníky a plazy.

K pravidelne až často sa vyskytujúcim druhom v území patria jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), bažant poľový (*Phasianus colchicus*), drozd čierny (*Turdus merula*), škorec lesklý *Sturnus vulgaris* a myš domová *Mus musculus*). Zaujímavosťou je výskyt včelárika zlatého (*Merops apiaster*), ktorý pravdepodobne prechodne osídlil pieskové haldy v lokalite skládky odpadov na hranici

PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

k.ú. Rumanová a Rišňovce. V susednom k.ú. Veľký Báb blízko hranice s k.ú. Rumanová bola zistená jeho kolónia v pieskových odkryvoch zárezu poľnej cesty.

Najvýznamnejším biotopom územia je pravdepodobne **lesný komplex Starý háj**, kde predpokladáme na základe analógie s obdobnými lesnými ekosystémami v širšom okolí (napr. Bábsky les - Trnka in Mederly a kol. 2006) výskyt cca 50-60 druhov stavovcov, z ktorých je niekoľko významných z európskeho hľadiska (skokan štíhly *Rana dalmatina*, jašterica bystrá *Lacerta agilis*, ďateľ hnedkavý *Dendrocopos syriacus*, muchárik bielokrký *Ficedula albicollis*, netopier veľký *Myotis myotis*, netopier hrdzavý *Nyctalus noctula*, netopier pozdný *Eptesicus serotinus* a plch lieskový *Muscardinus avellanarius*), väčšina z nich patrí k druhom národného významu (najmä vtáky). Tento biotop má preto veľmi vysokú ekosozologickú hodnotu.

Priemernú ekosozologickú hodnotu má **Bábsky potok**, kde bolo zistených 37 druhov stavovcov. Z nich 4 druhy patria k európsky významným (ropucha zelená *Bufo viridis*, skokan štíhly *Rana dalmatina*, jašterica bystrá *Lacerta agilis* a netopier hrdzavý *Nyctalus noctula*) a 26 k druhom národného významu. Údolie potoka predstavuje dôležitý biokoridor pre vodné ale i niektoré terestrické druhy stavovcov.

Priemerný ekosozologický význam majú menšie lokality vegetácie v krajine – **remízky, medze a iná sprievodná vegetácia v krajine**. Prevažujú tu poľné a lesné druhy stavovcov, z ktorých niektoré môžu patriť k druhom európskeho resp. národného významu – napr. jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*) a piskor malý (*Sorex minutus*).

V rámci zastavaného územia majú priemerný ekosozologický význam najmä **parčíky, záhrady a sady**. Vyskytujú sa tu najmä druhy viazané na ľudské spoločenstvá, z významnejších druhov tu môžu žiť napr. ropucha zelená (*Bufo viridis*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), netopier veľký (*Myotis myotis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) a jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*).

Agrocenózy sú posledným hlavným typom biotopov v území. Žijú tu najmä poľné druhy stavovcov, avšak pravdepodobný je aj výskyt viacerých európsky významných druhov: jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), netopier pozdný (*Eptesicus serotinus*) a škrečok poľný (*Cricetus cricetus*).

Problémy živočíšstva

V riešenom území sa nachádzajú bariérové prvky, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a cestné komunikácie. Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahom elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedoch resp. pri rekonštrukcii jestvujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov. Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu.

3.1.8 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Znečistenie ovzdušia, zaťaženie prostredia pachom a prachom

Oblasť obce Rumanová patrí medzi mierne až stredne imisne zaťažené územia. Nenachádzajú sa tu žiadne veľké zdroje znečistenia ovzdušia, avšak územie je v dosahu znečistenia najmä podniku Duslo Šaľa a priemyselných podnikov v Nitre a Hlohovci.

V katastrálnom území obce sa nachádza jeden evidovaný stredný zdroj znečistenia ovzdušia – Roľnícke družstvo Rumanová (produkcia amoniaku a jeho plyných zlúčenín vznikajúcich v procese živočíšnej výroby). Skládka odpadov Rišňovce - Rumanová prevádzkovaná firmou Envi-Geos Nitra je zdrojom prašnosti, zápachu a tvorby skládkových plynov (najmä metánu), nie je však evidovaná ako zdroj znečistenia ovzdušia.

Obcou Rumanová prechádza cesta 3. triedy s nízkou intenzitou dopravy, k lokálnemu znečisteniu ovzdušia dochádza najmä v súvislosti so zvozom odpadu na skládku.

Znečistenie pôd

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy. Podľa materiálov ŠGÚDŠ sú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, so zhoršenou pufrovacíou schopnosťou.

Zdrojom kontaminácie pôdy vo vidieckych územiach sú najmä skládky odpadov – v k.ú. Rumanová sú evidované tri existujúce a dve odvezené skládky odpadov. Počas terénneho prieskumu sme však identifikovali už len jednu lokalitu divokej skládky odpadu (pri opustenom dvore RD) a dve nezabezpečené lokality skládkovania maštalného hnoja (pri areáli RD severne od obce a na plošine pahorkatiny nad RD). Potenciálnym ohrozením kvality pôd je aj prevádzkovanie skládky odpadov Rišňovce – Rumanová.

Ďalším faktorom poškodzujúcim pôdy je **vodná erózia**. Erózia postihuje pahorkatinnú poľnohospodársky využívanú časť územia - prejavuje sa na svahoch od sklonitosti 3-4°, intenzívne sa prejavuje na svahoch so sklonitosťou nad 7°, a to najmä v prípade veľkoblokového spôsobu využívania pozemkov ornej pôdy.

Znečistenie vôd

Povrchové vody

Kvalita povrchovej a podzemnej vody v riešenom území sa pravidelne nevyhodnocuje. Vzhľadom k neexistencii kanalizácie obcí v regióne, pomerne intenzívnemu poľnohospodárskemu využitiu územia predpokladáme zhoršenú kvalitu vody v miestnom toku (Bábsky potok).

Podpovrchové vody

Kvalita podzemných vôd v kvartérnych náplavoch sa sleduje v pozorovacej sieti SHMÚ a vyhodnocuje pre vybrané oblasti - riešené územie obce Rumanová medzi takéto územia nepatrí. Najbližšou sledovanou oblasťou sú údolné náplavy dolného Váhu - podzemné vody v tejto oblasti patria medzi najviac znečistené v rámci územia Slovenska. Zo sledovaných ukazovateľov nevyhovujú norme pre pitnú vodu najmä ukazovatele Mn, Fe, sírany, chloridy, zlúčeniny dusíka, NEL_{UV}, vysoké sú aj koncentrácie ChSK_{Mn}. Analogicky možno predpokladať aj znečistenie podzemných vôd v kvartérnych horizontoch v okolí riešeného územia.

Svedčí o tom aj fakt, že obec Rumanová je zaradená podľa Nariadenia vlády č.249/2003 medzi tzv. *zraniteľné oblasti* – patria sem poľnohospodársky využívané územia, z ktorých otekajú vody zo zrážok do povrchových vôd, alebo vsakujú do podzemných vôd s koncentráciou dusičnanov vyššou ako 50 mg.l⁻¹.

Kvalita podzemných vôd artézskych vodných zdrojov, ktoré sa využívajú na zásobovanie obyvateľov, je podľa pravidelných rozborov vyhovujúca.

Zaťaženie prostredia hlukom

Medzi významné zdroje hluku pôsobiace na životné prostredie patrí automobilová a železničná doprava. Hluk z dopravy má negatívny vplyv na obyvateľstvo obce. Riešené územie nepatrí medzi hlukovo zaťažené, intenzita dopravy je tu nízka.

Hluk z prevádzkovania Skládky odpadov Rumanová vplýva na okolité biotopy živočíšstva, avšak nemá dosah na obývané územia.

Žiarenie z prírodných zdrojov, radónové riziko

Problematicku obmedzenia žiarenia obyvateľstva z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov rieši vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 406/1992. Radón je inertný plyn, ktorý vzniká ako jeden z dcérskych produktov pri premene uránu a tória, ktoré sa nachádzajú v horninách a mineráloch v zemskej kôre. Rozmiestnenie anomálneho obsahu hlavných rádioaktívnych prvkov v regióne je znázornené na Mape anomálnych obsahov K>2%, U >4ppm, Th >12 ppm. Kataster obce Rumanová patrí do oblasti so stredným radónovým rizikom (lit. 1, str. 274).

Produkcia odpadov a nakladanie s nimi

V obci Rumanová je zabezpečené organizované skladovanie odpadu v smetných nádobách a jeho pravidelný odvoz zmluvnou oprávnenou organizáciou na riadenú skládku odpadu, ktorá je situovaná priamo v území – na hranici s k.ú. Rišňovce.

Zabezpečený je aj separovaný zber vybraných zložiek odpadu (papier, plasty, sklo, textil), pri ihrisku je zriadený zberný dvor na biologicky rozložiteľný odpad.

Na rozhraní k.ú. Rišňovce a Rumanová je situovaná **skládku odpadov Rišňovce – Rumanová**. Nachádza sa v lokalite Tomán – Slop, cca 2 km od obce Rišňovce a cca 1,5 km od obce Rumanová. Skládku je prevádzkovaná od r. 1998, jej prevádzkovanie bolo ukončené v r. 2009. Neskôr bola prevádzka na základe povolenia obnovená a v súčasnosti sa realizuje jej rozšírenie s predpokladom prevádzky do r. 2034. Prevádzkovateľom skládky je firma Envi-Geos Nitra, s.r.o.

Skládku je kategorizovaná ako „Skládku odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný“. Nie je zaradená medzi veľké ani stredné zdroje znečisťovania a je kategorizovaná ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia. Celková kapacita rozšírenej skládky je cca 485 tis. m³ (582384t) odpadu, životnosť skládky od r. 2011 sa predpokladá 23 rokov pri uvažovaní zneškodnenia 25 tis. t za rok (lit. – Rozšírenie skládky odpadov Rišňovce – Rumanová - Žiadosť o integrované povolenie, 2013).

Poškodenie bioty

Biota predstavuje súbor všetkých živých organizmov v určenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov, ale v tejto časti uvedieme najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine.

Najvýznamnejším negatívnym vplyvom hospodárskej činnosti človeka je znižovanie plochy pôvodných biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli a sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré obsadzujú nepôvodne druhy organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedome pestované poľnohospodárske kultúry) alebo sekundárne (šírenie agresívnejších druhov, ktoré vytláčajú pôvodné druhy organizmov). Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine. Tento proces bol značne urýchlenný a plošne rozsiahly v etape zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby a vytvárania nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby). S rozvojom intenzívnej poľnohospodárskej výroby, dopravy a priemyselnej činnosti súvisí objav nových sekundárnych zdrojov ohrozovania a poškodzovania bioty, ktorými sú znečisťovanie ovzdušia, pôdy a vody- základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najväčšej redukcii pôvodných biotopov došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby a vodohospodárskych úprav vodných tokov za účelom získania väčšej plochy úrodnej pôdy a za účelom protipovodňovej ochrany územia. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi bariérovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahom elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedov resp. pri rekonštrukcii jestvujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Biota v zastavanom území je poškodzovaná najmä vplyvom používania chemických látok pri pestovaní ovocia a zeleniny v záhradách a znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami. Verejná zeleň si vyžaduje pravidelné a koncepčné ošetrovanie a prehodnotenie stavu existujúcich stromov a kríkov. Potenciálnym zdrojom poškodzovania drevín sú najmä hubové ochorenia a živočíšni škodcovia.

Ochrana prírody a krajiny

Územná ochrana

Na celom riešenom území platí v zmysle §12 zákona prvý stupeň ochrany a vyžaduje sa súhlas príslušného orgánu ochrany prírody na činnosti uvedené v tomto ustanovení. V riešenom území sa nenachádza chránené územie s vyšším stupňom ochrany.

NATURA 2000

Do riešeného územia nezasahuje žiadne územie európskeho významu (alebo aj navrhované) a nezasahuje žiadne chránené vtáčie územie (alebo aj navrhované).

Biotopy európskeho a národného významu

Vzhľadom na prírodné podmienky je predpoklad výskytu biotopov národného alebo európskeho významu pri vodných tokoch - pobrežná vegetácia rieky Nitry a jej mŕtveho ramena s potenciálnym výskytom biotopu európskeho významu Ls 1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy.

Chránený areál

Chránený areál Rumanovský park

Územie bolo v r. 1982 vyhlásené za **Chránený areál Rumanovský park** (výmera 2,97 ha). V roku 2016 obec vyhlásila park za obecné chránené územie **Rumanovský park**.

Chránený strom

V riešenom území nie sú evidované chránené stromy.

Druhová ochrana

Z hľadiska druhovej ochrany medzi najviac ohrozené druhy našej fauny patria dravé vtáky, stepné a vodné druhy a druhy naviazané na osobité biotopy (napr. vodné a močiarné druhy). Prioritnou požiadavkou ochrany živočíchov je zabezpečenie ochrany primerane veľkých biotopov, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa.

K najviac ohrozeným druhom flóry patria druhy rastúce vo vodných, močiarnych, pieskomilných, slanomilných, xerotermných a niektorých typoch lesných spoločenstiev.

V riešenom území chránené druhy sú viazané najmä na vodné a mokradňové biotopy a lužné lesy.

Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Chránené ložiskové územie

V k.ú. obce Rumanová nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov a nie sú tam ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

Územia s možným výskytom zosuvov

V predmetnom území sú evidované zosuvné územia (svahové deformácie):

- východný okraj zastavaného územia obce je evidovaný ako potencionálne zosuvné územie (registrované v rámci lit. 28)
- na S okraji tohto územia (východný okraj zastavaného územia obce) je evidovaný aj zosuv pod registračným číslom 76968 na ploche cca. 3ha, kde je priamo ohrozených 13 existujúcich stavieb.

Záplavové územie

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- úpravy tokov,
- budovanie ochranných hrádzí
- kombináciu predchádzajúcich opatrení

3.2 URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA

3.2.1 ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Súčasný stav vymedzenia zastavaného územia obce

Obec Rumanová má vymedzené dve samostatné zastavané územia o celkovej veľkosti 85ha čo predstavuje 7,3% katastrálneho územia obce.

Hlavné zastavané územie o veľkosti 79ha vymedzujúce samotnú obec zahŕňa všetky stavby okrem objektu technického zázemia plynovodu, budovy na severnom okraji zastavaného územia (časť areálu strelnice) a areálu riadenej skládky odpadov nachádzajúcej sa na severovýchodnom okraji hranice katastrálneho územia. Po obvode vymedzenia sa nachádzajú niektoré záhrady mimo vymedzeného zastavaného územia.

Druhé zastavané územie umiestnené severne od hlavného o veľkosti 6ha vymedzuje zástavbu areálu poľnohospodárskej farmy. Južná časť areálu nie je zahrnutá do zastavaného územia.

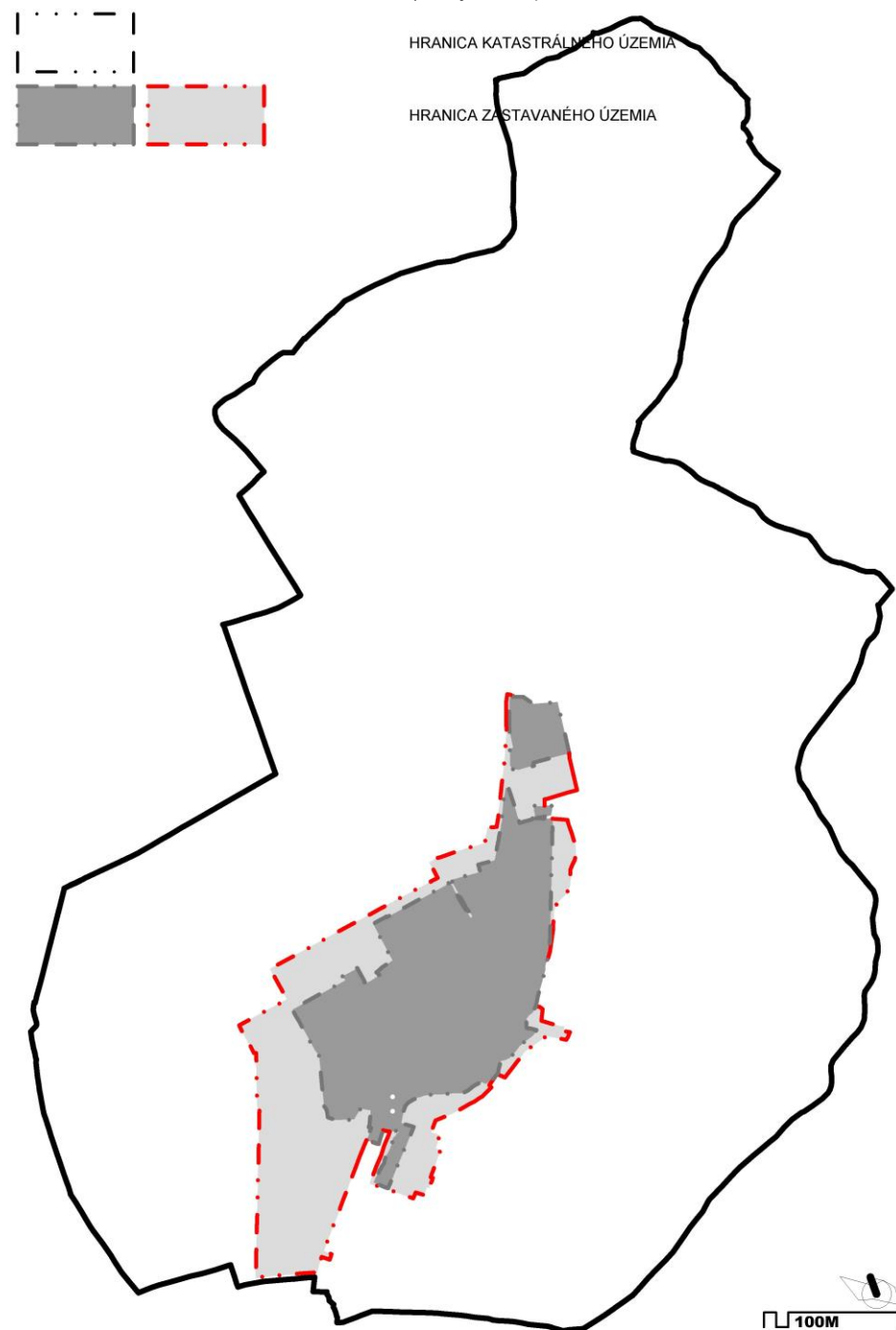
Problémy vyplývajúce z vymedzenia zastavaného územia

Záhrady nezahrnuté do hlavného zastavaného územia obce (najmä na severnom a západnom okraji zastavaného územia) by bolo vhodné (i keď formálne) do neho zahrnúť. Rovnako pri severnom zastavanom území zahrnúť celý areál do zastavaného územia.

Návrh na rozšírenie zastavaného územia obce

Rozširovanie hraníc zastavaného územia je navrhované v zmysle stratégie rozvoja obce. Rozšírenie hraníc zastavaného územia obce je rozdelené do dvoch samostatných etáp, tak aby prípadné plochy pre novú zástavbu boli stanovené s ohľadom na ekonomické rozširovanie a ohľadom na záber poľnohospodárskej pôdy.

obr. 32: Schéma zastavaného územia obce (viď aj obr. 38)

Rozšírenie zastavaného územia v prvom poradí

Rozšírenie zastavaného územia je zamerané na doplnenie nových plôch pre výstavbu obytnej zástavby a pre vytvorenie výrobnéj zóny.

Celková plocha určená pre rozšírenie zastavaného územia v obci je o veľkosti 67,0ha, čím by sa jestvujúce zastavané územie zväčšilo na plochu 152ha (nárast cca. 79%). Predpoklad rozšírenia je v časovom horizonte do roku 2035.

3.2.2 ZÁSTAVBA

Historické súvislosti

Vývoj urbanistickej štruktúry

Najstaršie archeologické nálezy nepriamo dokladajú osídlenie v katastri obce len zo staršej doby bronzovej v severnej časti katastra v areáli dnešných vinohradov. Pre predhistorické obdobie preto nie je možné vyvodiť akékoľvek závery o (súvislom) osídlení a stavebnej štruktúre na území katastra obce.

Určité domnienky o nepretržitom osídlení do dnešnej doby je možné sledovať na základe archeologických nálezov v areáli vinohradov poľnohospodárskeho družstva (tzv. lokalita Horné pole) z súčasného stredoveku (9.-10. stor.) – pravdepodobne sa jedná o sídlisko z veľkomoravského alebo veľkomoravského obdobia. Na toto osídlenie nadväzovalo osídlenie vo vrcholnom stredoveku už v zaniknutej obci Tomáš, ktoré sa nachádzalo približne oproti vinohradom poľnohospodárskeho družstva. Osada je písomne doložená od pol. 12. stor. a existovala približne do pol. 14. stor. (najstaršia písomná zmienka o obci je z rokov 1156-1369, spomína sa obec Tomanová). Pravdepodobne z majetko-právnych dôvodov bola v chotári obce Tomáš vyčlenená

kuriálna osada Romanova Ves (dnešná Rumanová), ktorá postupne potlačila pôvodné osídlenie (od roku 1329 resp. od roku 1369 sa spomína obec Rumanová a obec Tomanová sa už v prameňoch nespomína). Osídlenie v polohe obce Rumanová je zdokumentované aj v lokalite za domom. p. Majzela (PFČasť 102), kde bol zdokumentovaný sídliskový objekt z 14. až 15. storočia. V polohe Horné pole bol zdokumentovaný nález komorovitej neskorogotickkej kachlice z 15. až 16. storočia.

Uvedené písomné zmienky a nálezy podporujú predpoklad súvislého osídlenia obce z obdobia od súčasného stredoveku (9.-10. stor.) teda od veľkomoravského obdobia ale za súvisle osídlenú dnešnú polohu obce je možné považovať až obdobie od prvej pol. 14. stor.

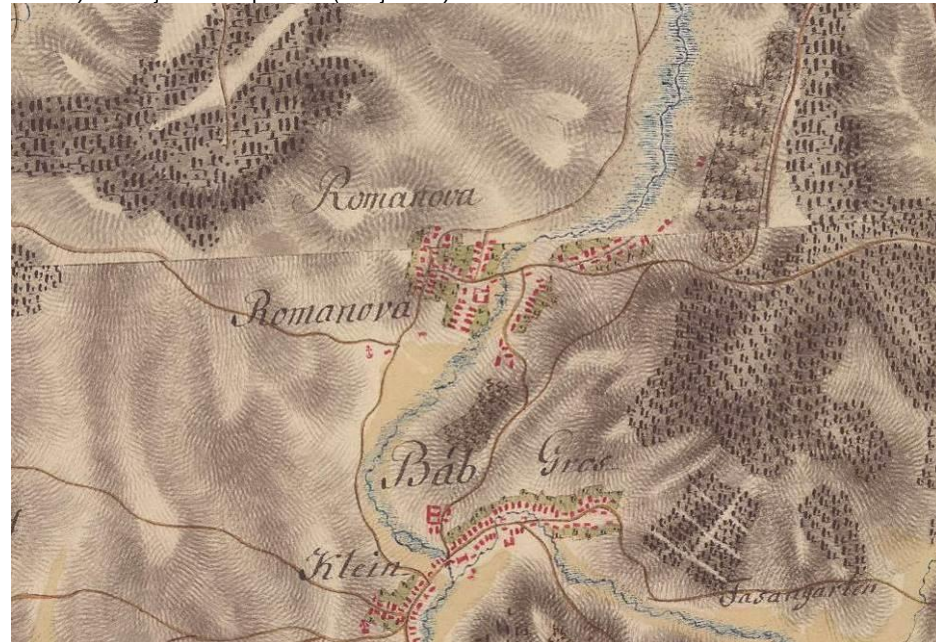
V roku 1598 mala obec 11 domov, 1600-1 len 6 domov. V rokoch 1663-4 (obec bola v tom čase pod tureckou správou) mala obec 8 domov.

Najstaršia zachovaná časť obce sa nachádza v PFČasti 101, 102, 103 a 104 resp. 110, 111, 112 a 204 a približne ju možno stotožniť aj s vykreslenou zástavbou na historických mapách (obr. 33, obr. 34, obr. 35). Jedná sa dve samostatné polohy:

- zástavba na pravom brehu potoka
- zástavba na ľavom brehu potoka

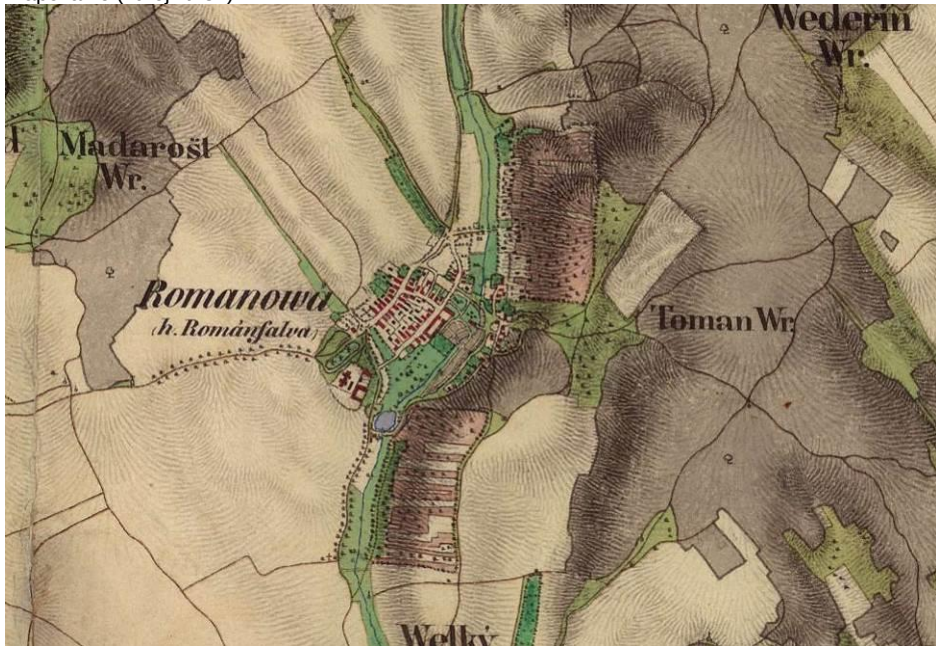
Koncom 18. stor. zástavba na pravom brehu potoka má jasne definovaný pôdorys dvoch rovnobežných ulíc prepojených priečnou ulicou vytvárajúcu písmeno H a môžeme ju definovať ako voľnú uličnú zástavbu bez vytvoreného centrálneho priestoru (cca. 44 objektov). V mieste kaštieľa je naznačená významnejšia stavebná štruktúra, a samotný kaštieľ sa v historických prameňoch prvýkrát spomína v rokoch 1778-9. V mieste cintorína je vyznačená menšia kaplnka (možno len kríž), samotný cintorín nie je vyznačený. Väčšina ostatných objektov je orientovaná kolmo na ulicu ale nachádzajú sa tu aj stavby orientované rovnobežne s ulicou. Na mape nie je identifikovateľná poloha kaplnky alebo inej cirkevnej stavby v obci. Do tohto obdobia však je nutné zaradiť historicky najstaršiu známu stavbu kaplnku Ružencovej Panny Márie, ktorá sa prvýkrát spomína v druhej polovici 18. stor. / v roku 1724 (ako súkromná kaplnka miestneho šľachtica baróna Gregora Andrassyho) v dnešnej polohe. Zástavba na ľavom brehu potoka je rozvetvená do dvoch samostatných ulíc na sever a na juh od cesty do Veľkého Zálužia rovnobežných s tokom potoka (cca. 31 objektov). Zástavbu môžeme definovať ako voľnú uličnú zástavbu rovnako bez centrálneho priestoru, pričom v koncovej polohe v severnej časti ju môžeme označiť ako rozvoľnenú zástavbu bez uličného priestoru. Väčšina objektov je orientovaná kolmo na ulicu ale nachádzajú sa tu veľmi často aj stavby orientované rovnobežne s ulicou. Na mapovom vyobrazení je možné napočítvať celkovo cca. 75 budov, všetky stavby sú murované/hlinené (vyznačené červenou farbou), domnievame sa však, že budovy na ľavom brehu najmä v koncových polohách boli skôr drevené a slúžili ako hospodárske stavby pri viniciach. Podľa lit. 24 mala obec v roku 1787 103 domov. V obci by mali byť 4 drevené mosty a jeden drevený mlyn (nie sú však vyznačené na mape).(zdroj lit. 23, lit. 30, lit. 87).

obr. 33: Mapové zobrazenie obce Rumanová z druhej polovice 18. storočia (presnejšie z rokov 1782-4) – 1. vojenské mapovanie (zdroj lit. 87)

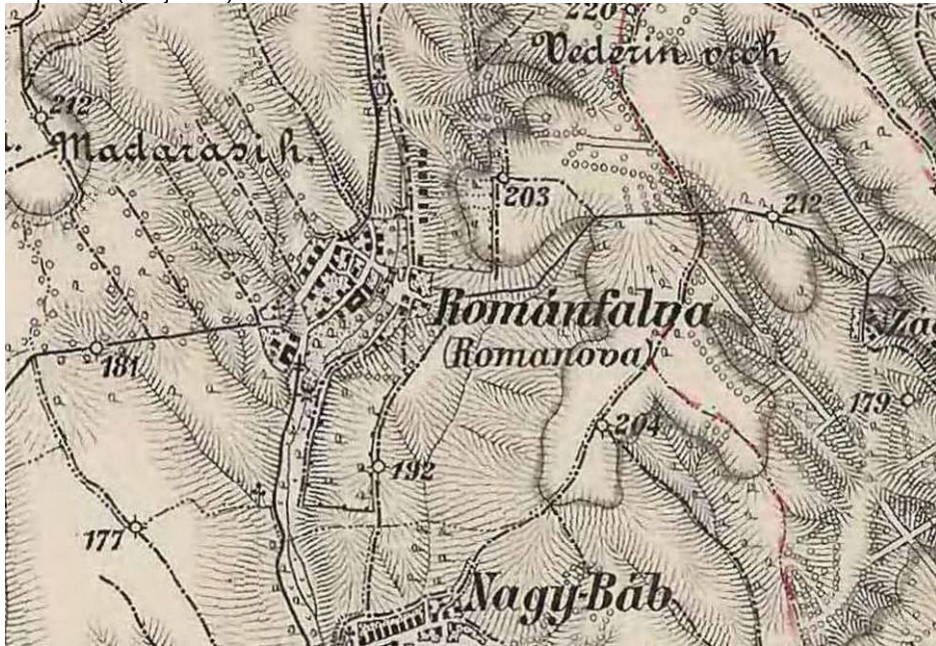
V pol. 19. stor. zástavba na pravom brehu má stále jasne čitateľný charakteristický H pôdorys, naďalej hovoríme o voľnej uličnej zástavbe prisadenej bez vytvoreného centrálneho priestoru (cca. 47 objektov + 2 areály kaštieľov). Celý pôdorys obce je však posunutý južným smerom čím priečna ulica sa už nenachádza uprostred ale ťažiskovo je skôr v severnej časti zástavby. V mieste kaštieľa je vyznačená bohatšia stavebná štruktúra, kde je možné identifikovať budovu kaštieľa a hospodárske stavby vytvárajúce obdĺžnikovú zástavbu. V historických prameňoch sa uvádza výstavba (možno prestavba staršieho objektu) kaštieľa do prvej pol. 19. stor. ako neskoroklasicistická stavba, ktorú možno stotožniť s vyznačenou budovou na mapovom podklade. Pri kaštieli je park aj so stavbou pri potoku. JZ od vyznačeného cintorína sa nachádza areál „Juhásňa“ s viacerými stavbami. Na J okraji obce je vyznačený mlyn (stavba vyznačená ako murovaná / mlyn označený ako drevený) pri vyústení z malého rybníka. Na mape nie je identifikovateľná poloha kaplnky alebo inej cirkevnej stavby v obci, je však možné predpokladať, že stavba vyznačená na južnej strane uprostred na priečnej ulici je práve kaplnka Ružencovej Panny Márie. V historických prameňoch sa spomína aj (nová) budova školy (z rokov 1850 al. 1852 (jednotriedna). Väčšina ostatných objektov (domov) je orientovaná kolmo na ulicu ale nachádzajú sa tu aj stavby orientované rovnobežne s ulicou. V zadných častiach dvorov sú vyznačené aj hospodárske drevené stavby, ktoré sú napojené na hlavnú stavbu ale často sú aj postavené samostatne vo dvore (predpokladáme, že sa jedná najmä o stodoly). Zástavba na ľavom brehu je tiež ako z konc. 18. stor. rozvetvená do dvoch samostatných ulíc na sever a na juh od cesty do Veľkého Zálužia rovnobežných s tokom potoka. Zástavbu môžeme definovať ako voľnú uličnú prisadenú rovnako bez centrálneho priestoru (cca. 22 objektov), pričom v koncových polohách v severnej aj v južnej časti ju môžeme označiť ako rozvoľnenú zástavbu bez uličného priestoru (cca. 43 drevených objektov) – pravdepodobne sa jedná o hospodárske stavby pri viniciach. Väčšina objektov je orientovaná kolmo na ulicu ale nachádzajú sa tu aj stavby orientované rovnobežne s ulicou. Na mapovom vyobrazení je možné napočítvať v obci celkovo cca. 69 murovaných budov + 2 areály kaštieľov, podľa lit. 24 mala obec v roku 1828 55 domov. V obci sú vyznačené viaceré drevené mosty. (zdroj lit. 30, lit. 87).

obr. 34: Mapové zobrazenie obce Rumanová z prvej polovice 19. storočia – 2. vojenské mapovanie (zdroj lit. 87)

Zástavba z konca 19. stor. nie je možné presnejšie popísať nakoľko mapový podklad je už menej podrobný. Stručne je možné zhodnotiť, že pravdepodobne oproti predchádzajúcemu mapovaniu v rámci urbanistickej štruktúry obce nenastali zásadné zmeny. Na zobrazení už nie je vidieť objekt mlynu na južnom okraji obce (chýba aj rybník), v tomto mieste sa nachádza už len most. Sú však zobrazené na severnej strane obce pri rázcestí ciest na Sasinkovo a Rišňovce socha sv. Vendelína a na južnom okraji katastra obce kamenný kríž. V roku 1869 mala obec 87 domov. V historických prameňoch sa uvádza výstavba novej školskej budovy tzv. horná škola v roku 1890 (vyučovanie v nej začalo 1906?). Škola bola dvojtriedna s dvomi učiteľskými bytmi. Zač. 20. stor. (1900?) bola kaplnka Ružencovej Panny Márie opravovaná a bola dostavaná aj veža. (zdroj lit. 30, lit. 87).

obr. 35: Mapové zobrazenie obce Rumanová z druhej polovice 19. storočia – 3. vojenské mapovanie (zdroj lit. 87)

Zástavba v pol. 20. stor. na pravom brehu sa svojím zväčšením v predĺžení ramien pôdorysu H na oboch koncoch uzatvorila a vytvorila pôdorysnú štruktúru v tvare číslu 8, pričom v oboch vrcholoch zástavba čiastočne pokračuje aj ďalej už ako iba jedna ulica. Stále sa jedná o voľnú uličnú zástavbu prisadenú bez vytvoreného centrálného priestoru. V SZ časti obce pribudla nová ulica paralelná z hlavnou ulicou, tu sa už nachádza voľná uličná zástavba odsadená. Areál kaštiela a parku je prakticky nezmenený, chýba však stavba pri potoku. Pri cintoríne v areáli „Juhásňa“ je bohatšia zástavba. Polohu kaplnky Ružencovej Panny Márie je možné identifikovať v dnešnej polohe. Stavebná štruktúra je stále rovnorodá, objekty sú orientované najmä kolmo na ulicu. Zástavba na ľavom brehu je v zásade podobná od pol. 18. stor. je však bohatšia a rozšírila sa časť zástavby určená pre bývanie na úrok hospodárskych stavieb pri viniciach. Zástavbu môžeme definovať ako voľnú uličnú zástavbu prisadenú rovnako bez centrálného priestoru, v koncových polohách v severnej aj v južnej časti ju môžeme označiť ako rozvoľnenú zástavbu. (zdroj lit. 88).

obr. 36: Ortofotomapa obce Rumanová približne z roku 1950 (zdroj lit. 88).

Stavebný vývoj obytných domov

Ludová architektúra (architektúra bežných domov) je popísaná zhruba od poslednej tretiny 18. stor. Stavali sa domy s nabíjanej hliny. V priebehu 19. storočia sa začali stavať domy so surovej tehly pod slamenou valbovou alebo polvalbovou strechou s podlomenicou. Domy sú stavané najmä kolmo k ulici s aditívne radenými miestnosťami (izba, pitvor, komora). Hospodárske stavby (maštale) sú aditívne priradené k domom, stodoly sú zväčša drevené. Fasáda smerom do ulice (priečelie) je zvyčajne usporiadané asymetricky trojosovo, okrem dvojice okien do prednej izby je z ulice priamy vstup do podstenia (krytá chodba popri dome). Podstenie je tvorený stĺporadím štvorcovými ale aj kruhovými stĺpmi. Vchod do pitvora je zdôraznené murovňm výpuskom - pilírom. V pitvore je otvorené ohnisko vyvedené do murovaného komína. Od 50-tych rokov 20. storočia sa postupne mení konštrukcia domu, stavajú sa domy z vypaľovaných keramických tehál a zastrešenie keramickou krytinou. (zdroj lit. 27 a vlastný výskum).

obr. 37 Murovaný výpusok „Pilír“ v dome č. 235 (fotka z roku 1962) (lit. 89)

V Rumanovej je známa výzdoba vonkajších stien a soklových častí na obytných ako aj hospodárskych stavbách, založená na mechanickom preškrabávaní omietky pomocou jednoduchých nástrojov alebo maľovaným ornamentom (podľa vzoru miestnych výšiviek) (zdroj lit. 22, lit. 24).

V 50- až 60-tych rokoch sa stavajú prevažne murované domy (tehla, v neskoršom období aj pórobetón) na štvorcovom pôdoryse (zvyčajne cca. 10-12 x 10-12m) s ihlanovitou strechou s keramickou, často aj eternitovou krytinou. Uličná strana domu je symetrická dvojsová. Vstup do domu je zvyčajne zo zadnej strany, kde sú často pristavané k týmto domom predsieni alebo aj hospodárske stavby. Domy sú zvyčajne nepodpivničené, v podkrovnom priestore sa s obľubou používa aj vybudovanie jednej izby, často s malým balkónikom.

V 70-tych rokoch sa rozšírili dvojpodlažné domy s plochou strechou zvyčajne štvorcom pôdoryse s balkónom alebo lodžiou na 2. nadzemnom podlaží. Výnimočne sa realizovali aj prízemné.

V 80-tych až 90-tych rokoch sa prejavuje zástavba odmietaním plochého prestrešenia objektov. Požíva sa najmä obdĺžnikový pôdorys s plným začlenením podkrovného priestoru do obytnej plochy, prestrešenie sedlovou strechou. Orientácia domu je hrebeňom kolmo aj rovnobežne s ulicou.

V závere možno konštatovať, že z hľadiska urbanistickej štruktúry stavebných objektov sa najcennejšia časť nachádzajú v PFČastiach 101, 102, 103 a 104. V týchto lokalitách sa nachádzajú ešte existujúce objekty pôvodnej architektúry, z ktorej možno čerpať informácie o histórii a tradíciách obce, avšak niektoré z týchto objektov boli postupom času pozmenené prestavbami a rekonštrukciami.

Súčasná štruktúra zástavby

Urbanistické usporiadanie zástavby je dôsledkom historického vývoja a je sú ňom stále čitateľné dve základné urbanistické štruktúry

- západná časť tvorená väčšou štruktúrou usporiadanou do písmena „H“ resp. číslu „8“, ktorá je západným smerom rozvinutá o ďalšiu rovnobežnú ulicu resp. niekoľko kolmo napojených ulíc;
- východná časť tvorená jednou ulicou orientovanou v smere sever – juh.

V rámci zadefinovaného PFCelku Rumanová plochy stavebnej štruktúry (plochy stavebných objektov a plochy nádvorí vrátane plochy nádvorí tvorených obytnou vegetáciou) tvoria 40,8ha čo predstavuje 44% PFCelku. Tieto plochy predstavujú bezprostredný priestor, ktorý je využívaný stavebnou štruktúrou (domy) a plochami s nimi súvisiacimi (nádvoria pri domoch ale aj plochy ihrísk a cintorínov, vo všeobecnosti nemusí ísť len o spevnené plochy). V PFCelku Zálužianska pahorkatina sa nachádzajú tri samostatné plochy stavebnej štruktúry spolu na ploche 6,9ha čo predstavuje menej ako 0,01 % plochy PFCelku Zálužianska pahorkatina.

Súčasná stavebná štruktúra z hľadiska priestorového využitia predstavuje najmä zástavbu, ktorá je typická pre vidiek – voľná uličná zástavba do 2NP. Tento druh stavebnej štruktúry sa rozprestiera na ploche 26,5ha (65% všetkej zástavby). Druhý najrozšírenejší typ zástavby je areálová zástavba do 2NP. Tento druh stavebnej štruktúry sa rozprestiera na ploche 12,8ha (31% všetkej zástavby). Tretí najrozšírenejší typ zástavby je zástavba malou architektúrou na ploche 1,2ha (3% všetkej zástavby). V obci sa nachádza aj voľná uličná zástavba do 4NP na ploche 0,3ha (0,7% všetkej zástavby). Obec sa priestorovo profiluje ako stavebná štruktúra usporiadaná najmä ako uličná zástavba do 2NP s významnou zložkou areálovej zástavby do 2NP, ktorá však nenarúša kontext uličného usporiadania.

Súčasná stavebná štruktúra z funkčného hľadiska je najrozšírenejšou formou zástavba určená pre bývanie (stavebné objekty, ktoré slúžia pre potreby bývania: rodinné domy, garáže pre osobné automobily pri rodinných domoch), spolu na ploche 25,4ha (62% všetkej zástavby). Druhou najvýznamnejšou funkčnou zložkou je zástavba pre výrobu na ploche 7,8ha (19% všetkej zástavby). Tretou významnou funkčnou

zložkou je zástavba určená pre základnú vybavenosť na ploche 3,5ha (9% všetkej zástavby). Významnú funkčnú plochu reprezentuje aj zástavba bývalého majeru (v súčasnosti bez využitia) na ploche 3,1ha (8% všetkej zástavby).

Obec sa funkčne profiluje ako obec určená predovšetkým pre bývanie s pomerne dostatočným množstvom základných vybavenostných funkcií. Významnú funkčnú zložku tvorí vybavenosť výrobná (jedná sa o výrobný areál situovaný v centre obce a areál poľnohospodárskeho družstva nachádzajúci sa na severnej časti obce), ktorá je najvýznamnejším zdrojom pracovných príležitostí pre obyvateľov obce Rumanová a ďalších priľahlých obcí.

Celková zastavaná plocha v rámci PF Celku Rumanová predstavuje 6,84ha tvorí 7% (koeficient zastavanosti 0,07). Na porovnanie s niektorými obcami v okolí je tento koeficient v Jelšovciach 0.11, v Čakajovciach 0.10, v Hrušovanech 0.09, v Dolných Lefantovciach 0.07, v Bádiciach 0.07. Najvyššiu hodnotu zastavanosti dosahuje v PF Časti 117 (24%).

Stavebno-technický stav zástavby nebol hodnotený na podrobnosť objektov. Pre potreby spracovateľa je postačujúce jeho súhrnné opisné hodnotenie. Celkový stavebno-technický stav objektov možno hodnotiť ako dobrý, väčšina objektov je udržiavaná a nevykazujúca deštrukčné alebo iné opotrebenie. Iba pre niektoré objekty možno stavebno-technický stav hodnotiť ako nízky, vykazujú aj statické poruchy z dôsledku aj ich celkovej neudržiavanosti. Tieto ukazovatele sa týkajú najmä objektov nachádzajúcich sa v areáli bývalého majeru v južnej časti obce a niektorých objektov zástavby rodinných domov v obci.

obr. 38: Súčasná štruktúra zástavby

Návrhy rozvoja stavebnej štruktúry

Návrh rozvoja stavebnej štruktúry je podriadený filozofii stratégie rozvoja obce. Zmyslom organizovania stavebnej štruktúry je stanoviť priestorové a funkčné rozloženie zástavby tak, aby bola zrejmá určitá kvalitatívna ako aj kvantitatívna gradácia smerom k hlavnému priestoru obce – centru obce (vid'. aj 2 Stratégia rozvoja obce na strane 7), resp. aj centrá 2. úrovne. K ústrednému priestoru – centru sú doplnené ďalšie dve centrá nižšej úrovne, ktoré zabezpečujú rovnomernú dostupnosť k základným vybavenostným potrebám obyvateľov. Pre rozvoj zamestnanosti je na južnom okraji plánovaná priemyselná zóna pre umiestnenie intenzívnej výroby a na severnom okraji obce je potvrdená zóna areálu poľnohospodárskej výroby.

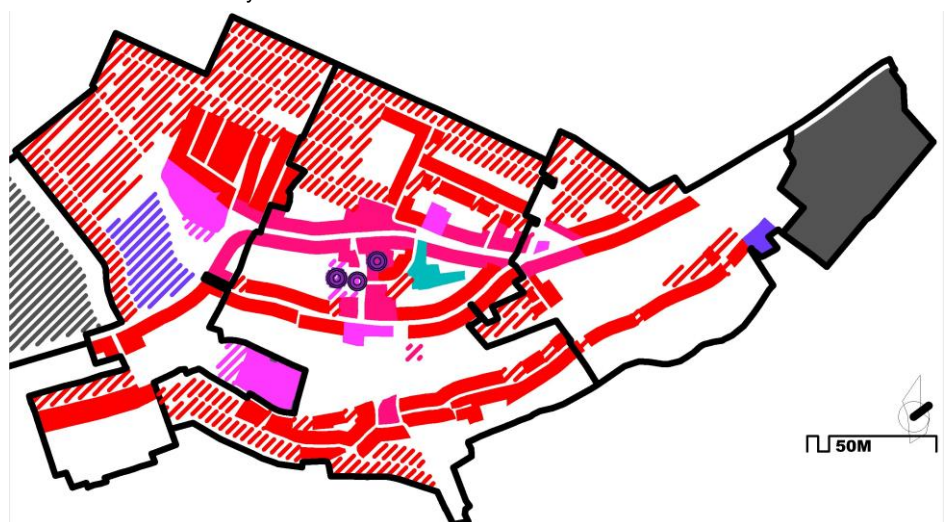
V rámci väčšiny územia obce sa predpokladá a požaduje zachovanie jestvujúcej uličnej zástavby do 2NP a v polohách nového rozvoja sa navrhuje štruktúra založená na podobných princípoch – voľná uličná zástavba do maximálnej podlažnosti 2NP. V hlavnom centrálnom priestore obce sa však už bude uplatňovať (umožňovať) kompaktná zástavba s podlažnosťou do 2NP a navrhujeme aj výstavbu novej urbanistickej dominanty v polohe PF Časti 101.

V polohách výrobných zón alebo výrobných areálov sa umožní uplatnenie areálovej zástavby s podlažnosťou max. 2NP.

Rozvoj stavebnej štruktúry kopíruje etapovitost' rozširovania zastavaného územia a predpokladáme nasledovné orientačné prírastky zástavby oproti súčasnému stavu (v obci je evidovaných 293 rodinných domov, 4 bytové domy a 313 bytov, obývaných je však len 232 rodinných domov, 4 bytové domy a 252 bytov):

- 1. etapa (predpoklad do roku 2035) sa predpokladá reálna výstavba cca. 120 rodinných domov (teoretická možnosť je na úrovni 372 domov ale vzhľadom k majetkoprávnym vzťahom nie je reálna), uvažuje sa s vybudovaním / dobudovaním centra obce resp. aj centier 2. úrovne (celkovo sa predpokladá vznik 5 nových vybavenostných prevádzok základného charakteru, 3 nové vybavenostné prevádzky vyššieho charakteru), vybudovaním výrobnéj zóny (celkovo sa predpokladá vznik 5 nových výrobných prevádzok);

obr. 39: Schéma zástavby

Hlavné centrum obce (centrum I. úrovne)

Z pohľadu stratégie najvýznamnejšia poloha sa stanovuje v PF Časti 101, a preto je tu nutné rezervovať plochy pre najvýznamnejšie obecné budovy.

V PF Časti 101 bude potrebné pevne vyformovať verejné priestranstvo – návěstie (špecifický názov pre námestie v obci).

Z pohľadu funkčného usporiadania sa v rámci tejto PF Časti preferuje umiestňovanie najmä zástavby pre potreby občianskej vybavenosti so zameraním najmä pre funkcie potrebné pre život obce. K existujúcim funkciám – obecný dom (obecný úrad, pošta), požiarňa zbrojnica, kultúrny dom, pohostinstvo, potravinový obchod, môžu pribudnúť ďalšie, ktoré je možné definovať ako významné obecné funkcie (kostol, komunitný dom pri kostole ale aj reštaurácia a pod.). Jestvujúce objekty bývania zostanú s pôvodnou funkciou, návrh územného plánu len umožňuje ich rozšírenie o vybavenostné funkcie resp. ich prestavbu.

Ako priestorovú formu zástavby stanovujeme kompaktnú uličnú zástavbu do 2NP bez odsadenia, čím sledujeme vytvorenie väčšej uzavretosti návěstia. Dôležitým návrhovým prvkom je návrh umiestnenia nových dominant obce:

- obcej veže, ktorá by sa mala stať súčasťou objektu obecného domu, alebo ako samostatná stavba na formujúcom sa návěstí. Keďže sa jedná o najvýznamnejší obecný priestor je nevyhnutné podrobné stanovenie regulácie zástavby čo najskôr.
- kostolnej veže ako súčasť samostatnej stavby kostola, resp. ako súčasť prístavby ku jestvujúcej kaplnke

Centrá II. úrovne

Patria sme PF Časti 201, 301.

Z priestorového hľadiska je potrebné ponechať / navrhovať voľnú uličnú zástavbu s podlažnosťou do 2NP. Vo všetkých týchto častiach je do budúcnosti vhodné presnejšie stanoviť reguláciu zástavby.

Funkčné usporiadanie – umiestňovanie vybavenostných funkcií slúžiacich pre svoje zázemie (do 400m), potravinový obchod, reštaurácia, pohostinstvo a pod. Je možné ale aj umiestňovať celooberné vybavenostné funkcie ak nie je pre ne možné nájsť vhodné umiestnenie v PF Časti 101.

Časti obce súčasťou tzv. Rumanovskej osi (miestna urbanistická os)

Patria sme PF Časti 102, 103.

Priestorové usporiadanie je vyformované – uličná voľná zástavba do 2NP. Nachádza sa tu niekoľko voľných prelúk s možnosťou dostavby, určenie stavebnej čiary podľa susediacich stavieb.

Funkčné usporiadanie – najmä bývanie, okrem bývania je umožnené umiestňovanie aj vybavenostných funkcií najmä základného charakteru.

Výrobná zóna

Patria sme PF Časti 401, 501.

Priestorovo sa bude jednať o areálovú zástavbu s podlažnosťou max. 2.NP. Poloha stavebnej čiary je min. 10m od uličnej čiary. Zastavaná plocha objektmi môže byť max. 60%. V rámci areálu je nevyhnutné dodržať plochy environmentálnej vegetácie.

V návrhu vytvárame predpoklady pre vznik výrobných funkcií, v PF Časti 401 so zameraním na poľnohospodársku funkciu a v PF Časti 501 na priemyselnú výrobu. Jedná sa o funkcie, ktoré nesmú negatívne ovplyvňovať okolie za hranicou vymedzených plôch výroby, t.č. že tieto plochy musia vyhovovať pre umiestnenie funkcie bývania. Umiestňovanie funkcií základnej vybavenosti sem nepripúšťame.

Periférne časti obce

Periférnu časť obce tvoria všetky ostatné PF Časti, ktoré sú určené takmer výlučne pre bývanie. Tieto je možné rozdeliť na:

- PF Časti existujúce s ukončeným stavebným vývojom (existuje verejné priestranstvo a k nemu priľahlá zástavba; môžu sa tu však nachádzať ešte niektoré nezastavané parcely – preluky) – PF Časť 104, 105, 107, 108, 109, 110, čiastočne 111, 112, 202, 203, 204, 302, 304, 305, 306, 308;
- PF Časti novonavrhované – PF Časti čiastočne 111, 114, 116, 117, 118, 119, 120, 209, 210, 211, 212, 310, 311, 312, 314, 315, 316, 317, 318, 319.

Z pohľadu priestorovej a funkčnej regulácie sa však jedná o relatívne homogénne územie s jednotnými regulačnými prvkami pre priestorové usporiadanie a funkčné využívanie.

Priestorová regulácia prípadnej prestavby existujúcej zástavby alebo novonavrhovanej výstavby určuje voľnú uličnú zástavbu odsadenú v podlažnosti do 2NP, miera odsadenia stavebnej čiary od uličnej nie je regulovaná pri jestvujúcej zástavbe, je potrebné vychádzať z princípu jestvujúcej zástavby, ktorá definuje stavebnú čiaru, pri novej zástavbe je odsadenie stavebnej čiary stanovené na 6m od uličnej čiary. Pre zástavbu je vymedzená hĺbka možného zastavania 30m od uličnej čiary. Šírka stavebných parciel pri nových územiach a všade tam, kde to umožní situácia, musí byť min. 20m.

Funkčná regulácia týchto území je jednoznačná a určuje sa pre funkcie bývania. V rámci týchto PF Častí by sa nemala pripúšťať ani žiadna iná doplnková funkcia (základná vybavenosť, poľnohospodárska výroba a pod.).

Podrobné hodnotenie významných stavebných objektov

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

Objekt kaplnky je najstaršou stavebnou pamiatkou v obci. Dal ju postaviť miestny šľachtic barón Gregor Andrassy a o jej existencii sa spomína už v roku 1724. Z tohto obdobia pochádza aj socha Jána Nepomuckého, ktorá je postavená vedľa nej. Kaplnka bola pôvodne baroková bez veže. Neskôr prešla prestavbami, najmä v prvej polovici 19. storočia, a bola doplnená vstavanou vežou. Vnútorý priestor kaplnky je jednolodový s polkruhovým uzáverom a rovným stropom. Exteriér je členený lizelínovým orámovaním.

Kaplnku navrhujeme povýšiť na význame a zabezpečiť jej zmenu na kostol vrátane zabezpečenia priľahlého významného verejného priestranstva. Zmena na kostol navrhujeme realizáciou prístavby alebo aj samostatnej stavby v jej blízkosti.

obr. 40 Kaplnka Ružencovej Panny Márie

Kaštieľ

V prvej polovici 19. storočia bol postavený rodom Andrassy neskoroklasicistický kaštieľ, ktorý je dominantou obce. V minulosti mal areál kaštieľa aj hospodársku časť, ktorá dnes už neexistuje. Ku kaštieľu patrí aj rozsiahly park. Areál kaštieľa prešiel v roku 2001 do súkromných rúk a v súčasnosti je bez využitia.

Je nevyhnutné túto stavbu čo najskôr zrekonštruovať a zapojiť do fungovania obce; musí sa jednať o významné, najlepšie obecné funkcie (napr. obecný úrad, reštaurácia a pod.).

obr. 41 Kaštieľ

Obecný úrad a pošta

Budova obecného úradu sa nachádza v centrálnej časti obce a zastrešuje aj funkciu pošty.

Navrhujeme tento objekt na významnejšie povýšenie aj s možnou nadstavbou a navrhujeme aj výstavbu tzv. obecnej veže, ktorá by označila tento objekt aj významovo.

obr. 42 Obecný úrad a pošta

Kultúrny dom

obr. 43 Kultúrny dom

Výrobný areál spoločnosti Technov s.r.o.

Pôvodne najstaršia budova tohto areálu slúžila ako základná škola. V roku 2007 bol otvorený výrobný areál spoločnosti Technov zaoberajúci sa realizáciou vzduchotechnických komponentov a spracovaním rôznych druhov kovov.

Výrobný areál spoločnosti Technov, funkčne veľmi kontroverzná stavba (areál), nakoľko sa nachádza v centrálnej časti obce. Vzhľadom na preinvestované prostriedky spoločnosti nie je možné predpokladať v blízkej budúcnosti zmenu areálu. Je však potrebné nastaviť podmienky do budúcnosti tak, aby areál sa nemohol využívať pre výrobné funkcie, v 1. etape bývalú budovu školy (ktorá je súčasťou areálu) transformovať na vhodnejšie funkcie (reprezentačné sídlo firmy, školiace stredisko a pod.);

obr. 44 Výrobný areál spoločnosti Technov

Základná škola s materskou školou

obr. 45 Základná škola s materskou školou

Požiarna zbrojnica

obr. 46 Požiarna zbrojnica

Cintorín a dom smútku

obr. 47 Cintorín (Dom smútku)

Pohostinstvo a potraviny

obr. 48 Pohostinstvo a potraviny

Pohostinstvo Šenk u Baláža

obr. 49 Pohostinstvo Šenk u Baláža

Predajňa potravín

obr. 50 Predajňa potravín

Strelnica

obr. 51 Strelnica

Roľnícke družstvo

obr. 52 Roľnícke družstvo

Vytvorené chránené územia a objekty, ochranné pásma

Pamiatkovo chránené územia a archeologické náleziská

V katastrálnom území obce Rumanová nie sú evidované pamiatkové územia.

V katastrálnom území obce Rumanová sú evidované archeologické lokality:

- v polohe Somoše v areáli poľnohospodárskeho družstva (archeologické nálezy zo staršej doby bronzovej – únětická kultúra; kostrové pohrebisko 104 hrobov, nepreskúmaná časť pohrebiska pokračuje východným smerom mimo areál poľnohospodárskeho družstva)
- v polohe Horné pole v areáli vinohradu (archeologické nálezy z obdobia včasného stredoveku 9.-10.stor.; osídlenie)
- intravilán obce bez bližšej lokalizácie (archeologické nálezy z vrcholného stredoveku 12.-15.stor.; bez podrobnosti obsahu nálezu)

Národné kultúrne pamiatky

V katastrálnom území obce Rumanová sú evidované nasledovné národné kultúrne pamiatky:

- Hrob s náhrobníkom (ÚZPF 1534/0) na miestnom cintoríne (1920);

Pamiatky a pamätihodnosti – budovy

V katastrálnom území obce Rumanová sú evidované nasledovné pamiatky a pamätihodnosti – budovy:

- kaplnka Ružencovej Panny Márie (pôvodne baroková, prvá/druhá polovica 18. storočia);
- kaštieľ (neskoroklasicistický, prvá polovica 19. storočia);
- rímsko-katolícka ľudová škola (1900);

Pamiatky a pamätihodnosti – sochy a kríže

V katastrálnom území obce Rumanová sú evidované nasledovné pamiatky a pamätihodnosti – sochy a kríže (lit. 30**Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**)

- prístenná socha sv. Jána Nepomuckého pri kaplnke Ružencovej Panny Márie (neskorobaroková, 1748);
- kamenný kríž na hranici katastrov Báb – Rumanová (1790);
- kamenný kríž na cintoríne (neznáme datovanie);
- socha sv. Vendelína pri ceste smerom na Rišňovce – (neznáme datovanie)
- kamenný kríž pred domom Vargových (1925);
- socha sv. Floriána (1936)
- kamenný pomník na počesť padlých vojakov v II. svetovej vojne

Ochranné pásma zariadení vybavenosti, poľnohospodárskej výroby a zariadení technickej vybavenosti areálového charakteru

Ochranné pásmo pohrebiska. Ochranné pásmo pohrebiska je 50m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom. V ochrannom pásme existujúceho pohrebiska 50m je možné umiestniť len tie budovy, ktoré boli schválené v územných plánoch pred 1. novembrom 2005 alebo boli schválené v územnom konaní rozhodnutím príslušného stavebného úradu pred 1. novembrom 2005. Budovy postavené v ochrannom pásme do 50m od pohrebiska pred 1. novembrom 2005 zostanú zachované (lit. 80).

Na území obce sa nachádza jedno takéto ochranné pásmo v okolí jestvujúceho cintorína v PFČasti 111.

Ochranné pásmo poľnohospodárskej výroby. Ochranné pásmo poľnohospodárskej farmy je stanovené na 200m od hranice areálu;

3.2.3 VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ

Historické súvislosti

Usporiadanie verejných priestranstiev úzko súvisí s usporiadaním zástavby.

Podrobnosti o vzhľade a využívaní verejného priestranstva je možné popísať len na základe historických mapových podkladov.

obr. 53 Historická fotografia (1947) dokumentujúca výraz verejného priestranstva ulice (PFČasť 104)

Súčasná štruktúra verejných priestranstiev

Usporiadanie verejných priestranstiev úzko súvisí s usporiadaním zástavby a je dôsledkom historického vývoja, sú ňom stále čitateľné dve základné urbanistické štruktúry

- západná časť tvorená väčšou štruktúrou usporiadanou do písmena „H“ resp. číslice „8“, ktorá je západným smerom rozvinutá o ďalšiu rovnobežnú ulicu resp. niekoľko kolmo napojených ulíc;
- východná časť tvorená jednou ulicou orientovanou v smere sever – juh.

Najbežnejšou a najrozšírenejšou formou verejných priestranstiev v zastavanom území obce Rumanová je ulica, ktorá je takmer výlučne vymedzená prvkami malej architektúry (plotmi) pri jednotlivých nehnuteľnostiach – ulica s odsadenou zástavbou, výnimočne samotnou zástavbou – ulica s prísadenou zástavbou. V extravilánovej časti sú priestranstvá tvorené verejným priestranstvom typu cesta – priestranstvo neohraničené žiadnou zástavbou.

Plocha verejných priestranstiev spolu tvorí 8,2ha, čo predstavuje 9% z plochy PFCelku Rumanová. Z funkčného hľadiska sú v obci (PFČasti v rámci PFCelku Rumanová) viaceré typy priestranstiev:

- ulice slúžiace pre tranzitujúcu dopravu s prístupom k zástavbe tvoria 2,43ha (cca. 30% plochy všetkých priestranstiev)
- ulice slúžiace pre prístup k zástavbe a s čiastočným tranzitom tvoria 1,41ha (cca. 17% plochy všetkých priestranstiev)
- ulice slúžiace výlučne ako prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam tvoria 3,37ha (cca. 41% plochy všetkých priestranstiev)
- ulica alebo cesta slúžiaca ako účelový prístup tvoria 0,94ha (cca. 11% plochy všetkých priestranstiev)
- ulica slúžiaca pre spoločenské účely tvoria 0,01ha

Návrh rozvoja štruktúry priestranstiev

S budúcim rozvojom stavebnej štruktúry súvisí aj rozvoj štruktúry verejných priestranstiev, ktoré budú založené na identických princípoch ako je tomu doteraz – rozvoj verejných priestranstiev v uličnej forme s vymedzením malou architektúrou – plotmi pri jednotlivých nehnuteľnostiach, z nášho pohľadu primeraný vidiecky urbanistický ráz. K tomuto všeobecnému princípu stanovujeme v centrálnom priestore obce výnimku, kde sa navrhuje kompaktná uličná zástavba – vymedzenie priestoru bude priamo jednotlivými objektmi čím sledujeme skvalitnenie vymedzenia najvýznamnejšieho obecného priestoru - návestia. Na ploche návestia sú / budú okrem toho priamo umiestnené najvýznamnejšie solitérne stavby – obecný dom, kostol, navrhovaná obecná veža a pod. K tomuto ústrednému priestoru obce budú doplnené ďalšie dva priestory typu návestia, ktoré umožňujú vytvorenie väčších priestranstiev so zámerom založenia nových centier

Z funkčného hľadiska najväčšiu preferenciu budú mať priestranstvá slúžiace výhradne pre prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam, vybrané priestranstvá budú slúžiť pre prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam v kombinácii s vnútroobecným tranzitom. Najvýznamnejší priestor z pohľadu funkcie bude hlavný obecný priestor – návestia, kde budú dominovať najmä spoločenské funkcie v kombinácii s prístupom k významným objektom umiestnenými na priestranstve.

Rozvoj verejných priestranstiev podobne ako zástavba bude kopírovať etapovitost' rozširovania zastavaného územia.

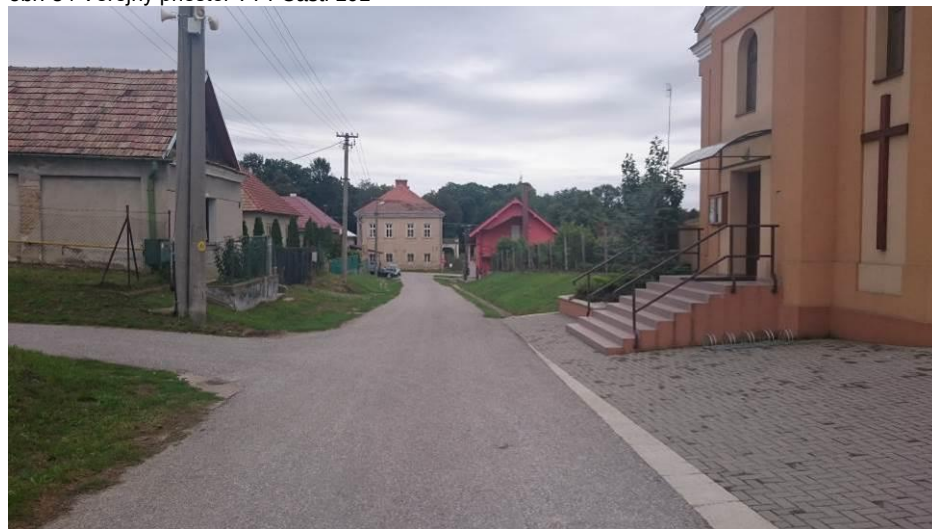
Hlavné centrum obce (centrum I. úrovne)

Ústredný priestor obce je v súčasnej dobe v štádiu „vzniku“. V PFČasti 101 sa postupne formuje, ktorému dávame pomenovanie NÁVESTIE (od slova námestie ale priestranstvo v obci). Jedná sa o zásadné rozhodnutie, ktoré buduje ústredný obecný priestor. Toto rozhodnutie je podmienené najmä priestorovými možnosťami – je tu možné vytvoriť primeraný kvalitný priestor pre spoločenský život obce, ktorý sa nachádza v ťažiskovej polohe obce a súčasne leží na urbanistickej osi, ktorá toto centrum prepája s centrami ostatných obcí.

Priestorovo sa jedná o návestia štvorcového pôdorysu (60 až 60m). Ohraničenie návestia bude kompaktnou uličnou zástavbou do 2NP. Na samotnom návestí je vhodné umiestniť obecnú vežu (taktiež ako solitérny objekt) ale najmä je potrebné tu umiestniť spevnenú plochu pre usporadúvanie spoločenských udalostí.

Funkčne je tu dominantná spoločenská funkcia, ktorej je potrebné podriaďiť všetky ostatné funkcie. V okrajových polohách má priestranstvo funkciu tranzitu v kombinácii s prístupom.

obr. 54 Verejný priestor v PFČasti 101

obr. 15: Schéma verejných priestranstiev

Centrá II. úrovne

Patria sme PFČasti 201, 301.

Všetky centrá sa prakticky budujú nanovo. Podobne ako centrálny priestor aj tieto by mohli niesť pomenovanie návestia.

Priestorovo sa jedná o priestranstvá nepravidelných tvarov. Ohraničenie návestia bude voľnou uličnou zástavbou do 2NP.

Funkčne priestranstvo slúži prioritne pre prístup a čiastočne pre vnútroobecný tranzit.

Časti obce, ktoré sú súčasťou Rumanovskej osi (miestna urbanistická os)

Patria sem PFČasti 102, 103, 202, 302.

Priestorovo sa jedná existujúce priestranstvo kde v súčasnosti šírka uličného priestoru je priemerne 12-13m, na niekoľkých miestach 9-10m. V rámci regulovania verejných priestorov je navrhované zjednotenie šírky verejného priestranstva na 13m. Priestranstvo je vymedzené prvkami malej architektúry (plotmi) v niektorých prípadoch aj priamo zástavbou. V uličnom priestore sa umiestni cestná komunikácia v redukovanom parametre B3 8,0/50 s obojstrannými chodníkmi a cyklochodníkmi.

Funkčne priestranstvo slúži pre dopravný tranzit a súčasne pre dopravný prístup.

obr. 55 Verejný priestor v PFČasti 102

Periférne časti obce - ktoré sú súčasťou významných obecných koridorov, resp. slúžia ako prístup k významným objektom

Sem je možné priradiť priestranstvá v PFČasti 104, 105, 108, 110, 205, 209, 303, 309, 313, 320.

Priestorovo sa jedná o ulice vymedzené prvkami malej architektúry, v niektorých prípadoch aj samotnými stavbami (kombinácia uličnej odsadenej a prísadenej zástavby). Šírkový parameter priestranstva musí byť minimálne 8,5m pri existujúcich uliciach, vhodnejšie je 12m, pri navrhovaných uliciach 18m. V uličnom priestore sa umiestňuje cestná komunikácia MO 7.5 (6.5) / 40 resp. 2x 4.25 / 40 s obojstrannými chodníkmi a cyklochodníkmi. Ak je to možné, preferuje sa umiestnenie do uličného priestoru aj environmentálna vegetácia.

Funkčne priestranstvo slúži prioritne pre prístup a čiastočne pre vnútroobecný tranzit. Hovoríme o priestranstvách, ktoré okrem pre prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam slúžia ako prístup do extravilánu obce alebo slúžia ako obchádzková trasa pri znemožnenom prejazde cez cestu III/1674.

Periférne časti obce – slúžiace výlučne ako prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam

Sem sú zaradené priestranstvá slúžiace ako prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam v PFČastiach 107, 109, 111, 112, 114, 116, 117, 118, 119, 120, 203, 204, 210, 211, 212, 304, 305, 306, 310, 311, 312, 314, 315, 316, 317, 318, 319

Priestorovo sa jedná o ulice vymedzené prvkami malej architektúry. Šírkový parameter musí byť minimálne 12m pri novonavrhovaných priestranstvách a 8,5m pri existujúcich. V uličnom priestore sa umiestni komunikácia D1 (obytná ulica) s integráciou automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy s možnosťou umiestnenia aj vegetácie, lavičkového sedenia a pod.

Funkčne hovoríme o funkcii len pre prístup.

3.2.4 SÍDELNÁ VEGETÁCIA

Súčasná štruktúra sídelnej vegetácie

Z hľadiska funkčného využitia je najviac zastúpená vegetácia produkčná s ekostabilizujúcou a/alebo environmentálnou funkciou v kombinácii s obytnou funkciou (záhrady pri obytných domoch) na celkovej ploche 34,1ha (takmer 60% všetkej vegetácie). Táto vegetácia z pohľadu priestorového využitia je pomerne rozmanitá nakoľko záhrady sa využívajú na viaceré funkcie od obytnej funkcie až po takmer výsostne produkčnú funkciu.

Druhou najvýznamnejšou zložkou z pohľadu plošného zastúpenia je obytná vegetácia (vegetácia tvoriaca nádvorcia objektov, predzáhradky a pod.). Odhadujeme, že takáto vegetácia tvorí cca. 50% podielu nádvorí, čo predstavuje 14,0ha (takmer 25% všetkej vegetácie).

Tieto dve uvedené zložky vegetácie spolu tvoria najväčší podiel vegetácie v obci (takmer 85%) ale z pohľadu významnosti sa jedná o menej významnú vegetáciu.

Nepatrný podiel tvorí aj vegetácia environmentálna (sprievodná vegetácia ulíc tranzitného charakteru a sprístupom k zástavbe, vegetácia v rámci odvodňovacích rigolov s občasným tokom), ktorá je na ploche 0,4ha (0,07% všetkej vegetácie). Vegetácia ulíc je tvorená najmä trvalou bylinnou vegetáciou (trávový porast) so sporadickými vzrastlými drevinami často nepôvodného charakteru.

Vybavenostná vegetácia (vegetácia ihrísk, cintorínov, školy, strelnice a pod.) je na ploche 2,0ha (3,5% všetkej vegetácie). Z pohľadu danej funkcie a spôsobu využitia táto vegetácia je tvorená najmä bylinným porastom.

Rekreačná vegetácia s ekostabilizačnými a/alebo environmentálnymi funkciami (parky a plochy vegetácie v rámci nádvorí významných objektov občianskej vybavenosti) tvorí 3,7ha (6,5% všetkej vegetácie). Táto vegetácia napriek menšiemu podielu tvorí prakticky najvýznamnejšiu zložku sídelnej vegetácie.

Ekostabilizujúca vegetácia (v prípade Rumanovej sa jedná o sprievodnú vegetáciu Bábskeho potoka mimo Rumanovského parku) tvorí 1,3ha (2,3% všetkej vegetácie)

Celkové zastúpenie zelene v obci predstavuje 56,8ha, vegetácia tvorí 61% podiel v rámci PFCelku Rumanová (koeficient zelene $k_z = 0,61$ alebo tiež mezoštruktúralný pasportizačný index zelene) zastavaného územia obce. Pri sledovaní makroštruktúralného pasportizačného indexu zelene (tu sa započítavajú do plôch zelene len plochy väčšie ako 5000m²) je jeho hodnota 0,06 čo je pre obec veľmi nízka hodnota. Je však nutné pripomenúť, že v blízkom okolí obce sa nachádzajú významné plochy vegetácie s ekostabilizujúcimi funkciami a vytvárajú ideálne podmienky pre ich využívanie rekreačne a pod.

Návrh rozvoja štruktúry vegetácie

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie je podriadený filozofii stratégie rozvoja obce (viď. aj 2 Stratégia rozvoja obce na strane 7), sleduje vytvorenie funkčnej kostry obecnej vegetácie, ktorá bude rovnomerne rozložená / dostupná v rámci zastavaného územia obce. Predovšetkým chápeme za najpodstatnejšiu zložku sídelnej vegetácie rekreačnú vegetáciu s ekostabilizačnými a/alebo environmentálnymi funkciami – teda najmä parkovú zeleň.

Plochy parkov potvrdzujeme / navrhujeme vytvoriť pri všetkých centrách, čím sa sleduje „rozšírenie“ plôch centra o významné rekreačné a športové aktivity. Sekundárny význam tejto vegetácie je „priblíženie“ fenoménu potoka vrátane sprievodnej vegetácie k zástavbe a umožniť tak prepojenie s krajinou. Vzhľadom k prírodným danostiam budú tieto plochy umiestnené na zníženej terase oproti zástavbe obce – prípadné priesaky spodných vôd na povrch alebo vyšší stav podzemných vôd bude zachytávaný práve v týchto lokalitách.

Najvýznamnejšou zložkou sídelnej vegetácie bude tzv. rekreačná vegetácia, ktorá z pohľadu vnímania obyvateľov ako aj z pohľadu významnosti ich umiestnenia bude tvorí „zelenú dominantu“ obce. Budú sem patri PFČasti 106, 207, 321. Nakoľko sa jedná o najcharakteristickejšiu vegetáciu je nevyhnutné tomu podriaďiť aj jej druhové zloženie a jednotlivé parky založiť na významných sadovníckych projektoch, ktoré budú odrážať typ lokality a regiónu. Tieto plochy budú významné aj z pohľadu vťahovania (navrhovanej) krajiny vegetácie do zástavby.

Vysoký zreteľ je potrebné venovať aj vegetácii v rámci centrálnych priestorov – návěstí, osobitne vegetácii na hlavnom obecnom návěstí, ktoré plnia síce skôr „dekoráciu“ funkciu ale významne a nerozlučne ho dotvárajú. Je však potrebné hovoriť skôr o vegetácii v rámci spevnených plôch ako o samostatných plochách zelene.

V nesposlednom rade je potrebné pozornosť venovať aj tzv. environmentálnej vegetácii, t.j. sprievodnej vegetácii verejných – líniových priestranstiev a vegetácii vybavenostných a výrobných areálov (ochranná a izolačná funkcia). Najmä vybavenostno-výrobné areály musia dodržať navrhovanú výsadbu.

obr. 22: Schéma sídelnej vegetácie

V kontaktných polohách zastavaného územia obce a krajiny v PFČastiach je potrebné pre zmiernenie vplyvov otvorenej krajiny na zastavané územie a naopak vytvoriť zelený izolačný pás v šírke 10m.

Pre obytnú vegetáciu a extenzívnu produkčnú vegetáciu je miera regulácie najnižšia a sústreďuje sa najmä do priestorovej a kvantitatívnej regulácie. Je potrebné

PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

dbať najmä na dodržanie „zadnej línie“ zástavby a ponechanie priestoru pre jednotlivé záhrady.

Pre všetky uvedené lokality je vhodné druho uprednostniť najmä vegetáciu vhodnú do daného regiónu, napr.: javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), dub letný (*Quercus robur*), dub sivastý (*Quercus pedunculiflora*), dub cerový (*Quercus cerris*), dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*), dub zimný (*Quercus petraea*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), pre vlhšie stanovištia (pri rieke) najmä tieto druhy: brest hrabolistý (*Ulmus minor*), javor poľný (*Acer campestre*), dub letný (*Quercus robur*), topol biely (*Populus alba*), topol čierny (*Populus nigra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vřba krehká (*Salix fragilis*), vřba biela (*Salix alba*), vřba rakytová (*Salix caprea*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*, topol sivý (*Populus x canescens*), topol osikový (*Populus tremula*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*). Ďalej je vhodné použiť jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), hrab obyčajný (*Carpinus butulus*). Z krovín je možné použiť druhy slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), kalina siripútková (*Viburnum lantana*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), druhy rodu hloh (*Crataegus monogyna* agg., *C. laevigata* agg.), rešetliak prečistiujúci (*Rhamnus cathartica*), krušina jelšová (*Frangula alnus*) a i..

Najvhodnejší podklad pre rozhodovací proces v kontexte sídelnej vegetácie je Dokument starostlivosti o dreviny. Všetky obce v zmysle zákona (lit. 82) sú povinné obstaráť Dokument starostlivosti o dreviny. DSoD je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny a slúži ako podklad pre zabezpečovanie starostlivosti o dreviny i pre rozhodovací proces. Výstupom DSoD je prehľad o umiestnení a kvalite drevín, ako i o ekologickom, krajínotvornom, estetickom a kultúrno-historickom význame drevín. Využíva sa tiež pri uplatňovaní náhradnej výsadby za vyrúbané dreviny. Obstaráva a schvaľuje ho obec a vyhotovuje ho odborne spôsobilá osoba.

Podrobné hodnotenie významných lokalít vegetácie

Rumanovský park

Historická plocha zelene v obci pri kaštieli a Rumanovskom potoku. Park má okrem historickej aj vedecko-poznávaciu hodnotu, popri esteticknej a hygienickej funkcii poskytuje aj možnosti pre rekreáciu a trávenie voľného času v rámci obce Rumanová. Založený bol pravdepodobne v polovici 19. storočia, významný je najmä výskyt starého exempláru sofory japonskej (*Sophora japonica*) a viacerých mohutných exemplárov jaseňa, javorov a topoľov. Územie bolo v r. 1982 vyhlásené za **Chránený areál Rumanovský park** (výmera 2,97 ha). V roku 2016 obec vyhlásila park za obecné chránené územie **Rumanovský park**.

Park bol revitalizovaný v r. 2009-10 (ošetrenie drevín, nová výsadba, úprava trávnikov, vybudovanie chodníkov a osvetlenia, drobných odpočinkových miest a informačných tabúl, osadenie búdok pre vtáctvo). Súčasťou parku je krátky úsek potoka s vybudovanými drevenými premosteniami.

V r. 2011-12 bolo realizované rozšírenie historického parku o priľahlú plochu s názvom Nový park. Funkcia je najmä rekreačná s viacerými športovými a oddychovými prvkami. Vysadené tu boli aj stromy a kroviny (javory, jasene, brezy, ihličnaté dreviny), dominujú však trávnaté plochy.

Ide o najvýznamnejší priestor sídelnej vegetácie v obci s pokyvnosťou drevín 70-80%, pričom tu dominuje stromová vegetácia – kroviny sa tu prakticky nevyskytujú. Druhové zloženie parku je pomerne pestré s prevahou domácich druhov. Najpočetnejšie sú zastúpené javory – javor horský (*Acer pseudoplatanus*) a j. poľný (*A. campestre*), ako aj jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Ďalej tu rastú lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor mliečny (*Acer platanoides*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), brest väzový (*Ulmus laevis*), topol osikový (*Populus tremula*), pagaštan konský (*Aesculus hyppocastanum*), dub letný (*Quercus robur*), jaseň americký (*Fraxinus americana*), sofora japonská (*Sophora japonica*), orech čierny (*Juglans nigra*), smrek obyčajný (*Picea abies*) a borovica lesná (*Pinus sylvestris*).

Súčasný stav parku je vyhovujúci, vyžaduje len odbornú sadovnícku údržbu. Alternatívne je možné dosadenie viacerých skupiniek krovín, ktoré by podporili zvýšenie biodiverzity tohto priestoru.

obr. 56 Park pri kaštieli – Historický park

Fitpark

V súčasnosti plošný porast drevín (úvoz zarastený náletovými drevinami, lokalita Pri obci V) a nevyužívaná plocha v jeho susedstve na východnom okraji intravilánu obce. V poraste prevažuje brest hrabolistý (*Ulmus carpiniolia*), javor poľný (*Acer campestre*) a agát biely (*Robinia pseudoacacia*), rastú tu aj lipa malolistá (*Tilia cordata*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a ovocné dreviny, v krovinnom poschodí okrem toho rastú domáce druhy (ruža, trnka, hloh, zob vtáčí, ostružina a i.).

Túto lokalitu navrhujeme na prebudovanie tzv. fitparku s prvkami rôznych športových aktivít pre obyvateľov obce (otvorené fitness, dráha pre horskú cyklistiku a pod.).

V rámci vegetácie by bolo vhodné porast prečistiť, agát postupne nahradiť dubom cerovým a rozšíriť o priľahlú nevyužívanú plochu a časť ornej pôdy (s výsadbou biotopu cerového lesa).

Cintorín

Plocha cintorína s domom smútku a centrálnym chodníkom. Priestor je parkovo upravený, s lavičkami a výsadbou najmä okrasných drevín. Voľné priestory cintorína sú prevažne zatrávnené. Celková pokryvnosť drevín je cca 20%. Rastú tu najmä lipa malolistá (*Tilia cordata*), okrasné kultivary tují, breza previsnutá (*Betula pendula*), pagaštan konský (*Aesculus hyppocastanum*), brest väzový (*Ulmus laevis*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*), z krovín najmä okrasné druhy (tuje, buxus a i.).

obr. 57 Cintorín (vstupná časť)

Upravená plocha pri potoku (severný okraj obce)

Plocha bývalej skládky na severnom okraji obce pri potoku – plocha bola rekultivovaná, zatravnená a vysadené tu boli stromy (pokryvnosť cca 30%). Prevažujú tu breza previsnutá (*Betula pendula*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a orech čierny (*Juglans nigra*), rastú tu aj javor poľný (*Acer campestre*), javor horský (*A. pseudoplatanus*) a j. mliečny (*A. platanoides*), orech kráľovský (*Juglans regia*) a slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*). V súčasnej podobe má plocha skôr hygienickú funkciu – vhodné by bolo dobudovať chodník, lavičky, prípadne odpočinkovú plochu. Vhodné by bolo aj prečistenie potoka a jeho začlenenie do verejného priestoru.

obr. 58 Upravená plocha pri potoku (severný okraj obce)

3.2.5 VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

3.2.5.1 Cestná doprava

Historické súvislosti

Cestná doprava na území Slovenska ako aj v regióne má najstaršiu históriu spomedzi všetkých druhov dopravy. Na Slovensku sa na dopravovanie v 19. storočí používali vláčivé (sane) a kolesové (vozy) dopravné prostriedky s využitím ťažnej sily hospodárskych zvierat. Funkcia dopravných prostriedkov sa spájala s roľníckou prácou, s povozníctvom a s obchodom. Do zavedenia železničnej a potom aj autobusovej dopravy zabezpečovali vozy ťahané zvieratami styk obyvateľstva s blízkym i vzdialeným okolím.

Cestná sieť sa na Slovensku vyvíjala najmä na závislosti administratívnych a trhových centier. Hlavná orientácia ciest bola najmä v severo-južnom smere – v Uhorsku bola sídlom Budapešť. Ďalší vývoj ciest ovplyvnilo najmä budovanie železnice, ktorá vyvolala budovanie ciest k významným železničným staniciam odkiaľ bolo umožnené dopravné napojenie po železničnej trati. Významným medzníkom vo vývoji dopravy na území Slovenska bol vznik Československého štátu resp. neskôr Slovenskej republiky čím prišlo k postupnej zmene hlavnej orientácie ciest na smer západo-východný, čo súviselo s povýšením Bratislavy na hlavné mesto.

Vývoj cestnej siete vo vzťahu k obci Rumanová je čiastočne možné dokumentovať na historických mapách (obr. 33, obr. 34a obr. 35 na strane 29). V 18. a 19. stor. obcou prechádzali cesty z Rišňovca do Bábu (severo – južný smer) a zo Zálužia do Zemianskych sadov (východo – západný smer). V priebehu 20. stor. význam ciest do Zálužia a Zemianskych sadov úplne zanikol a dnes tieto prepojenia neexistujú.

Súčasný stav cestnej dopravy

Obec v širšom kontexte cestnej dopravy

Obcou Rumanová prechádza cesta III. triedy III/1674 (staré číslovanie III/51311), ktorá prepája cestu II/513 (Rišňovce) a rýchlostnú komunikáciu R1 (križovatka Báb) a pokračuje ďalej do mesta Nitra, kde je ukončená na križovatke II/513 a R1.

Prostredníctvom cesty III/1674 je obec napojená aj na svoje administratívne centrum Nitra, priamo celým úsekom cesty až mesta Nitra (bez spoplatnenia) alebo kombináciou III/1674 a R1 (R1 je spoplatnená cesta).

Charakteristika cestnej siete

Cez katastrálne územie obce Rumanová prechádza cesta III/1674 prepájajúca smery Rišňovce (križovatka s II/513) – Rumanová – Báb – križovatka s R1 – Veľké Zálužie – Lehota - Nitra-Kynek, cesta prechádza cez kataster od severu na juh v celkovej dĺžke 4,5km v extraviláne (3,1km) a v intraviláne (1,4km). Táto komunikácia tvorí nadradený cestný a zároveň základný komunikačný systém v obci. Tento komunikačný systém je doplnený systémom miestnych komunikácií, ktoré zabezpečujú prístup (dopravnú obsluhu) k jednotlivým nehnuteľnostiam. Sieť miestnych komunikácií je doplnená účelovými a poľnými cestami, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti katastra

V súčasnosti je celková dĺžka všetkých komunikácií v katastri obce Rumanová 9,8km, z toho v zastavanom území 6,7km a v extraviláne 3,1km.

obr. 59 Cesta III/1674 (vstup do katastra obce od Rišňovca)

V katastri obce sa nachádzajú 4 cestné mosty, všetky sú cez Bábský potok. Jeden z mostov sa nachádza na ceste III/1674, ostatné sú na miestnych komunikáciách.

Automobilová doprava

Na ceste III/1674 neboli merané intenzity automobilovej dopravy. Intenzita však vzhľadom obsluhu územia je primeraná.

Hluk z dopravy nie je možné stanoviť na základe intenzity (chýba takýto údaj), vzdialenosť ekvivalentnej hladiny hluku $L_a = 60\text{dB}$ bola stanovená odborným odhadom s porovnateľnou komunikáciou tejto triedy v oblasti. Vzdialenosť izofóny od osi krajného pruhu bude 15,5m.

Hromadná autobusová doprava

Spoje prímestskej autobusovej dopravy tvoria jediný druh verejnej hromadnej dopravy osôb pre obec Rumanová, v pracovné dni premáva cca. 13 spojov, cez víkendy cca. 5 spojov. Využívajú ich občania dochádzajúci do mesta za prácou, do škôl, na úrady a inštitúcie štátnej správy, za zdravotníckymi službami a obchodnou vybavenosťou. Súčasťou systému hromadnej dopravy sú zariadenia a prevádzkové plochy autobusových zastávok. Na území obce sa nachádzajú 4 autobusové zastávky:

- Rumanová, štátny majetok; obojsmerná zastávka, v smere na Báb je zriadené výbočisko a prístrešok pre cestujúcich.
- Rumanová, základná škola; obojsmerná zastávka, bez výbočiska a bez prístrešku;
- Rumanová, obchod; obojsmerná zastávka, bez výbočiska, v smere na Rišňovce je vybudovaný prístrešok pre cestujúcich, pri zastávke je vybudované obrátisko pre autobusy.
- Rumanová, poľnohospodárske družstvo, obojsmerná zastávka, bez výbočiska a bez prístrešku;

Dostupnosť zastávok je napriek skutočnosti, že niektoré časti obce majú dostupnosť až cca. 500-600m vyhovujúca.

Statická doprava

V rámci obce sa nachádza dve menšie parkoviská:

- parkovisko pri cintoríne (cca. 10 áut);
- parkovisko pri obecnom úrade (cca. 6 áut);

Problémy v cestnej doprave

Automobilová doprava tranzitujúca cez kataster obce vytvára relatívne nebezpečný úsek (obzvlášť pri autobusových zastávkach), chýbajú najmä prirodzené spomaľovacie prvky ako aj vyhovujúce dopravné značenie.

Miestne komunikácie sú z veľkej časti v nedostatočnom priečnom profile, čo vyplýva najmä z šírky samotného verejného priestranstva.

Statická doprava na území obce napriek tomu, že nepatrí medzi problémové predovšetkým pri porovnaní potreby parkovacích plôch a možností parkovania na krajiniciach telies komunikácií a neorganizovaných spevnených plôch. Napriek živelnosti nevznikajú v tomto smere zvýšené konfliktné situácie a možno hodnotiť kvantitatívne vyčlenenie parkovacích plôch ako postačujúce, z hľadiska kvalitatívneho však je potrebné tieto vyčlenené plochy renovovať v zmysle noriem a pravidiel cestnej premávky.

Hromadná autobusová doprava je pre potreby obce v súčasnosti na primeranej úrovni, pričom zvýšenie počtu autobusových spojov je prirodzene vždy žiadané ako zvýšenie komfortu. Samotné zastávky z veľkej časti nemajú riešené výbočiská a sú nedostatočne vybavené zariadeniami pre cestujúcich – najmä stavebno-technický stav prístreškov, lavičiek a pod.

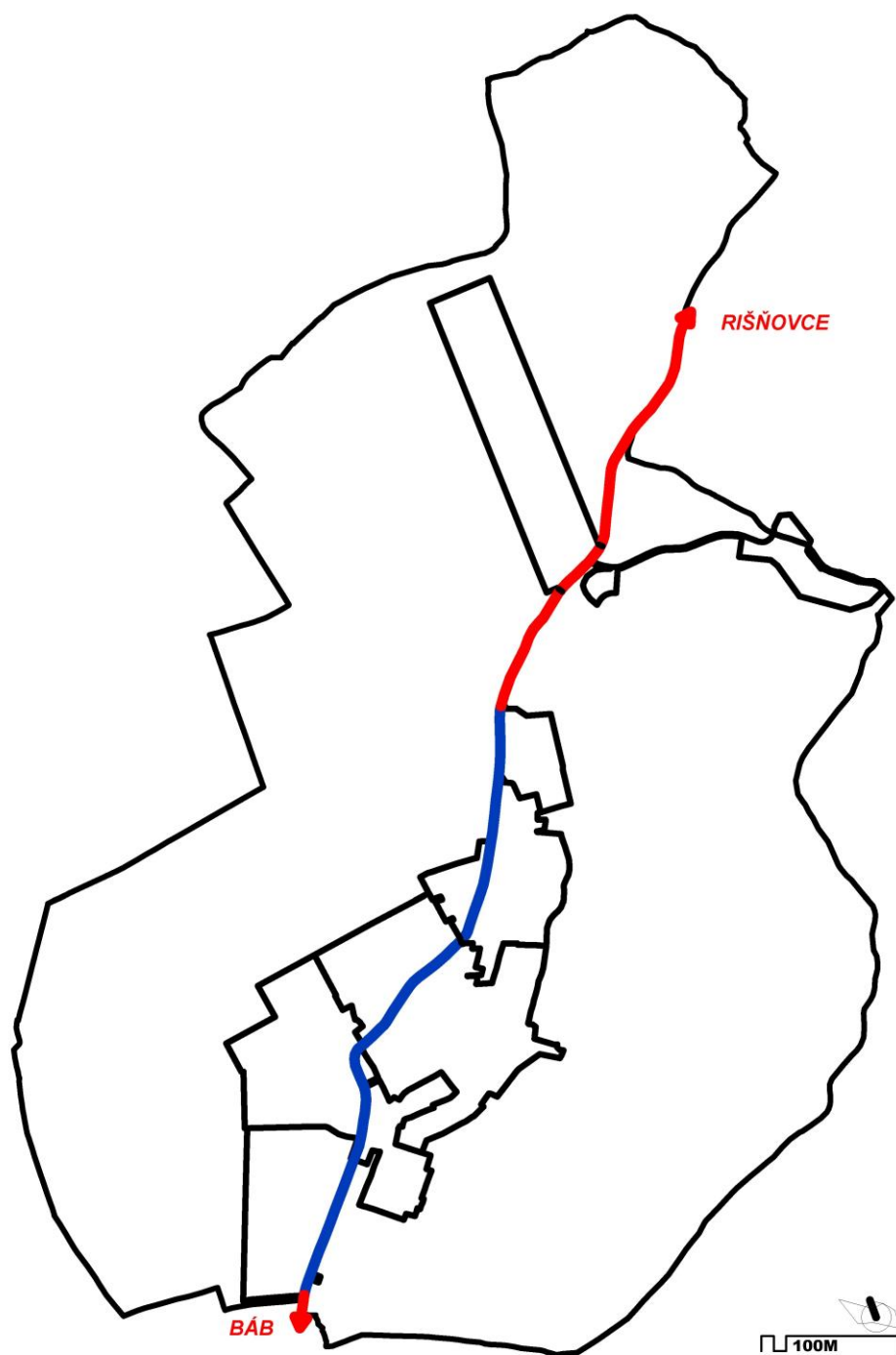
Návrh rozvoja cestnej dopravy

Návrh rozvoja dopravy je podriadený filozofii stratégie rozvoja obce (viď. aj 2 Stratégia rozvoja obce na strane 7), sleduje zabezpečenie nadradeného komunikačného systému (ktorý vyplýva z nadradených dokumentácií) a najmä vytvorenie miestneho komunikačného systému, ktorý bude napojený na túto nadradenú cestnú kostru.

Nadradený komunikačný systém

Z pohľadu nadradenej dokumentácie neprichádza ku žiadnej zmene v nadradenom komunikačnom systéme. Cesta III/1674 bude naďalej tvoriť nadradený cestný a zároveň základný komunikačný systém v obci.

obr. 60 Nadradený cestný komunikačný systém

Cesta prechádza zastavanou časťou, najmä obytným územím, kde v súčasnosti šírka uličného priestoru je priemerne 12-13m, na mnohých miestach 9-10m. V rámci regulovania verejných priestorov je navrhované zjednotenie šírky verejného priestranstva 13m, avšak ani táto šírka verejného priestranstva neumožňuje umiestnenie komunikácie v kategórii MZ 8,5/50 (požadovaný parameter pre cesty III. triedy v prietahu zastavanom území obce), a preto navrhujeme v rámci intravilánu obce túto komunikáciu riešiť s parametrom MZ 8,0/50. Všade tam kde umožnia priestorové podmienky budú vytvorené jednostranné odstavňové pruhy v šírke 2m.

Miestny komunikačný systém

Miestny komunikačný systém bude pozostávať z troch základných úrovní:

- „chrbtovou osou“ bude cesta III/1674 vo funkčnej triede B3, vzhľadom na priestorové podmienky bude v redukovanej kategórii MZ 8,0/50;
- vybrané časti obcí navrhujeme sprístupniť komunikáciami vo funkčnej triede C3 (jednotlivé centrá, futbalové ihrisko, areál strelnice, napojenie poľných účelových komunikácií). Tieto komunikácie súčasne slúžia ako prípadné obchádzkové trasy;
- ostatné časti obce budú sprístupnené obytnými ulicami s integrovanou pešou a cyklistickou dopravou a prípadne bude umožnené riešenie vybraných spoločensko-oddychových prvkov priamo na uličnom priestore. Šírkové usporiadanie bude riešené podľa podmienok jednotlivých uličných priestorov.

Hromadná autobusová doprava

Aj do budúceho obdobia bude autobusová doprava významným (jediným) hromadným dopravným prostriedkom v obci. K jestvujúcim zastávkam, ktoré je potrebné dobudovať v zmysle normových parametrov navrhujeme na doplnenie 2 nové zastávky. Jedna zastávka bude zriadená vo výrobnjej zóne v PFČasti 501 a druhá zastávka bude zriadená pri vinohradoch v PFČasti 402 pre obsluhu vinárstva a agroturistického areálu.

Statická doprava

Navrhujeme nasledovné nové polohy pre vybudovanie plôch parkovísk:

- centrá II. úrovne (PFČasť 201, 301);
- futbalový štadión – parkovisko pre potreby prevádzky futbalového štadióna. Parkovisko aj pre parkovanie jedného autobusu s kapacitou cca. 15 áut + 1 autobus;
- strelnica – parkovisko pre potreby strelnice a sekundárne bude slúžiť aj pre návštevníkov parku

Vo všeobecnosti bude platiť pre všetky novonavrhované prevádzky ale aj pre všetky obytné objekty aby statická doprava bola zabezpečená na vlastných pozemkoch. Pri objektoch občianskej vybavenosti (okrem vyššie spomínaných prípadov) musí byť statická doprava zabezpečená pre zamestnancov aj pre návštevníkov na vlastných pozemkoch. Pri obytných objektoch je nutné zabezpečiť potreby statickej dopravy len pre bývajúcich, parkovanie pre návštevy sú uvažované stáť na komunikácii.

obr. 61 Miestny komunikačný systém

Ochranné pásma cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma, pre cesty III. triedy od osi príľahlej vozovky 20m. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. V zastavanom území platí pre všetky miestne komunikácie ochranné pásmo 6m od okraja vozovky. V okolí úrovňových križovatiek ciest s inými pozemnými komunikáciami a s železnicami sú hranice cestných ochranných pásiem určené zvislými plochami, ktorých poloha je daná rozhladovými trojuholníkmi (podľa príslušnej normy).

3.2.5.2 Pešia a cyklistická doprava

Charakteristika súčasného stavu

Pešie chodníky sa na území katastra obce nachádzajú v dĺžke 5,0km pri prietahu cesty III. triedy, na ostatných komunikáciách sa pre potreby pešej dopravy sa využívajú plochy krajíc cestných komunikácií, často však aj samotné plochy komunikácií.

Cyklistické chodníky sa na území katastra obce nenachádzajú, pre potreby cyklistickej dopravy sa využívajú plochy krajíc cestných komunikácií, resp. samotné plochy komunikácií.

Návrh rozvoja pešej a cyklistickej dopravy

Pešia doprava

Z pohľadu koncepcie riešenia peších trás v rámci obce, návrh predpokladá, že samostatné pešie chodníky budú riešené v prietahu cesty III. triedy a pri vybraných miestnych komunikáciách, ktoré nebudú zaradené medzi tzv. obytné ulice.

Všetky komunikácie, ktoré sprístupňujú len obytné zóny budú budované ako obytné ulice s integrovanou automobilovou, cyklistickou a pešou dopravou.

Cyklistická doprava

Koncepcia cyklistických chodníkov na regionálnej úrovni vychádza z už vyznačených športovo-rekreačných cyklistických trás:

- C2101 Nitra – Rišňovce – Nitra;
- C5101 Nitra – Báb;
- C8210 Nitra – Rumanová;

Okrem uvedených cyklotrás navrhujeme aj určitú sieť miestnych cyklistických komunikácií v rámci obce zväčša obojstranných ako aj prepojenie na susedné obce.

3.2.5.3 Železničná doprava

Katastrálnym územím obce Rumanová neprechádza žiadna železničná trať, nenachádzajú sa v ňom zariadenia v správe ŽSR a z hľadiska územných a rozvojových záujmov ŽSR je predmetné územie stabilizované a nie je tu plánovaná žiadna investičná činnosť (**Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**).

Najbližšie je železničná stanica dostupná v obci Rišňovce (trať č. 141) alebo v mestách Nitra (trať 140) a Sereď (trať 133). (lit. 95).

3.2.5.4 Letecká doprava

V katastrálnom území obce sa nenachádza žiadne zariadenie leteckej dopravy a v území sa ani neuvažuje s rozvojom takejto dopravy.

Z hľadiska dostupnosti je najbližšie letisko pre osobnú prepravu v Bratislave, na letisku v Nitra – Janíkovce, ktoré má štatút dopravného letiska pre malý medzinárodný letecký styk, je v súčasnej dobe využívaného najmä pre súkromnú osobnú leteckú dopravu (4-6 osôb).

Ochranné pásma letiska a zariadení leteckej dopravy

Do katastra obce nezasahuje žiadne ochranné pásmo letiska, heliportu alebo leteckého pozemného zariadenia.

Princípy mimo ochranných pásiem

Pre stavby a zariadenia, ktoré prekračujú dole uvedené limity je však potrebný súhlas Dopravného úradu na stavby (lit. 73):

- vysoké 100m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje

3.2.5.5 Vodná doprava

Katastrálnym územím obce nepreteká žiadny vodný tok umožňujúci hospodársku alebo dopravnú plavbu.

3.2.6 VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

3.2.6.1 Zásobovanie vodou

Tendencie v oblasti zásobovania pitnou vodou z celoslovenského pohľadu

Nedostatok vody v celom svete je značne podceňovaný a voda sa stane čoskoro limitujúcim faktorom udržateľného stavu životného prostredia. Celkové globálne užívanie vody sa v rokoch 1940 až 1980 zdvojnásobilo a očakáva sa, že do roku 2000 sa opäť zdvojnásobí. Osemdesiat krajín, ktoré majú 40% svetovej populácie, trpí

vážnym nedostatkom vody, nedostatok spoľahlivého systému zásobovania vodou má 65% svetovej vidieckej populácie a 35 % mestskej populácie.

Z hľadiska zásobovania vodou má pre Slovensko význam hlavne pravidelnosť hydrologického režimu riek, charakterizovaná výskytom veľkých a stredných prietokov v jarňých mesiacoch a z tohto pohľadu potreba zachytávania týchto prietokov vo forme vodných nádrží, aby rýchlo neodtiekol bez účinku mimo naše územie. Podzemné vody majú mimoriadny význam ako hlavný zdroj pitnej vody. Napriek priaznivým hydrogeologickým podmienkam pre tvorbu, obeh a akumuláciu podzemných vôd, ich nevýhodou je nerovnomerné rozloženie na území SR.

V oblasti zásobovania úžitkovou vodou sú rozhodujúcimi najmä priemysel a energetika, poľnohospodárstvo – závlahy a živočíšna výroba. V doterajšom vývoji potreby vody patril priemysel, energetika a poľnohospodárstvo k najväčším odberateľom úžitkovej vody a je reálny predpoklad, že najväčšie odbery ostnú v uvedených odvetviach. Sumárne trendy vývoja potrieb a odberov vody v súčasnosti nie sú ukazovateľom na potreby riešenia zásobovania, rozhodujúci vplyv na návrh opatrení majú výsledky kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie.

V oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu sa od roku 1990 neustále znižuje spotreba pitnej vody. Množstvo vody vyrobenej podnikmi vodární a kanalizácií neustále klesá, v roku 1990 bolo vyrobených 612,54 mil. m³ vody a do roku 1998 sa spotreba znížila takmer o 180 mil. m³, čo predstavuje 30% z úrovne v roku 1980. Výraznejšie zníženie nastalo v kategórii vody fakturovanej, ktorá za roky 1990 až 1998 zaznamenala zníženie o 33%. Najväčší podiel odberov vody z verejných vodovodov predstavuje dodávka vody domácnostiam, pričom tento podiel sa postupne mierne zvyšuje a dnes je 64,5% z celkového množstva fakturovanej vody. V prepočítaní na dennú spotrebu bola spotreba vody na jedného obyvateľa v domácnosti v roku 1990 195,5 l/obyvateľ/deň, pričom dnes sa táto hodnota dostáva na úroveň 128,6 l/obyvateľa/deň. Znižovanie špecifickej spotreby pitnej vody je v súlade s celosvetovým trendom racionalizácie využívania zdrojov pitnej vody. Toto znižovanie je však pozitívnym javom len po určitú hranicu, ktorou je tzv. hygienické minimum. Ide o množstvo vody nevyhnutne potrebnej na zabezpečenie základných potrieb človeka bez negatívneho vplyvu na jeho zdravie a hygienu. Toto množstvo sa pohybuje podľa rôznych údajov v rôznych krajinách od 80 l/obyvateľa/deň.

V najbližších rokoch sa neočakáva podstatný zvrat vo vývoji spotreby pitnej vody. Predpokladá sa ďalší pokles špecifickej spotreby pitnej vody najmä v domácnostiach v súvislosti s vývojom cien za vodu a bude nutné zefektívňovanie rozvodných sústav z dôvodu zamedzenia strát (lit. 98).

Súčasný stav zásobovania obce pitnou a úžitkovou vodou, vodné zdroje

Zásobovanie obce Rumanová je zabezpečené z vlastného vodného zdroja – vrt HG-1a s výdatnosťou 5,0l/s. Voda je čerpaná z vodného zdroja ponorným čerpadlom do automatickej tlakovej stanice (dve tlakové nádoby o objeme 6,3m³) odkiaľ je po úprave dodávaná do siete obecného vodovodu. Obec má v súčasnosti vybudovaný verejný vodovod v celkovej dĺžke 7,0km pre potreby zásobovania obyvateľstva pre celú obec. Vodovodná sieť je riešená ako okružová v kombinácii s vetvovou vodovodnou sieťou. Tlakové pomery vo vodovodnej sieti sa pohybujú od 0,3 – 0,5 Mpa. Z tejto vodovodnej siete distribučného rozvodu sú realizované jednotlivé prípojky (v grafickej časti nie sú vykreslené). Na tomto vodovode sú taktiež zrealizované požiarne hydranty. (lit. 101, lit. 105)

Pre potreby zásobovania vodou poľnohospodárskeho družstva je v zriadená vrtaná studňa v jeho areáli. Pre potreby zásobovania prevádzky vinohradov je takisto zriadená vrtaná studňa v areáli vinohradov.

Návrh rozvoja a budúce zámery

Zásobovanie vodou obce bude aj naďalej riešené z vlastného zdroja. Kapacita studne je vyhovujúca aj pre predpokladaný budúci rozvoj. Nové distribučné rozvody sa budú realizovať podľa rozširovania zástavby.

Ochranné pásma vodárenských zariadení

Ochranné pásma pri distribučnom rozvode a jednotlivých prípojkách je stanovené príslušnou normou.

3.2.6.2Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Tendencie v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd z celoslovenského pohľadu

Rozvoj verejných kanalizácií dlhodobo zaostáva za rozvojom verejných vodovodov a v posledných rokoch sa toto zaostávanie zväčšuje. Vypúšťanie odpadových vôd do tokov je najzávažnejším problémom ochrany zdrojov podzemných aj povrchových vôd a okrem zníženia množstva škodlivín vypúšťaných do riek je potrebné aj znížiť celkové množstvo vypúšťaných odpadových látok.

Splašková kanalizačná sieť obce, čistenie odpadových vôd

Obec Rumanová je v súčasnosti bez verejnej kanalizačnej siete. Jednotlivé stavebné objekty majú riešené žumpy na vlastných pozemkoch. Likvidácia odpadných vôd je prostredníctvom zmlúv jednotlivých vlastníkov s oprávnenými spoločnosťami.

Návrh rozvoja a budúce zámery

Návrh splaškovej kanalizačnej siete predpokladá vybudovať prevažne gravitačnú stokovú sieť. Vzhľadom ku konfigurácii terénu bude nevyhnutné v niektorých lokalitách budovať aj prečerpávacie stanice.

Čistenie odpadových vôd predpokladá realizáciu vlastnej čistiarne odpadových vôd v južnej časti katastra s recipientom Bábsky potok.

Ochranné pásma kanalizačných zariadení.

Ochranné pásmo kanalizačných vedení je určené príslušnou normou.

3.2.6.3Odvádzanie povrchových vôd

Dažďová kanalizačná sieť obce

Obec nemá vybudovanú dažďovú kanalizačnú sieť. Na území obce sa nachádza niekoľko povrchových kanálov, rigolov a drenáží, ktorá odvádza povrchovú vodu z vyššie položených častí obce s vyústením do Bábskeho potoka.

Návrh rozvoja a budúce zámery

Návrh uvažuje s vybudovaním viacerých hlavných trás dažďovej kanalizácie, ktorá bude odvádzat vodu z východných a západných vyššie položených častí obce. Na tieto hlavné rády sa pripoja s dažďovou kanalizáciou aj ostatné ulice.

3.2.6.4Melioračné zariadenia

Závlahové zariadenia

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne závlahové zariadenia.

Odvodňovacie zariadenia

V rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Báb-Rumanová“ boli v obci v roku 1979 vybudované tri odvodňovacie kanály:

V južnej časti katastra obce sú vybudované dva kryté odvodňovacie kanály:

- krytý odvodňovací kanál B, v južnej časti katastra na ceste III/1674 pri katastri Báb (dĺžka 0,062km)

- krytý odvodňovací kanál C, v južnej časti katastra na ceste III/1674 pri zastavanom území obce (dĺžka 0,062km)
- odvodňovací kanál SLOPY, západne od areálu poľnohospodárskeho družstva na ceste III/1674 (dĺžka 0,468km)

3.2.6.5Zásobovanie elektrickou energiou

Tendencie v elektroenergetike z celoslovenského pohľadu

Na základe posledného vývoja spotreby elektrickej energie možno očakávať len mierny rast spotreby elektrickej energie alebo možno očakávať dokonca jej pokles. Podľa existujúcich scenárov sa predpokladaný priemerný ročný rast spotreby elektriny do roku 2020 bude pohybovať medzi 1,2 až 2,4%. V domácnostiach sa predpokladá výraznejší rast spotreby elektrickej energie (vzhľadom na zvyšujúce sa vybavenie slovenských domácností elektrickými spotrebičmi), ktorý môže byť čiastočne spomalený rastom cien za elektrickú energiu. Možnosti budúcej štruktúry výroby elektrickej energie úzko súvisia so závažnými rozhodnutiami a dlhodobej perspektíve jadrovej energie, tepelných zdrojov na fosilne palivá a tiež o obnoviteľných zdrojoch energie. Nevyhnutným sa stane zdokonalenie pravidiel riadenia elektroenergetiky. Zatiaľ absentuje potrebný transparentný regulačný a inštitucionálny rámec. Jasne definované pravidlá pre sektor elektroenergetiky sú dôležité pre vstup nezávislých investorov a zahraničného kapitálu a tým aj vytvorenia konkurencieschopného modelu energetiky.

Zásobovanie obce elektrickou energiou, rozvod a spotreba energie v obci

Katastrálnym územím obce, v severnej časti, prechádza nadradené 110kV vedenie č. 8820 a 8821, vo východnej časti prechádza z juhu na sever 22kV vedenie č. 1057, ktoré neslúži pre potreby zásobovania obce.

V súčasnosti je obec Rumanová zásobovaná elektrickou energiou z nadradenej elektrickej stanice 110kV/22kV Nitra - JUH prostredníctvom vonkajšieho vedenia linky č. 237. Odbočením z tohto vedenia sú urobené 22kV vonkajšie prípojky z vodičov AIFe k 5-tim stožiarovým transformačným staniciam.

tab. 12: Zoznam transformačných staníc zásobujúcich obec

trafostanica (číslo)	výkon (kVA)	sekundárny rozvod NN	prevedenie (typ)	vlastník
TS 0061-001	160	neizolovaný vzdušný	stožiarová C22b	ZSE
TS 0061-002	160	neizolovaný vzdušný	stožiarová 4-stĺpová	ZSE
TS 0061-003	400	neizolovaný vzdušný	stožiarová C22b	ZSE
TS 0061-004	250	neizolovaný vzdušný	stožiarová PTS 400	ZSE
TS 0061-005	50	neizolovaný vzdušný	stožiarová 1-stĺpová	SPP
Spolu	1020			

Obec zásobujú elektrickou energiou 3 transformačné stanice (TS1, TS2 a TS3), jedna poľnohospodárske družstvo (TS4) a jedna slúži pre potreby plynovej stanice (TS5).

Sekundárny distribučný rozvod NN je vybudovaný výlučne z holých vodičov AIFe na železobetónových stĺpoch.

Podľa informácií ZSE distribúcia, a.s. je v súčasnosti z pohľadu zásobovania obce elektrickou energiou celkový stav uspokojivý, nakoľko počet žiadostí o nové pripojenie je nízky (cca 5 prípojk za rok). Rezerva v jestvujúcich energetických rozvodoch tieto požiadavky plne pokryje. Aj z tohto dôvodu ZSE distribúcia, a.s. nepredpokladá v najbližšej budúcnosti s rozšírením energetických rozvodov, ale iba s výmenou vzdušných NN rozvodov za vzdušné izolované.

Charakteristika problémov v oblasti zásobovania elektrickou energiou

Podľa informácií ZSE distribúcia, a.s. je v súčasnosti z pohľadu zásobovania obce elektrickou energiou celkový stav uspokojivý, nakoľko počet žiadostí o nové pripojenie je nízky (cca 5 prípojk za rok). Rezerva v jestvujúcich energetických rozvodoch tieto požiadavky plne pokryje. Aj z tohto dôvodu ZSE distribúcia, a.s. nepredpokladá v najbližšej budúcnosti s rozšírením alebo rekonštrukciou energetických rozvodov.

Zásobovanie elektrickou energiou bude naďalej koncepčne identické a dlhodobu nemenné (zásobovanie z trasy č. 237). Najzávažnejšou koncepčnou zmenou je potreba postupnej náhrady jestvujúcich vonkajších rozvodov NN za rozvody izolované, prípadne káblové v zmysle zákona o energetike. Nároky na individuálnu výstavbu resp. rekonštrukcie stavieb plne pokrýjú jestvujúce siete. V prípade nedostatočnej výkonovej kapacity transformačnej stanice sa vykoná rekonštrukcia TS, ktorá bude spočívať vo výmene transformátora s vyšším el. príkonom. Prípadný stavebný rozvoj v obci bude riešený rozšírením distribučných rozvodov, prípadne aj budovaním novej transformačnej stanice.

Novobudované NN rozvody v zmysle zákona o energetike majú byť prednostne káblové uložené v zemi, v nevyhnutných prípadoch vonkajšie z izolovaných vodičov na betónových podperných bodoch.

Návrh rozvoja a budúce zámery

Pri zásobovaní elektrickou energiou príde ku koncepčnej zmene keď sa navrhuje zásobovanie elektrickou energiou nielen z pôvodnej trasy 237 ale aj napojením na trasu 1057.

V rámci rozvoja stavebnej štruktúry obce a jej zastavaného územia je plánovaná etapovitosť rozvoja obce, kde v rámci:

- 1. etapy (návrh do roku 2035) sa plánuje vybudovať 120 domov / bytov, 5 vybavenostných objektov, 5 výrobných objektov;

Pre pokrytie tohto nárastu odberu bude nevyhnutné rekonštruovať jestvujúce transformačné stanice, resp. vybudovať nové v kioskovom vyhotovení s káblovou VN prípojkou. Umiestnenie novovybudovaných TS v obci musí rešpektovať stratégiu Západoslovenskej energetiky, ako aj stratégiu rozvoja obce:

- **Nová trafostanica TS6** v PFČasti 501.

Nakoľko už v rámci nových rozvojových plôch budú niektoré jestvujúce prívodné 22kV vedenia prekážkou je potrebné vykonať úpravy trasovania VN vedení:

- **Prekládka VN vedenia vrátane výmeny TS1** v PFČasti 313 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia v zemi tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny a výmena TS s pokrytím nárastu potreby. Dĺžka prekládky cca. 900m.

- **Prekládka VN vedenia vrátane výmeny TS** v PFČasti 115 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia v zemi tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny a výmena TS s pokrytím nárastu potreby. Dĺžka prekládky cca. 300m.

- **Prekládka VN vedenia vrátane výmeny TS** v PFČasti 209 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia v zemi tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny a výmena TS s pokrytím nárastu potreby. Dĺžka prekládky cca. 300m.

Sekundárne NN rozvody budú budované v Zmysle zákona o energetike ako káblové a budú uložené v zemi. Jestvujúce vzdušné vedenia budú postupne taktiež nahradené za káblové vedenia uložené v zemi.

Ochranné pásma elektrických zariadení

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť obidvoch rovin od krajných vodičov je pri napätí

- od 1kV do 35kV vrátane pre vodiče bez izolácie 10m, v súvislých lesných priesekoch 7m; pre vodiče so základnou izoláciou 4m, v súvislých lesných priesekoch 2m; pre zavesené káblové vedenie 1m,
- od 35kV do 110kV vrátane 15m,
- od 110kV do 220kV vrátane 20m,
- od 220kV do 400kV vrátane 25m,
- nad 400kV 35m.

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35kV do 110kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

- 1m pri napätí do 110kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- 3m pri napätí nad 110kV.

Ochranné pásmo elektrickej stanice

- vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Z hľadiska mierky výkresovej dokumentácie nie sú všetky ochranné pásma graficky znázornené.

Križovania a súbeh iných sietí s elektrickými zariadeniami a s elektrickými vzdušnými a zemnými káblovými vedeniami je potrebné riešiť v súlade so zákonom (lit. 75) a s STN 73 6005 a STN 33 3300.

3.2.6.6 Zásobovanie plynomTendencie v oblasti zásobovania plynom z celoslovenského pohľadu

Spotreba zemného plynu od roku 1995 stále rastie, čo súvisí najmä s jeho kvalitatívnymi vlastnosťami, ktoré sú najpriateľnejšie pre životné prostredie. Rast je spôsobený najmä rastom v terciárnej sfére a u obyvateľstva, pričom v súčasnosti je plynofikácia na Slovensku jedna z najhustejších sietí v Európe. Celková spotreba plynu, ktorá bola v roku 1998 cca 7 mld. m³, sa spotrebovalo vo veľkoodbere 66,5%, v maloodbere v terciárnej sfére 0,5% a v domácnostiach 25,6% a zbytok tvorili straty a vlastná spotreba.

Ďalší vývoj spotreby plynu bude okrem rozvoja plošnej plynofikácie ovplyvnený aj predpokladanou revitalizáciou priemyslu, budovaním paroplynových zdrojov, a tiež vývojom cien plynu. Podľa nízkeho scenára vývoja spotreby plynu sa predpokladá celkový nárast spotreby do roku 2010 o cca 12,8% a podľa vysokého scenára o cca 14,2%. Rozdiel medzi obidvomi scenármi je v raste spotreby pre veľkoodber, kde sa predpokladá do roku 2010 nárast o 11,9 až 14%, v maloodbere v terciárnej sfére o 46,5% a v domácnostiach o 51,7%.

Zásobovanie obce plynom a rozvod plynu

Katastrálnym územím obce, v severnej časti, prechádza sústava tranzitných plynovodov (2 x DN1400 a 3x DN1200).

Primárnym zdrojom zemného plynu obce je VTL plynovod PN25 DN100 Báb, VTL prípojka PN25 DN80 Báb a VTL regulačná stanica RS1200 Báb, ktoré sa nachádzajú v katastri obce Báb.

Sekundárnym zdrojom zemného plynu je STL plynovodná distribučná sieť. Plynovodná distribučná sieť je spojená s STL plynovodnou distribučnou sieťou obce Báb STL prepojovacím plynovodom D110 z PE. Miestnu plynovodnú sieť tvorí sústava STL plynovodov z PE. Tlaková hladina STL plynovodov je do 100 kPa, pričom pomery v STL plynovodnej sieti sú priaznivé.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je zemný plyn dodávaný STL plynovodnými prípojkami. Doreguláciu z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu zabezpečujú regulačné a odberné meracie zariadenia.

Opatrenia a návrhy

Zásobovanie obce plynom bude naďalej koncepčne identické a dlhodobom nemenné.

V rámci rozvoja stavebnej štruktúry obce a jej zastavaného územia je plánovaná etapovitosť rozvoja obce, kde v rámci:

- 1. etapy (návrh do roku 2035) sa plánuje vybudovať 120 domov / bytov, 5 vybavenostných objektov, 5 výrobných objektov;

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky (lit. 75).

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- 4m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200mm,
- 8m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201mm do 500mm,
- 12m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501mm do 700mm,
- 50m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700mm,
- 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8m pre technologické objekty,
- 150m pre sondy,
- 50m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete

Bezpečnostným pásmom sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- 10m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20m pri plynovodoch s tlakom od 0,4MPa do 4MPa a s menovitou svetlosťou do 350mm,
- 50m pri plynovodoch s tlakom od 0,4MPa do 4MPa a s menovitou svetlosťou nad 350mm,
- 50m pri plynovodoch s tlakom nad 4MPa s menovitou svetlosťou do 150mm,
- 100m pri plynovodoch s tlakom nad 4MPa s menovitou svetlosťou do 300mm,
- 150m pri plynovodoch s tlakom nad 4MPa s menovitou svetlosťou do 500mm,
- 200m pri plynovodoch s tlakom nad 4MPa s menovitou svetlosťou nad 500mm,
- 50m pri regulačných stanicích, filtračných stanicích, armatúrnych uzloch,
- 250m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete.

3.2.6.7 Zásobovanie teplom**Tendencie v oblasti zásobovania teplom z celoslovenského hľadiska**

Na Slovensku je v zásobovaní teplom dominantný centralizovaný spôsob (CZT), 44,7% bytov je teplom zásobovaná z externých zdrojov. V roku 2000 bola v bytovo-komunálnom sektore spotreba tepla 103,0 PJ a v roku 2010 sa predpokladá mierny vzrast na hodnotu 104,0 PJ, pričom podiel individuálneho vykurovania a centrálného vykurovania má zostať prakticky nezmenený: 60,0 PJ individuálne vykurovanie a 44,0 PJ systém CZT. V priemyselných podnikoch sa na výrobu tepla spotrebovalo v roku 2000 153,1 PJ a v roku 2010 sa predpokladá pokles na hodnotu 147,3 PJ.

Vážnym problémom v oblasti zásobovania teplom je regulácia cien za dodávky tepla a vývoj v dotáciách do cien tepla pre obyvateľov v posledných rokoch. Ceny za teplo zo systémov CZT za takýchto podmienok nie sú schopné konkurovať cenám za individuálne vykurovanie plynom, čo v poslednom období viedlo k odpájaniu od sústav CZT. Pri deformovaných cenách plynu a elektriny bola takáto reakcia prirodzená, je to však v protiklade s cieľmi stanovenými v Energetickej politike.

Medzi zámary štátnej politiky pre oblasť zásobovania teplom patrí dosiahnutie transparentnej regulácie cien tepla, ukončenie plošného poskytovania štátnych dotácií spolu s riešením sociálnych problémov adresnými príspevkami, širšie využívanie obnoviteľných zdrojov a budovanie zdrojov so združenou výrobou elektriny a tepla (umožňuje to dosahovanie vysokej efektívnosti pri konverzii primárnej energie paliva na elektrinu a teplo).

Zásobovanie teplom v obciHistorické súvislosti.

Vykurovanie príbytkov je jeden z najstarších druhov energie, ktorá bola potrebná od nepamäti pre prekonanie zimných období, dokonca zdroj tepla bol prakticky typologickým tvorcom dispozície objektov – pec tvorila ústredný a veľmi dôležitý prvok domov. Ako vykurovacie médium sa v minulosti používali najmä ľahko dostupné materiály a to drevo, neskôr sa začalo používať uhlie alebo dokonca aj nafta. V súvislosti s plynofikáciou sa postupne prechádza na súčasný „ekologický“ druh vykurovania plynom. Súhrne však možno povedať, že princíp vykurovania je od nepamäti jednotný, založený na vlastnom lokálnom vykurovaní, mení sa len druh vykurovacieho média a účinnosť vykurovacích zariadení.

Stav zásobovania teplom

Zásobovanie teplom je riešené pri jednotlivých nehnuteľnostiach z vlastných zdrojov (domové kotolne) s palivom zemný plyn (v ojedinelých prípadoch tuhé palivo, najmä drevo) s vykurovacím médiom teplá voda.

Kotolne patria medzi malé zdroje znečisťovania ovzdušia, je preto nutné dodržiavať limity koncentrácie emisií v spalínach podľa zákona (lit. 81).

Charakteristika problémov v oblasti zásobovania teplom

Nakoľko je zásobovanie v obci riešené individuálne z vlastných tepelných zdrojov s palivom zemný plyn nie je možné definovať aktuálne kvalitatívne alebo výrazné ekologické problémy. Napriek tomuto konštatovaniu je potrebné uviesť, že získavanie tepla prostredníctvom klasických palív je nutné eliminovať a je potrebné dosiahnuť významný podiel na alternatívnych zdrojoch (slnečná energia, tepelné čerpadlá a pod.).

3.2.6.8 Telekomunikácie a diaľkové kábleNapojenie obce na telekomunikačné rozvody

Obcou prechádzajú diaľkové telekomunikačné káble. Rumanová je z hľadiska rozčlenenia územia Slovenska na systém primárnych oblastí zaradená do PO Nitra a sekundárnej oblasti SO Nitra – patrí do tranzitného telefónneho obvodu TTO Nitra. V katastrálnom území obce sa nenachádzajú podzemné inžinierske siete vojenskej správy.

Miestna telefónna sieť je v obci zabezpečovaná prostredníctvom digitálnej ústredne ATÚ Báb. Rozvod je zabezpečovaný zväčša vzdušným vedením a čiastočne aj zemnými káblami. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe.

Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-Mobile, Orange a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. Rýchly internet, systém EDGE/Super Speed (2,5G), resp. nadstavba (3G) HSDPA/UMTS ktorá umožňuje maximálne prenosové rýchlosti pre sťahovanie dát z internetu do hodnoty 3,6 Mb/s. Na území obce sa nenachádza žiadny vykrývač mobilných sietí.

Prípojenie cez optickú linku priamo ku účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období nedostupná. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) T-mobile. Najbližší prípojný terminál dátových služieb je vo Nitre.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásmo vedenia je široké 1,5m od osi jeho trasy po oboch stranách a prebieha po celej dĺžke jeho trasy. Hĺbka a výška ochranného pásma je 2m od úrovne zeme, ak ide o podzemné vedenie a v okruhu 2m, ak ide o nadzemné vedenie.(lit. 76).

3.2.6.9 Produktovody

Katastrálnym územím obce sú vedené spolu 3 trasy produktovodu (ropovod).

Dva produktovody DN500 a DN700 sú v správe spoločnosti Transpetrol jeden produktovod je v správe spoločnosti Slovnaft. V súbehu s potrubím DN700 je vedený aj optický kábel.

Ochranné pásmo

Produktovody majú ochranné pásmo 300m na každú stranu.

3.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA

3.3.1 BÝVANIE

Bývanie z pohľadu celoslovenských súvislostí

Bývanie je jedna zo základných ľudských potrieb, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. Deklarovanie bývania ako jedného zo základných ľudských práv vytvára záväzok pre verejné subjekty (štát, obce), aby sa angažovali pri jeho riešení. Taktiež sociálna diferenciácia spoločnosti vytvára požiadavku na zapojenie verejných subjektov do oblasti bývania. Sú vrstvy obyvateľstva, ktoré vzhľadom na charakter bytu ako tovaru nie sú schopné si samy obstaráť adekvátne bývanie. Zasahovanie štátu do bývania, jeho štruktúrovaná podpora jednotlivým skupinám populácie sa rieši prijatím a uplatňovaním bytovej politiky. Ako ukazuje dlhoročná prax vyspelých európskych krajín s trhovou orientovanou ekonomikou, najlepším prostriedkom riešenia problému bývania je vytvorenie trhu s bytmi. Riešenie takých problémov ako prístupnosť k primeranému bývaniu, cenová dostupnosť bývania a kvalita bývania, nie je možné zabezpečiť bez určitých intervencií štátu a iných verejných subjektov na trhu s bytmi.

Historické súvislosti

História bývania je históriou ľudstva samého, spôsob ako jednotlivé ľudské generácie riešili svoje „bývanie“ je spôsobom ich pohľadu na „žitie“. V dlhom období počas ktorého vznikali rôzne formy bývania menili sa aj priestorové formy bytových domov. V obci bolo dlhodobo pretrvávajúcou formou určenou pre bývanie dom s jednou bytovou jednotkou. Aditívne radené miestnosti za sebou boli ukončené zvyčajne hospodárskymi stavbami, ktoré súviseli s prevažujúcou formou obživy obyvateľstva – poľnohospodárstvom. Neskôr sa v rámci jedného spoločného dvora – domu umiestňovalo viacero bytových jednotiek najskôr to boli rodiny v príbuzenskom vzťahu a postupne sa do jedného dvora dostávali rôzne rodiny. Obložnosť bytu bola v minulosti oveľa väčšia a mohla dosahovať hodnoty okolo 5 osôb na jeden byt (30-roky) a rovnako aj počet m² obytnej plochy bytu na jednu osobu bol veľmi nízky, pričom jeden byt niekedy obývalo aj viacero cenových domácností.

Po roku 1960 sa v obci začína presadzovať výstavba rodinných domov, ktoré majú opäť iba jednu bytovú jednotku a najmä postupne sa funkcia bývania osamostatňuje a poľnohospodárska výroba sa presúva do samostatných priestorov (družstvá). Obložnosť bytu sa postupne znižuje a súčasne sa zvyšuje počet m² obytnej plochy bytu na jednu osobu, čo úzko súvisí najmä s rastom životnej úrovne.

Súčasný stav v oblasti bývania

V obci Rumanová bolo ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 evidovaných 293 rodinných domov, 4 bytové domy a 313 bytov. Z tohto počtu je obývaných len 232 rodinných domov (79,2%) a 252 bytov (80,5%). Pri počte bývajúcich obyvateľov 803 predstavuje priemerná obložnosť jednej obývanej bytovej jednotky 3,19 obyvateľa. Až 44 domov / bytov je neobývaných z dôvodu rekreácie.

Už z tohto štatistického prehľadu je zrejmé, že domový fond v obci tvoria prevažne objekty rodinných domov.

Charakteristika problémov v oblasti bývania

Bytová výstavba je v posledných rokoch výrazne stagnujúca a prírastok bytového fondu je nízky, nepostačujúci ani nie tak demografickému vývoju ako znižovaniu obložnosti bytových jednotiek, ktorá je dôsledkom potreby zvyšovania kvality bývania.

Zámer rozvoja bývania

Obec Rumanová rozhodla, že v nasledujúcom období svojou aktívnou politikou chce výrazne zvrátiť demografický vývoj – najmä prípravou nových plôch pre bytovú výstavbu a využitím existujúceho potenciálu voľných v súčasnej dobe nezastavaných alebo nevyužívaných pozemkov. Takýmto cieľom obec sleduje zvýšenie počtu obyvateľov obce o cca. 75 obyvateľov oproti súčasnému stavu v období do roku 2035 (nárast o 9%). Súčasnne je potrebné predpokladať znižovanie obložnosti bytových jednotiek až na úroveň 2,50 obyvateľa na byt.

Ak by sa tieto predpoklady naplnili, bude potrebných cca. 114 bytov. Časť bude vykrytá jestvujúcim nevyužitým bytovým fondom (k dispozícii je 61 neobývaných bytov), ostatnú časť je potrebné riešiť výstavbou nových bytov.

3.3.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Obec prijala dokument (lit. 106), v ktorom sa priamo zaviazala k podpore trvalo udržateľného ekonomického a sociálneho rozvoja obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality školstva, sociálnych služieb, kultúry a športu, resp. kvality infraštruktúry podporujúcej tieto špecifické oblasti.

3.3.2.1 Školstvo

Súčasný stav školstva z pohľadu celoslovenských súvislostí

V súčasnej dobe školský systém na Slovensku je usporiadaný do troch stupňov na základný, stredný a univerzitný. Popri tomto systéme existuje aj doplnková školská a výchovná starostlivosť. Základná starostlivosť o výchovu a vzdelanie je v súčasnosti zabezpečovaná pre predškolskú mládež vo veku 2 až 6 rokov v zariadeniach materských škôl. Pre školskú mládež sa jedná o základné školy delené na dva stupne. I. stupeň tvoria deti vo veku 6 až 9 rokov a druhý stupeň tvoria deti vo veku 9 až 15 rokov. V poslednom období vznikol nový druh zariadenia 8-ročné gymnázium, ktoré pokrýva druhý stupeň základných škôl a súčasne poskytuje aj sekundárnu starostlivosť o výchovu a vzdelanie na úrovni stredného školstva. Sekundárna starostlivosť o vzdelanie je zabezpečovaná systémom gymnázií, stredných škôl a učilíšť. Vo všeobecnosti je školská výchova zatiaľ bezvýhradne zabezpečovaná bezplatne a je hradená najmä zo štátneho rozpočtu, prípadne cirkvou.

Súčasný stav školských zariadení v obci

V obci sa nachádza základná škola s materskou školou.

Materská škola (základná vybavenosť) má 2 triedy, pracujú tu 3 pedagogický zamestnanci. Školu v školskom roku 2014/15 navštevovalo 32 žiakov.

Základná škola (základná vybavenosť) je nepľnoorganizovaná s 1.- 4. ročníkom. Škola má 3 triedy, pracujú 3 učiteľky a 2 vychovávateľky. Škola ma vlastnú kuchyňu s jedálňou, chýba telocvičňa. Školu v školskom roku 2014/15 navštevovalo 30 žiakov.

Školské zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.2.2 Cirkev

Súčasný stav a zámer rozvoja cirkevných zariadení v obci

V súčasnej dobe nie je spracovaná žiadna spracovateľovi známa koncepcia rozvoja cirkevných zariadení. V rámci obce je dominantná kresťanská rímsko-katolícka cirkev, iná cirkev má v obci minimálne (až zanedbateľné) zastúpenie. V obci sa nenachádza kostol, v centrálnej časti obce sa nachádza kaplnka využívaná na bohoslužby.

Cirkevné zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.2.3 Zdravotníctvo

Súčasný stav zdravotníctva z pohľadu celoslovenských súvislostí

Veľmi citlivá oblasť zdravotníctva je v súčasnosti v rámci Slovenskej republiky uprostred reformy, ktorá má za cieľ stabilizovať a následne zvýšiť nielen kvalitatívnu úroveň zdravotnej starostlivosti. Princípy a ciele týchto reforiem sú definované Stratégií zdravotníckej starostlivosti.

Primárna zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná ambulanciami praktických lekárov pre dospelých, pre deti a dorast, stomatólogov a gynekológov. Z tohto pohľadu je primárna zdravotnícka starostlivosť chápaná ako základná vybavenosť. Tieto ambulancie sa umiestňujú často sústredene či už v rámci zdravotných stredísk alebo polikliník, v súčasnosti však už prichádza aj k zriaďovaniu takýchto ambulancií samostatne. Špecializovaná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná odbornými ambulanciami, ktoré sa výlučne sústreďujú v rámci polikliník alebo ich nahrádzajú nemocnice v rámci svojich ambulancií.

Súčasný stav a zámer rozvoja zdravotníckych zariadení v obci

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Základná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v obci Báb, kde je zdravotné stredisko (samostatná ambulancia pre deti a dorast, samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých, lekáreň). Ambulancia stomatóloga a gynekológa sa nachádza v obci Zbehy.

Obec Rumanová bude podporovať zriadenie a vybudovanie základných ambulancií na území obce (ambulancia praktického lekára pre dospelých, pre deti a dorast, ambulanciu stomatóloga a gynekológa). Najvhodnejšia poloha sa navrhuje v navrhovanom areáli stacionára pre seniorov v rámci PFČasti 301.

Zdravotnícke zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.2.4 Kultúra

Súčasný stav kultúry z pohľadu celoslovenských súvislostí

V súčasnej dobe nie je spracovaná žiadna koncepcia rozvoja kultúrnych zariadení na úrovni Slovenska. Na území obcí v oblasti kultúrnych zariadení sa sleduje potreba základného stupňa na pokrytie potreby v rámci jednotlivých obcí alebo ich častí a na vyšší stupeň zabezpečujúci vyššie potreby pre obec alebo skupinu obcí v okresnej pôsobnosti.

Základný stupeň kultúrnych zariadení predstavuje kultúrny dom obsahujúci najmä univerzálnu spoločenskú sálu a miestnosti pre rozvoj klubových činností, prípadne miestnosti pre umiestnenie pobočky mestskej knižnice. Sekundárny stupeň kultúrnych zariadení predstavujú rôzne scény, sály, kiná, knižnice.

Súčasný stav a zámer rozvoja kultúrnych zariadení v obci

Kultúrny život obce je značnej miery závislý od aktivity miestnej samosprávy a činnosti záujmových spolkov a združení. V obci aktívne pôsobí viacero klubov a záujmových organizácií

- COOP Jednota Rumanová (131 členov)
- Divadelná spoločnosť Meteorit (30 členov)
- Jednota dôchodcov Rumanová (39 členov)
- Miestny spolok Červeného kríža (9 členov)
- Občianske združenie Ruman (10 členov)
- Obecný hasičský zbor (10 členov)
- Poľovnícke združenie Rumanová (17 členov)
- Slovenský zväz záhradkárov (21 členov)
- Spevácky súbor Čerdavanka (8 členov)
- Základná organizácia telesne postihnutých

Kultúrny dom (základná vybavenosť). V obci sa nachádza jedna spoločenská sála – kultúrny dom. Objekt je schopný zabezpečovať väčšinu slávnostných a kultúrnych akcií v obci.

Všeobecná knižnica (základná vybavenosť). V obci sa nachádza knižnica v budove kultúrneho domu.

Kultúrne zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.2.5 Šport

Súčasný stav športu z pohľadu celoslovenských súvislostí

V súčasnej dobe nie je spracovaná žiadna koncepcia rozvoja športových a rekreačných zariadení. Základná vybavenosť je tvorená najmä telocvičňou a ihriskom, vyšší stupeň predstavujú plaváreň, kúpalisko, zimný štadión, športová hala a špecifická až regionálne golf.

Súčasný stav a zámer rozvoja športových zariadení v obci

V obci pôsobia dva športové kluby:

- ŠK Rumanová
- Športovo strelecký klub Rumanová (počet členov 16)

Futbalový štadión (základná vybavenosť). V obci sa nachádza trávnaté futbalové ihrisko s vybudovaným zázemím a tribúnou. V areáli štadióna sa nachádza aj viacúčelové ihrisko s umelým povrchom pre malý futbal, nohejbal, tenis a iné loptové hry. Štadión je prístupný aj pre rekreačné aktivity obyvateľov.

Navrhujeme rozšírenie areálu štadióna o novú vstupnú časť – parkovisko a budovy zázemia.

Strelnica (špecifická vybavenosť). V obci sa nachádza strelnica. Vzhľadom na jej polohu navrhujeme opatrenia na elimináciu hluku a zvýšenie bezpečnosti.

V obci sa nenachádza telocvičňa, nachádza sa tu volejbalové a tenisové ihrisko. Športové zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.2.6 Sociálna starostlivosť

Súčasný stav a zámer rozvoja sociálnej vybavenosti v obci

Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVar v Nitre, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec. V roku 2014 bol počet opatrovaných obyvateľov 3 zabezpečovaný 1 opatrovateľom. Starostlivosť pre sociálne odkázaných obyvateľov je najmä prostredníctvom ich rodinných príslušníkov.

S ohľadom na prognózy demografického vývoja je potrebné v obci uvažovať so zriadením pre seniorov – klub pre seniorov, denný stacionár, resp. ubytovacie zariadenie pre dlhodobý pobyt seniorov a sociálne zariadenia pre seniorov. Navrhujeme vybudovanie celodenného stacionára pre seniorov v rámci bývalého areálu Juhásňa (PFČasť 301), ktorý by mohol poskytovať služby nielen pre obyvateľov obce ale aj pre širšie okolie.

Sociálne zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.2.7Obchod a služby

Súčasný stav a zámer rozvoja obchodných zariadení a služieb

V súčasnej dobe je obchodná sieť plne organizovaná do súkromného sektoru riadená výlučne trhovými podmienkami a regulovaná štátom prostredníctvom legislatívy. Nemožno preto hovoriť o univerzálnej koncepcii v tomto druhu vybavenosti, túto si vytvárajú jednotlivé spoločnosti resp. fyzické osoby podľa vlastnej stratégie. Základnú vybavenosť tvorí prevažne potravinový obchod dopĺňaný drogistickým alebo aj priemyselným tovarom, vyššiu vybavenosť tvoria špecializované maloobchodné jednotky a veľkoobchodné prevádzky.

Predajňa základných potravín a zmiešaného tovaru (základná vybavenosť).

V obci sa nenachádzajú 3 takéto prevádzky:

- COOP Jednota Rumanová
- Potraviny Maja
- Potraviny Marinovová.

Prevádzka stravovacích služieb základného štandardu (základná vybavenosť).

- Pohostinstvo

Poštový operátor (základná vybavenosť). V obci sa nachádza pošta v budove obecného úradu.

Prevádzka nevýrobných služieb základného charakteru (základná vybavenosť). V obci sa nachádza jedna takéto prevádzka:

- autoservis Mošať

Prevádzka cintorína (základná vybavenosť). V obci sa nachádza plocha miestneho cintorína. V areály sa nachádza budova domu smútku. Plocha cintorína napriek malej vyčlenenej ploche má zatiaľ postačujúcu rezervu. Nevyhnutné je však zlepšenie intimity priestoru. V návrhu uvažujeme rozšírenie cintorína na vybudovanie urnového hája.

Obchodné zariadenia a zariadenia služieb charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.3 SPRÁVNE ZARIADENIA

Súčasný stav a zámer rozvoja zariadení samosprávy a štátnej správy

Reforma verejnej správy výrazne posilnila postavenie miestnych samospráv vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu rozvoju územia. Samospráva obce zastáva svoj úrad v obecnom úrade. Pozostáva zo starostu obce ako najvyššieho štatutára a 6 poslancov.

Obecný úrad (základná vybavenosť). Samospráva obce zastáva svoj úrad v obecnom úrade. Obecný úrad ako najdôležitejšia obecná inštitúcia musí túto skutočnosť reprezentovať funkčnou obsažnosťou (oficiálne povinnosti vyplývajúce z titulu úradu ako aj neoficiálne povinnosti vytvárajúce súdržnosť komunity obce v oblasti kultúrno-spoločenských aktivít), ako aj svojím výsostným priestorovým pôsobením v rámci ústredného priestoru obce.

Matričný úrad (základná vybavenosť). V obci sa nenachádza, je zriadený spoločný matričný úrad pre viaceré obce, ktorý sídli v obci Báb.

Stavebný úrad (základná vybavenosť). V obci sa nenachádza, je zriadený spoločný stavebný úrad, ktorý sídli v obci Nitrianske Hrnčiarovce.

Samosprávne zariadenia a zariadenia štátnej správy charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

3.3.4 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

Obec Rumanová vzhľadom k povahe rurálneho prostredia má najmä poľnohospodársky charakter, ktorý prezentujú najmä rozsiahle plochy poľnohospodársky obrábanej pôdy mimo zastavaného územia obce. V obci má však svoje významné postavenie priemyselná výroba.

3.3.4.1Priemyselná výroba a stavebníctvo, skladové hospodárstvo

Súčasný stav a zámer rozvoja priemyselnej výroby a zariadení priemyselnej výroby v obci

Výrobný závod.

V obci sa nachádza výrobný závod – výroba a dodávka vzduchotechnických rozvodov a klimatizačných systémov. Jedná sa o najväčšieho zamestnávateľa v obci s počtom zamestnancov cca. 80. Nevýhodou areálu je jeho poloha – nachádza v areáli uprostred obce.

Zámerom spoločnosti je výstavba nového areálu južne od obce, ktorá je v súčasnosti v štádiu projektovej prípravy.

3.3.4.2Ťažba nerastných surovín

V obci sa nenachádza.

3.3.4.3Poľnohospodárska výroba

Súčasný stav a charakteristika poľnohospodárskej výroby v rámci celoslovenských súvislostí

Rozhodujúcim strategickým rámcom agrárnej a potravinovej politiky SR je európsky model multifunkčného poľnohospodárstva. Národným záujmom SR je udržanie produkčne výkonného poľnohospodárstva, zabezpečujúce celoplošné obhospodarovanie pôdneho bohatstva krajiny. K tomu je potrebná poľnohospodárska a potravinárska politika zameraná na zmiernenie nevýhod, ktoré vyplývajú z osobitostí poľnohospodárskej výroby voči ostatným odvetviám, ako aj z nevýhod daných menej priaznivými podmienkami pre výrobu v konkurencii s výrobcami z iných krajín.

V štruktúre ekonomických odvetví sa poľnohospodárstvo svojím tempom znižovania zamestnanosti stále drží na prvom mieste. V ďalšom období bude pokles zamestnanosti v poľnohospodárstve pokračovať, avšak miernejším tempom ako v období rokov 1990 – 98. V rámci priority Plánu rozvoja vidieka budú podporované projekty na vytvorenie nových zdrojov príjmov a pracovných miest rozvojom doplnkových výrob, služieb cestovného ruchu a služieb miestnym obyvateľom. Zamestnanosť by mali podporiť aj ďalšie opatrenia zamerané na využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj ekologického poľnohospodárstva, obnovu meliorácií atď.

Súčasný stav a zámer rozvoja poľnohospodárskej výroby a zariadení poľnohospodárskej výroby v obci

Poľnohospodárska farma.

V obci sa nachádza poľnohospodárske družstvo Rumanová.

Plochy poľnohospodárskej rastlinnej výroby.

V rámci prieskumov a rozborov bolo na území katastra obce identifikovaných cca. 853,0ha ornej pôdy, ktoré obhospodaruje poľnohospodárske družstvo Rumanová.

V rámci štatistiky sa uvádza údaj 876,6 ha ornej pôdy. Nesúlad spôsobujú najmä evidovanie poľných ciest ako aj plôch vegetácie ako ornej pôdy.

V návrhu územného plánu predpokladáme určitý úbytok reálne využívaného poľnohospodárskej pôdy na celkovú hodnotu na cca. 740 ha. Čiastočný úbytok je spôsobený rozšírením zastavaného územia obce a časť pôdy bude využívaná v prospech ekostabilizačných opatrení – výsadba biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov.

Vinohrad.

V obci sa nachádza prevádzka vinohradu na ploche 32,1ha, štatisticky evidovaných je však iba 26,5ha. V rámci areálu sa nachádza aj hospodárska budova.

V návrhu uvažuje s možnosťou vybudovania vinárstva, čo si vyžiada rozšírenie hospodárskej budovy.

obr. 62 Vinohrad

Ochranné pásma zariadení poľnohospodárskej výroby

Ochranné pásmo poľnohospodárskej výroby. Ochranné pásmo poľnohospodárskej farmy je stanovené na 100m od hranice areálu;

3.3.4.4Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky tvoria vzhľadom na plochu celého riešeného územia nízky podiel, zaberajú podľa evidencie 128,4ha. Na oficiálnom mapovom podklade (lit. 97) je veľkosť týchto lesných pozemkov 127,6ha (11% z celkovej rozlohy riešeného územia). Lesné porasty sú sústredené v severnej časti katastra. Tieto lesné porasty sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov.

Ostatné lesné porasty nezahrnuté medzi lesné pozemky, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v riešenom území môžeme charakterizovať ako dreviny rastúce mimo lesa a ich ochrana sa vykonáva v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

3.3.4.5Poľovníctvo

Riešené územie spadá do poľovnej oblasti pre malú zver M VI Nitra, poľovný revír Rumanová, poľovnú zver predstavuje najmä zajac, bažant, jarabica a srnčia zver. V katastri pôsobí Poľovnícke združenie Rumanová.

3.3.4.6Rybárstvo

V katastri obce sa nenachádza žiadny rybársky revír.

3.3.5 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Súčasný stav a charakteristika rekreácie a cestovného ruchu v rámci celoslovenských súvislostí a širšieho okolia obce

Cestovný ruch sa v dvadsiatom storočí stal významným spoločenským a ekonomickým fenoménom. V roku 1999 sa podieľal na tvorbe HDP vo svete takmer 13%, v štátoch EÚ 14%. Koncom 20. storočia cestovný ruch vo svete vytvára 11% pracovných miest, vo vyspelých krajinách s rozvinutým cestovným ruchom až 15%. Objemom tržieb sa cestovný ruch zaraďuje na tretie miesto medzi hospodárskymi odvetviami hneď po obchode s ropou a automobilovom priemysle.

Potenciál CR je premenlivá a zložitá veličina, s viacerými druhmi aktivít:

- potenciál viazaný na prírodné - pôvodné prostredie (pešia turistika, vodné športy, lyžiarska turistika);
- potenciál viazaný na vytvorené prostredie – objekty stavebnej a investičnej činnosti (kultúrohistorické pamiatky, objekty a zariadenia poskytujúce služby CR);
- potenciál viazaný na organizačné predpoklady a trvalé činnosti (účasť na konferenciách, kongresoch, veľtrhoch, výstavách, kultúrnych a športových podujatiach).

Základná regionalizácia Slovenska pre potreby CR je založená na kritériách ako sú vnútorné väzby, homogenita turistickej ponuky a identifikácia miestnych (regionálnych) subjektov s takto vymedzenými regiónmi, pričom bol vymedzený počet 21 regiónov.

Súčasný stav rekreácie a cestovného ruchu v rámci obce

Charakteristika problémov v oblasti rekreácie a cestovného ruchu v obci

Obec Rumanová nevlastní významné kultúrne alebo prírodné pamiatky, rekreačné zóny, čo odráža aj skutočnosť, že rozvoj cestovného ruchu a rekreácie je prakticky zanedbateľný.

Vzhľadom na jestvujúce prírodné podmienky – geomorfológia okolia, Rumanovský park, jazierko Mikloš, môžeme charakterizovať určitý zaujímavý potenciál pre rozvoj regionálneho turizmu založeného napríklad na cykloturistike. Negatívnym faktorom je absentujúca infraštruktúra.

Druhým významným potenciálom sa môže stať tzv. vidiecky turizmus resp. jeho forma agroturistika. Avšak pre túto formu rekreácie chýbajú pre obec nielen krajinné podmienky ale predovšetkým vybudovaná infraštruktúra a služby.

Stav rekreácie a zámer rozvoja v obci

Záhradná chata, samostatná záhrada (individuálna rekreácia). V obci sa nenachádza.

Chalupa (individuálna rekreácia). V obci sa niekoľko pôvodných rodinných domov využívaných ako chalupa (cca. 44).

Agroturistický areál (hromadná rekreácia). V rámci návrhu uvažujeme s rezervovaním plochy pre vybudovanie agroturistického areálu.

Rekreačné a športovo-rekreačné areály charakteru vyššej alebo špecifickej rekreácie: **športovo-rekreačné areály stredného a väčšieho charakteru** (vyššia až špecifická rekreácia), **kúpeľný areál** (špecifická rekreácia) sú dostupné podľa druhu rekreácie v rámci územia kraja až územia celého Slovenska.

3.3.6 OBRANA ŠTÁTU, POŽIARNA OCHRANA, OCHRANA PRED POVODŇAMI

3.3.6.1 Ochrana štátu

V rámci katastra obce Rumanová sa priamo nenachádzajú žiadne objekty, zariadenia alebo inžinierske siete slúžiace pre potreby obrany štátu a ani sem nezasahujú žiadne ochranné pásma takýchto objektov alebo zariadení.

3.3.6.2 Civilná obrana

Zásady, potreby a požiadavky civilnej obrany sú legislatívne špecifikované v zákone (lit. 52, lit. 68). Z uvedených legislatívnych podkladov, nevyplývajú priamo požiadavky na riešenie vymedzených problematik na úrovni územného plánu obce. Podstatný rozsah požiadaviek sledujúcich aj zásady a potreby civilnej obrany je určovaný jednotlivými rezertno-odvetvovými zložkami (napr. VaK, Spoje, ZSE,...). Územie obce nespadá do ochranného pásma jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice (30 km), alebo do ochranného pásma Mochoviec (20 km).

Požiadavky na rešpektovanie potrieb z hľadiska civilnej obrany na území obce:

- samostatné doložky CO vypracovať v stupni územných plánov (a projektov) zón;
- ukrytie obyvateľstva riešiť a zabezpečovať v dvojúčelových zariadeniach s mierovým používaním a s havarijným resp. vojnovým využitím
- hlavné rozvody a rády technických sietí riešiť zaokruhovaním (vzájomným prepojením) pre možnosť privádzania energií a médií k objektom z viacerých smerov
- šírkové parametre hlavnej komunikácie riešiť v parametroch s rezervou pre prípad evakuácie obyvateľstva z územia mesta (nevyužívať limit minimálneho parametra komunikácie v prepočítaní na súčasnú dopravnú záťaž)
- formu zástavby neorganizovať do tesne uzavretých blokov, mať na zreteli hľadisko optimálneho prístupu pri záchranných prácach pri závaloch (možnosť využitia mechanizmov)
- výrobné objekty a areály s prevádzkou nebezpečnou a rizikovou umiestňovať na okraji zastavaného územia (nie v obytnom a pri obytnom území) prevádzky oddeliť izolačným pásmom s prirodzenou zábranou (zeleň, val, voľný priestor a pod.)
- plánovať a zabezpečiť systém prostriedkov varovania a vyrozumienia obyvateľstva s možnosťou lokálneho i centrálného ovládania na princípe najmodernejšej technológie automatického diaľkového ovládania prvkov systému.

3.3.6.3 Požiarna ochrana

V obci je organizovaný dobrovoľný zbor hasičov. Základná hasičská technika je umiestnená v požiarnej zbrojnici.

Z hľadiska riešenia základných zásad požiarnej ochrany nehnuteľného a hnuťelného majetku ako ochrany osôb je nutné dodržiavať príslušné legislatívne ustanovenia a to najmä:

- každý stavebný objekt (objekty) resp. parcely na ktorých tieto objekty stoja musia byť prístupné z verejných priestorov;
- pri realizácii jednotlivých stavebných objektov musia byť dodržané odstupové vzdialenosti objektov, prípadne musia byť riešené protipožiarne opatrenia.

3.3.6.4 Ochrana pred povodňami

Ochrana pred plošnými záplavami

V obci je zrealizovaná ochrana pred povodňami na 100-ročnú vodu, ochranné hrádze sú vybudované na ochranu pred povodňami do prietoku Q_{100} .

V návrhu sa uvažuje s rozšírením potenciálu Bábskeho potoka pre rekreačné aktivity, pričom sa uvažuje len s výstavbou objektov malej architektúry (lavičky, altánky a pod.). Uvažuje sa aj s realizáciou výstavby rybníka v historickej polohe (PFČasť 321), ktorý môže čiastočne zvýšiť protipovodňovú ochranu.

Vo všeobecnosti je potrebné pri všetkých aktivitách v ochrannom pásme vodného toku dodržiavať príslušné legislatívne normy (napr. lit. 66, lit. 77).

Ochrana pred dažďovými prívalovými vodami

V niektorých obdobiach so zvýšenou zrážkovosťou je obec atakovaná nadmerným množstvom dažďovej vody, ktorá prichádza z vyššie položených oblastí. Napriek tomu, že cez obec je vytvorený určitý systém povrchových kanálov a rigolov a drenáží nie je táto problematika ucelene riešená.

Návrh uvažuje s vybudovaním viacerých hlavných trás dažďovej kanalizácie, ktorá bude odvádzať vodu z východných a západných vyššie položených častí obce. Na tieto hlavné rády sa pripoja s dažďovou kanalizáciou aj ostatné ulice.

4 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Oddiel Návrh záväznej časti je záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie UPNO Rumanová. Je rozčlenený na deväť základných kapitol, ktoré súhrnne tvoria záväzné regulatívy územného rozvoja obce:

- záväzné regulatívy pre stratégiu rozvoja obce;
- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch;
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia, výroby a pod. (socio-ekonomickej štruktúry);
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia;
- zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability;
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie;
- vymedzenie zastavaného územia obce;
- požiadavky na územné plány zóny;
- plochy na verejno-prospešné stavby, zoznam verejno-prospešných štruktúrou

Neoddeliteľnou súčasťou tohto oddielu je výkres č. 4A Komplexný návrh a č.4B Komplexný návrh - detail, v rámci ktorého sú vyznačené všetky záväzné regulatívy popísané v texte a Metodická príloha, ktorá obsahuje vysvetlenie všetkých pojmov používaných a uvádzaných v záväznej časti).

- 1) Závazná časť UPNO Rumanová je tvorená:
- textovou časťou (obsahuje kapitoly: záväzné regulatívy pre stratégiu rozvoja obce; zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch; zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia, výroby a pod. (socio-ekonomickej štruktúry); zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia; zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability; zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie; vymedzenie zastavaného územia obce; požiadavky na územné plány zóny; plochy na verejno-prospešné stavby, zoznam verejno-prospešných stavieb),
 - výkresovou časťou (obsahuje výkresy: Komplexný návrh a Komplexný návrh – detail, v rámci ktorých sú vyznačené všetky záväzné regulatívy uvádzané v textovej časti);
 - metodickou prílohou (obsahuje vysvetlenie všetkých pojmov používaných a uvádzaných v záväznej časti).

4.1 ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE STRATÉGIU ROZVOJA OBCE

4.1.1 ZÁKLADNÁ STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

- 2) Stratégia rozvoja obce bude realizovaná pomocou 5-tich nasledujúcich hlavných rozvojových cieľov:
- skvalitnenie podmienok života v obci;
 - vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj bývania;
 - vytvorenie komplexných podmienok pre rozvoj športovo-rekreačných aktivít;
 - rozvoj podnikateľských aktivít, posilnenie ekonomiky obce;
 - podporiť ekostabilizačné a krajinárske hodnoty krajiny

4.1.2 PRÍRODNÁ STRATÉGIA OBCE

- 3) Krajinnoekologická stratégia rozvoja obce sa sústreďuje primárne na zachovanie jestvujúcich krajinných prvkov. To znamená bude potrebné realizovať opatrenia na zachovanie a podporu týchto významných plôch.

- 4) Z pohľadu nižšej ekostabilizačnej hodnoty územia a jej nerovnomerného rozloženia bude potrebné pripraviť a najmä realizovať opatrenia na jej celkové zvýšenie – bude potrebné postupne významne zvýšiť podiel krajinej vegetácie. Sledujeme s tým aby podiel ekostabilizačných a environmentálnych plôch stúpol na hodnotu cca. 20% plochy katastrálneho územia, resp. aby ukazovateľ krajinnoekologickej stability územia (KES) sa zvýšil na hodnotu blízku k 0,5. Tento cieľ bude potrebné naplňať najmä delením rozsiahlych ucelených plôch poľnohospodárskej výroby líniovými interakčnými prvkami ale aj rozširovaním / vytváraním nových krajinárskych prvkov.

- 5) Formovať prírodnú štruktúru obce v zmysle územného systému ekologickej stability a kritérií špecifikovaných v rámci územného plánu pomocou nasledovných prvkov:
- prírodné celky;
 - biocentrá;
 - biokoridory

- 6) Formovať a podporovať prírodný celok miestneho typu PFCelok Zálužianská pahorkatina, ktorý tvorí základné usporiadanie obce podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh.

- 7) Rešpektovať a rozvíjať existujúce biocentrá a biokoridory usporiadané do hierarchickej štruktúry podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:
- **Starý háj** (regionálne biocentrum)
 - **Mikloš** (miestne biocentrum)
 - **Tumáň** (miestne biocentrum)
 - **Bábsky potok** (miestny biokoridor)

- 8) Formovať a podporovať navrhované biocentrá a biokoridory usporiadané do hierarchickej štruktúry podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:
- **Starý háj – Zagard – Bábsky les** (navrhovaný regionálny biokoridor)
 - **Údolné lesy** (navrhované miestne biocentrum)
 - **Dolné pole** (navrhované miestne biocentrum)
 - **Nad Hofierskymi roľami** (navrhované miestne biocentrum)
 - **Horekoncová** (navrhované miestne biocentrum)
 - **Nad križom** (navrhované miestne biocentrum)
 - **Starý háj – Rumanová** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Od Mikloša** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Od Zemianskych sadov** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Tumáň – skládka** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Tumáň – Báb** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Panské záhumnia** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Od Malého Bábu** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Pri pasienku** (navrhovaný miestny biokoridor)
 - **Údolie od Rišňoviec** (navrhovaný miestny biokoridor)

4.1.3 URBANISTICKÁ STRATÉGIA OBCE

- 9) Urbanistická stratégia rozvoja obce je založená na úsilí vytvoriť novú perspektívu štruktúru územia s kvalitným rozložením jednotlivých funkcií. Základnou urbanistickou stratégiou obce je definovanie polohy hlavného centra obce – jadra nielen sídelnej štruktúry ale aj socio-ekonomického streda. Druhým dôležitým princípom je definovanie optimálnych možností celkového urbanistického rozvoja obce s definovaním jej maximálneho rozšírenia a jej organizáciou v postupných etapách v zmysle socio-ekonomických predpokladov.

- 10) Formovať urbanistickú štruktúru obce pomocou strategických prvkov:
- urbanistické celky;
 - urbanistické centrá;
 - urbanistické osi;
 - urbanistické dominanty
 - urbanistická periféria.

- 11) Formovať a podporovať PFCelky urbanistického typu, ktoré tvoria základné usporiadanie obce podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:
- miestny PFCelok urbanistického typu Rumanová;
 - miestny PFCelok urbanistického typu Tomanová;
 - miestny PFCelok urbanistického typu Juhásňa;
 - miestny PFCelok špecifického urbanistického typu Sever
 - miestny PFCelok špecifického urbanistického typu Juh

- 12) Formovať a podporovať urbanistické centrá usporiadané do hierarchickej štruktúry podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:
- miestne urbanistické centrum I. úrovne Centrum Rumanová;
 - miestne urbanistické centrum II. úrovne Centrum Tomanová;
 - miestne urbanistické centrum II. úrovne Centrum Juhásňa;

- 13) Formovať a podporovať urbanistické osi usporiadané do hierarchickej štruktúry podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:
- miestna urbanistická os Ponitrianska os;

- 14) Formovať a podporovať miestne urbanistické dominanty podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:
- rešpektovať existujúcu dominantu – vežu kaplnky;
 - podporovať vznik novej dominanty v navrhovanom centrálnom priestore obce (návestí) v rámci prístavby kaplnky;
 - podporovať vznik novej dominanty v navrhovanom centrálnom priestore obce (návestí) v rámci prestavby / prístavby obecného domu;

4.1.4 SOCIOEKONOMICKÁ STRATÉGIA OBCE

- 15) Stabilizovať demografickú štruktúru obce a realizovať opatrenia na postupný nárast počtu obyvateľov:
- vytvárať podmienky pre bývanie, trávenie voľného času a prácu a zamedziť tak odlivu obyvateľstva do iných obcí / miest;
 - sledovaním rovnakých cieľov ako vyššie vytvoriť podmienky pre rast obyvateľstva prirodzeným nárastom a najmä migráciou z iných obcí, miest.

4.2 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA; URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

- 16) Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie:
- jestvujúcej a novej stavebnej štruktúry formovať a regulovať výlučne na plochách určených pre zástavbu vymedzených vo výkrese Komplexný návrh. Pre každú plochu stanoviť max. podiel. zastavanosti;
 - jestvujúcich a nových priestranstiev typu návestie, ulica, cesta formovať a regulovať výlučne na plochách určených pre verejné priestranstvá vymedzených vo výkrese Komplexný návrh
 - jestvujúcich a nových plôch sídelnej vegetácie formovať a regulovať na plochách určených pre sídelnú vegetáciu. Na plochách určených pre zástavbu a na plochách určených pre verejné priestranstvá určiť min. podiel vegetácie.

Je nevyhnutné dodržať etapovitost' výstavby v zmysle časti 4.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.

17) PFCelok RUMANOVÁ, PFCasť 101

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara, stavebná čiara, hĺbka priestoru pre zástavbu je vhodné stanoviť podrobnejším stupňom územnoplánovacej dokumentácie.
- uličnú čiaru vyformovať v zmysle výkresovej časti
- stavebná čiara sa musí zhodovať s uličnou čiarou
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu nie je regulovaná,

Zástavba - priestorové využitie:

- kompaktná uličná zástavba do 2NP, výnimočne je prípustná aj voľná uličná zástavba do 2NP. Pre budovu kostola je prípustná aj solitérna zástavba do 2NP s možnou realizáciou výškovej dominanty – kostolnej veže. Zastavanosť max. 80% a ozelenenie min. 5%.
- v bližšie nespresnenej polohe je možné realizovať urbanistickú výškovú dominantu vo väzbe na prístavbu obecného úradu s nutnosťou osobitného riešenia urbanistickou štúdiou.
- typ zastrešenia objektov – len spádové strechy s min. sklonom 25°
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie a / alebo základná vybavenosť.
- osobitná funkcia môže byť použitá pri urbanistickej dominante podľa riešenia urbanistickej štúdie.
- iné funkčné využitie je neprípustné. Predovšetkým sem neumiestňovať vyššiu alebo špecifickú vybavenosť. Tento priestor by mal predovšetkým slúžiť pre potreby obce.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu návestie; min. podiel vegetácie 5%.

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- spoločenské funkcie
- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie).
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.
- riešenie statickej dopravy pre potreby obecného domu, kostola, farského úradu sú riešené na verejných plochách.
- je vhodné aby plocha verejného priestranstva bola rozšírená aj o parcely 211, 212/2, 212/3.

18) PFCelok RUMANOVÁ, PFCasť 102, 103

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 13m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,5m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiare, vo vyznačených polohách sa hĺbka zástavby nereguluje

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- typ zastrešenia objektov – len spádové strechy s min. sklonom 25°
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- základná vybavenosť
- bývanie a / alebo základná vybavenosť.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie)
 - iné funkčné využitie je neprípustné
- Vegetácia - priestorové využitie
- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)
- Vegetácia - funkčné využitie
- environmentálna vegetácia
 - obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
 - iné funkčné využitie je neprípustné
- Osobitné podmienky:
- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

19) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 104, 105**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiar, Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- typ zastrešenia objektov – len spádové strechy s min. sklonom 25°
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe a čiastočný tranzit
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

20) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 106**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu a vodstvo
- sídelná vegetácia v miestach kontaktu s plocha zástavby iných PFČastí bude vymedzená v šírke min. 11m od brehovej čiar, na každú stranu

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- verejné priestranstvo ako hlavná funkcia neprípustná

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – záhradné altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene (napr. v rámci PFČasti 101).

21) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 107**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiar, vo vyznačených polohách sa hĺbka zástavby nereguluje

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- areálová zástavba do 2NP; zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- vybavenosť vyššia a / alebo výroba extenzívna; špecifická funkcia v danom priestore – založená tradícia výroby vzduchárskych komponentov, je potrebné čo najskôr túto funkciu eliminovať; v prípade ukončenia výroby nepovoliť opätovne výrobné funkcie;
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

22) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 108**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiar, Zástavba - priestorové využitie:
- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe a čiastočný tranzit
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

23) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 110**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiar, Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- bývanie a / alebo základná vybavenosť vo vyznačenej polohe
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe a čiastočný tranzit
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

24) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 109, 111, 112**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m); v novobudovanej časti PFČasti 111 šírka priestranstva min. 12m
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiar, Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- bývanie a / alebo základná vybavenosť vo vyznačenej polohe
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

25) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 113**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu a vodstvo, sídelná vegetácia bude vymedzená v šírke min. 11m od brehovej čiar, na každú stranu

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- verejné priestranstvo ako hlavná funkcia neprípustná

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – záhradné altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene.

26) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 114, 116, 117, 118, 119, 120**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m);
- stavebná čiara musí byť min. 6m od uličnej čiary (stavebná čiara platí aj pre doplnkové stavby).
- šírka parcely min. 20m;
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

27) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 115**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu,
- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- účelový dopravný prístup
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – záhradné altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene.

28) **PFCelok TOMANOVÁ, PFČasť 201**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara, stavebná čiara, hĺbka priestoru pre zástavbu je vhodné stanoviť podrobnejším stupňom územnoplánovacej dokumentácie.
- uličnú čiaru vyformovať v zmysle výkresovej časti
- stavebná čiara sa musí zhodovať s uličnou čiarou
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- typ zastrešenia objektov – len spádové strechy s min. sklonom 25°
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie a / alebo základná vybavenosť.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu návestie; min. podiel vegetácie 5%.
- priestranstvo typu ulica, min. podiel vegetácie 5%.

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- spoločenské funkcie
- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie).
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

29) **PFCelok TOMANOVÁ, PFČasť 202**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 13m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,5m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie)
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

30) **PFCelok TOMANOVÁ, PFČasť 203, 204**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodiť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

31) **PFCelok TOMANOVÁ, PFČasť 205**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m);
- stavebná čiara nie je regulovaná.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu nie je regulovaná,

Zástavba - priestorové využitie:

- areálová zástavba do 2NP; zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- vybavenosť vyššia a / alebo základná; špecifická funkcia v danom priestore – strelnica vzhľadom na svoje určité ochranné pásma, nie je vhodná pre umiestnenie v kontakte s obytným zastavaným územím; je potrebné eliminovať najmä ohrozenie streľbou – výstavba ochranného (zeleného) múru a pod.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy je umiestnené na navrhovanom parkovisku na verejnom priestranstve.

32) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 206**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu a vodstvo, sídelná vegetácia bude vymedzená v šírke min. 11m od brehovej čiary na každú stranu

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá

- verejné priestranstvo ako hlavná funkcia neprípustná

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – záhradné altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene.

33) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 207**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu a vodstvo,

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá

- verejné priestranstvo ako hlavná funkcia neprípustná

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – záhradné altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- ekostabilizujúca funkcia

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene.

34) **PFCelok RUMANOVÁ, PFČasť 208**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre verejné priestranstvo, šírka priestranstva min. 18m

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu cesta

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- priestranstvo typu cesta
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá;

Vegetácia - funkčné využitie

- environmentálna funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

35) **PFCelok TOMANOVÁ, PFČasť 209**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 18,0m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- stavebná čiara musí byť min. 6m od uličnej čiary (stavebná čiara platí aj pre doplnkové stavby).
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica;

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe a čiastočný tranzit
- vo vyznačenej polohe environmentálna vegetácia; min. šírka vegetácie 6m
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- rekreačná a / alebo vybavenostná vo vyznačenej polohe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

36) **PFCelok TOMANOVÁ, PFČasť 210, 211, 212**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m); v PFČasti min. šírka môže byť znížená na 8m;
- stavebná čiara musí byť min. 6m od uličnej čiary (stavebná čiara platí aj pre doplnkové stavby).
- šírka parcely min. 20m;
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

37) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 301**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara, stavebná čiara, hĺbka priestoru pre zástavbu je vhodné stanoviť podrobnejším stupňom územnoplánovacej dokumentácie.
- uličnú čiaru vyformovať v zmysle výkresovej časti
- stavebná čiara sa musí zhodovať s uličnou čiarou
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- areálová zástavba do 2NP; zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%
- zástavba malou architektúrou
- typ zastrešenia objektov – len spádové strechy s min. sklonom 25°
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie a / alebo základná vybavenosť.
- vyššia a / alebo základná vybavenosť vo vyznačenej polohe
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu návestie; min. podiel vegetácie 5%.

- priestranstvo typu ulica, min. podiel vegetácie 5%.

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- spoločenské funkcie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie).

- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – altánky a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

38) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 302**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 13m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,5m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodíť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie)
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

39) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 303, 308**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodíť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe a čiastočný tranzit
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia

- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

40) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 304, 305, 306**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8,5m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- stavebná čiara je vyformovaná, výstavba v rámci preluky – stavebnú čiaru odvodíť od susedných stavieb.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- bývanie a / alebo základná vybavenosť vo vyznačenej polohe
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

41) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 307**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu a vodstvo, sídelná vegetácia bude vymedzená v celkovej šírke min. 9m

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- verejné priestranstvo ako hlavná funkcia neprípustná

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – záhradné altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia

- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene.

42) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 309**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m);
- stavebná čiara nie je regulovaná.
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu nie je regulovaná,

Zástavba - priestorové využitie:

- areálová zástavba do 2NP; zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- vybavenosť vyššia a / alebo základná;
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy je umiestnené na navrhovanom parkovisku na verejnom priestranstve.

43) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 313, 320**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 18,0m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 4,25m);
- pre zástavbu nie sú vymedzené žiadne plochy,

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica;

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe a čiastočný tranzit
- vo vyznačenej polohe environmentálna vegetácia; min. šírka vegetácie 6m
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná vo vyznačenej polohe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

44) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 310, 311, 312, 314, 315, 316, 317, 318, 319**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 12m (vzdialenosť od osi komunikácie na každú stranu 6,0m);
- stavebná čiara musí byť min. 6m od uličnej čiary (stavebná čiara platí aj pre doplnkové stavby).
- šírka parcely min. 20m;
- hĺbka priestoru pre hlavnú zástavbu max. 30m od uličnej čiary,

Zástavba - priestorové využitie:

- voľná uličná zástavba do 2NP; zastavanosť max. 50%, ozelenenie min. 20%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- bývanie
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie 5%

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- prístup k zástavbe
- iné funkčné využitie je neprípustné

Vegetácia - priestorové využitie

- stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 10% (len doplnkové stavby k hlavnej zástavbe – záhradné altánky, záhradné sklady a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- obytná a / alebo extenzívna produkčná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku
- v PFČasti 314, 315, a časť 316 môžu byť zastavané až po naplnení lokalít v PFČastiach 310, 311 a 312.

45) **PFCelok JUHÁSŇA, PFČasť 320**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu, verejné priestranstvá a sídelnú vegetáciu:

- celá PFČasť je vymedzená pre sídelnú vegetáciu a vodstvo, sídelná vegetácia

Zástavba:

- zástavba ako hlavná funkcia neprípustná.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- verejné priestranstvo ako hlavná funkcia neprípustná

Vegetácia - priestorové využitie

- vysoká drevinná a / alebo stredne vysoká drevinná a / alebo bylinná trvalá; max. podiel. zastavaných a spevnených plôch 5% (len doplnkové stavby k hlavnej funkcii – parkové altánky, detské ihriská a pod.)

Vegetácia - funkčné využitie

- rekreačná a / alebo vybavenostná funkcia
- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- v rámci PFČasti sa navrhuje výstavba rybníka
- riešenie statickej dopravy pre potreby parku musí byť riešené mimo vyznačenej plochy zelene.

46) **PFCelok SEVER, PFČasť 401, 402:**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 18m,
- stavebná čiara musí byť min. 10m od uličnej čiary (stavebná čiara platí aj pre doplnkové stavby).
- hĺbka priestoru pre zástavbu sa nereguluje.

Zástavba - priestorové využitie:

- areálová zástavba do 2NP, zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- výroba intenzívna so zameraním na poľnohospodársku výrobu a podobné funkcie.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie)

- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.
- po obvode areálu dodržať 10m široký pás environmentálnej vegetácie

47) **PFCelok SEVER, PFČasť 403:**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 8m,
- stavebná čiara, hĺbka priestoru pre zástavbu sa nereguluje.

Zástavba - priestorové využitie:

- areálová zástavba do 2NP, zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- rekreačná hromadná - agroturistika
- technická infraštruktúra (skládky TKO).
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie)

- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.

48) **PFCelok JUH, PFČasť 501:**

Vymedzenie priestoru pre zástavbu:

- uličná čiara musí byť stanovená tak aby minimálna šírka verejného priestranstva bola 18m,
- stavebná čiara musí byť min. 10m od uličnej čiary (stavebná čiara platí aj pre doplnkové stavby).
- hĺbka priestoru pre zástavbu sa nereguluje.

Zástavba - priestorové využitie:

- areálová zástavba do 2NP, zastavanosť max. 60%, ozelenenie min. 10%.
- iné priestorové využitie je neprípustné.

Zástavba - funkčné využitie:

- výroba intenzívna.
- iné funkčné využitie je neprípustné.

Verejné priestranstvá - priestorové využitie

- priestranstvo typu ulica; min. podiel vegetácie sa nestanovuje

Verejné priestranstvá - funkčné využitie

- dopravný tranzit a prístup k zástavbe (funkcie verejného dopravného vybavenia: cestná komunikácia, cyklistická a pešia doprava; funkcie prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam a verejné technické vybavenie)

- iné funkčné využitie je neprípustné

Osobitné podmienky:

- riešenie statickej dopravy musí byť riešené výlučne na vlastnom pozemku.
- po obvode areálu dodržať 10m široký pás environmentálnej vegetácie
- jednotlivé plochy pre areály zaberat' tak aby nevznikli nezastavané enklávy, pričom je potrebné postupovať v smere od obce ku hranici katastra

4.3 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA, VÝROBY A POD. (SOCIO-EKONOMICKONOMICKEJ ŠTRUKTÚRY)

49) V oblasti **bývania**, rozvoj novej bytovej výstavby realizovať na plochách vymedzených v návrhu ÚPNO s dodržaním etapizácie podľa rozširovania zastavaného územia.

Pre I. etapu sa jedná o nasledovné plochy:

- na plochách v zastavanom území, ktoré sú v súčasnej dobe ako voľné prieluky medzi jestvujúcou zástavbou alebo sú súčasťou nadrozmerých záhrad bez potreby budovania novej miestnej komunikácie a technickej infraštruktúry;
- na plochách v zastavanom území, ktoré sú v súčasnej dobe ako voľné prieluky medzi jestvujúcou zástavbou alebo sú súčasťou nadrozmerých záhrad s potrebou budovania novej miestnej komunikácie a technickej infraštruktúry;
- na plochách mimo zastavaného územia, na ktoré bol vydaný predbežný súhlas na odňatie poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú najmä v súčasnej dobe využívané ako orná pôda s potrebou budovania novej miestnej komunikácie a technickej infraštruktúry
- na plochách mimo zastavaného územia, na ktoré bol vydaný predbežný súhlas na odňatie poľnohospodárskej pôdy pre funkciu výroba, navrhuje sa zmena pre funkciu nová bytová výstavba, ktoré sú najmä v súčasnej dobe využívané ako orná pôda s potrebou budovania novej miestnej komunikácie a technickej infraštruktúry (PFČasť PRI KONIAROVCIACH) – možný prírastok 8 domov.
- na plochách mimo zastavaného územia, na ktoré nebol vydaný predbežný súhlas na odňatie poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú najmä v súčasnej dobe využívané ako orná pôda s potrebou budovania novej miestnej komunikácie a technickej infraštruktúry (PFČasť STROMOVÁ) – možný prírastok 16 domov

50) V oblasti **školsťva** zachovať a podporovať súčasný stav – rozvíjať a skvalitňovať materskú a základnú školu. Zabezpečiť výstavbu telocvične pri základnej škole.

51) V oblasti **zdravotníctva** podporovať zriadenia a vybudovania základných ambulancií (ambulancia praktického lekára pre dospelých, pre deti a dorast, ambulanciu stomatológa a gynekológa). Najvhodnejšia poloha sa navrhuje v navrhovanom areáli stacionára pre seniorov v rámci PFČasti 301.

52) V oblasti **kultúry** podporovať zachovanie jestvujúcej stavby kultúrneho domu, je však potrebná jeho adaptácia na širšie využitie objektu a jeho celkové materiálo-technické ale aj stavebno-technické zlepšenie.

53) V oblasti **športu**, rekreačného športu:

- podporovať a rozvíjať existujúci futbalový štadión.
- podporovať bežné športové aktivity obyvateľov obce, podporovaním a zachovaním univerzálného ihriska, vybudovaním telocvične pre možnosti rozvíjania športových aktivít aj v zimnom období. V rámci plôch parčíkov budovať malé športovo-rekreačné plochy pre deti a mládež.

54) V oblasti **sociálnej starostlivosti** obec s ohľadom na prognózy demografického vývoja je potrebné v obci uvažovať so zriadením pre seniorov – klub pre seniorov, denný stacionár, resp. ubytovacie zariadenie pre dlhodobý pobyt seniorov a sociálne zariadenia pre seniorov. Navrhujeme vybudovanie celodenného stacionára pre seniorov v rámci bývalého areálu Juhásňa (PFČasť 301), ktorý by mohol poskytovať služby nielen pre obyvateľov obce ale aj pre širšie okolie.

55) V oblasti **obchodu a služieb**:

- základné maloobchodné prevádzky (predajňa základných potravín), prevádzky stravovacích služieb základného štandardu (pohostinstvo, reštaurácia) a prevádzky nevýrobných služieb základného charakteru sú plne organizované trhovými podmienkami, v rámci územného plánu sa preto zameriavame najmä na regulovanie ich umiestnenia. Takéto prevádzky by mali vznikáť výlučne v PFČasti 101, 102, 103, 201, 301).
- prevádzky obchodu a nevýrobných služieb vyššieho charakteru, ktoré majú vyššiu spádovosť zákazníkov a vyššie nároky na dopravu sú rovnako plne organizované trhovými podmienkami a v rámci územného plánu sme pre návrhové obdobie vymedzili ich umiestňovanie v PFČasti 401, 501, výnimočne aj v PFČasti 301.

56) V oblasti **zariadení samosprávy**. Obecný úrad ako najdôležitejšia obecná inštitúcia musí túto skutočnosť reprezentovať funkčnou obsažnosťou (oficiálne povinnosti vyplývajúce z titulu úradu ako aj neoficiálne povinnosti vytvárajúce súdržnosť komunity obce v oblasti kultúrno-spoločenských aktivít), ako aj svojím výstavným priestorovým pôsobením v rámci ústredného návestia obce. Navrhovaná prístavba obecného domu by mala pokryť zvýšené kvalitatívne nároky na prevádzku obecného domu (napr. slávnostná sála a pod.). Vonkajším symbolom obecnej samosprávy by mohla byť aj výstavba urbanistickej dominanty (napr. veža orientovaná do priestoru návestia, prípadne rozhľadňa).

57) V oblasti **priemyselnej výroby**. Výrobné prevádzky musia byť umiestnené v navrhovanom PFCelku Juh určeného pre priemyselnú výrobu.

58) V oblasti výstavby **poľnohospodárskej výroby**:

- výrobné prevádzky poľnohospodárskeho charakteru musia byť umiestnené v PFCelku Sever na vymedzených plochách;
- na úrovni intenzívnej poľnohospodárskej výroby zachovať a podporovať súčasný stav – plochy poľnohospodárskej pôdy budú obhospodarované z poľnohospodárskej farmy Rumanová.
- predpokladáme určitý úbytok reálne využívanej poľnohospodárskej pôdy na celkovú hodnotu na cca. 740 ha. Čiastočný úbytok je spôsobený rozšírením zastavaného územia obce a časť pôdy bude využívaná v prospech ekostabilizačných opatrení – výsadba biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov;
- V rámci poľnohospodárskej výroby extenzívneho charakteru, v obytnej zóne nebude možné zriaďovať prevádzky poľnohospodárskej intenzívnej výroby obzvlášť živočíšnej. Podmienky pre individuálnu potrebu budú stanovené osobitným nariadením obce.

59) V oblasti **rekreácie a cestovného ruchu**. V rámci obce je možnosť rozvíjania predovšetkým rozvoj miestneho až regionálneho turizmu, ktorý bude založený najmä na prírodných danostiach – v katastri sa nachádzajú plochy vhodné pre rozvoj vinohradníctva a agroturizmu a plochy vhodné pre rozvoj cykloturistiky. Vzhľadom k tejto skutočnosti navrhujeme rozvoj rekreačnej vybavenosti v dvoch polohách:

- agroturistický areál v PFČasti 404.
- areál vinárstva v PFČasti 403.

4.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

4.4.1 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

60) Nadradená cestná doprava na území katastra obce podľa vymedzenia vo výkrese Komplexný návrh:

- rešpektovať existujúcu trasu cesty III/1674 a rezervovať priestorový koridor pre možné prebudovanie tejto komunikácie v extraviláne 7,5/70 a v intraviláne na redukovaný normový parameter 8,5(8,0)/50;

61) Sieť miestnych cestných komunikácií organizovať a podriaďiť systému nadradenej cestnej siete:

- miestne komunikácie sprístupňujúce poľné alebo lesné cesty v extraviláne a súčasne slúžiace pre prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam – tieto budú prebudované / vybudované na kategóriu MO 7,5/40 resp. 2 x 4,25/40;
- ostatné komunikácie zabezpečujúce obsluhu obytného územia prebudovať resp. vybudovať v kategórii D1 (obytná ulica);

62) Pri riešení statickej automobilovej dopravy dodržať zásadu: pri každej novej výstavbe a podľa možností aj pri rekonštrukcii musí byť dodržaná podmienka riešenia normovej potreby parkovania na vlastnom pozemku resp. integrovanú v rámci objektu. Pri obytných rodinných domoch je možné uvažovať parkovanie návštev na verejnom priestranstve.

63) Navrhujeme nasledovné nové polohy pre vybudovanie plôch verejných parkovísk:

- centrá II. úrovne (PFČasť 201, 301);
- futbalový štadión – parkovisko pre potreby prevádzky futbalového štadióna. Parkovisko aj pre parkovanie jedného autobusu s kapacitou cca. 15 áut + 1autobus;
- strelnica – parkovisko pre potreby strelnice a sekundárne bude slúžiť aj pre návštevníkov parku

64) Umiestňovanie ČSPHM nie je dovolené.

65) Pre rozvoj cyklistickej a pešej dopravy:

- samostatné pešie a cyklistické chodníky budú riešené v prieťahu cesty III. triedy a pri vybraných miestnych komunikáciách, ktoré nebudú zaradené medzi tzv. obytné ulice.
- všetky komunikácie, ktoré sprístupňujú len obytné zóny budú budované ako obytné ulice s integrovanou automobilovou, cyklistickou a pešou dopravou.
- koncepcia cyklistických chodníkov na regionálnej úrovni vychádza z existujúcich cykloturistických trás.

66) Pri rozvoji verejného dopravného vybavenia resp. pri zásahu inou výstavbou do verejného dopravného vybavenia je nevyhnutné rešpektovať všetky platné legislatívne limity (ochranné pásma) jednotlivých zariadení a ciest.

4.4.2 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

67) V oblasti zásobovania obce pitnou vodou:

- zabezpečiť výstavbu vodovodnej siete a rozširovanie vodovodnej siete v nadväznosti na nové rozvojové plochy.

68) V oblasti odkanalizovania splaškových vôd:

- zabezpečiť výstavbu kanalizačnej siete a jej rozširovanie v nadväznosti na nové rozvojové plochy.

69) V oblasti odkanalizovania povrchových – dažďových vôd. Odvodnenie povrchových vôd z vyššie položených oblastí na východnej a západnej strane obce bude riešené vždy trojicou hlavných kanalizačných zberačov, ktoré budú zaústené do Bábskeho potoku. Na tieto hlavné kanalizačné zberače bude zaústená dažďová kanalizácia z ulíc

70) V oblasti zásobovania elektrickou energiou:

- rešpektovať existujúce trasy 22 kV vedení;
- vedenia, ktoré sú prekážkou pre budúcu výstavbu – realizovať podľa postupu výstavby ich prekládku;
- sekundárne NN rozvody budú budované v Zmysle zákona o energetike ako káblové a budú uložené v zemi. Jestvujúce vzdušné vedenia budú postupne taktiež nahradené za káblové vedenia uložené v zemi.
- podporovať kabelizáciu vzdušných 22 kV vedení v rámci zastavaného územia obce;
- v postupnosti realizácie novej zástavby budovať jednotlivé trafostanice a rozvody elektrickej energie v zmysle ÚPNO.

71) V oblasti zásobovania obce plynom podporovať a realizovať:

- rešpektovať tranzitné a diaľkové plynovody vrátane ochranných a bezpečnostných pásiem;
- podľa vzrastu spotreby plynu resp. realizácie novej zástavby postupne budovať rozvody plynovodu v zmysle ÚPNO.

72) V oblasti zásobovania obce teplom podporovať a realizovať nasledovné:

- utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike;
- podporovať lepšiu energetickú hospodárnosť budov, berúc do úvahy vonkajšie klimatické a miestne podmienky ako aj požiadavky na teplotu vnútorného prostredia a na hospodárnosť.

73) V oblasti telekomunikácií a diaľkových káblov podporovať a realizovať nasledovné:

- podľa vzrastu potreby telefónnych napojení resp. podľa realizácie novej zástavby postupne budovať nové rozvody;

74) Pri rozvoji verejného technického vybavenia resp. pri zásahu inou výstavbou do verejného technického vybavenia je nevyhnutné rešpektovať všetky platné legislatívne limity (ochranné pásma) jednotlivých zariadení a to najmä:

- ochranné pásma vodovodov a vodárenských zariadení;
- ochranné pásma kanalizácie a kanalizačných zariadení;
- ochranné pásma rozvodov elektriny a elektrických zariadení;
- ochranné a bezpečnostné pásma plynovodov a plynárenských zariadení;
- ochranné pásma teplovodov a teplárenských zariadení;
- ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení;
- ochranné pásma vodných tokov a vodných zdrojov

4.5 ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

75) Rešpektovať návrh miestneho územného systému ekologickej stability územia, zachovať, chrániť a vytvoriť podmienky pre realizáciu návrhu dobudovania miestnej kostry územného systému ekologickej stability územia mesta. V zmysle prírodnej stratégie obce podporovať realizáciu resp. rozširovanie miestnych biocentier a miestnych biokoridorov.

76) V oblasti pôd

- rešpektovať ochranu pôdy osobitne chránenej.

77) V oblasti vodstva:

- realizovať renaturačné opatrenia na Bábskom potoku, vzhľadom k rešpektovaniu ochranného pásma tohto toku je potrebné uvedené opatrenia riešiť v súčinnosti so správcom vodného toku (SVP, OZ Piešťany) – navrhované opatrenia nie sú vyznačené vo výkresovej časti, ich polohu pre realizáciu je potrebné vytipovať
- realizovať výstavbu rybníka v PF Celku Juhásňa
- rešpektovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Bábsky potok 6m od brehovej čiary obojstranne

78) V oblasti krajinnej vegetácie:

- zachovať jestvujúce plochy nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie a minimalizovať zásahy do nej, rozširovať plochy takejto vegetácie na plochách vykreslených vo výkresovej časti tak, aby táto vegetácia zabezpečila trvalé vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability krajiny.

79) V rámci realizácie prírodných plôch zabezpečiť odbornú projektovú dokumentáciu pre navrhovanú výsadbu.

4.6 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

80) V oblasti odpadového hospodárstva dodržiavať nasledovné zásady a regulatívy:

- znížiť celkovú produkciu odpadov v komunálnej sfére a vo výrobe, recyklovať a spracovávať odpady, rozvíjať a podporovať separovaný zber odpadu a problémových látok s cieľom výrazne znížiť celkové množstvo skládkovaného odpadu;
- zabezpečiť správne a bezpečné nakladanie s nebezpečným odpadom, najmä separovaným zberom problémových látok zabezpečiť, aby sa nedostali do komunálnych odpadov;
- rozšíriť separovaný zber odpadu a využívanie druhotných surovín - rozšírenie počtu kontajnerových stojísk, vybudovanie stáleho zberového miesta so zabezpečeným separovaným zberom vybraných druhov odpadov a druhotných surovín;
- podporovať prevádzku kompostovacieho zariadenia na zhodnocovanie parkového a skladového odpadu - spracovávať biologické odpady na organické hnojivá, postupne zvyšovať zhodnocovanie biologických odpadov;
- realizovať sanáciu a rekultiváciu skládok odpadov (vrátane tzv. divokých skládok), ktoré sú priamymi zdrojmi šírenia nežiaducich druhov organizmov, zdrojmi hygienického ohrozenia okolia, kontaminácie pôdy a podzemnej vody - najmä staré záťažové prostredia.

81) V oblasti starostlivosti o ovzdušie dodržiavať nasledovné zásady a regulatívy:

- vylúčiť veľké zdroje znečistenia ovzdušia na území obce; stredné zdroje znečistenia povoľovať len výnimočne v odôvodnených prípadoch.
- zo obytného územia obce vylúčiť prevádzky zamerané na hospodárske chovné a chovateľské činnosti, nové prevádzky takéhoto charakteru nepovoľovať,

82) V oblasti starostlivosti o vodu a jej ochranu:

- znížovať množstvá vypúšťaných látok znečisťujúcich povrchové vody, následne znížovať znečistenie vodných tokov (zabezpečiť napojenie na obecnú kanalizáciu pre všetky objekty)
- zaslepiť ilegálne vyústenia žump.
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri novej výstavbe v maximálnej miere zadržať v území;

4.7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

83) Stavebný rozvoj obce realizovať prednostne v hranici súčasného zastavaného územia prestavbou stavebnej štruktúry, dostavbou v prelukách a na voľných plochách.

84) Rozšírenie zastavaného územia je zamerané na doplnenie nových plôch pre výstavbu obytnej zástavby a pre vytvorenie výrobnjej zóny. Celková plocha určená pre rozšírenie zastavaného územia v obci je o veľkosti 67,0ha, čím by sa jestvujúce zastavané územie zväčšilo na plochu 152ha (nárast cca. 79%). Predpoklad rozšírenia je v časovom horizonte do roku 2035.

4.8 POŽIADAVKY NA ÚZEMNÉ PLÁNY ZÓNY

85) Na každý samostatný PFCelok (PFCelok RUMANOVÁ, TOMANOVÁ, JUHÁSŇA, SEVER, JUH) je potrebné obstať a schváliť územný plán zóny. Pripúšťa sa spracovanie územného plánu zóny len na prvú etapu rozvoja obce s rešpektovaním druhej etapy. Rovnako sa pripúšťa spracovanie čiastkových lokalít územného plánu zóny – je však potrebné, aby boli vždy spracované za ucelené PFČasti.

4.9 PLOCHY NA VEREJNO-PROSPEŠNÉ STAVBY, ZOZNAM VEREJNO-PROSPEŠNÝCH STAVIEB

4.9.1 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB (VPS), PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

86) Verejno-prospešné stavby v oblasti vodstva:

- **Rybník (PH01).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 321, ktorá rieši výstavbu rybníka v miestach jeho historickej polohy. Dôvod jeho vybudovania je aj čiastočné riešenie protipovodňových opatrení a najmä posilnenie rekreačných aktivít v obci. Záujmová plocha je 0,4ha.

87) Verejno-prospešné stavby v oblasti krajinnej vegetácie:

- **Starý háj – Zagard – Bábsky les (PV01).** Verejno-prospešná stavba navrhovaného regionálneho biokoridoru. Záujmová plocha je 2,5ha.
- **Údolné lesy (PV02).** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biocentra. Záujmová plocha je 6,5ha.
- **Dolné pole (PV03).** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biocentra. Záujmová plocha je 0,8ha.
- **Nad Hofierskymi roľami (PV04).** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biocentra. Záujmová plocha je 0,7ha.
- **Horekoncová (PV05).** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biocentra. Záujmová plocha je 1,2ha.
- **Nad krížom (PV06).** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biocentra. Záujmová plocha je 1,4ha.
- **Starý háj – Dolné pole (PV07)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 6,5ha.
- **Od Mikloša (PV08)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 1,5ha.
- **Od Zemianskych sadov (PV09)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 3,5ha.
- **Tumáň – skládka (PV10)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 3,4ha.

- **Tumáň – Báb (PV11)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 10,7ha.
- **Panské záhumnia (PV12)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 4,7ha.
- **Od Malého Bábú (PV13)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 3,8ha.
- **Pri pasienku (PV14)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 9,8ha.
- **Údolie od Rišňoviec (PV15)** Verejno-prospešná stavba navrhovaného miestneho biokoridoru. Záujmová plocha je 0,9ha.

88) Verejno-prospešné stavby v oblasti zástavby:

- **Rozšírenie cintorína (UZ03).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 301, ktorá vytvára nové pietne plochy pre cintorín s možnosťou vytvorenia aj urnového hája a pietneho parku ako aj izolačnej vegetácie po obvode areálu. Záujmová plocha je 0,2ha. Plochy pohrebiska je potrebné riešiť architektonickým projektom v rámci, ktorého sa stanovia aj zásady umiestňovania pomníkov, riešenie urnového hája a pietneho parku.

89) Verejno-prospešné stavby v oblasti verejných priestranstiev a dopravy:

- **Vytvorenie verejného priestranstva typu návestie – PFČasť 101 (UP01).** Verejno-prospešná stavba pre vytvorenie ústredného spoločensko-oddychového priestoru pre potreby obyvateľov obce s možnosťou univerzálneho využívania (napr. hody, májové oslavy, vianočné oslavy a pod.). V rámci plochy návestia je potrebné vyriešiť cestnú dopravu, statickú dopravu, spevnené plochy, vegetáciu. Celková plocha určená na úpravu je 0,6ha.
- Verejno-prospešné stavby pre vytvorenie (rozšírenie) verejného priestranstva typu návestie. V rámci plochy návestia je potrebné vyriešiť cestnú dopravu, statickú dopravu, spevnené plochy, vegetáciu. Súčasťou stavby je umiestnenie všetkých zariadení a vedení verejného technického vybavenia distribučného charakteru pre dané územie:
 - **rozšírenie a dotvorenie návestia – PFČasť 201 (UP02).** Celková plocha určená na úpravu je 0,2ha.
 - **vytvorenie návestia – PFČasť 301 (UP03).** Celková plocha určená na úpravu je 0,6ha.
- **Rozšírenie ulice - PFČasť 101, 102, 103, 201, 202, 208, 301, 302, 401 (UP04).** Verejno-prospešná stavba, ktorá umožňuje rozšírenie uličného priestranstva na min. šírku 13m s umiestnením komunikácie v kategórii MZ 8,0/50 a funkčnej triede B3, obojstranných chodníkov a cyklistických chodníkov. Z dôvodu rozšírenia priestranstva bude potrebné zmeniť v určitých polohách priebeh súčasných uličných čiar (zabratie záhrad v prospech verejného priestoru). Súčasťou stavby je umiestnenie všetkých zariadení a vedení verejného technického vybavenia distribučného charakteru pre dané územie. Celková plocha určená na úpravu je 3,5ha.
- Verejno-prospešné stavby pre rozšírenie / vytvorenie uličného priestranstva na min. šírku 9m s umiestnením komunikácie v kategórii MO 7,5 (6,5)/50 a funkčnej triede C3, obojstranných chodníkov. Z dôvodu rozšírenia priestranstva bude potrebné zmeniť v určitých polohách priebeh súčasných uličných čiar (zabratie záhrad v prospech verejného priestoru). Súčasťou stavby je umiestnenie všetkých zariadení a vedení verejného technického vybavenia distribučného charakteru pre dané územie:
 - **rozšírenie ulice v PFČasť 108 (UP05);**
 - **rozšírenie ulice v PFČasť 111 a 115 (UP06);**
 - **rozšírenie ulice v PFČasť 303 (UP07);**
- Verejno-prospešné stavby pre rozšírenie / vytvorenie uličného priestranstva s min. šírkou 12m s umiestnením komunikácie v kategórii MO 7,5 (6,5)/50 a funkčnej triede C3, obojstranných chodníkov a cyklistických chodníkov. Súčasťou stavby je umiestnenie všetkých zariadení a vedení verejného technického vybavenia distribučného charakteru pre dané územie:
 - **rozšírenie ulice v PFČasť 101, 104, 105 (UP08);**
 - **rozšírenie ulice v PFČasť 110, 309 (UP09);**
 - **nová ulica v PFČasť 205 (UP10);**
 - **rozšírenie ulice v PFČasť 308 (UP11);**
- Verejno-prospešné stavby pre vytvorenie uličného priestranstva v rámci 1. etapy rozširovania zastavaného územia s min. šírkou 18m s umiestnením komunikácie v kategórii 2 x MO 4,25/50 a funkčnej triede C3, obojstranných chodníkov a cyklistických chodníkov. Uprostred priestranstva bude vytvorený zelený pás o šírke min. 6m. Súčasťou stavby je umiestnenie všetkých zariadení a vedení verejného technického vybavenia distribučného charakteru pre dané územie:
 - **nová ulica v PFČasť 209 (UP12);**
 - **nová ulica v PFČasť 313 (UP13);**
 - **nová ulica v PFČasť 320 (UP14)**

90) Verejno-prospešné stavby v oblasti sídelnej vegetácie:

- **Rumanovský park - rozšírenie (UV01).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 106. Predmetom je rozšírenie obecného parku, ktorý bude predovšetkým pre potreby každodennej rekreácie miestnych obyvateľov. Pri výsadbe použiť druhovú skladbu vhodnú do daného klimatického pásma. Sekundárna funkcia plochy parku je zádržná plocha pre spodné vody – plocha parku musí zostať na nižšej úrovni ako okolitá výstavba. Záujmová plocha je 2,8ha.
- **Park popri Bábskom potoku (UV02).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 113, 206. Predmetom je vybudovanie líniového parku popri Bábskom potoku, ktorý bude predovšetkým pre potreby každodennej rekreácie miestnych obyvateľov. Pri výsadbe použiť druhovú skladbu vhodnú do daného klimatického pásma. Sekundárna funkcia plochy parku je zádržná plocha pre spodné vody – plocha parku musí zostať na nižšej úrovni ako okolitá výstavba. Záujmová plocha je 2,1ha.
- **Park pri cintoríne (UV03).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 301, 313. Predmetom je rozšírenie založenej vegetácie pri areáli cintorína a zapojenie jestvujúcej vegetácie v jeho okolí a ich prebudovanie na park. Pri výsadbe použiť druhovú skladbu vhodnú do daného klimatického pásma. Záujmová plocha je 0,9ha.
- **Park pri strelnici (UV04).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 207, 208. Predmetom je dobudovanie založenej vegetácie pri areáli strelnice a ich prebudovanie na park. Pri výsadbe použiť druhovú skladbu vhodnú do daného klimatického pásma. Sekundárna funkcia plochy parku je zádržná plocha pre spodné vody – plocha parku musí zostať na nižšej úrovni ako okolitá výstavba. Záujmová plocha je 2,6ha.
- **Park Horný vinohrad (UV05).** Verejno-prospešná stavba v PFČasti 115. Predmetom je prebudovanie jestvujúcej vegetácie a ich prebudovanie na park. Pri výsadbe použiť druhovú skladbu vhodnú do daného klimatického pásma. Sekundárna funkcia plochy parku je zádržná plocha pre povrchové vody. Záujmová plocha je 1,2ha.

91) Verejno-prospešné stavby v oblasti verejného technického vybavenia:

- **ČOV (UT01).** Verejnoprospešná stavba v PFCelku JUH slúžiaca čistenie odpadových vôd zo splaškovej obecnej kanalizácie. Vymedzenie stavby je orientačné, a jej spresnenie závisí od technického riešenia technológie ČOV.
- Verejnoprospešné stavby slúžiaca pre zásobovanie obce elektrickou energiou. Súčasťou stavby je prírodné VN vedenie.
 - **Nová trafostanica TS6 (UT02).** Verejnoprospešná stavba v PFČasti 501.
 - **Prekládka VN vedenia vrátane výmeny TS1 (UT03).** Verejnoprospešná stavba v PFČasti 313 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia v zemi tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny a výmena TS s pokrytím nárastu potreby. Dĺžka prekládky cca. 900m.
 - **Prekládka VN vedenia (UT04).** Verejnoprospešná stavba v PFČasti 209 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny. Dĺžka prekládky cca. 250m.
 - **Prekládka VN vedenia vrátane výmeny TS (UT05).** Verejnoprospešná stavba v PFČasti 115 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia v zemi tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny a výmena TS s pokrytím nárastu potreby. Dĺžka prekládky cca. 300m.
 - **Prekládka VN vedenia vrátane výmeny TS (UT06).** Verejnoprospešná stavba v PFČasti 209 slúžiaca na usporiadanie trasovania VN vedenia v zemi tak, aby vedenie netvorilo prekážku pre výstavbu obytnej zóny a výmena TS s pokrytím nárastu potreby. Dĺžka prekládky cca. 300m.
- Verejnoprospešné stavby slúžiaca pre riešenie dažďovej kanalizácie obce. Jedná sa o hlavné kanalizačné zberače, ktoré tvoria hlavné vetvy pre odvedenie povrchových vôd do Bábskeho potoka.
 - **hlavný dažďový kanalizačný zberač v PFČasti 110, 111, 115 (UT07a)**
 - **hlavný dažďový kanalizačný zberač v PFČasti 203, 201, 209 (UT07b)**
 - **hlavný dažďový kanalizačný zberač v PFČasti 204 (UT07c).**
 - **hlavný dažďový kanalizačný zberač v PFČasti 302, 310 (UT07d)**
 - **hlavný dažďový kanalizačný zberač v PFČasti 307, 303, 320 (UT07e)**
 - **hlavný dažďový kanalizačný zberač v PFČasti 309, 308 (UT07f)**

4.9.2 STAVBY OBECNÉHO ZÁUJMU (SOZ)

92) Stavby obecného záujmu sú definované ako stavby významné z pohľadu záujmov obce ale nemožno ich považovať za stavby verejno-prospešné. Na tieto stavby nemožno uplatniť vyvlastnenie pozemkov podľa §108 až 116 stavebného zákona.

93) Stavby obecného záujmu v oblasti zástavby:

- **Obecný dom (UZ01).** Stavba obecného záujmu – jedná sa o stavbu obecného významu – prestavba a prístavba v PFČasti 101. V návrhu sa uvažuje s novou dominantou obce (obecná veža) s pridruženými funkciami (napr. vyhliadková veža, informačné stredisko, múzeum a pod.). Umiestnenie musí preveriť samostatná urbanistická štúdia, ktorá preverí polohu z vonkajších pohľadov na obce ako aj z vnútornej urbanistickej štruktúry, preto vo výkresovej časti je jej lokalizácia orientačná.
- **Kostol (UZ02).** Stavba obecného záujmu – jedná sa o stavbu obecného významu – prístavba prípadne novostavba v PFČasti 101. V návrhu sa uvažuje s výstavbou nového kostola formou prístavby k existujúcej kaplnke prípadne samostatnou novostavbou. Súčasťou stavby kostola môžu byť aj pridružené funkcie súvisiace s cirkevným životom. Uvažuje sa aj s novou dominantou obce (kostolná veža). Umiestnenie musí preveriť samostatná urbanistická štúdia, ktorá preverí polohu z vonkajších pohľadov na obce ako aj z vnútornej urbanistickej štruktúry, preto vo výkresovej časti je jej lokalizácia orientačná.
- **Rozšírenie futbalového štadióna (UZ04).** Stavba obecného záujmu – rozšírenie existujúceho areálu výhradne pre potreby futbalového štadióna, v rámci areálu príslušiace stavebné objekty (sociálne zázemie, tribúnka a pod.) a nevyhnutná infraštruktúra vrátane riešenia parkovania.

4.10 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNO-PROSPEŠNÝCH STAVIEB

94) Schéma záväzných častí a verejno-prospešných stavieb obsahuje dve výkresové prílohy:

- Komplexný návrh v mierke 1:5000 zachytávajúci celé katastrálne územie obce Rumanová
- Komplexný návrh detail v mierke 1:2880 zachytávajúci súčasné a navrhované zastavané územie obce Rumanová

4.11 VYSVETLENIE A DEFINOVANIE POJMOV POUŽÍVANÝCH V ZÁVÄZNEJ ČASTI - METODICKÁ PRÍLOHA

Ozelenenie (koeficient zelene) je percentuálny podiel plôch vegetácie na rastlom teréne a vymedzeného PFBloku resp. PFParcely.

Parcelná čiara stanovuje rozhranie medzi dvomi samostatnými (prevádzkovo autonómnymi) PFParcelami. Prevádzkové previazanie takýchto dvoch PFParciel sa vylučuje. Špecificky druh parcelnej čiary, ktorý stanovuje rozhranie PFParcely určenej pre zástavbu a PFParcely určenej ako verejné priestranstvo je uličná čiara.

Podlažnosť je definovaná ako suma všetkých nadzemných podlaží mimo strešnej konštrukcie alebo ustúpeného podlažia (podkrovné priestory alebo ustúpené podlažie sa nepovažujú za nadzemné podlažie). Podlažnosť súčasne určuje max. výšku atiky, rímsy alebo iného obdobného prvku hlavného objektu (bez ustúpeného podlažia alebo strechy), ktorá sa vypočíta ako suma povolených podlaží x 3,6m. Výška sa počíta od podlahy najnižšieho nadzemného podlažia. Šikmá strecha objektu nesmie prevyšovať úroveň 7,2m rímsy hlavného objektu. Za ustúpené podlažie sa považuje iba jedno najvyššie podlažie, ktorého podlažná plocha dosahuje max. 75% podlažnej plochy predchádzajúceho podlažia a výška jeho atiky neprevyšuje 5,4m od podlahy tohto podlažia.

Priestorovo-funkčný blok (PFBlok) PFBlok predstavuje základnú definovanú jednotku PFČasti v rámci územnoplánovacej dokumentácie na úrovni obce. PFBlok je zložený z jednotlivých autonómnych PFParciel, ktoré majú identickú charakteristiku. PFBlok podľa prevahy, významu a pôsobenia jednotlivých fenoménov môže byť:

- zástavba,
- verejné priestranstvo;
- vegetácia (krajinná alebo sídelná);
- vodstvo

Každý PFBlok podľa jednotlivých typov má definovanú priestorovú a funkčnú charakteristiku (viď. samostatné definície jednotlivých typov).

Rozhranie medzi PFBlokom typu zástavba a PFBlokom verejné priestranstvo je uličná čiara.

Priestorovo-funkčný celok (PFCelok) PFCelky predstavujú skladobnú časť územno-technickej jednotky (UTJ), t.j. katastrálneho územia, tvorenej priestorovou a funkčnou spolupatričnosťou PFČastí, z ktorých sú zložené. V zásade každý PFCelok je prirodzene definované územie (okruhom svojho pôsobenia), má svoju ohniskovú, jadrovú časť - centrum (zdroj tohto pôsobenia), a na ostatné PFCelky je napojená prostredníctvom osí (tok pôsobenia voči nadradenému jadrú alebo naopak). PFCelok podľa prevahy, významu a pôsobenia jednotlivých fenoménov môže byť:

- prírodný miestny, regionálny, nadregionálny PFCelok (pôsobenie a význam najmä prírodných fenoménov nepresahuje územie celku, regiónu, širšieho regiónu)
- urbanistický miestny, regionálny, nadregionálny PFCelok (pôsobenie a význam najmä urbanistických fenoménov nepresahuje územie celku, regiónu, širšieho regiónu)

Priestorovo-funkčná časť (PFČasť) Priestorovo-funkčná časť predstavuje základnú skladobnú časť PFCelku. PFČasť tvorí územne samostatnú časť, ktorá má spoločné znaky (napr. verejné priestranstvo a príľahlá zástavba, t.z. jedna ulica aj so zástavbou a pod.). Tvorí základný stupeň charakteristiky (informácie) o území jednotne za celú PFČasť, vyjadruje najmä významové postavenie v rámci PFCelku. PFČasť je tvorená jednotlivými PFBlokmi, resp. PFParcelami a podľa prevahy, významu a pôsobenia jednotlivých fenoménov môže byť:

- periférna PFČasť (prírodná – miestna, regionálna, nadregionálna; urbanistická – miestna, regionálna, nadregionálna)
- jadrová PFČasť (biocentrum – miestne, regionálne, nadregionálne; urbanistické centrum – miestne, regionálne, nadregionálne)
- vzťahová PFČasť (biokoridor – miestny, regionálny, nadregionálny; urbanistická os – miestny, regionálny, nadregionálny)

Priestorovo-funkčná parcela (PFParcela) Priestorovo-funkčná parcela predstavuje základnú – najmenšiu definovanú jednotku PFČasti v rámci územnoplánovacej dokumentácie na úrovni zóny. Základný rozdiel medzi PFBlokom a PFParcelou je že PFParcela definuje jeden ucelený a autonómny priestor – územie (majetko-právne alebo užívateľské rozhranie). PFParcela podľa prevahy, významu a pôsobenia jednotlivých fenoménov môže byť:

- zástavba,
- verejné priestranstvo;
- vegetácia (krajinná alebo sídelná);
- vodstvo

Každá PFParcela podľa jednotlivých typov má definovanú priestorovú a funkčnú charakteristiku (viď. samostatné definície jednotlivých typov).

Rozhranie medzi PFParcelou typu zástavba a PFParcelou verejné priestranstvo je uličná čiara. Rozhranie medzi dvomi PFParcelami typu zástavba je parcelná čiara.

Uličná čiara je špecificky druh parcelnej čiary, ktorý stanovuje rozhranie PFBloku resp. PFParcely určenej pre zástavbu a PFBloku resp. PFParcely určenej ako verejné priestranstvo. Uličná čiara súčasne stanovuje líniu, kde je možné vytvoriť prístup na pozemok. Vytvorenie prístupu na pozemok v inej polohe je neprípustné. V niektorých prípadoch je uličná čiara a stavebná čiara totožná – zástavba uličná kompaktná prisadená.

Vegetácia je typ PFBloku resp. PFParcely, v rámci ktorého dominuje verejné priestranstvo alebo je tu navrhované.

Vegetácia – priestorová charakteristika:

- **vegetácia vysoká drevinná;** plochy trvalej vegetácie s prevahou stromovej (vzrastlej) vegetácie;
- **vegetácia stredne vysoká drevinná;** plochy trvalej vegetácie prevažne s krovinnou vegetáciou alebo so slabším zastúpením stromovej vegetácie;
- **vegetácia bylinná;** plochy trvalej vegetácie prevažne s bylinnou vegetáciou (trvalé trávne porasty – lúky, pasienky a bylinné úhory);
- **vegetácia bylinná dočasná;** plochy dočasnej vegetácie prevažne s bylinnou vegetáciou (plochy poľnohospodárskych kultúr na ornej pôde);

Vegetácia – funkčná charakteristika:

- **vegetácia ekostabilizujúca;** vegetácia s významnou ekologickou funkciou bez hospodárskeho využívania alebo len s obmedzeným hospodárskym využívaním a s možným malým podielom rekreačným využívaním bez budovania objektov a pod. – napr. lesná vegetácia, mimolesná vegetácia, mokrade, poľnohospodársky nevyužívané trávne porasty, hospodársky les, sprievodná vegetácia vodných tokov v extraviláne a pod);
- **vegetácia ekostabilizujúca doplnkovo s rekreačnou funkciou;** vegetácia s významnou ekologickou funkciou využívaná aj pre potreby rekreácie s obmedzeným budovaním objektov a prvkov slúžiacich pre rekreačné účely (ihrisko, detské ihrisko, cyklistické a pešie spevnené chodníky a pod.) – napr. lesopark, arborétum, golfový areál a pod.);
- **vegetácia s environmentálnou funkciou;** vegetácia s prevahou funkcií tlmenia pôsobenia nepriaznivých vplyvov socio-ekonomických aktivít človeka (výroba, doprava a pod.) – napr. plochy zelene v rámci technických objektov, sprievodná zeleň ulíc a ciest a pod.;
- **vegetácia s vybavenostnou a/alebo rekreačnou funkciou;** plochy vegetácie priamo tvoriacej funkciu občianskej vybavenosti a/alebo funkcie rekreácie, ktoré súčasne môžu mať významný ekostabilizujúci alebo environmentálny aspekt. Tento druh vegetácie musí vykazovať určitý kvalitatívny ako aj estetický sadovnícky zámer – napr. vegetácia ako športová plocha, park, ucelené plochy verejnej zelene na námestiach a pod.;
- **vegetácia s obytnou funkciou;** plochy vegetácie tvoriace „rozšírenie“ obytných funkcií do exteriéru: vegetácia pri objektoch bývania s úpravou pre pobyt v exteriéry – napr. obytná záhrada a pod.;
- **vegetácia produkčná extenzívna;** vegetácia využívaná pre poľnohospodársku produkciu extenzívnym spôsobom zvyčajne s významnejšou ekostabilizačnou a/alebo environmentálnou funkciou – napr. vegetácia záhrad pri rodinných domoch, záhradkárске osady, ovocné sady, vinohrady, poľnohospodársky využívané trávnaté porasty;
- **vegetácia produkčná intenzívna;** vegetácia využívaná pre poľnohospodársku produkciu intenzívnym spôsobom – napr. plochy vegetácie poľnohospodárskych kultúr na ornej pôde;
- **bez funkcie,** resp. neurčená funkcia – rudérálne plochy a plochy s prevažne negatívnym pôsobením na životné prostredie.

Verejné priestranstvo je typ PFBloku resp. PFParcely, v rámci ktorého dominuje verejné priestranstvo alebo je tu navrhované.

Verejné priestranstvá – priestorová charakteristika:

- **námestie** voľne prístupné priestranstvo plošne rozsiahlejšie pevne vymedzené prvkami zástavby. V rámci vymedzenej plochy sa nachádza najmä univerzálna spevnená plocha a môžu sa nachádzať aj cestná, cyklistická a pešia komunikácia, rôzne iné spevnené plochy s prvkami drobnej architektúry a nespevnené plochy drevinnej a/alebo bylinnej vegetácie. V rámci priestranstva môže byť stanovený minimálny podiel ozelenenia;
- **návestie** identický termín ako námestie, používa sa však v obciach, ktoré nemajú štatút mesta;
- **ulica** voľne prístupné priestranstvo líniového charakteru pevne vymedzené prvkami zástavby. V rámci vymedzenej plochy sa nachádzajú zvyčajne cestná, cyklistická a pešia komunikácia. Ak to umožňujú priestorové podmienky môžu sa tu nachádzať aj rôzne iné spevnené plochy s prvkami drobnej architektúry a nespevnené plochy drevinnej a/alebo bylinnej vegetácie. V rámci priestranstva môže byť stanovený minimálny podiel ozelenenia;
- **cesta** priestranstvo líniového charakteru bez vymedzenia prvkami zástavby. V rámci vymedzenej plochy sa nachádzajú zvyčajne cestná komunikácia alebo železničná trať a pod.. Ak to umožňujú priestorové podmienky alebo funkčné využívanie môžu sa tu nachádzať aj rôzne iné spevnené plochy s prvkami drobnej architektúry a nespevnené plochy drevinnej a/alebo bylinnej vegetácie. V rámci priestranstva môže byť stanovený minimálny podiel ozelenenia

Verejné priestranstvá – funkčná charakteristika:

- **priestranstvo spoločenské funkcie** plochy určené predovšetkým pre univerzálne využívanie spoločenského charakteru (zhromaždenia, trhy a pod.) so zachovaním pešieho prístupu a s osobitne regulovaným dopravným prístupom.;
- **priestranstvo prístup k zástavbe** plochy určené výlučne pre dopravný a peší prístup k zástavbe. Takéto priestranstvá je možné využívať aj pre niektoré iné funkcie najmä funkcie vegetácia s rekreačnou a/alebo environmentálnou funkciou, plochy rekreačnej zástavby určenej pre šport (ihriská integrované na plochách prístupových komunikácií) a pod. pri zachovaní hlavnej funkcie.
- **priestranstvo prístup k zástavbe a dopravný vnútrošidelný tranzit** plochy určené pre dopravný a peší prístup k zástavbe a súčasne pre dopravný tranzit, ktorý sa musí podriaďovať funkciám prístupu. V mestách sa jedná sa o hlavné vnútrošidelné komunikácie (mestské triedy) alebo iné prepájajúce komunikácie rôznych častí sídla, v obciach sa jedná o hlavné obecné komunikácie a komunikácie slúžiace pre prístup do extravilánu;
- **priestranstvo dopravný tranzit a prístup k zástavbe** plochy určené pre dopravný tranzit a súčasne pre dopravný a peší prístup k jednotlivým nehnuteľnostiam, pričom sa uprednostňujú potreby dopravného tranzitu. Jedná sa o cesty I. triedy a vybrané úseky ciest II. a III. triedy v prieťahu intravilánom;
- **priestranstvo dopravný tranzit** plochy určené pre dopravný tranzit s vylúčením pešieho alebo cyklistického pohybu. Jedná sa o diaľničnú cestu, rýchlostnú cestu, železničnú trať a pod.
- **priestranstvo účelový prístup** plochy určené pre dopravný a peší prístup k účelovému cieľu (poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, účelové stavby a pod.).

Zastavanosť (koeficient zastavanosti) je percentuálny podiel zastavanej plochy objektu alebo objektov a vymedzeného PFBloku resp. PFParcely. Zastavaná plocha sa počíta ako pôdorysný priemet všetkých základových konštrukcií objektu (objektov) umiestnených na vymedzenej ploche. Do tejto plochy sa nezapočítavajú spevnené plochy;

Zástavba je typ PFBloku resp. PFParcely, v rámci ktorého dominuje stavba (stavby) alebo sú tu navrhované.

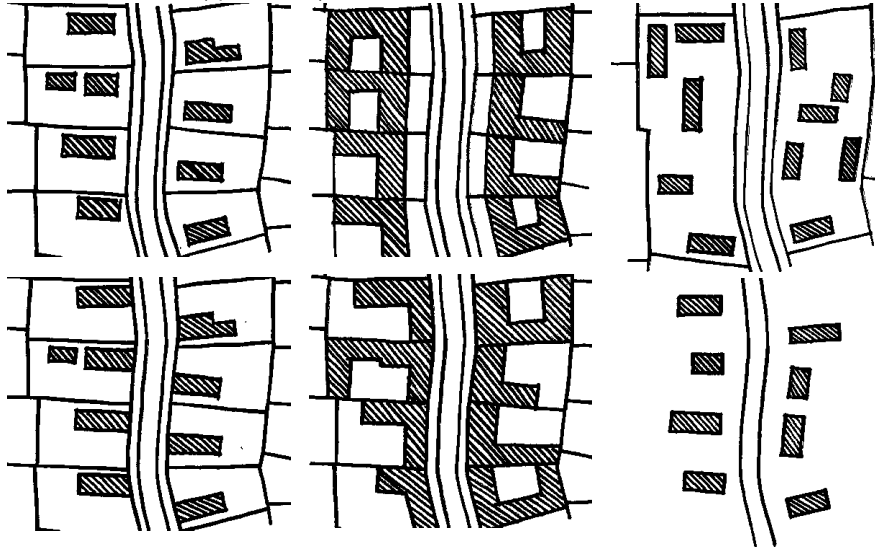
Zástavba – priestorová charakteristika:

- **urbanistická dominanta**; špecifická stavba s výrazným priestorovým pôsobením. Umiestnenie v rámci PFParcely, výška (podlažnosť) objektu a jeho funkcia musí byť predmetom osobitnej architektonicko-urbanistickej štúdie s preverením do zákresov siluety sídla. Takáto štúdia musí byť vypracovaná v min. dvoch alternatívach, odporúča sa vypísať pre realizáciu takéhoto objektu architektonickú súťaž;
- **zástavba uličná kompaktná**; stavba, výnimočne skupina stavieb tvoriaca však jeden samostatný prevádzkový celok vrátane nádvoria alebo inej príslušiacej plochy, ktorá musí byť realizovaná na vymedzenej PFParcele v polohe uličnej (prisadená zástavba) alebo stavebnej čiare (odsadená zástavba) po jej celej dĺžke, pričom v prípade odsadenej zástavby tvorí uličnú čiaru oploštenie alebo iné vymedzenie uličnej čiare prvkom drobnej architektúry alebo vegetácie. Na vymedzenej PFParcele je stanovená maximálna alebo aj minimálna podlažnosť zástavby, zastavanosť a minimálne ozelenenie. Každá samostatne prevádzkovateľná stavba musí mať priamy prístup na verejné priestranstvo. Umiestnenie stavby na pozemku musí zohľadňovať susediace stavby (ak existujú) a môže byť bez odstupu na hranici pozemku v prípade, že na fasáde nie sú umiestnené žiadne okná alebo iné prvky, ktoré by bránili umiestneniu stavby na susediacom pozemku. Ak sa jedná o hraničnú polohu v dotyku s iným navrhovaným druhom zástavby v tejto polohe sa uplatňujú podmienky umiestnenia stavby podľa typu tejto susediacej zástavby.
- **zástavba uličná voľná**; stavba, výnimočne skupina stavieb tvoriaca jeden samostatný prevádzkový celok vrátane nádvoria alebo inej príslušiacej plochy, ktorá musí byť realizovaná na vymedzenej PFParcele v polohe uličnej (prisadená zástavba) alebo stavebnej čiare (odsadená zástavba so stanoveným odsadením v m) len na jej časti, pričom v prípade prisadenej zástavby časť nezastavanej uličnej čiare a v prípade odsadenej zástavby tvorí uličnú čiaru oploštenie alebo iné vymedzenie uličnej čiare prvkom drobnej architektúry alebo vegetácie. Na vymedzenej PFParcele je stanovená maximálna alebo aj minimálna podlažnosť zástavby, maximálna zastavanosť a minimálne ozelenenie. Každá samostatne prevádzkovateľná stavba musí mať priamy prístup na verejné priestranstvo. Umiestnenie stavby na pozemku musí zohľadňovať susediace stavby (ak existujú) a vždy musí spĺňať nasledovné odstupy:
 - min. 2m od hranice pozemku v prípade, že na fasáde sú umiestnené okná len miestností príslušenstva,
 - min. 5m od hranice pozemku v prípade, že na fasáde sú umiestnené okná aj hlavných miestností.
- **zástavba areálová**; skupina stavieb alebo stavba tvoriaca jeden samostatný prevádzkový celok vrátane nádvoria alebo inej príslušiacej plochy v priestorovej forme areálovej zástavby voľnej realizovaných v rámci rozsiahlejšej PFParcely. Na vymedzenej PFParcele je stanovená maximálna alebo aj minimálna podlažnosť zástavby, maximálna zastavanosť a minimálne ozelenenie. Jednotlivé stavby umiestnené na ploche môžu tvoriť samostatné prevádzkové celky napojené na areálové priestranstvo. Umiestnenie stavby na pozemku musí

zohľadňovať susediace mimoareálové stavby (ak existujú) a vždy musí spĺňať nasledovné odstupy:

- min. 2m od hranice pozemku v prípade, že na fasáde sú umiestnené okná len miestností príslušenstva,
- min. 5m od hranice pozemku v prípade, že na fasáde sú umiestnené okná aj hlavných miestností.
- **zástavba malou architektúrou**: táto zástavba predstavuje špecifické plochy, kde sa dominantne umiestňujú prvky malej architektúry, v súčasnosti jediná formu takejto zástavby predstavujú cintoríny;

obr.24: Základné priestorové formy zástavby. Uličná zástavba voľná odsadená (vľavo hore), uličná zástavba voľná prisadená (vľavo dole), uličná zástavba kompaktná odsadená (uprostred hore), uličná zástavba kompaktná prisadená (uprostred dole), areálová zástavba (vpravo hore) a solitérna zástavba (vpravo dole).

Zástavba – funkčná charakteristika:

- **zástavba bývania** skupina stavieb, prípadne stavba vrátane nádvoria a iné funkčné plochy slúžiacu pre trvalé bývanie na vymedzenom PFBloku resp. PFParcele. V rámci jednej samostatne prevádzkovateľnej stavby musia byť umiestnené všetky funkcie súvisiace s funkciou bývanie, najmä funkcia odstavnej statickej dopravy slúžiacej pre stavbu vypočítanej v zmysle príslušnej STN. Parkovacie státa slúžiace pre návštevy v počte max. do 2 státí môžu byť započítané aj na verejných priestranstvách. Vylučuje sa umiestnenie funkcie verejného dopravného a technického vybavenia a akýchkoľvek funkcií (aj doplnkových) nesúvisiacich alebo neslúžiacich pre potreby bývania. Patria sem funkcie: bývanie v rodinných domoch; bývanie v bytových domoch
- **zástavba vybavenostná** skupina stavieb, prípadne stavba vrátane nádvoria a iné funkčné plochy slúžiace pre sociálnu infraštruktúru na vymedzenom PFBloku resp. PFParcele. V rámci jednej samostatne prevádzkovateľnej stavby musia byť umiestnené všetky funkcie súvisiace s funkciou vybavenosti, najmä funkcia odstavnej statickej dopravy slúžiacej pre stavbu vypočítanej v zmysle príslušnej STN. Vylučuje sa umiestnenie funkcie verejného dopravného a technického vybavenia a akýchkoľvek funkcií (aj doplnkových) nesúvisiacich alebo neslúžiacich pre potreby vybavenosti. Rozlišuje sa pri tom vybavenosť:
 - **vybavenostná zástavba základná** zabezpečujúca nevyhnutné základné ľudské potreby, určená pre obsluhu územia v pešej dostupnosti zvyčajne do 400m resp. podľa miestnych podmienok. Zaradenie funkcie medzi základnú vybavenosť je podľa miestnych zvyklostí a podmienok, určuje ho miestna samospráva.
 - **vybavenostná zástavba vyššia** zabezpečujúca ľudské potreby, určená pre obsluhu bližšieho aj širšieho okolia v dostupnosti individuálnou alebo hromadnou dopravou zvyčajne do 30km (okresu).
 - **vybavenostná zástavba špecifická** zabezpečujúca menej štandardné a neštandardné ľudské potreby bez potreby špecifikovania pôsobnosti a dostupnosti.
- **zástavba výrobná** skupina stavieb, prípadne stavba vrátane nádvoria a iné funkčné plochy slúžiace pre priemysel a/alebo ťažobný priemysel a/alebo poľnohospodársku výrobu a/alebo skladovanie na vymedzenom PFBloku resp. PFParcele. V rámci jednej samostatne prevádzkovateľnej stavby musia byť umiestnené všetky funkcie súvisiace s funkciou výroby, najmä funkcia odstavnej statickej dopravy slúžiacej pre stavbu vypočítanej v zmysle príslušnej STN pre stupeň automobilizácie 1:2. Vylučuje sa umiestnenie funkcie verejného dopravného a technického vybavenia. Rozlišuje sa pri tom výroba:
 - **zástavba výrobná extenzívna** extenzívna výroba s priemernými a malými plošnými a energetickými a dopravnými nárokmi s ochranným pásmom nepresahujúcim vymedzený areál – všetky sledované hygienické limity pre obytné územie na okraji ochranného pásma musia byť nižšie ako sú prípustné hodnoty (napr. hodnoty hluku, emisií, zápachu a pod.). Jedná sa najmä o výrobu, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie (na základe príslušnej legislatívy).
 - **zástavba výrobná intenzívna** intenzívna výroba so strednými a veľkými plošnými a energetickými a dopravnými nárokmi. Patrí sem najmä každý druh výroby, ktorý nesmie podliehať povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie, môže však podliehať zisťovaciemu konaniu (na základe príslušnej legislatívy). Ochranné pásmo môže presahovať vymedzený areál ale nesmie zasahovať do žiadnej obytnej zóny (aj navrhovanej).
 - **zástavba výrobná špecifická** intenzívna výroba s veľkými plošnými a energetickými a dopravnými nárokmi. Patrí sem každý druh výroby, pre ktorý je nutné povinné hodnotenie jej vplyvu na životné prostredie (na základe príslušnej legislatívy). Ochranné pásmo môže presahovať vymedzený areál ale nesmie zasahovať do žiadnej obytnej zóny (aj navrhovanej).
- **zástavba rekreácie** skupina stavieb, prípadne stavba vrátane nádvoria a iné funkčné plochy slúžiace pre rekreačné využívanie. V rámci jednej samostatne prevádzkovateľnej stavby na vymedzenej PFParcele musia byť umiestnené všetky funkcie súvisiace s funkciou rekreácie, najmä funkcia

odstavnej statickej dopravy slúžiacej pre stavbu vypočítanej v zmysle príslušnej STN.

Vylučuje sa umiestnenie funkcie verejného dopravného a technického vybavenia a akýchkoľvek funkcií (aj doplnkových) nesúvisiacich alebo neslúžiacich pre potreby rekreácie.

Rozlišuje sa pri tom rekreácia:

- **rekreačná zástavba individuálna** zabezpečujúca výlučne individuálne rekreačné potreby vlastníka neslúžiaca pre hromadné využívanie. Neslúži na trvalé bývanie. Patria sem funkcie: rekreácia v chalupách; rekreácia v chatách; rekreácia v záhradných chatkách.
- **rekreačná zástavba základná** slúžiaca pre hromadné využívanie so zameraním na každodennú rekreáciu pre obmedzený blízky okruh bývajúceho obyvateľstva (zvyčajne do 400m).
- **rekreačná zástavba vyššia** slúžiaca pre hromadné využívanie so zameraním na každodennú a najmä víkendovú rekreáciu (park, športové plochy pre neorganizovaný šport)
- **rekreačná zástavba špecifická** slúžiaca pre hromadné využívanie so špecifickým umiestnením na cieľ rekreácie (prírodné prostredie, kúpele a pod.).
- **zástavba verejného technického vybavenia** skupina stavieb, prípadne stavba vrátane nádvorí a iné funkčné plochy slúžiace pre zariadenia technického vybavenia. Rozlišuje sa:
 - **zástavba technickej vybavenosti distribučná** technická vybavenosť priamo určená pre okolité územie s minimálnym alebo žiadnym podielom tranzitného charakteru. Ochranné pásmo je zvyčajne nulové alebo veľmi nízke. Takúto zástavbu technickej vybavenosti je možné prakticky umiestňovať na akýchkoľvek iných funkčných plochách v prípade, že slúžia pre ich priamu obsluhu pri dodržaní kritérií pre umiestnenie podľa hlavnej funkcie. Patria sem: distribučná tlaková stanica vodovodu, prečerpávací stanica kanalizácie, distribučná trafostanica, distribučná regulačná stanica plynu, zariadenia na úpravu a iné zhodnocovanie odpadov miestneho významu a pod.
 - **zástavba technickej vybavenosti nadradeného významu** technická vybavenosť určená pre celé sídlo alebo jeho značnú časť alebo pre tranzit. Ochranné pásmo je zvyčajne väčšieho charakteru. Patria sem: vodojem, čistiareň odpadových vôd (ČOV), elektrorozvodňa, tranzitná regulačná stanica plynu, zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, zariadenia na úpravu a iné zhodnocovanie odpadov,
- **zástavba verejného dopravného vybavenia** skupina stavieb, prípadne stavba, nádvorí a iné funkčné plochy slúžiace pre zariadenia dopravného vybavenia územia. Rozlišuje sa:
 - **zástavba dopravnej vybavenosti miestneho významu** dopravná vybavenosť slúžiaca pre individuálne potreby až potreby miestneho významu cca. do 400m. Patria sem: individuálne garáže alebo parkovacie státi miestneho významu, autobusová zastávka miestneho významu;
 - **zástavba dopravnej vybavenosti vyššieho významu** dopravná vybavenosť slúžiaca pre veľkú spádovú oblasť alebo tranzit. Patria sem: čerpacie stanice pohonných hmôt (ČSPHM), areály dopravných spoločností (SAD, ŽSR), autobusová stanica, železničná stanica, samostatne stojace parkovacie alebo garážovacie objekty, cestné odpočívadlá

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE: VÝKRESY

ZÁVER

ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV, DOKUMENTÁCIÍ A ZDROJE POZNANIA A INFORMÁCIÍ O ÚZEMÍ A ZHODNOTENIE ICH VYUŽITEĽNOSTI

Literatúra a účelové dokumentácie

- lit. 1 - **Atlas krajiny SR**, MŽP SR, Bratislava 2002 (ale aj online verzia lit. 85 <http://apl.geology.sk/mapportal/>);
- lit. 2 - **Environmentálna regionalizácia SR**, SAŽP, 2002;
- lit. 3 - **Generel ochrany a racionálneho využívania vôd - II. vydanie**, MŽP SR a MP SR, Bratislava, 2002
- lit. 4 - **Geobotanická mapa ČSSR- SSR**, SAV Bratislava , 1986
- lit. 5 - **Hydroekologický plán Dolného Váhu vrátane Nitry**, Žitavy a Parížskeho potoka, SVHP, B.Š., OZ Povodie Dunaja, Bratislava 2000
- lit. 6 - **Hydrologická ročenka**, Povrchové vody 2002, SHMÚ, Bratislava, 2003
- lit. 7 - **Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2004**, SHMÚ Bratislava, 2005
- lit. 8 - **Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2000-2001**, SHMÚ, Bratislava 2002
- lit. 9 - **Kvantitatívna vodohospodárska bilancia za rok 2003**, SHMÚ, Bratislava, 2004
- lit. 10 - Metodické pokyny na vypracovanie dokumentov územného systému ekologickej stability, MŽP Bratislava, 1993
- lit. 11 - Metodický postup spracovania KEP v rámci prieskumov a rozborov ÚP obce, MŽP Bratislava, 2001
- lit. 12 - Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, VÚPÚ, Bratislava, 1996
- lit. 13 - Regionálna stratégia trvalo udržateľného rozvoja Nitrianskeho kraja, SAŽP, 2003
- lit. 14 - **Revitalizácia vodných tokov**, UK PvF Bratislava a SPU Nitra, 1999
- lit. 15 - Správa o stave životného prostredia Nitrianskeho kraja v roku 2002, MŽP SR, 2003
- lit. 16 - **Vodohospodársky plán povodia Nitra**, SVP Banská Štiavnica, 2001
- lit. 17 - **Koncepcia rozvoja cestnej siete**, Slovenská správa ciest, Bratislava 1998;
- lit. 18 - **Mestá Nitrianskeho kraja 1996**, Krajská správa Štatistického úradu v Nitre, Nitra 1998;
- lit. 19 - **Mestá Nitrianskeho kraja v číslach a grafoch 1997**, Krajská správa Štatistického úradu v Nitre, Nitra 1999;
- lit. 20 - **Terminologický slovník ekológie a environmentalistiky**, Kabinet evolučnej a aplikovanej krajinej ekológie SAV Banská Štiavnica a Príroda a.s. Bratislava 1993;
- lit. 21 **Bielich, Mário, Mgr. PhD. – Najstaršie praveké a včasnohistorické osídlenie**, pracovný text k pripravovanej publikácii o obci Rumanová 2016;
- lit. 22 **Frolec, Václav; Vařeka Josef – Lidová architektura encyklopedie**, STNL a ALFA, Praha 1983;
- lit. 23 **Klein, Bohuš – Významné mestá Slovenska na tajných mapách 18. storočia**, Veda, Bratislava 2003;
- lit. 24 **Kolektív autorov SAV - Vlastivedný slovník obcí na Slovensku II**, Veda, Bratislava 1977;
- lit. 25 **Knopp, Alfred; Krampl, Bonaventúra – Zásady a pravidla územního plánování**, Koncepcie fukčních složek, VÚVA, URBION, Brno 1983;
- lit. 26 **Kolektív autorov – Súpis pamiatok na Slovensku III**, Obzor, Bratislava 1968;
- lit. 27 **Kolektív autorov SAV – Etnografický atlas Slovenska**, Veda a Slovenská kartografia, Bratislava 1990;
- lit. 28 **Šimeková, Martinčeková a kol. - Atlas máp stability svahov SR**, Bratislava 2006
- lit. 29 **Vass a kol. – Geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy**, SGÚ, GÚDŠ 1988;
- lit. 30 **Veliáčik, Ladislav; Hunka, Ján; Dolinský, Dušan. – Rumanová 1156-1996**, Regionálne kultúrne stredisko Nitra, Nitra 1996
- lit. 31 **Vincze, Ladislav; PhDr. – Ľudová kultúra obce Rumanová**, pracovný text k pripravovanej publikácii o obci Rumanová 2016
- ## Legislatívne podklady
- lit. 32 Európska konvencia o ochrane archeologického dedičstva, Malta 1992;
- lit. 33 Deklarácia **NR SR** o ochrane kultúrneho dedičstva zo dňa 28.2.2001;
- lit. 34 **Medzinárodná charta na záchranu historických miest**, Washington 1987;
- lit. 35 Medzinárodná charta o ochrane a obnove pamiatok a pamiatkových sídiel, Benátky 1964;
- lit. 36 Nariadenie vlády SR č. **1/1994** Z.z. o sadzbách odvodov za vyňatie z lesných pozemkov z LPF v znení neskorších predpisov (nariadenia vlády SR č. 189/2000 a 298/2002 Z.z.);
- lit. 37 Nariadenie vlády SR č. **166/1994** Zb. o kategorizácii územia Slovenskej republiky;
- lit. 38 Nariadenie vlády SR č. **19/1993** o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení nariadení vlády č. 278/1994 Z.z., 152/1996 Z.z., č.188/2000 Z.z.. a 299/2002 Z.z.;
- lit. 39 Nariadenie vlády SR č. **188/1998** z 28. apríla 1998, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Nitriansky kraj;
- lit. 40 Nariadenie vlády SR č. **528/2002** zo 14. augusta 2002, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001;
- lit. 41 Nariadenie vlády SR č. **617/2004** Z.z. zo 27. októbra 2004, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti;
- lit. 42 Rozhodnutie **Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 313-636-OP/2001-2968** zo dňa 18.6.2001, o určení ochranných pásiem leteckých pozemných zariadení.;
- lit. 43 Rozhodnutie **Ministerstva dopravy zn. 02772/65-20** zo dňa 13.12.1965, o stanovení ochranných pásiem civilného letiska Nitra u Veľkých Janíkovciach podľa §24 zákona 47/56 Zb.;
- lit. 44 Uznesenie vlády SR č. **13/2015**, k návrhu Koncepcie štátnej bytovej politiky do roku 2020;
- lit. 45 Uznesenie vlády SR č. **430/2002**, ktorým sa schválil Generel ochrany a racionálneho využívania vôd – II. vydanie
- lit. 46 Viedenská charta o plánovaní ľudského životného prostredia, Viedeň 1973;
- lit. 47 Vyhláška **MK SSR č. 58/1985** Zb. z 24.júna 1985, ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Ponitrie;
- lit. 48 Vyhláška **MK SR č. 16/2002 Z.z.**, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu;

- lit. 49 Vyhláška **MP SR č. 5/1995** o hospodárskej úprave lesov v znení Vyhl. č. 119/2002 Z.z.;
- lit. 50 Vyhláška **MP SR č. 91/1997** o poľovných oblastiach a o akostných triedach poľovných revírov;
- lit. 51 Vyhláška **MV SR č. 288/2000** z 14. augusta 2000, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiaru bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb;
- lit. 52 Vyhláška **MV SR č. 297/1994** z 19. októbra 1994 v znení vyhlášky MV SR č. 202/2002 z 3. apríla 2002 o stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany;
- lit. 53 Vyhláška **MŽP SR č. 24/2003**, ktorou sa vykonávajú ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny;
- lit. 54 Vyhláška **MŽP SR č. 51/2008**, ktorou sa vykonáva geologický zákon;
- lit. 55 Vyhláška **MŽP SR č. 55/2001** z 25. januára 2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii;
- lit. 56 Vyhláška **MŽP SR č. 211/2005** z 29. apríla 2005 ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských vodných tokov;
- lit. 57 Vyhláška **MŽP SR č. 218/1998** z 30. júna 1998, ktorou sa ustanovujú niektoré podrobnosti o dokumentácii ochrany prírody a krajiny;
- lit. 58 Vyhláška **MŽP SR č. 453/2000**, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona;
- lit. 59 Vyhláška **MŽP SR č. 532/2002** z 8. júla 2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie;
- lit. 60 Vyhláška **MŽP SR č. 705/2002** Z.z. z 29. novembra 2002 o kvalite ovzdušia;
- lit. 61 Vyhláška **MŽP SR č. 706/2002** Z.z. z 29. novembra 2002 o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok, v znení vyhlášky č. 410/2003 Z.z. a vyhlášky č. 260/2005 Z.z.;
- lit. 62 Vyhláška **MŽP SR č. 684/2006** Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií;
- lit. 63 Vyhláška **MŽP SR č. 17/2008** Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Tribeč;
- lit. 64 Zákon **FZ ČSSR č. 44/1988** Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších doplnkov.
- lit. 65 Zákon **FZ ČSSR č. 50/1976** Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších doplnkov.
- lit. 66 Zákon **NR SR č. 7/2010** Z.z. o ochrane pred povodňami, vrátane zmien a doplnkov.;
- lit. 67 Zákon **NR SR č. 24/2006** Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- lit. 68 Zákon **NR SR č. 42/1994** Zb. o civilnej ochrane obyvateľstva;
- lit. 69 Zákon **NR SR č. 49/2001** Z. z. o ochrane pamiatkového fondu;
- lit. 70 Zákon **NR SR č. 100/1997** Z.z. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva;
- lit. 71 Zákon **NR SR č.127/1994** Zb. z 29. apríla 1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie;
- lit. 72 Zákon **NR SR č. 162/1995** Z.z. v znení zákona č. 222/1996 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon);
- lit. 73 Zákon **NR SR č. 143/1998** Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon);
- lit. 74 Zákon **NR SR č. 220/2004** Z.z. z 10. marca 2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 219/2008 a v znení zákona č. 57/2013;
- lit. 75 Zákon **NR SR č. 251/2012** Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- lit. 76 Zákon **NR SR č. 351/2011** Z.z. o elektronických komunikáciách;
- lit. 77 Zákon **NR SR č. 364/2004** Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.72/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon);
- lit. 78 Zákon **NR SR č. 409/2006** Z.z. o odpadoch;
- lit. 79 Zákon **NR SR č. 442/2002** Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- lit. 80 Zákon **NR SR č. 470/2005** Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov;
- lit. 81 Zákon **NR SR č. 478/2002** Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších ovzduší (zákon o ovzduší);
- lit. 82 Zákon **NR SR č. 543/2002** Z.z. o ochrane prírody a krajiny;
- lit. 83 Zákon **NR SR č. 569/2007** Z.z. o geologických prácach (geologický zákon);
- lit. 84 Zákon **SNR č. 61/1977** Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov;

Internetové stránky

- lit. 85 <http://apl.geology.sk/mapportal/>
- lit. 86 <http://globus.sazp.sk/atlassr/>
- lit. 87 <http://mapire.eu/>
- lit. 88 <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>
- lit. 89 <http://uetetnofolk.eu/index.php/main/records/>
- lit. 90 <http://www.build.gov.sk>
- lit. 91 <http://www.lifeenv.gov.sk>
- lit. 92 <http://www.podnemapy.sk>
- lit. 93 <http://www.shmu.sk>
- lit. 94 <http://www.statitics.sk>
- lit. 95 <http://www.vlaky.net>
- lit. 96 <http://www.zbierka.sk>

Mapové podklady

- lit. 97 **Katastrálna mapa obce Rumanová**, Geodetický a kartografický ústav, Bratislava;

Dokumentácie

- lit. 98 **Aurex – Koncepcia územného rozvoja Slovenska KURS 2001**, (MŽ SR, Bratislava 2002; výsledný návrh vrátane zmien a doplnkov z roku 2011);
- lit. 99 **Aurex – R-ÚSES okresu Nitra**, Bratislava, 1993;

- lit. 100 **Aurex – ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja** (spracovaný spoločnosťou AUREX s.r.o. Bratislava v r. 1998 a jeho zmeny a doplnky z roku 2004 a 2008, Ing. arch. Hrdina, Ing. arch. Kostovský), východiskový podklad pre regionálne súvislosti;
- lit. 101 **Borguľa, Michal; Cifra, Martin – Spoločný územný plán obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (mikroregiónu) 1. Prieskumy a rozbory** (Stavoprojekt Nitra a.s., Nitra 2004);
- lit. 102 **Borguľa, Michal; Cifra, Martin – Spoločný územný plán obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (mikroregiónu)** (Stavoprojekt Nitra a.s., Nitra 2005);
- lit. 103 **Borguľa, Michal; Vojtek, Jozef – Spoločný územný plán obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (mikroregiónu) Prieskumy a rozbory – Krajinnoekologický plán** (Stavoprojekt Nitra a.s., Nitra 2004);
- lit. 104 **Hrdina, Vojtech – Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja** (AUREX s.r.o. Bratislava, 2012), východiskový podklad pre regionálne súvislosti
- lit. 105 **Malík – Rumanová–celoobecný vodovod** (spracovaný spoločnosťou Západoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. 2006);
- lit. 106 **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rumanová 2015 - 2024**, Rumanová 2015;

OBSAH

ÚVOD – ZÁKLADNÉ ÚDAJE	1
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE: TEXTOVÁ ČASŤ	5
1 ŠIRŠIE VZŤAHY, ÚZEMNÉ SÚVISLOSTI A VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	7
1.1 Vymedzenie riešeného územia	8
1.2 Prírodná štruktúra okolia obce.....	8
1.3 Urbanistická štruktúra Nitrianskeho kraja a okolia obce	8
1.4 Socioekonomická a demografická štruktúra Nitrianskeho kraja.....	8
2 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE	9
2.1 Základná stratégia rozvoja obce.....	10
2.2 Prírodná štruktúra obce (Územný systém ekologickej stability)	10
2.3 Urbanistická charakteristika obce.....	13
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	14
2.4.1 Demografia	14
2.4.2 Ekonomická aktivita obyvateľstva	14
3 PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA	17
3.1 Prírodná štruktúra územia a životné prostredie.....	18
3.1.1 Geologické pomery	18
3.1.2 Geomorfologické pomery.....	18
3.1.3 Klimatickogeografické pomery	19
3.1.4 Pedologické pomery	19
3.1.5 Hydrologické pomery	21
3.1.6 Krajinná vegetácia (biosféra)	23
3.1.7 Živočíšstvo (biologické podmienky)	26
3.1.8 Životné prostredie	26
3.2 Urbanistická štruktúra.....	28
3.2.1 Zastavané územie.....	28
3.2.2 Zástavba	28
3.2.3 Verejné priestranstvá	32
3.2.4 Sídlna vegetácia	34
3.2.5 Verejné dopravné vybavenie	35
3.2.5.1 Cestná doprava	35
3.2.5.2 Pešia a cyklistická doprava.....	36
3.2.5.3 Železničná doprava	36
3.2.5.4 Letecká doprava	36
3.2.5.5 Vodná doprava	36
3.2.6 Verejné technické vybavenie	36
3.2.6.1 Zásobovanie vodou	36
3.2.6.2 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	37
3.2.6.3 Odvádzanie povrchových vôd.....	37
3.2.6.4 Melioračné zariadenia.....	37
3.2.6.5 Zásobovanie elektrickou energiou	37
3.2.6.6 Zásobovanie plynom.....	38
3.2.6.7 Zásobovanie teplom	38
3.2.6.8 Telekomunikácie a diaľkové káble.....	38
3.2.6.9 Produktovody.....	38
3.3 Socio-ekonomická štruktúra.....	39
3.3.1 Bývanie	39
3.3.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra.....	39
3.3.2.1 Školstvo	39
3.3.2.2 Cirkev	39
3.3.2.3 Zdravotníctvo.....	39
3.3.2.4 Kultúra	39
3.3.2.5 Šport.....	39
3.3.2.6 Sociálna starostlivosť.....	39
3.3.2.7 Obchod a služby.....	40
3.3.3 Správne zariadenia	40
3.3.4 Hospodárska základňa	40
3.3.4.1 Priemyselná výroba a stavebníctvo, skladové hospodárstvo.....	40
3.3.4.2 Ťažba nerastných surovín	40
3.3.4.3 Poľnohospodárska výroba	40

3.3.4.4 Lesné hospodárstvo.....	40
3.3.4.5 Poľovníctvo	40
3.3.4.6 Rybárstvo.....	40
3.3.5 Rekreačia a cestovný ruch	40
3.3.6 Obrana štátu, požiarňa ochrana, ochrana pred povodňami	41
3.3.6.1 Obrana štátu	41
3.3.6.2 Civilná obrana	41
3.3.6.3 Požiarňa ochrana	41
3.3.6.4 Ochrana pred povodňami.....	41
4 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI.....	43
4.1 Záväzné regulatívy pre stratégiu rozvoja obce.....	44
4.1.1 Základná stratégia rozvoja obce.....	44
4.1.2 Prírodná stratégia obce	44
4.1.3 Urbanistická stratégia obce	44
4.1.4 Socioekonomická stratégia obce.....	44
4.2 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia; určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch	44
4.3 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia, výroby a pod. (Socio-ekonomicko-ekonomickkej štruktúry).....	48
4.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia	49
4.4.1 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia	49
4.4.2 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia	49
4.5 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability .	49
4.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie	50
4.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	50
4.8 Požiadavky na územné plány zóny	50
4.9 Plochy na verejno-prospešné stavby, zoznam verejno-prospešných stavieb	50
4.9.1 Zoznam verejnoprošpešných stavieb (VPS), plochy na verejnoprošpešné stavby.....	50
4.9.2 Stavby obecného záujmu (SOZ)	51
4.10 Schéma záväzných častí riešenia a verejno-prospešných stavieb.....	51
4.11 Vysvetlenie a definovanie pojmov používaných v záväznej časti - metodická príloha.....	51

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE: VÝKRESY	55
--	-----------

1 ŠIRŠIE VZŤAHY, VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	1:50000
2 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE	1:5000
3A GEOLÓGIA, GEOMORFOLÓGIA, PEDOLÓGIA A ZÁBERY PP	1:5000
3B VODSTVO, VEGETÁCIA, ZÁSTAVBA, VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ.....	1:5000
3C VODSTVO, VEGETÁCIA, ZÁSTAVBA, VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ DETAIL	1:2880
3D VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE.....	1:5000
3E VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE	1:5000
4A KOMPLEXNÝ NÁVRH	1:5000
4B KOMPLEXNÝ NÁVRH - DETAIL.....	1:2880

ZÁVER.....	131
-------------------	------------

Zoznam použitých podkladov, dokumentácií a zdroje poznania a informácií o území a zhodnotenie ich využiteľnosti	133
---	-----

OBSAH.....	135
-------------------	------------